Rapport 1 - 2007

SLÅTTEENGER I MØRE OG ROMSDAL

Samanstilling av kunnskapen om biologisk verdifulle lokalitetar

av John Bjarne Jordal

Møre og Romsdal fylke

LANDBRUKS-
AVDELINGA

Jordal, J. B. 2007: Slåtteenger i Møre og Romsdal. Samanstilling av kunnskapen om biologisk verdifulle lokalitetar. MR Fylke, Landbruksavd. rapport nr. 1-2007. 112 s. ISBN 978-82-91585-27-7. ISSN 0809-957X.

Rapporten kan tingast frå:
Møre og Romsdal Fylke, landbruksavdelinga
Fylkeshusa
6404 MOLDE
tlf. 71 25 80 00
http://www.mrfylke.no

Framsidebilete:
Øvst t.v. Denne slåtteenga har vi tenkt å ta vare på! Frå Lykkjeslett i Romsdalen.
Øvst t.h. Stor bloddråpesvermar finst i nokre få slåtteenger i Romsdalen og Sunndalen, og elles nokre rasmarker i varme fjordstrok. På Austlandet er han utdøydd, og finst no berre att på Nordvestlandet. Biletet er frå Flåøya i Sunndal.
Nedst t.h. Her var det ein gong ei fin slåtteeng med den sjeldne planten kystblåstjerne, men no gror det att. Er det muleg å tenkja seg at slåtten kan takast opp att? Frå Synnaland i Haram.
Nedst t.v. Kystblåstjerne - ein av dei sjeldnaste slåtteeng-plantene i fylket. Han finst framleis på Synnaland i Haram.

Alle foto: John Bjarne Jordal

FØREORD

Regionalt Miljøprogram (RMP) vart etablert med regionale tilskottsordningar frå 2005. RMP sine ordningar er utarbeidd for å møte dei miljømessige utfordringane som er særskilt for vårt fylke. Fylkestinget har i 2005 vedteke at den største miljøutfordringa i Møre og Romsdal er attgroing av det tradisjonelle opne kulturlandskapet, og derigjennom tap av biologisk mangfald.

I samband med revisjon av RMP fram mot søknadsåret 2009 planlegg fylket å utvikle ei tilskotsordning som skal sikre skjøtsel av så mange av dei mest artsrike slåtteengene som mogeleg. Møre og Romsdal fylke har gjennom mange år arbeidd systematisk for å få fram god og relevant kunnskap om kulturlandskapsverdiane i fylket. Denne kunnskapen er nødvendig for at ein skal kunne sette inn effektive verkemidlar i kampen mot attgroing og anna forringing av kulturlandskapsverdiane. Rapporten er ei samanstilling av kunnskapen om biologisk verdifulle lokalitetar.

Biologen John Bjarne Jordal som har skreve denne rapporten er ein viktig samarbeidspartner for fylket særleg i arbeidet med å dokumentere botaniske verdiar i kulturlandskapet. Rapporten inneheld og ei omfattande litteraturliste som vil vere nyttig for alle som arbeider med kulturlandskap i Møre og Romsdal. Fylkesagronom Anders Hovde har vore kontaktperson i landbruksavdelinga i Møre og Romsdal fylke.

Molde mai 2007

Ole Syltebø
Landbruksdirektør

INNHALD

Samandrag 8
Innleiing 9
Bakgrunn 9
Definisjon av slåtteng 9
Føremål 9
Metode 10
Tidlegare undersøkingar 10
Feltundersøkingar i dette prosjektet 10
Samanstilling 10
Resultat - oversikter 12
Typeinndeling 12
Lokalitetsoversikt 12
Raudlisteartar 18
Resultat - lokalitetar 20
Aure: Benjaminsvika, Storslett 20
Aure: Bjøringsetra 20
Aure: Brattset I 21
Aure: Espneset 22
Aure: Løkvika II 22
Aure: Olsvik 22
Aure: Semundset II 23
Aure: Tustna: Fjellingsdalen 1 23
Aure: Tustna: Øvre Nordvoll 24
Aure: Vik, sør II 24
Averøy: Kvernes museum 25
Averøy: Litlrøssøya - sørside 25
Fræna: Høghaugen sør for Sandstølen 25
Fræna: Syltesetra: Hagan 26
Fræna: Vestad: Rishaugan 26
Fræna: Vikan: Skutholmen 27
Fræna: Ås 27
Gjemnes: Stokke: Vestgård 28
Haram: Synnaland: Berget 28
Haram: Synnaland: Nausthaugen 29
Haram: Vatnedalen: Kroksetra 29
Hareid: Store Alme 30
Midsund: Otrøya: Hagset 30
Midsund: Otrøya: Lille Klauset, austre del 31
Midsund: Otrøya: Store Klauset, austre del 31
Midsund: Otrøya: Sør-Heggdal 31
Midsund: Tautra: nedom berga 32
Molde: Hagen ved Mjelve 32
Molde: Skovika 33
Nesset: Eresfjorden: Bogge: Hagbø 33
Norddal: Fjørå: Sjølbøskor, Gjærbakkane 34
Norddal: Valldalen: Alstad 34
Norddal: Valldalen: Berli 35
Norddal: Valldalen: Langdalen 35
Norddal: Valldalen: Nord for Omnos 36
Norddal: Valldalen: Omnos 37
Rauma: Isfjorden: Dalehaug 37
Rauma: Isfjorden: Vika 38
Rauma: Isfjorden: øvre Volstad 38
Rauma: Måndalen: Venås: Nygjerdet 38
Rauma: Romsdalen, midtre: Gjerde 39
Rauma: Romsdalen, midtre: Gravdehaug 39
Rauma: Romsdalen, midtre: Kors 40
Rauma: Romsdalen, midtre: Ytste Monge 40
Rauma: Romsdalen, nedre: Selen, Nordre 41

Rauma: Romsdalen, øvre: Bjønnakleiva ... 41
Rauma: Romsdalen, øvre: Brudevoll ... 42
Rauma: Romsdalen, øvre: Brue: nedenfor jernbanen ... 42
Rauma: Romsdalen, øvre: Brustua ... 43
Rauma: Romsdalen, øvre: Brustua, nedenfor vegen ... 43
Rauma: Romsdalen, øvre: Gjerdshaug ... 44
Rauma: Romsdalen, øvre: Kleiva ... 44
Rauma: Romsdalen, øvre: Kleiva, nedafor vegen ... 45
Rauma: Romsdalen, øvre: Kylling, søre, Karahaugen ... 45
Rauma: Romsdalen, øvre: Kylling, søre, nedafor riksvegen ... 46
Rauma: Romsdalen, øvre: Kylling, søre, ovafor riksvegen ... 46
Rauma: Romsdalen, øvre: Lykkjeslett ... 46
Rauma: Romsdalen, øvre: Lykkjeslett, Nyhagen ... 47
Rauma: Romsdalen, øvre: Løkra ... 47
Rauma: Romsdalen, øvre: Løkra, Lykkja ... 48
Rauma: Romsdalen, øvre: Månasetra ... 48
Rauma: Romsdalen, øvre: Sletta søndre (85/6) ... 49
Rauma: Romsdalen, øvre: Slettahjellan (85/2) ... 49
Rauma: Rødven: Reitsletta ... 49
Rindal: Fossdalen: Gammelhøyløslættet ... 50
Sande: Aurvoll 2 ... 50
Sandøy: Sandøya: Storsanden ... 51
Sandøy: Sandøya: ved Sandøy kyrkje ... 51
Skodje: Opskar ... 52
Smøla: Dyrnes: Vika ... 52
Stordal: Dyrkorn: Indreseter ... 53
Stordal: Dyrkorn: Lia ... 53
Stordal: Nørdredalen: Almås: Robbåkeren ... 54
Stordal: Nørdredalen: aust for Stavdalen ... 54
Stordal: Nørdredalen: Jasvollsetra ... 54
Stordal: Nørdredalen: Lianes ... 55
Stordal: Nørdredalen: Overøyane ... 55
Stordal: Nørdredalen: Seljebotn, innmark Nedigard ... 56
Stordal: Nørdredalen: Stavdalen ... 56
Stordal: Nørdredalen: Ytstehaugen ... 57
Stordal: Røysetdalen: Røyset, nordre bruket ... 57
Stordal: Røysetdalen: Røysetsetra v. elva ... 57
Stordal: Røysetdalen: Røysetsetra v. gardane ... 58
Stordal: Storfjorden: Djupdalen ... 58
Stordal: Storfjorden: Nesplassen ... 59
Stordal: Storfjorden: Skjortneset ... 60
Stordal: Storfjorden: Skotet: Inste-Skotet ... 60
Stordal: Storfjorden: Skotet: Meskotet ... 61
Stordal: Storfjorden: Skotet: Skotshalsen ... 61
Stordal: Storfjorden: Skotet: Ytste-Skotet ... 62
Stordal: Storfjorden: Stordalsholmen ... 63
Stordal: Storfjorden: Øvstholmen ... 63
Stranda: Espehjelle (Skotungane) ... 64
Stranda: Geiranger: Hole, ved hytte ... 65
Stranda: Geiranger: Møll/Grande ... 66
Stranda: Habostaddalen: Arneberg ... 66
Stranda: Liabygda: Ansok ... 67
Stranda: Liabygda: Hammaren ... 68
Stranda: Liabygda: Kleberget ... 69
Stranda: Stranda: Hjellane, Bjorli, gnr. 23/1 ... 69
Stranda: Sunnylven: Kjellstad ... 70
Stranda: Sunnylvsfjorden: Ljøen: Beithøggane ... 70
Stranda: Sunnylvsfjorden: Ljøen: Nedre Ljøen ... 71
Sula: Eikrem: Hjellane ... 72
Sula: Sulabakken ... 72
Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Bjørklund ... 73
Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Skålvollen ... 73
Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Trøa og Bortategjerdet ... 74

Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Østistu ... 75
Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Åsattløgu ... 75
Sunndal: Fjellgardene: Jenstad: Haugen ... 76
Sunndal: Fjellgardene: Jenstad: hovedbruket ... 76
Sunndal: Fjellgardene: Røymoen: Kristenstu ... 77
Sunndal: Fjellgardene: Røymoen: Utistu ... 77
Sunndal: Fjellgardene: Svisdal: Liin ... 78
Sunndal: Fjellgardene: Svisdal: Svisdalshaugene ... 79
Sunndal: Fjellgardene: Svøu ... 79
Sunndal: Jordalsgrenda: Jordalsvøttu ... 80
Sunndal: Jordalsgrenda: Jordalsøra ... 80
Sunndal: Sunndalsfjorden nordside: Flåøya ... 81
Sunndal: Øksendalen: Grytneset ... 81
Surnadal: Melhus, Steinberget ... 82
Surnadal: Nordmarka: Austergardssetra ... 82
Surnadal: Vaulen ... 83
Sykkylven: Velledalen: Drotninghaug: Reiten ... 83
Tingvoll: Aksneset ... 84
Tingvoll: Aksneset: Fyrlykta ... 85
Tingvoll: Aksneset: Ildridtrøa ... 85
Tingvoll: Eikrem: Skarahaugen ... 86
Tingvoll: Gyl: Hamran på Bergem ... 86
Tingvoll: Holmeide: Bakkan ... 87
Tingvoll: Holmeide: Bedehuset ... 87
Tingvoll: Holmeide: Nøstvold ... 87
Tingvoll: Holmeide: Oppistua - plen ... 88
Tingvoll: Holmeide: Strupstad øvre ... 88
Tingvoll: Holmeide: Vikahammaren ... 89
Tingvoll: Kamsvåg, lokalitet 2 ... 89
Tingvoll: Liasletta i Tingvoll-lia ... 90
Tingvoll: Meisingset: Åkerfallet ... 90
Tingvoll: Straumsnes: Hagen ved Kanestraum ... 90
Tingvoll: Sørgarden ... 91
Tingvoll: Tingvoll gard ... 91
Tingvoll: Tingvoll-lia ... 92
Tingvoll: Vågbø: Brevikstranda ... 93
Vanylven: Åheim: Ekremseter ... 93
Vanylven: Åheim: Gusdal nedre ... 94
Vanylven: Åheim: Gusdal Øvre ... 94
Vanylven: Åheim: Halse ... 95
Vanylven: Åheim: Hellebust ... 95
Vanylven: Åheim: Lia ... 96
Vestnes: Skorgedalen: Helland ... 96
Vestnes: Skorgedalen: Kjelbotn ... 97
Vestnes: Tomrefjord: Juvikplassen ... 97
Vestnes: Tomrefjord: Klingrå ... 98
Volda: Folkestad: Bøen ... 98
Volda: Folkestad: Løndalen ... 99
Volda: Kilspollen: Mjeltevika ... 99
Volda: Lauvstad: Grøtholen ... 99
Volda: Tømmerbakk ... 100
Ørskog: Sjøholt: Bårdsgjerde, Martinusgarden ... 100
Ørskog: Solnørdalen: aust for Barlindhaugen ... 100
Ørskog: Vagsvika: Sollia, austre del ... 101
Ørskog: Vagsvika: Øvre Sollia ... 101
Ørskog: Vagsvika: Øvre Sollia, vestre del ... 102
Ørskog: Viset: Øggarden ... 102
Ørsta: Barstaddalen: Bakketun på Volle ... 103
Ørsta: Follestaddalen: Barstad, nedafor vegen ... 103
Ørsta: Follestaddalen: nord for Litlesæter ... 103
Ørsta: Follestaddalen: vest for Skulebrua ... 104
Ålesund: Emblem ... 104
Ålesund: Litlekalvøya: Plassen ... 105

Ålesund: Litlekalvøya: Rema.... 105
Ålesund: Litlekalvøya: Tua.... 105
Ålesund: Magerholm (småbruk) Akselhaugen 106
Ålesund: Ratvikvatnet (ved Lerstadvegen).... 106
Ålesund: Tørla, Gruen 107
Ålesund: Vanberg (ved Lerstadvegen).... 107
Ålesund: Ystebøen, Emblem.... 108
Diskusjon.... 109
Kjelder.... 110

SAMANDRAG

Det er på oppdrag frå Landbruksavdelinga utført ei samanstilling av kunnskapen om tradisjonelle slåtteenger i Møre og Romsdal. Dette er enger som er lite påverka av jordarbeiding og gjødsling, og som har eit interessant biologisk mangfald tilpassa årleg slått. I tillegg har dei tradisjonelle slåtteengene gjerne vore beita vår og haust. 178 lokalitetar vert skildra i rapporten. Av desse er 151 arealberekna og utgjer 1431 dekar, dvs. 9,5 dekar i gjennomsnitt. 133 av lokalitetane var tilgjengelege i Naturbase pr. mars. 2007, dei resterande 55 har kome fram gjennom innsamling av data frå ulike kjelder i dette prosjektet. Av desse er til no 18 digitaliserte og arealberekna av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Samla areal for registrerte lokalitetar vert stipulert til 1700 dekar, elles finst det truleg ein del lokalitetar som ikkje er registrerte. Dette er relativt mykje sett i eit nasjonalt perspektiv. Truleg er ein del lokalitetar feilavgrensa på den måten at dei inneheld ein del areal som er fulldyrka eller gjødsla og såleis ikkje fell under definisjonen på tradisjonell slåtteeng. Det verkelege arealet er derfor truleg mindre enn det som er oppgjeve. I ei framtidig evaluering/kvalitetssikring av data i Naturbase, burde derfor avgrensingane av ein del slåtteenger gjennomgåast på nytt med kritiske auge. Dei fleste lokalitetane er ikkje lenger i ordinær jordbruksmessig drift, sidan terrenget ofte gjer arbeidet tungvint og avlinga oftast er lågare på ugjødsla enn på gjødsla areal. Lokalitetane er anten slått på fritids/hobbybasis av eigar, leigar, eller somme gonger frivillig organisasjon eller offentleg instans, eller dei har i den seinare tid vore beita men har likevel bevart artsutvalet som er typisk for slåtteeng. Rundt halvparten av lokalitetane er intakte på den måten at dei framleis vert slått. Mange er relativt nyleg gått ut av bruk og gror att, men mangfaldet er inntil vidare i varierande grad bevart.

Slåtteenger er den mest truga naturtypen i kulturlandskapet, samstundes som han inneheld eit stort mangfald av vegetasjonstypar og mange kravfulle artar, som vanskeleg kan bevarast utan at desse lokalitetane vert tekne vare på. Dei viktigaste slåtteengkommunane er Stordal, Rauma, Tingvoll og Sunndal, men lokalitetar er registrerte i 29 av fylkets 37 kommunar. Artar som vert rekna som truga av tilbakegang i bestandane som følgje av t. d. omleggingar i jordbruket, er oppførte på ei nasjonal såkalla raudliste, og artane vert kalla raudlisteartar. 64 raudlisteartar er kjent frå dei omtala lokalitetane, det gjeld 13 karplanter, 1 sommarfuglart og 50 soppartar. Desse skal prioriterast høgt i forvaltninga, m.a. gjennom 2010-målet om stans i tapet av biologisk mangfald. Det er eit akutt behov for ein sterk, målretta innsats for å ta vare på restane av denne særmerkte naturtypen, men tiltak og verkemiddel er ikkje eit tema for denne rapporten.

INNLEIING

Bakgrunn

Denne rapporten har vorte til etter initiativ frå Landbruksavdelinga i Møre og Romsdal fylke, fordi ein har sett at tradisjonelle slåtteenger som naturtype er i sterk tilbakegang, trass i dei tilskottsordningane ein har hatt til no. Ein har derfor sett det naudsynt å få ein kunnskapsstatus som bakgrunn for framtidige tiltak, m.a. i samband med revidering av Regionalt miljøprogram i Møre og Romsdal.

Definisjon av slåtteng

Med slåtteeng meinest i denne rapporten gras- og urtedominert vegetasjon som er halde ved like med slått, oftast i kombinasjon med vår- og/eller haustbeite, og som ikkje eller i liten grad har vore pløgd og gjødsla. Mange stader har det vore overflatedyrka ein gong i tida utan at dette har hatt avgjerande innverknad på det biologiske mangfaldet i dag. I mange av lokalitetane finst slike slåtteenger i mosaikk med andre kulturmarkstypar, og det er i Naturbasen i mange tilfelle avgrensa større areal enn det som strengt tatt fyller definisjonen ovanfor.

Føremål

Føremålet med rapporten er å få fram kunnskapsstatus for tradisjonelle, biologisk verdifulle slåtteenger i Møre og Romsdal. Denne kunnskapen er naudsynt for å kunne berga mest muleg av dei restane som framleis er intakte.

METODE

Tidlegare undersøkingar

I 1992-94 vart det gjennomført nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap som følgde ein metode utvikla i 1992-93 (m.a. Moen et al. 1993). Metoden inkluderte ulike verdiar som landskapsbilete, kulturmiljø/historie, biologisk mangfald, nærmiljø/friluftsliv m.m. Her i fylket vart det i hovudsak avgrensa ein del større område med nokså ueinsarta innhald (t. d. heile Romsdalen i Rauma) (Aksdal 1994, Iversen et al. 1994).

Ut over 1990-talet utførte underteikna saman med Geir Gaarder ei rekkje undersøkingar av kulturlandskap i fylket (Jordal & Sivertsen 1992, Jordal & Gaarder 1993, 1995a, 1997, 1998a). Desse undersøkingane er samanstilt i ein samlerapport (Jordal & Gaarder 1999). I desse undersøkingane vart det lagt vekt på artsmangfald av planter og sopp, og vegetasjon, og fokus var på mindre, einsarta og velavgrensa lokalitetar i staden for større, heterogene område (sjå metodikk i m.a. Jordal & Gaarder 1995a).

I 1999 fekk vi ein nasjonal metode for registrering av naturtypar i Noreg, nemleg DN-handbok nr. 13 (DN 1999a). Denne metoden inneheld 7 hovudnaturtypar, og kulturlandskap er ein av desse. Dei andre er havstrand/kyst, myr og kjelde, rasmark, berg og kantkratt, fjell, ferskvatn/våtmark og skog. Denne metodikken er nyleg revidert og ligg på Internett (DN 2006, sjå kjelder). Her er "slåttemark" ein av fleire ulike naturtypar som skal registrerast.

Revisjonen tek opp i seg metodikken som vart utvikla i 2004-2005 i samband med ein ny runde med nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap (Bratli & Norderhaug 2005). Vi er derfor komne langt med ein nasjonal metodikk for registrering av biologisk verdifulle kulturlandskapslokalitetar. Ein er no fokusert på relativt einsarta, mindre område enn i 1992-94.

I åra etter 1999 har det vore gjennomført naturtypekartlegging etter DN (1999a) i dei fleste kommunane i fylket (sjå litteraturlista attast i rapporten). Dette har ført til fleire feltundersøkingar og meir konkrete data om artar og vegetasjon, og mange nye lokalitetar har vorte oppdaga. Samstundes har både tidlegare og nye data vorte overført til DN sin Naturbase, og finst tilgjengeleg på Internett. Eit særskilt prosjekt som fortener å nemnast i tillegg til kartleggingane av naturtypar i kommunane, er Storfjordprosjektet (Norderhaug et al. 2004). Her vart ei rekkje lokalitetar i Stranda, Norddal og Stordal undersøkt og skildra. Metoden for avgrensing og prioritering var likevel nokså forskjellig frå metoden til DN (1999a), slik at materialet ikkje utan vidare kan overførast til Naturbase. Dette er derfor heller ikkje gjort.

Ein stor del av lokalitetane i denne rapporten finst tilgjengeleg på DN sin Naturbase på Internett (http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/). Nokre lokalitetar er førebels ikkje kome inn i Naturbase. Data mottekne frå ulike personar under arbeidet med denne rapporten, nokre data frå eigne og andres rapportar og databasar, og data frå eigne feltundersøkingar i 2006 er eksempel på slike data som førebels ikkje ligg i Naturbase. Dei lokalitetane som ikkje er komne inn, vantar Naturbase-nummer og areal i oversiktene.

Feltundersøkingar i dette prosjektet

I prosjektet som denne rapporten er ein del av har eg også utført supplerande feltarbeid i 2006, i første rekkje på Sunnmøre, m.a. i Volda, Vanylven og Ørsta. Desse data er tekne inn i samanstillinga. Data innsamla i Ørsta er og komne med i den nye naturtyperapporten (Jordal et al. 2007).

Samanstilling

Under samanstillinga har ein nytta alle tilgjengelege skriftlege og elektroniske kjelder i form av rapportar, DN si Naturbase på Internett og eigne databasar. Alle skriftlege kjelder er refererte under "kjelder" bak i rapporten, og ein har også vist til desse undervegs i teksten. Sidan kjeldene presenterer data på ulike måtar, er det eit ganske stort arbeid å standardisera oppsettet. Slik standardisering har derfor ikkje vorte gjennomført fullt ut. Ein har heller ikkje endra opprinneleg språkform (bokmål/nynorsk), slik at det vil vera ei blanding av desse språkformene.

Det har ikkje vore noko mål å endra områdeskildringane i dei ulike kjeldene, anna enn når desse er feil eller klart mangelfulle, eller eg sjølv har supplerande data. I desse tilfella har eg markert mine eigne tillegg med namn og dato. Ein type endringar som har vore gjort utan markering, er oppdatering av raudlistestatus i høve til den nye raudlista som kom i desember 2006 (Kålås et al. 2006). Eg har i nokre tilfelle endra naturtype frå t. d. småbiotop eller naturbeitemark til slåtteeng, der eg meiner å ha gode grunnar til dette.

Eg har også vurdert verdisettinga etter DN (2006), og i ein del høve endra verdi på lokalitane i samsvar med kriteria slik eg tolkar dei i mai 2007. Det skal likevel innrømast at verdisetting er vanskeleg. Ulike gradientar i høve til gjødsling,

hevdtilstand, pH og artsmangfald gjer at det nokre gonger er vanskeleg å setta grenser, og å ha klare oppfatningar om kva som bør vera korrekt verdi. Det er og nokre gonger vanskeleg å vita kor attgrodd eller gjødsla det skal vera før ein let vera å avgrensa ein lokalitet. Tilstand/status er også vurdert. På lokalitetar som ikkje er observert/undersøkt etter 01.01.2000 er den sett til "ukjent", sidan endringar ofte går raskt om hevden opphøyrer. Som "intakt" reknast lokalitetar som vart slått på undersøkingstindspunktet. Dersom lokaliteten er skjøtta som plen er dette markert, og ein har også markert om graset vert slått men ikkje fjerna frå marka. Ein har delt gjengroande lokalitetar i to, med ein kategori "delvis intakt" for stader der artsmangfald og tilstand er nokså lite endra, medan lokalitetar omtala som "gjengrodd" er sterkare endra.

Ein del språkleg og fagleg korrektur er også utført utan særskilt markering. Til saman gjev dette ei noko meir fullstendig og forhåpentlegvis meir korrekt framstilling enn det som førebels er muleg å få ut av Naturbase.

Litteraturtilvisingar i lokalitetsskildringane er somme stader omfattande, og det er ikkje sikkert at alle tilvisingar er refererte i litteraturlista. I slike tilfelle får ein gå til litteraturlista i den opprinnelege rapporten.

RESULTAT - OVERSIKTER

I dette kapitlet vert det presentert oversikt over alle innsamla data i tabellform. Det vil m.a. seia oversikt over typeinndeling, lokalitetar, og statistikk for kommunar, areal, verdi og tilstand. Det ville også vore ønskjeleg å ha oversikter over artsmangfald, men dette vart for omfattande, og det vert presentert ei oversikt over raudlisteartar som er kjent frå dei omtala slåtteengene.

Typeinndeling

Tabell 1. Inndeling av slåttemark i fylket i naturtype-utformingar, vegetasjonstypar, og med informasjon om kva vegetasjonstypar som reknast som truga. Det er kommentert litt om situasjonen i Møre og Romsdal.

Naturtype (DN 1999a & 2006)	Utforming (DN 1999a & 2006)	Vegetasjonstypar (Fremstad 1997, Fremstad & Moen 2001)	Truga vegetasjons-typar (Fremstad & Moen 2001)	Kommentar for Møre og Romsdal
Slåttemark og natur-beitemark	Fuktig fattigeng	G1 Fuktig fattigeng		Viktig type i kystbeitemarker, men svært sjeldan i slåtteeng.
	Blåtoppeng	G2 Blåtopp-blåknappeng (vekselfuktig fattigeng)	Noko truga (VU), visse utforminger sterkt truga (EN)	Inngår ofte i kystlynghei m.m. Ikkje kjent i slåtteenger.
	Sølvbunkeeng	G3 Sølvbunkeeng		Har ofte vore gjødsla og pløgd, men går etter lengre tids utmagring over i G4, og vert da meir artsrik.
	Frisk fattigeng	G4a,c Frisk fattigeng		Truleg viktigaste vegetasjonstype i kulturlandskapet i fylket, ofte stort artsmangfald. Både slåtteenger og naturbeitemarker.
	Frisk fattigeng	G4b Frisk fattigeng (jordnøtteng m.m.) på Vestlandet	G4b er sterkt truga (EN)	Utbreidd på kysten av MR, men i sterk attgroing, svært sjeldan i slåtteeng.
	Finnskjegg- og sauesvingeleng	G5 Finnskjegg-eng og fattig sauesvingeleng		Vanleg type i naturbeitemarker i seterområda i indre strok, sjeldan i slåttemark.
	Frisk/tørr, middels baserik eng	G6, G7b Lågurteng (tørr rikeng i lavlandet)	Sterkt truga (EN)	Sjeldan og truga type, Romsdalen og øvre Sunndalen, sjeldan i slåttemark.
	Frisk/tørr, middels baserik eng i høgarerliggjande strok og nordpå	G8 Flekkmure-sauesvingeleng (frisk/tørr rikeng i fjellstrøk)	Noko truga (VU)	Sjeldan type, Romsdalen og øvre Sunndalen, sjeldan i slåttemark.
	Vekselfuktig baserik eng	G11 Blåstarr-engstarreng (vekselfuktig rikeng)	Sterkt truga (EN)	Sjeldan og truga type, mest på kysten, men annan type finst i kalkrike innlandsstrok (t.d. Grøvuvassdraget), sjeldan.
	Våt/fuktig, middels næringsrik eng	G12a Soleihoveng (våt/fuktig, middelsrik eng)	Noko truga (VU), rike utforminger sterkt truga (EN)	Finst, men er lite registrert.
	Våt/fuktig, middels næringsrik eng	G12b, c Våt/fuktig, middels næringsrik eng		Finst, men er lite registrert.
	Frisk, næringsrik gammeleng	G14 Frisk, næringsrik gammeleng		Finst, men er lite registrert.

Lokalitetsoversikt

*Tabell 2. Oversikt over slåtteenger i Møre og Romsdal, med dato for siste undersøking, tilstand, areal (i dekar) og verdi der slike data finst. Symbol for tilstand: I=intakt og vert slått (observert etter 01.01.2000), p=plenskjøtsel, s=berre slått, graset ligg att, D=delvis intakt, B=beiting, G=gjengroing, ute av hevd, U=ukjent, status ikkje observert etter 01.01.2000. Symbol for verdi: A-svært viktig, B-viktig, C-lokalt viktig. * avgrensa område er sannsynlegvis for stort.*

Kommune	Lokalitet	areal	siste dato	verdi	ny verdi	status
Aure	Benjaminsvika, Storslett		07.05.2005	B	B	B/I

Kommune	Lokalitet	areal	siste dato	verdi	ny verdi	status
Aure	Bjøringsetra		26.05.2005	A	A	B
Aure	Brattset I	26,43	20.05.2005	A	A	D
Aure	Espneset		04.05.2005	A	A	I
Aure	Løkvika II	8,26	27.09.2005	B	B	D
Aure	Olsvik		23.05.2005	A	A	B
Aure	Semundset II		07.05.2005	A	A	B
Aure	Tustna: Fjellingsdalen 1	23,55	21.08.2005	A	**B**	D
Aure	Tustna: Øvre Nordvoll	2,64	30.10.2005	C	C	Ip
Aure	Vik, sør II	10,02	02.11.2004	B	B	Is
Averøy	Kvernes museum	8,19	11.08.2001	A	A	Ip
Averøy	Litlrøssøya - sørside	1,67	11.08.2002	B	B	Ip
Fræna	Høghaugen sør for Sandstølen	3,43	14.05.2003	B	B	I
Fræna	Syltesetra: Hagan	2,56	12.07.2002	B	B	B
Fræna	Vestad: Rishaugan	1,35	26.07.2003	B	B	Ip
Fræna	Vikan: Skutholmen	*39,20	24.09.2004	A	A	I
Fræna	Ås	6,72	25.06.2003	B	**A**	I
Gjemnes	Stokke: Vestgård		15.06.2002	A	A	I
Haram	Synnaland: Berget	3,54	05.06.2003	A	A	G
Haram	Synnaland: Nausthaugen	1,65	05.06.2003	A	A	G
Haram	Vatnedalen: Kroksetra	3,07	02.07.2002	B	B	I
Hareid	Store Alme	1,14	01.08.2001	B	B	Is
Midsund	Otrøya: Hagset	1,10	08.09.2003	B	**A**	I
Midsund	Otrøya: Lille Klauset, austre del	1,16	24.06.2003	B	B	I
Midsund	Otrøya: Store Klauset	0,25	24.06.2003	B	B	I
Midsund	Otrøya: Sør-Heggdal	2,24	24.06.2003	B	**A**	D
Midsund	Tautra: nedom berga	0,27	06.08.2003	B	**C**	G
Molde	Hagen ved Mjelve	4,89	09.06.2003	B	B	I
Molde	Skovika	8,82	07.06.2004	B	B	G
Nesset	Eresfjorden: Bogge: Hagbø	1,88	17.09.2002	B	B	I
Norddal	Fjørå: Sjølbøskor, Gjærbakkane		25.06.2002	B	B	I
Norddal	Valldalen: Alstad		01.07.2002	B	B	D
Norddal	Valldalen: Berli		01.07.2002	B	B	I
Norddal	Valldalen: Langdalen		01.07.2002	B	B	I
Norddal	Valldalen: Nord for Omnos (bjørkehage, slåtteeng)		06.07.2002	B	B	I
Norddal	Valldalen: Omnos		10.08.2001	B	B	G
Rauma	Isfjorden: Dalehaug	6,89	25.07.2000	A	A	I
Rauma	Isfjorden: Vika	12,26	05.07.2001	B	B	G
Rauma	Isfjorden: øvre Volstad		12.07.2004	B	B	G
Rauma	Måndalen: Venås: Nygjerdet	9,34	24.07.2000	B	B	I
Rauma	Romsdalen, midtre: Gjerde	4,39	01.09.2000	B	**A**	B
Rauma	Romsdalen, midtre: Gravdehaug	5,30	13.09.2006	A	A	I
Rauma	Romsdalen, midtre: Kors		07.07.2006	A	A	D
Rauma	Romsdalen, midtre: Selen, Nordre	10,25	19.07.2000	B	B	I
Rauma	Romsdalen, midtre: Ytste Monge	6,46	05.07.2005	B	**A**	D
Rauma	Romsdalen, øvre: Bjønnakleiva	20,67	15.07.2000	B	**A**	I/D
Rauma	Romsdalen, øvre: Brudevoll	2	05.07.2005	B	B	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Brue, nedanfor jernbanen	0,93	05.07.2005	C	**A**	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Brustua	3,38	23.06.2001	B	B	G

Kommune	Lokalitet	areal	siste dato	verdi	ny verdi	status
Rauma	Romsdalen, øvre: Brustua, nedenfor vegen (endres fra småbiotop)	2,21	05.07.2005	C	**B**	G
Rauma	Romsdalen, øvre: Gjerdshaug	7,54	01.09.2000	A	A	D
Rauma	Romsdalen, øvre: Kleiva	8,95	31.08.2000	B	A	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Kleiva, nedafor vegen	9	05.07.2005	B	B	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Kylling, søre, Karahaugen	1	05.07.2005	C	C	B
Rauma	Romsdalen, øvre: Kylling, søre, nedafor riksvegen	1	05.07.2005	B	B	B
Rauma	Romsdalen, øvre: Kylling, søre, ovafor riksvegen	2	05.07.2005	B	B	D
Rauma	Romsdalen, øvre: Lykkjeslett	31,29	05.07.2005	A	A	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Lykkjeslett, Nyhagen	8	05.07.2005	C	C	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Løkra	4	05.07.2005	B	B	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Løkra, Lykkja	5	05.07.2005	B	B	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Månasetra	12,76	25.06.2000	B	B	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Sletta søndre (85/6)	3	05.07.2005	C	C	I
Rauma	Romsdalen, øvre: Slettahjellan (85/2)	6	05.07.2005	B	B	I
Rauma	Rødven: Reitsletta	*26,12	28.07.2000	B	B	B
Rindal	Fossdalen: Gammelhøyløslættet	*75,28	24.09.1997	B	B	U
Sande	Aurvoll 2	5,80	08.12.2003	B	B	D
Sandøy	Sandøya: Storsanden	4,17	13.08.2004	B	B	G
Sandøy	Sandøya: ved Sandøy kyrkje	0,60	13.08.2004	B	B	Ip
Skodje	Opskar	0,97	18.07.2002	A	A	I
Smøla	Dyrnes: Vika	19,05	30.06.1999	B	**A**	U
Stordal	Dyrkorn: Indreseter	8,59	14.09.2004	A	A	I
Stordal	Dyrkorn: Lia	29,14	27.06.2002	A	A	B
Stordal	Nørdredalen: Almås: Robbåkeren	1,51	16.09.2004	B	**A**	I
Stordal	Nørdredalen: aust for Stavdalen	6,35	21.06.2002	B	B	D
Stordal	Nørdredalen: Jasvollsetra	4,72	24.06.2000	A	A	B/D
Stordal	Nørdredalen: Lianes	0,57	20.06.2002	B	**A**	D
Stordal	Nørdredalen: Overøyane	5,87	06.09.2004	B	**A**	D
Stordal	Nørdredalen: Seljebotn, innmark Nedigard	1,83	21.06.2002	B	**A**	I
Stordal	Nørdredalen: Stavdalen	4,79	23.06.2000	B	B	D
Stordal	Nørdredalen: Ytstehaugen	3,91	20.06.2002	B	**A**	D
Stordal	Røysetdalen: Røyset, nordre bruket	6,10	19.06.2002	B	B	Is
Stordal	Røysetdalen: Røysetsetra v. elva	8,24	12.09.2002	B	B	D
Stordal	Røysetdalen: Røysetsetra v. gardane	7,64	12.09.2002	A	A	Is
Stordal	Storfjorden: Djupdalen	4,87	08.08.2001	A	A	I
Stordal	Storfjorden: Nesplassen	5,90	26.06.2002	B	B	D
Stordal	Storfjorden: Skjortneset	*22,88	07.08.2001	B	B	I
Stordal	Storfjorden: Inste-Skotet	*19,38	07.08.2001	B	B	I
Stordal	Storfjorden: Meskotet	*25,90	07.08.2001	B	B	I
Stordal	Storfjorden: Ytste-Skotet	*36,49	07.08.2001	A	A	I
Stordal	Storfjorden: Skotshalsen	9,74	07.08.2001	C	C	G
Stordal	Storfjorden: Stordalsholmen	13,84	07.08.2001	B	B	D
Stordal	Storfjorden: Øvstholmen	7,48	08.08.2001	B	B	G

Kommune	Lokalitet	areal	siste dato	verdi	ny verdi	status
Stranda	Geiranger: Hole, ved hytte		18.06.2002	B	B	D
Stranda	Geiranger: Møll/Grande		?2002	B	B	G
Stranda	Habostaddalen: Arneberg		10.06.2002	B	B	I
Stranda	Liabygda: Ansok	11,48	05.09.2000	A	A	I
Stranda	Liabygda: Hammaren		26.07.2001	B	B	I
Stranda	Liabygda: Kleberget	21,80	05.09.2000	A	A	I
Stranda	Storfjorden: Espehjelle (Skotungane)	*52,36	02.07.2000	A	A	I
Stranda	Stranda: Hjellane, Bjorli (23/1)		27.06.2002	B	B	I
Stranda	Sunnylven: Kjellstad	5,00	04.08.2000	B	**A**	D
Stranda	Sunnylvsfjorden: Ljøen: Beithøggane		28.06.2002	B	B	I
Stranda	Sunnylvsfjorden: Ljøen: Nedre Ljøen		27.06.2002	B	B	I
Sula	Eikrem: Hjellane	*58,06	21.09.2006	B	B	G
Sula	Sulabakken	*47,50	11.10.1995	B	B	U
Sunndal	Fjellgardene: Hafsåsen: Bjørklund	5,04	19.07.1999	B	B	U
Sunndal	Fjellgardene: Hafsåsen: Skålvollen	4,45	19.07.1999	B	B	U
Sunndal	Fjellgardene: Hafsåsen: Trøa og Bortategjerdet	21,08	17.09.1999	A	A	U
Sunndal	Fjellgardene: Hafsåsen: Østistu	11,27	17.07.1999	B	B	U
Sunndal	Fjellgardene: Hafsåsen: Åsattløgu	3,19	21.08.2003	A	A	D
Sunndal	Fjellgardene: Jenstad: Haugen	4,25	16.07.1999	C	C	G
Sunndal	Fjellgardene: Jenstad: hovedbruket	10,72	16.07.1999	B	**A**	I
Sunndal	Fjellgardene: Røymoen: Kristenstu	16,25	20.07.1999	B	B	U
Sunndal	Fjellgardene: Røymoen: Utistu	9,29	20.07.1999	A	A	U
Sunndal	Fjellgardene: Svisdal: Liin	11,87	30.08.1994	A	A	I
Sunndal	Fjellgardene: Svisdal: Svisdalshaugene	2,89	20.08.2001	A	A	I
Sunndal	Fjellgardene: Svøu	13,74	28.07.2006	A	A	I
Sunndal	Jordalsgrenda: Jordalsvøttu	7,04	15.09.2001	A	A	Is
Sunndal	Jordalsgrenda: Jordalsøra	11,27	15.09.2003	A	A	I
Sunndal	Sunndalsfjorden nordside: Flåøya	2,20	09.06.2002	A	A	I
Sunndal	Øksendalen: Grytneset	14,00	25.06.2002	A	A	I
Surnadal	Melhus: Steinberget	5,83	23.09.1995	B	B	U
Surnadal	Nordmarka: Austergardssetra		24.09.1997	A	A	U
Surnadal	Nordmarka: Vaulasetra		17.09.1995	A	A	I
Sykkylven	Velledalen: Drotninghaug: Reiten	11,16	16.10.1999	A	A	I
Tingvoll	Aksneset	1,66	21.10.2006	A	A	I
Tingvoll	Aksneset: Fyrlykta	1,01	21.10.2006	C	**B**	I
Tingvoll	Aksneset: Ildridtrøa	1,60	21.10.2006	A	A	I
Tingvoll	Bergem: Hamran	7,67	02.09.2000	B	**A**	I
Tingvoll	Eikrem: Skarahaugen	2,68	23.09.2005	A	A	G
Tingvoll	Hagan ved Kanestraum	1,50	13.10.2001	B	B	Ip
Tingvoll	Holmeide: Bakkan	0,62	20.10.2006	C	C	Ip
Tingvoll	Holmeide: Bedehuset	0,38	26.09.2006	C	C	I
Tingvoll	Holmeide: Nøstvold	1,87	21.10.2006	B	B	I
Tingvoll	Holmeide: Oppistua - plen	0,23	20.10.2006	B	B	Ip
Tingvoll	Holmeide: Strupstad øvre	1,15	21.10.2006	B	B	I
Tingvoll	Holmeide: Vikahammaren	0,75	20.10.2006	B	B	Ip
Tingvoll	Kamsvåg, lokalitet 2	15,85	16.09.1993	B	B	U
Tingvoll	Liasletta ved Tingvoll museum	3,74	13.10.2001	A	A	I

Kommune	Lokalitet	areal	siste dato	verdi	ny verdi	status
Tingvoll	Meisingset: Åkerfallet	15,92	15.06.2003	B	B	G
Tingvoll	Sørgarden	4,54	21.09.2003	B	B	I
Tingvoll	Tingvoll Gard	7,20	04.07.2001	B	**A**	Ip
Tingvoll	Tingvoll-lia	*19,07	04.07.2001	A	A	I
Tingvoll	Vågbø: Brevikstranda	2,17	22.10.2006	B	B	Ip
Vanylven	Åheim: Ekremseter	*19,38	20.09.2006	B	B	G
Vanylven	Åheim: Gusdal nedre	1,8	20.09.2006	C	C	D
Vanylven	Åheim: Gusdal Øvre	3,40	20.09.2006	B	**A**	D
Vanylven	Åheim: Halse	0,31	20.09.2006	C	**B**	I
Vanylven	Åheim: Hellebust	2,33	20.09.2006	A	A	I
Vanylven	Åheim: Lia	9,70	20.09.2006	C	**B**	D
Vestnes	Skorgedalen: Helland	8,06	10.07.2001	B	B	G
Vestnes	Skorgedalen: Kjelbotn	10,10	29.08.2001	A	A	I
Vestnes	Tomrefjord: Juvikplassen	6,90	06.07.2001	B	B	G
Vestnes	Tomrefjord: Klingrå	1,47	04.10.2002	B	B	Ip
Volda	Folkestad: Bøen	13,07	19.09.2006	A	A	I
Volda	Kilspollen: Mjeltevika	*24,13	19.09.2006	C	C	D
Volda	Lauvstad: Grøtholen	*25,18	19.09.2006	A	**B**	G
Volda	Løndalen	10,32	19.09.2006	B	B	B
Volda	Tømmerbakk	4	21.07.2005	B	B	I
Ørskog	Sjøholt: Bårdsgjerde, Martinusgarden	0,36	06.09.2004	A	A	I
Ørskog	Solnørdalen: aust for Barlindhaugen	*20,85	28.07.2001	B	B	G
Ørskog	Vagsvika: Sollia, austre del	4,67	31.07.2000	A	A	D
Ørskog	Vagsvika: Øvre Sollia	1,33	31.07.2000	A	A	D
Ørskog	Vagsvika: Øvre Sollia, vestre del	6,39	31.07.2000	B	**A**	G
Ørskog	Viset: Øggarden	4,44	31.07.2000	A	A	D
Ørsta	Barstaddalen: Bakketun på Volle		06.09.2006	A	A	I
Ørsta	Follestaddalen: Barstad, nedafor vegen		20.07.2005	A	A	D
Ørsta	Follestaddalen: nord for Litlesæter		20.07.2005	A	A	D
Ørsta	Follestaddalen: vest for Skulebrua		20.07.2005	A	**B**	G
Ålesund	Emblem	5,97	09.10.1999	B	B	U
Ålesund	Litlekalvøya: Plassen	7,33	14.10.1999	B	**A**	U
Ålesund	Litlekalvøya: Rema	*20,10	14.10.1999	B	B	U
Ålesund	Litlekalvøya: Tua	7,91	14.10.1999	A	A	U
Ålesund	Magerholm (småbruk) Akselhaugen	3,30	17.09.1999	B	B	U
Ålesund	Ratvikvatnet (ved Lerstadvegen)	3,19	12.10.1999	A	A	U
Ålesund	Tørla, Gruen	11,61	09.10.1999	B	B	U
Ålesund	Vanberg (ved Lerstadvegen)	2,46	12.10.1999	B	B	U
Ålesund	Ystebøen, Emblem	*24,16	15.10.1999	A	A	U

133 av lokalitetane ovanfor var tilgjengelege i Naturbase, resten har kome fram gjennom dette prosjektet.
Følgjande lokalitetar som ligg som D01 slåttemark i Naturbase er ikkje tatt med:
BN00018130 *Surnadal: N for Krokvatnet, Austegardssetra - Vaulasetra*, denne er avgrensa som slåttemark på 4267 dekar, noko som etter mi meining vert feil i forhold til ei rekkje andre utslåttområde som også har gått ut av bruk midt på 1900-talet. I staden er det tatt inn to mindre lokalitetar i dette store området: Austergardssetra og Vaulasetra.
BN00016713 *Tingvoll: Tingvoll sentrum*: hage, denne er avgrensa som slåttemark på 1 dekar, men er no øydelagt som følgje av utbygging (Geir Gaarder pers. medd.).
BN00022228 *Volda: Årsetøya*, denne er avgrensa som slåttemark på 34 dekar, men her er det etter mi meining ikkje dokumentert tradisjonelle slåtteenger; området bør likevel undersøkast.

Tabell 3 Statistikk for kommunar, med tal lokalitetar, tal arealberekna lokalitetar og sum areal for slåtteenger i Møre og Romsdal. Alle kommunane i fylket er tatt med, uansett om dei har slåtteenger eller ikkje.

Kommune	A	B	C	Lokalitetar totalt	Arealberekna lokalitetar	Sum areal (dekar)
Aukra						
Aure (inkl. Tustna)	5	4	1	10	5	71
Averøy	1	1		2	2	10
Eide						
Frei						
Fræna	2	3		5	5	53
Giske						
Gjemnes	1			1	0	
Halsa						
Haram	2	1		3	3	8
Hareid		1		1	1	1
Herøy						
Kristiansund						
Midsund	2	2	1	5	5	5
Molde		2		2	2	14
Nesset		1		1	1	2
Norddal		6		6	0	
Rauma	10	15	3	28	26	210
Rindal		1		1	1	75
Sande		1		1	1	6
Sandøy		2		2	2	5
Skodje	1			1	1	1
Smøla	1			1	1	19
Stordal	11	10	1	22	22	236
Stranda	4	7		11	4	91
Sula		2		2	2	106
Sunndal	11	4	1	16	16	149
Surnadal	2	1		3	1	6
Sykkylven	1			1	1	11
Tingvoll	7	10	2	19	19	90
Ulstein						
Vanylven	2	3	1	6	6	37
Vestnes	1	3		4	4	27
Volda	1	3	1	5	5	77
Ørskog	5	1		6	6	38
Ørsta	3	1		4	0	
Ålesund	4	5		9	9	86
SUM	**77**	**90**	**11**	**178**	**138**	**1431**

Tabell 4. Statistikk for tilstand og verdi for slåtteenger i Møre og Romsdal. Symbol for verdi: A-svært viktig, B-viktig, C-lokalt viktig.Areal i dekar, dette er summert berre for arealberekna lokalitetar.

Status	**Forklaring**	**A**	**B**	**C**	**Sum lokalitetar**	**Sum arealberekna**	**Areal (dekar)**
I (tot.)	intakt (totalt)	43	44	5	92	78	623
I	intakt (uspesifisert)	39	33	3	75	61	563
Ip	intakt, plenslått	2	8	2	12	12	28
Is	intakt, graset ligg att	2	3		5	5	32
B	beiting	6	5	1	12	8	79
D	delvis intakt	18	12	2	32	27	214
G	gjengroing, ute av hevd	4	17	3	24	20	221
U	ukjent etter 01.01.2000	8	13		21	20	316

Raudlisteartar

Tabell 5. Oversikt over raudlisteartar (Kålås et al. 2006) som er funne i dei omtalte slåtteengene, i alt 64 artar.
Symbol for raudlistekategori:

RE	*regionalt utdødd*	*VU*	*sårbar*
CR	*kritisk truga*	*NT*	*nær truga*
EN	*sterkt truga*	*DD*	*datamangel*

Artsgruppe	**Latinsk namn**	**Norsk namn**	**Kategori**
Karplanter	*Arnica montana*	Solblom	VU
Karplanter	*Botrychium boreale*	Fjellmarinøkkel	NT
Karplanter	*Botrychium lanceolatum*	Handmarinøkkel	EN
Karplanter	*Botrychium lunaria*	Marinøkkel	NT
Karplanter	*Comastoma tenellum*	Småsøte	NT
Karplanter	*Dactylorhiza incarnata*	Engmarihand	NT
Karplanter	*Gentianella amarella*	Bittersøte	NT
Karplanter	*Gentianella campestris*	Bakkesøte	NT
Karplanter	*Gymnadenia conopsea*	Brudespore	NT
Karplanter	*Primula scandinavica*	Fjellnøkleblom	NT
Karplanter	*Pseudorchis albida*	Kvitkurle	VU
Karplanter	*Tractema verna*	Kystblåstjerne	VU
Karplanter	*Veronica verna*	Vårveronika	NT
Sommerfuglar	*Zygaena lonicerae*	Stor bloddråpesvermar	EN
Sopp	*Camarophyllopsis schulzeri*	Gulbrun narrevokssopp	NT
Sopp	*Clavaria amoenoides*	Vridd køllesopp	NT
Sopp	*Clavaria flavipes*	Halmgul køllesopp	NT
Sopp	*Clavaria fumosa*	Røykkøllesopp	NT
Sopp	*Clavaria greletii*		EN
Sopp	*Clavaria zollingeri*	Fiolett greinkøllesopp	NT
Sopp	*Clavulinopsis cinereoides*		NT
Sopp	*Entoloma ameides*	Grå duftraudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma atrocoeruleum*		NT
Sopp	*Entoloma bloxamii*	Praktraudskivesopp	VU
Sopp	*Entoloma caeruleopolitum*	Glasblå raudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma caeruleum*		DD
Sopp	*Entoloma corvinum*	Ramneraudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma cruentatum*		VU
Sopp	*Entoloma fuscotomentosum*		NT
Sopp	*Entoloma griseocyaneum*	Lillagrå raudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma jubatum*	Semska raudskivesopp	NT

Artsgruppe	Latinsk namn	Norsk namn	Kategori
Sopp	*Entoloma politoflavipes*		VU
Sopp	*Entoloma porphyrophaeum*	Lillabrun raudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma pratulense*		NT
Sopp	*Entoloma prunuloides*	Mjølraudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma pseudocoelestinum*		NT
Sopp	*Entoloma rhombisporum*	Rombespora raudskivesopp	NT
Sopp	*Entoloma sacchariolens*		VU
Sopp	*Entoloma scabropellis*		VU
Sopp	*Entoloma sodale*		NT
Sopp	*Entoloma velenovskyi*		NT
Sopp	*Entoloma versatile*	Oliven raudskivesopp	DD
Sopp	*Geoglossum cookeanum*	Dynejordtunge	NT
Sopp	*Geoglossum difforme*	Slimjordtunge	EN
Sopp	*Geoglossum uliginosum*	Sumpjordtunge	EN
Sopp	*Hygrocybe aurantiosplendens*	Gyllen vokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe calyptriformis*		CR
Sopp	*Hygrocybe canescens*	Tinnvokssopp	EN
Sopp	*Hygrocybe flavipes*	Gulfotvokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe fornicata*	Musserongvokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe ingrata*	Raudnande lutvokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe lacmus*	Skifervokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe ovina*	Sauevokssopp	VU
Sopp	*Hygrocybe phaeococcinea*	Svartdogga vokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe quieta*	Raudskivevokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe splendidissima*	Raud honningvokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe subpapillata*		VU
Sopp	*Hygrocybe turunda*	Mørkskjella vokssopp	NT
Sopp	*Hygrocybe vitellina*	Gul slimvokssopp	VU
Sopp	*Onygena equina*	Hornsopp	NT
Sopp	*Porpoloma metapodium*	Grå narremusserong	VU
Sopp	*Ramariopsis subtilis*	Elegant småfingersopp	NT
Sopp	*Thuemenidium atropurpureum*	Vrangjordtunge	NT
Sopp	*Trichoglossum walteri*	Vranglodnetunge	VU

Tabell 6. Statistikk for raudlisteartar i slåtteenger i Møre og Romsdal, med oversikt over tal artar etter raudlistekategori i dei ulike organismegruppene.

Kategori	Kategori (tekst)	Karplanter	Sommerfuglar	Sopp	SUM
RE	regionalt utdøydd				
CR	kritisk truga			1	1
EN	sterkt truga	1	1	4	6
VU	sårbar	3		10	13
NT	nær truga	9		33	42
DD	datamangel			2	2
SUM		**13**	**1**	**50**	**64**

I tillegg til artane ovanfor er sommarfuglartane slåttengrotviklar *Dichrorampha consortana* (EN) og *Nemophora minimella* (VU) funne på Åsen i Isfjorden (Rauma) i 2006, men lokaliteten er ikkje vidare kjent. Vidare er sommarfuglartane beiteengmott *Diasemia reticularis* (EN), *Trifurcula cryptella* (VU) og alvesmygar *Pyrgus alveus* (VU) også kjent frå lokalitetar som kan vera slåtteenger, men opplysningane er mangelfulle.

RESULTAT - LOKALITETAR

Symbol for tilstand:
I=intakt; Ip=plenslått, Is=graset ligg att
B=beiting
D=delvis intakt
G=gjengroing, ute av hevd
U=ukjent, tilstand ikkje observert etter 01.01.2000

Symbol for personar:
BB=Bolette Bele
DH=Dag Holtan
FO=Finn Oldervik
GGa=Geir Gaarder
HO=Hans Olsvik
JBJ=John Bjarne Jordal
KJG=Karl Johan Grimstad
LS=Liv Sterten
MV=Mattis Vidnes
SH=Silke Hansen

Symbol for raudlistestatus:

RE	regionalt utdødd	VU	sårbar
CR	kritisk truga	NT	nær truga
EN	sterkt truga	DD	datamangel

Aure: Benjaminsvika, Storslett

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	07.05.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	B/I
Lokalitetsnummer	156910030
UTM: EUREF89	MR 700 037
Undersøkt/kjelder:	14.08.2001, 01.09.2001, 04.05.2005 og 07.05.2005, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 07.05.2005 (Oldervik in prep.). Lokaliteten ligg vest for husa i Benjaminsvika, Storslett på Ertvågsøya.
Vegetasjon: Vegetasjonen består for det meste av naturengplantar.
Kulturpåverknad: Tidlegare har dette vore slåtteeng og har også ein gong vore overflatedyrka.Truleg har det vore noko bruk av kunstgjødsel i den tida Benjaminsvika var eit sjølvstendig drive bruk, men dei siste 20 - 30 åra trur ein det har vore lite av dette.
Artsfunn: Særleg i utkantane har beitemarka eit typisk naturengpreg med mange naturengplantar. Av desse kan nemnast: tepperot, kvitkløver, tiriltunge, myrfiol, skogfiol, jordnøtt, smalkjempe og gulaks. Det finst også ein del beitemarkssopp der, men lokaliteten er tørkeutsett, slik at det dei fleste åra vil vera lite å finna. Følgjande raudlisteartar av beitemarkssopp er påvist: gulbrun narrevokssopp *Camarophyllopsis schulzeri* (NT) og gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT).
Verdisetting: Grunna det typiske naturengpreget og funn av fleire raudlisteartar må lokaliteten verdsetjast som: Viktig (B). Skildringa er grunna på feltregistreringar m.a.: 14.08.2001, 01.09.2001, 04.05.2005 og 07.05.2005.
Forslag til skjøtsel og hensyn: Ein er litt usikker på om lokaliteten er slått eller berre beita dei to siste åra. Det beste er at lokaliteten framleis vert slått, men med beiting i tillegg seint om hausten. Ein bør unngå all form for gjødsling av lokaliteten.

Aure: Bjøringsetra

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	26.05.2005
Verdi:	A

Verdi revurdert: A
Tilstand: B
Lokalitetsnummer 156910038
UTM: EUREF89 MR 821 125
Undersøkt/kjelder: mange besøk i åra 1999 til 2006, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 18.08.2005 (Oldervik in prep.). Skildringa er grunna på mange vitjingar i åra 2000 til og med 2005. Lokaliteten består av to atskilde, inngjerda seterstølar. Begge stølane har dei seinare åra vore beita av sau, men den austlegaste ser i år (2005) ut til å ha vore litt beita av storfe. Det har truleg vore bruka litt kunstgjødsel i dei sentrale delane. På den austlegaste stølen var det geitehald til ut i 1970-åra. I tillegg til sjølve seterstølen er det her inngjerda noko fjellbjørkeskog med grasmark.Også nokre rikmyrsområde ligg innafor det inngjerda området.
Vegetasjon: Utanom gras- og storrvegetasjon veks det noko bjørk, rogn, furu og einer innanlokaliteten.Lokaliteten inneheld ein mosaikk av ymse vegetasjonstypar frå kulturlandskap, skog og myr. Heile området er meir eller mindre baserikt.
Kulturpåverknad: Som tidlegare nemnd er dette gamle seterstølar der det tidlegare har vore ganske hardt beitepress av geiter. Noko av området, særleg i aust og i sør er tydeleg i ein gjengroingsfase der bjørkeskogen er i ferd med å overta eit tidlegare ope myr/englandskap. Ein skogsveg er bygd gjennom lokaliteten mellom elva og seterstølen. Elles er spora etter menneskelege aktivitetar slik ein kan venta seg på og ved gamle seterstølar.
Artsfunn: Det er særleg innan artsgruppa beitemarkssopp at det er gjort mange interessante funn,men det er også påvist fleire basekrevjande karplanter. Av beitemarkssoppane er det særleg grunn til å framheva sauevokssopp *Hygrocybe ovina*. Denne arten er raudlista som sårbar (VU) og er påvist på til saman 4 staderpå dei to stølane (to funn på kvar støl). Elles er det påvist fleire raudlisteartar slik som: grå narremussrong *Porpoloma metapodium* (VU), fiolett greinkøllesopp *Clavaria zollingi* (NT), gyllen vokssopp *Hygrocybe aurantiosplendens* (NT), raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT) og raud honningvokssopp *Hygrocybe splendidissima* (NT). Funna er stort sett jamt fordelt på dei to stølane. Av krevjande karplantar kan ein nemna: engmarihand (NT), stortviblad, fjellfrøstjerne, loppestorr m.fl. Fulle artslister finnes under "karplanter" og "andre artar" i Natur2000-databasen.
Verdisetting: Lokaliteten er kanskje det best vedlikehaldne seterlandskapet vi har i Aure. I tillegg gjerdet baserike jordsmonnet og den lange kontinuiteten i skjøtselen at ein finn svært mange sjeldne og raudlista beitemarkssopp her. Dette tilseier at lokaliteten har nasjonal verdi og må verdsetjast som: Svært viktig -A. (Eige feltarbeid ved mange besøk i åra 1999 til 2006).
Forslag til skjøtsel og hensyn: For den tidlegare slåtteenga hadde det beste vore at ein hadde teke oppatt slåtten, eller eventuelt hadde fått beita med sauer slik som før. Storfebeiting ser ut til å medføra tråkkskadar.

Aure: Brattset I

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 20.05.2005
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Lokalitetsnummer 156910021
UTM: EUREF89 MR 773 048
Undersøkt/kjelder: 03.11.1999 og 20.05.2005, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 21.05.2005 (Oldervik in prep.). Lokaliteten ligg mellom fylkesvegen og sjøen aust for gardshusa på Brattset. Området er stort til slåtteeng å vera.
Vegetasjon: Den vestlegaste delen har vore ute av hevd ei tid, det er difor noko oppslag av ymse rosebuskar o.l. der. Markvegetasjonen er på det meste av lokaliteten sterkt prega av at jordsmonnet er nitrogenfattig, og at dermed naturengplanter dominerer artsutvalet.
Kulturpåverknad: Dette er gammal dyrkamark som har vore hevda i mange hundre år. Lokaliteten er bratt, slik at bruk av moderne maskinelt utstyr har vore vanskeleg. Difor har også gjødslinga vore avgrensa. I seinare tid har det truleg ikkje vore nytta kunstgjødsel i det heile teke. Heilt vest i lokaliteten opp mot vegen låg dei gamle gardshusa for begge dei to Brattsetgardane. Ein kan endå sjå litt restar etter murar der.
Artsfunn: Dominerande planteartar er: smalkjempe, prestekrage, jordnøtt og ikkje minst grov nattfiol. Denne orkideen veks i hundretal på lokaliteten. Elles finn ein og artar som ryllik, lækjeveronika, tepperot, gulaks, engfrytle, hårsvæve m.fl. Førekomst av beitemarkssopp er berre undersøkt eit par gonger tett etter kvarandre i 1999. Ein trur dette året var for tørt for beitemarksopp i dei bratte sørvendte bakkane på Brattset. Likevel vart det funne 9 vokssoppartar, mellom dei musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT).

Verdisetting: Storleiken på lokaliteten saman med den totale dominansen av naturengplantar, gjer dette området ganske unikt i Aure. Eg trur også dette gjeld om ein utvidar området til å gjelda heile fylket. Potensialet for funn av raudlista sårbare og sjeldne soppar vert også sett på som stort. Lokaliteten vert difor verdisett som: Svært viktig (A). (Eigne feltobservasjonar m.a. 03.11.1999 og 20.05.2005).

Aure: Espneset

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	04.05.2005
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer	156910029
UTM: EUREF89	MR 735 033
Undersøkt/kjelder:	04.05.2005 og mange somrar tidlegare, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 05.05.2005 (Oldervik in prep.). Lokaliteten er ei relativt lita , ganske flat eng aust og ned for husa på Espneset på sørsida av Ertvågsøya. Enga ber preg av lang kontinuitet i slått og med relativt lite gjødsling. Jorda er i utgangspunktet ganske rik. Ein finn difor ikkje særleg mykje av naturengplantar som tilhøyrer dei fattigaste utformingane.
Vegetasjon: Vegetasjonen består for det meste av naturengplantar.
Kulturpåverknad: Enga har vore fulldyrka i sin tid og berre einskilde mindre område i utkantane er prega av gjengroing.
Artsfunn: Dominerande plantearter er: prestekrage, smalkjempe, ryllik og jordnøtt. Av beitemarkssopp er det berre funne nokre av dei vanlegaste vokssoppane.
Verdisetjing: Enga er usedvanleg fin på tidlegsommaren med prestekrage som ei dominerande planteart. Naturtypen har vorte svært sjeldan og lokaliteten har såpass store kvalitetar at verdien må setjast til: Svært viktig - A.(Eige feltarbeid 04.05.2005 og mange somrar tidlegare).
Forslag til skjøtsel og hensyn: Det bør sytast for at enga vert slått også i framtida, men utan at gjødsel vert tilført.

Aure: Løkvika II

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	27.09.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer	156910039
UTM: EUREF89	MR 687 144
Undersøkt/kjelder:	27.09.2005, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 02.10.2005 (Oldervik in prep.). Dette er ei tidlegare slåtteeng i gjengroing. Lokaliteten ligg opp mot skogkanten vest for gardshusa i ytre Løkvika. Det byrjar å bli nokre år sidan denne enga gjekk ut or hevd, men enda er det mulig å restaurera lokaliteten.
Vegetasjon: For det meste vanleg naturengvegetasjon.
Kulturpåverknad: Lokaliteten har ymse spor etter menneskelege aktivitetar, slik ein kan venta seg i kulturlandskapet.
Artsfunn: Den raudlista vokssoppen mørkskjella vokssopp *Hygrocybe turunda* (NT) vart funne to stadar på lokaliteten. Elles var det relativt få beitemarkssoppar å finna, men fleire inventeringar vil utvilsamt kunne auka talet på artar. Grov nattfiol er også verd å nemna.
Verdivurdering: Lokaliteten har eit potensiale for restaurering, og i og med at det er funne ein raudlisteart der, så vert lokaliteten verdisett som: Viktig - B. (Eige feltarbeid 27.09.2005).
Forslag til skjøtsel og hensyn: I dette tilfelle ville det beste ha vore at enga hadde vorte slått ein gong kvar sommar, gjerne litt seint på året. Truleg er jordsmonnet litt kalkrikt her slik som lenger oppe i lia, slik at lokaliteten truleg har eit ganske stort potensiale når det gjeld både naturengplantar og beitemarkssopp. At hevden vert teke opp igjen er difor viktig.

Aure: Olsvik

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	23.05.2005

Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: B
Lokalitetsnummer 156910023
UTM: EUREF89 MR 694 124
Undersøkt/kjelder: Mange vitjingar i åra frå 1998 til 2005, FO m.fl. (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 24.05.2005 (Oldervik in prep.). Gammal dyrkamark som har vore lite/ikkje gjødsla dei siste 40 åra. Ligg mellom gardshusa og sjøen i Olsvika.
Vegetasjon: Vegetasjonen er for det meste typisk naturengvegetasjon med litt oppslag av knappsiv på fuktige stadar.
Kulturpåverknad: Nede ved sjøen har noverande eigar bygd ein dam med føremål å studera insektsliv m.m. i eit slikt miljø. Elles har enga vore slått med motorslåmaskin fram til 2002. Dei to siste åra har enga vore beita av hest.
Artsfunn: Den mest interessante arten som er funnen på denne lokaliteten er den sårbare vranglodnetunga *Trichoglossum walteri* (VU). Dette er også norsk nordgrense for denne arten. Av naturengplanter kan nemnast: smalkjempe, gulaks, hårsvæve, blåklokke, tiriltunge, engfrytle og ikkje minst store mengder grov nattfiol.
Verdisetting: M.a. grunna funn av sårbar beitemarkssopp, så må lokaliteten verdsetjast som: Svært viktig (A) (Mange vitjingar i åra frå 1998 til 2005, både av Geir Gaarder m.fl. og av FO og HO. Sist lokaliteten var oppsøkt var 23.05.2005).
Forslag til skjøtsel og hensyn: Det beste for plantelivet på lokaliteten hadde truleg vore å fått teke opp slåtten igjen. Elles må ein framleis unngå gjødsling av lokaliteten.

Aure: Semundset II

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 07.05.2005
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Lokalitetsnummer 156910031
UTM: EUREF89 MR 706 106
Undersøkt/kjelder: mange besøk i tidsromet 1999 til 07.05.2005, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 25.05.2005 (Oldervik in prep.). Lokaliteten ligg mellom fylkesvegen og Semundset hagemark.
Vegetasjon: Vanleg naturengvegetasjon.
Kulturpåverknad: Dette er gammal dyrkamark som i ein lang periode har vore utan særleg gjødsling. I ganske mange år var den bruka av ein økologisk driven gard som slåtteeng. I dei par siste åra har lokaliteten vore beita av sau.
Artsfunn: Det er ikkje teke opp noko fullstendig artsliste for beitemarkssopp, men ved passering på veg til hagemarka har det ofte vore observert vokssoppar på lokaliteten. Både raud honningvokssopp *Hygrocybe splendidissima* (NT) og raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT) har vore funne her. Av naturengplantar kan nemnast: tepperot, kvitkløver, tiriltunge, jordnøtt, smalkjempe, ryllik, lækjeveronika, gulaks, engfrytle og grov nattfiol.
Verdisetjing: Det siste året er det beita i staden for slått på lokaliteten. Det er litt negativt at enga no er bruka til beitemark i staden for slåtteeng. Slått ville ha ført til at artar som nattfiol m.fl. ville hatt betre vilkår enn om enga vert beita. I og med at det er observert raudlista sårbare vokssoppar på enga, så må den verdsetjast som: Svært viktig (A) (Eigne feltobservasjonar på bakgrunn av mange besøk i tidsromet 1999 til 07.05.2005).
Forslag til skjøtsel og hensyn: I og med at enga har vore slått i dei fleste åra til og med 2004, så vil ein tilrå at slåtten på nytt vert nytta som skjøtselsmetode på denne enga. Enga har eit typisk naturenginventar av plantar, og det er også funne mange beitmarkssoppartar på enga, utan at har vore ført noko liste. Ved eventuell slått bør det vera aktuelt med SMIL-midlar for denne lokaliteten.

Aure: Tustna: Fjellingsdalen 1

Naturbasenummer: -
Areal: 23,55
Sist undersøkt: 21.08.2005
Verdi: A
Verdi revurdert: B
Tilstand: D
Lokalitetsnummer 157210567
UTM: EUREF89 MR 6199 0389

Undersøkt/kjelder: 21.08.2005, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg oppom det vestlegaste bruket og har tidlegare vore vanleg slåtteeng. Truleg har det og vore gjødsla tidlegare. Den delen av ekra som vert avgrensa ligg aust i lokaliteten og er ganske bratt.
Vegetasjon: For det meste vanleg naturengvegetasjon.
Kulturpåverknad: Slik ein kan venta på tidlegare dyrkamark.
Artsfunn: Dominerande karplanteartar er ryllik og blåknapp, men det er og noko smalkjempe, augnetrøyst, marikåpe, lækjeveronika, firkantperikum m.m. Dessutan vart dei to vokssoppane limvokssopp og gulfotvokssopp (NT) funne på lokaliteten.
Verdisetting: Sjølv om lokaliteten er i gjengroing, så er han framleis intakt. Grunna funn av raudlista beitemarkssoppar (1999), så skal lokaliteten verdsetjast som; Svært viktig (A). Supplering skrive 20.05.2007, J.B.Jordal: På grunn av endringar i raudlista, beskriven tilstand og opphøyrt skjøtsel, får lokaliteten verdi B.
Forslag til skjøtsel og hensyn: På grunn av manglande skjøtsel er lokaliteten i ferd med å gro igjen. Truleg er det ikkje lenge sidan det vart slutt på hevden, slik at om ein tek opp att slåtten, event. beiting på lokaliteten, så er han fint restaureringsbar enda.

Aure: Tustna: Øvre Nordvoll

Naturbasenummer:	-
Areal:	2,64
Sist undersøkt:	30.10.2005
Verdi:	C
Verdi revurdert:	C
Tilstand:	Ip
Lokalitetsnummer	157210538
UTM: EUREF89	MR 6030 1105
Undersøkt/kjelder:	30.10.2005, GGa & FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg rett ovafor kaia på Øvre Nordvoll, inneklemt mellom bygningar og gardsplassen. Det er snakk om nokre små flekkar med plen.
Vegetasjon: Om dette hadde vori ei beitemark eller typisk slåtteeng er det mest truleg av gulaks-engkvein-typen.
Kulturpåverknad: Lokaliteten er eit lite parti med plen som truleg vert halden i typisk hevd i så måte.
Artsfunn: Karplantefloraen er artsfattig, utan interessante funn. I tillegg vart det funne to artar beitemarkssopp, der sleip jordtunge kan nemnast.
Verdisetting: Dette er ein liten lokalitet og sleip jordtunge er ikkje lenger oppført på raudlista. Ein sett her difor berre verdi; Lokalt viktig (C).
Forslag til skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiane er nok fortsatt hevd som no med plenslått m.v. Det er viktig å unngå fysiske inngrep i marka, og ein bør helst ikkje gjødsle eller sprøyte graspartia.

Aure: Vik, sør II

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	30.10.2004
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	Is
Lokalitetsnummer	156910025
UTM: EUREF89	MR 805 084
Undersøkt/kjelder:	30.09.2000 og 30.10.2004, FO (Oldervik in prep.)

Områdeskildring
Generelt: Lokalitetskildring innlagt av Finn G. Oldervik den 24.05.2005 (Oldervik in prep.). Lokaliteten ligg ved sida av Vik, sør på øversida av vegen.
Kulturpåverknad: Enga har i mange år vore ugjødsla og graset har vore slått, men ikkje alltid fjerna. Etter det brukaren fortel, så har det vore så lite gras der at det har vore lite å leggja arbeid på å fjerna graset.
Artsfunn: Nitrofile artar vart ikkje observert på lokaliteten, men mange typiske naturengplanter som smalkjempe, lækjeveronika, gulaks, kvitmaure, føllblom med fleire.
Verdisetjing: Naturtypen er lokalt ganske sjeldan. Ein vil difor verdsetja han til: Viktig (B).
(Eigne feltobservasjonar 30.09.2000 og 30.10.2004).

Forslag til skjøtsel og hensyn: Ein vil koma med framlegg om at graset på enga også vert slått og fjerna i framtida. Truleg kan enga utvikla seg enda meir i retning natureng enn det ho er no. Gjødsling unngåast på lokaliteten, anna enn den naturgjødselen som vert tilført ved eventuell beiting.

Averøy: Kvernes museum

Naturbasenummer:	BN00013467
Areal:	8,19
Sist undersøkt:	11.08.2001
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	Ip
Undersøkt/kjelder:	11.08.2001 GGa & FO (Gaarder & Oldervik 2003, Naturbase)

Områdeskildring
(155410035) Lokalitetskrivelse innlagt av GGa den 18.02.2002: Beskrivelsen er basert på eget besøk sammen med Finn Oldervik 11.08.2001. Lokaliteten består av plenpartiene på Kvernes museum sin tomt. Mye av disse er relativt artsrike og med god forekomst av naturengplanter (blåknapp, tepperot, kornstarr). I tillegg forekommer det en del beitemarkssopp, men ingen rødlistede arter (*Hygrocybe conica, H. insipida, H. cantharellus, H. helobia, H. pratensis, H. psittacina, Entoloma sericeum, E. sericellum, E. formosum*). Lokaliteten bar preg av å være i god hevd.

Averøy: Litlrøssøya - sørside

Naturbasenummer:	BN00013469
Areal:	1,67
Sist undersøkt:	11.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	Ip
Undersøkt/kjelder:	11.08.2001 GGa & FO (Gaarder & Oldervik 2003, Naturbase)

Områdeskildring
(155410036) Lokalitetskrivelse innlagt av GGa den 18.02.2002: Beskrivelsen er basert på eget besøk sammen med Finn Oldervik 11.08.2001. Lokaliteten består av en liten plen på ei vanlig boligtomt (som trolig har vært del av ei gammel slåtteeng e.l. for lenge siden). Deler av plenen er artsfattig og lite interessant, men spesielt de grunnlendte partiene inntil vegen har en del naturengplanter, deriblant bakkeveronika (smalkjempe, gulaks, legeveronika). Her vokser i tillegg en god del vanlige, typiske beitemarkssopper (*H. conica, Entoloma formosum, E. poliopus, E. caesiocinctum, E. lividocyanulum, E. asprellum, E. sericellum*) (i tillegg ble antagelig også gulhette *Mycena citrinomarginata* funnet). Lokaliteten utgjør et fint lite eksempel på at også vanlige boligtomter kan ha verdifulle kulturlandskapselementer hvis de bare skjøttes på en skånsom og biologisk riktig måte.

Fræna: Høghaugen sør for Sandstølen

Naturbasenummer:	BN00020295
Areal:	3,43
Sist undersøkt:	14.05.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1548-104
Kartblad:	1220 I Hustad
UTM (EUREF 89):	MQ 003 785
Høgd over havet:	40 m
Undersøkt/kjelder:	GGa 14.05.2003 (Larsen & Gaarder 2004 lok. 14, Jordal 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er som det såg ut til eit nedlagt bruk, som vert nytta som fritidshus. Det er eit område med nokså stort artsmangfald og mykje naturengplanter. Lokaliteten er avgrensa som på manuskart motteke av Bjørn Harald Larsen, Miljøfaglig utredning AS.
Vegetasjon: Vegetasjonen ber preg av nokså kalkfattige tilhøve, med både friske og meir grunnlendte, tørre felt med hovudsakeleg frisk fattigeng (G4).
Kulturpåverknad: Noko av engpartia ved huset vert framleis halde i hevd med slått. Deler av desse er ganske artsfattige kulturenger og nokre av dei er også pløgd opp dei seinare åra.

Artsfunn: Ein rekkje typiske naturengplanter førekjem, som prestekrage, gulaks, bråtestorr, jonsokkoll, blåknapp, engfiol, smalkjempe, legeveronika, harerug og geitsvingel. Av meir uvanlege og kravfulle artar opptrer også sparsamt med marinøkkel (NT på raudlista 2006) og markfrytle. Lokaliteten har potensiale for kravfulle beitemarkssopp.
Verdisetting: Slåtteenga er intakt og vert framleis halden godt i hevd. Ein raudlisteartar førekjem, og fleire kravfulle, regionalt sjeldne karplanter. Samla tilseier dette ein klar verdi som viktig (B).
Skjøtsel og omsyn: Det beste for naturverdiane er å slå engene årleg, gjerne kombinert med ekstensivt etterbeite. I tillegg bør ein unngå tilførsel av gjødsel, spesielt på dei urterike delene der det er mykje naturengplanter.

Fræna: Syltesetra: Hagan

Naturbasenummer:	BN00020331
Areal:	2,56
Sist undersøkt:	12.07.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	B
Lokalitetsnummer:	1548-30
Kartblad:	1320 IV Eide
UTM (EUREF 89):	MQ 124 708
Høgd over havet:	ca. 180 m
Undersøkt/kjelder:	12.07.2002, JBJ (Jordal 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er øvre deler av det nedlagte småbruket Hagan eller Gjerdet. Lokaliteten er i byrjande attgroing, men framleis med intakte engsamfunn med solblom.
Vegetasjon: Frisk fattigeng med solblom.
Kulturpåverknad: Området har vore beita i seinare tid. Tidlegare har dette vore slåtteenger (Britt Eli Sylteseter Røvik pers. medd.). Solblomen står i kantane, på dei udyrka partia.
Artsfunn: Det vart telt opp rundt 20 stenglar av solblom (VU) ved MQ 1244 7076 ovanfor husa, og elles 5 planter til ved MQ 1242 7078 nord for husa.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ein liten men førebels livskraftig førekomst av raudlistearten solblom.
Skjøtsel og omsyn: Ein bør unngå fysiske inngrep. Lokaliteten bør slåast eller beitast for å unngå attgroing. Solblom er slått- eller beiteavhengig. Grunneigar vart innformert på staden.

Fræna: Vestad: Rishaugan

Naturbasenummer:	BN00020315
Areal:	1,35
Sist undersøkt:	26.07.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	Ip
Lokalitetsnummer:	1548-89
Kartblad:	1220 I Hustad
UTM (EUREF 89):	LQ 9758 7447
Høgd over havet:	20 m
Undersøkt/kjelder:	GGa 26.07.2003 (Larsen & Gaarder 2004, lok. 18)

Områdeskildring (Jordal 2005):
Generelt: Lokaliteten består av ei lita plen til eit bustadhus (partiet ut mot vegen). Det er også naturleg å inkludera dei næraste partia med vegkantar. Lokaliteten er avgrensa som på manuskart motteke av Bjørn Harald Larsen, Miljøfaglig utredning AS.
Vegetasjon: Vegetasjonen på plena er svært kortvaksen og prega av noko grunnlendte forhold, truleg overgangar mellom frisk fattigeng og meir baserike typar.
Kulturpåverknad: Lokaliteten vert bruka og slått som plen.
Artsfunn: Engfloraen er ganske artsfattig, men vert prega ikkje minst av god førekomst av den regionalt truga arten bakkesøte (NT). I tillegg førekjem artar som tiriltunge, blåknapp, blåklokke og rundskolm. Også den regionalt uvanlege sommarfuglen *Zygaena filipendulae* (ein bloddråpesvermar med seks flekker på vengene) vart observert på plena. Lokaliteten har potensiale for kravfulle beitemarkssopp.
Verdisetting: Sjølv om lokaliteten er liten og ikkje spesielt artsrik, så vert likevel verdien sett til B (viktig). Dette skuldast ein kombinasjon av at lokaliteten vert halden i god hevd (slått med plenklipping) og har god forekomst av ein raudlisteart (bakkesøte) som har vorte spesielt sjeldan i midtre og ytre strøk av fylket.

Skjøtsel og omsyn: Det beste for naturverdiane er å slå plena som vanleg. Ein bør truleg slå eit godt stykke ut på hausten. Gjødsling vil vera svært uheldig.

Fræna: Vikan: Skutholmen

Naturbasenummer:	BN00020262
Areal:	39,20 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	24.09.2004
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1548-115
Kartblad:	1220 I Hustad
UTM (EUREF 89):	LQ 98 82
Høgd over havet:	0-5m
Undersøkt/kjelder:	13.10.1992, SS, JBJ & Siv Aksdal, 13.10.1993, JBJ, 30.09.1994 GGa & JBJ, 05.10.1995 (Jordal & Sivertsen 1992, Jordal & Gaarder 1993, 1995a, Aksdal 1994), 01.10.2003, Trond Schumacher, Anne Grete Sandnes, Inkeri Männikkö (professor og to hovudfagsstudentar frå Blindern) & JBJ, 24.09.2004, JBJ (Jordal 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Øy ut mot Hustadvika utan vegsamband, ein fastbuande (Asbjørn Skutholm). Deler av øya har vorte slått med ljå i alle år, og vert det framleis (2004).
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), finnskjeggeng (G1), litt fukteng og lynghei, grunnlendt over berg, delvis tørkeutsett. Ein må gå ut frå at det er noko saltpåverknad. Brakkvassdam med havsivaks i kanten.
Kulturpåverknad: Ein hadde eit par kyr til 1993, seinare oksar. Noko av slåttemarka er ugjødsla (mest artsrik), medan noko vert gjødsla med fastgjødsel. Det har vore bruka litt gjødsel på beita.
Artsfunn: Mest spesielt er gode bestandar av slimjordtunge *Geoglossum difforme* (EN=sterkt truga) som vart funnen her i 1992 for første gong i Noreg (pr. 2004 er det berre 3 andre kjente lokalitetar). Denne arten har framleis truleg under 20 publiserte lokalitetar i Europa Vidare vart første funn i Noreg av den sjeldne vokssopparten *Hygrocybe vitellina* (VU) gjort her, arten vart seinare kalla gul slimvokssopp (jf. omtale i Jordal & Gaarder 2002). Det er kjent 31 artar av beitemarkssopp, av desse var det 15 vokssopp-artar. Den direkte utryddingstruga jordtungearten slimjordtunge vart attfunnen i god bestand også i 2003 og 2004. I 1994 vart ein annan og minst like sjeldan jordtungeart funnen på Skutholmen, sumpjordtunge *Geoglossum uliginosum* (EN=sterkt truga). Denne arten er berre kjent frå Sverige, Storbritannia og Noreg. Andre raudlisteartar er skifervokssopp *Hygrocybe lacmus* (NT), glasblå raudskivesopp *Entoloma caeruleopolitum* (NT). Det vart funne over 50 planteartar i grasmarkene, og av desse var det 15 naturengartar. Mellom desse var harerug, hårsvæve, kjertelaugnetrøst, knegras og småengkall. I 2004 vart det og funne havsivaks (regionalt sjeldan art) i ein liten brakkvassdam ved lokaliteten for slimjordtunge.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det her finst ugjødsla slåttemark som framleis vert slått med ljå. Dette er også sjeldant som kulturhistorisk fenomen, og viser på ein fin måte korleis fiskarbonden sitt landskap kunne sjå ut. I tillegg finst bestandar av svært sjeldne og akutt truga beitemarkssopp som gjev lokaliteten ein svært høg, nasjonal biologisk verdi. Lokaliteten tilhøyrer eit av dei nasjonalt viktige kulturlandskapsområda (Aksdal 1994, Iversen m. fl. 1994). Lokaliteten er biologisk (og truleg også kulturhistorisk) ein av dei mest særmerkte på kysten av Møre og Romsdal. Dei mange truga artane finst her på grunn av langvarig og tradisjonell drift. Fleire av desse artane har vi i Noreg eit europeisk forvaltaransvar for.
Skjøtsel og omsyn: Det er sterkt ønskjeleg med framhald av ljåslåtten. Når den tid kjem at det vert for tungt for dagens drivar å halda fram, bør ein frå det offentlege si side leggja arbeid i å hjelpa med å finna løysingar som sikrar både kulturmiljøet og naturmiljøet på staden. Dersom det ein gong ikkje vert anna råd, er utleige til beite (sau, ungdyr) truleg eit akseptabelt alternativ for å halda kulturmarka i hevd.

Fræna: Ås

Naturbasenummer:	BN00020325
Areal:	6,72
Sist undersøkt:	25.06.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1548-77
Kartblad:	1220 I Hustad
UTM (EUREF 89):	MQ 0216-0237 7199-7206
Høgd over havet:	ca. 80-100 m
Undersøkt/kjelder:	12.07.2002, JBJ, 25.06.2003, Ole Arne Aas & JBJ (Jordal 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Beita slåtteeng med innslag av einer i skogkanten ovanfor garden til Ole Arne Aas på Ås, lokaliteten heiter Storbakkan på økonomisk kart.
Vegetasjon: Frisk fattigeng, jordnøttutforming med kystmaure (G4b, truga vegetasjonstype).
Kulturpåverknad: Beita vår og haust, slått om sommaren, driftveg i nedkant.
Artsfunn: Raudlistearten mørkskjela vokssopp *Hygrocybe turunda* (NT) vart funnen. Ein går ut frå at lokaliteten har godt potensiale for beitemarkssopp. Vidare vart det funne 10-tals rosettar av solblom (VU) som ikkje lenger blomstrar (framvist av Ole Arne Aas). Plantene blomstra sist i 2001, og tidlegare vart det plukka bukettar av solblom. Av planter kan nemnast: jordnøtt, kystmaure, knegras, aurikkelsvæve, blåklokke, finnskjegg, gulaks, smalkjempe, geitsvingel, tepperot, blåkoll, engfrytle, kusymre (skogkant m. hassel), prestekrage, engfiol, loppestorr, kystgrisøyre og kjeldeurt.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei relativt artsrik naturbeitemark med to raudlisteartar, mange naturengplanter, ein truga vegetasjonstype og potensiale for fleire raudlista beitemarkssopp. Dette er ein av dei nordlegaste intakte lokalitetane i landet av solblom (den nordlegaste i fylket ligg på Stokke i Gjemnes, elles er arten kjent frå Rennebu i Sør-Trøndelag). Betre undersøkingar (av m.a. beitemarkssopp) kan gje grunnlag for å setta verdien høgare.
Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med fortsatt tradisjonell bruk, dvs. slått og beiting utan gjødsling og fysiske inngrep.

Gjemnes: Stokke: Vestgård

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	15.06.2002
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	-
Kartblad:	1320 IV Eide
UTM (EUREF 89):	MQ 3335 8237
Høgd over havet:	60 m
Undersøkt/kjelder:	15.06.2002, GGa pers. medd. mars 2007

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteteng ligg ved eit bustadhus på Vestgård på Stokke i Gjemnes. Det er ei slåtteeng like ved vegen som under vitjinga enno vart nytta som ei tradisjonell slåtteeng.
Vegetasjon: Parti av slåtteenga verkar jordbearbeidd og noko gjødsla, men delar (m.a. der solblommen sto) ser ikkje ut til å vera pløgd opp, og både desse og øvrige delar av marka verkar lite gjødsla. Truleg er det riktig å betrakta delar av enga som ei frisk fattigeng, medan nedre delar går over i fuktig fattigeng.
Kulturpåverknad: Lokaliteten er i bruk som slåtteeng, medan den nok ikkje har vore beita på ei tid.
Artsfunn: Av spesiell interesse er to små grupper av solblom (VU) som vart funne nært inntil kvarandre, totalt 10-15 blomstrande, i slåtteeng, på eit magert parti. I tillegg finst ein del andre naturengplantar, som grov nattfiol (ein del), blårapp, kornstorr, tepperot, lækjeveronika, smalkjempe, prestekrage, gulaks, harerug, bråtestorr, aurikkelsveve og tiriltunge. Fuktengplanta hanekam er det også litt av i nedre delar, og den ganske sjeldsynte orkideen stortviblad veks også sparsamt i enga. Det er potensiale for beitemarkssopp.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er en intakt slåtteeng med solblom som står i ein høgere raudlistekategori og viser sterkt tilbakegang i heile utbreiingsområdet. Også ut frå naturtype og anna artsmangfald er det grunn til å gje lokaliteten ein ganske høg verdi.
Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med fortsatt slått uten gjødsling og fysiske inngrep. Noko rydding av lauvtre er naudsynt år om anna i øvre delar.

Haram: Synnaland: Berget

Naturbasenummer:	BN00019380
Areal:	3,54
Sist undersøkt:	05.06.2003
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1534-70
Kartblad:	1220 III Brattvåg
UTM (EUREF 89):	LQ 6870 4474
Høgd over havet:	ca. 5 m

Undersøkt/kjelder: 05.06.2003, Frida Sønderland, JBJ (Jordal & Holtan 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Intakt kystblåstjerne-lokalitet. Lokaliteten er ei attgroande gammal slåtteeng ned mot sjøen ved nausta nedanfor Knutgarden på Synnaland. Innlagt 19.03.07 av JB Jordal: Lokaliteten vert omdefinert frå naturbeitemark til slåtteeng, fordi dette truleg er ein viktig del av driftshistoria, og på grunn av det nye bustadfeltet vil mest aktuell skjøtsel i framtida vera slått.
Vegetasjon: Frisk fattigeng av jordnøtt-type i attgroing.
Kulturpåverknad: Lokaliteten har vore beita til ut på 1980-talet. Sidan har området ikkje lenger vore beita.
Artsfunn: Lokalitet for kystblåstjerne (VU=sårbar i raudlista 2006). Arten vart attfunnen med til saman ca. 10 planter, og arten er truga av mangel på skjøtsel. Plantene er lange og tynne. Av andre interessante artar kan nemnast svartknoppurt.
Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av førekomstane av den sjeldne raudlistearten kystblåstjerne, men verdien kan bli lågare om attgroinga får fortsetta.
Skjøtsel og omsyn: Det er sterkt ønskjeleg med fortsatt beiting eller slått. Like eins bør ein unngå fysiske inngrep i dei viktige veksestadene for blåstjerne. Ein bør ikkje plukka blåstjerne eller grava opp laukar.

Haram: Synnaland: Nausthaugen

Naturbasenummer:	BN00019381
Areal:	1,65
Sist undersøkt:	05.06.2003
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1534-69
Kartblad:	1220 III Brattvåg
UTM (EUREF 89):	LQ 6864 4475
Høgd over havet:	ca. 20 m
Undersøkt/kjelder:	05.06.2003, Frida Sønderland, JBJ (Jordal & Holtan 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Intakt kystblåstjerne-lokalitet. Lokaliteten består av ein haug ned mot sjøen ved Knutgarden på Synnaland. Innlagt 19.03.07 av JB Jordal: Lokaliteten vert omdefinert frå naturbeitemark til slåtteeng, fordi dette truleg er ein viktig del av driftshistoria, og på grunn av det nye bustadfeltet vil mest aktuell skjøtsel i framtida vera slått.
Vegetasjon: Frisk fattigeng av jordnøtt-type i attgroing.
Kulturpåverknad: Lokaliteten har vore beita til 1990-talet. Sidan området rundt er utlagt til bustadfelt, vegar m.m. vert området ikkje lenger beita.
Artsfunn: Lokalitet for kystblåstjerne (VU=sårbar i raudlista 2006). Arten vart attfunnen med til saman ca. 100 planter, noko som gjer lokaliteten til ein av dei viktigaste for kystblåstjerna i Møre og Romsdal. Av andre interessante artar kan nemnast enghumleblom, jordnøtt og kusymre.
Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av ein velutvikla flora av eng- og beiteplanter, dels den sjeldne raudlistearten kystblåstjerne, men verdien kan bli lågare om attgroinga får fortsetta.
Skjøtsel og omsyn: Det er sterkt ønskjeleg med fortsatt beiting eller slått. Like eins bør ein unngå fysiske inngrep i dei viktige veksestadene for blåstjerne. Ein bør ikkje plukka blåstjerne eller grava opp laukar.

Haram: Vatnedalen: Kroksetra

Naturbasenummer:	BN00019394
Areal:	3,07
Sist undersøkt:	02.07.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1534-85
Kartblad:	1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89):	LQ 8317 3950
Høgd over havet:	190 m
Undersøkt/kjelder:	02.07.2002, JBJ (Jordal & Holtan 2005a)

Områdeskildring
Generelt: Lita, gammel slåtteeng like ovafor vegen på Kroksetra gjennom Vatnedalen. Kantområda var mest artsrike.
Vegetasjon: G4 frisk fattigeng.

Kulturpåverknad: Intakt slåtteeng.
Artsfunn: Det vart funne solblom (1 blomstrande, LQ 8317 3950) (VU), elles kystgrisøyre, jordnøtt, grov nattfiol, harerug og kjertelaugnetrøst.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei mindre slåtteeng med nokre interessante artar i små bestandar.
Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med framhald i slåtten, elles vil dei kravfulle slåttemarksartane forsvinna.

Hareid: Store Alme

Naturbasenummer:	BN00012982
Areal:	1,14
Sist undersøkt:	01.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	Is
Lokalitetsnummer:	1517-018
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 443 116
Høgd over havet:	15 m
Undersøkt:	01.08.2001, KJG (Engen m. fl. i manus)

Områdeskildring:
Generelt: Dette er ei lita slåttemark på oppsida av vegen mot Store Alme med rikt innslag av naturengplanter, mellom anna prestekrage, småengkall og smalkjempe. Elles m.a. nyseryllik og ryllik. Dette er ein naturtype som er i sterk tilbakegang. På Hareid er dette sannsynlegvis den siste med denne utforminga. Her finst også ein del beitemarkssopp, som gul vokssopp, skjør vokssopp, skarlagensvokssopp, seig vokssopp og den tidlegare raudlistearten limvokssopp (ikkje på raudlista 2006) og andre. Potensialet er stort for funn av andre beitemarkssopp ved seinare høve. Området er prega av begynnande attgroing. I øvre del av enga skyt det opp ei mengd med små rotskot av osp. Enga blir mykje nytta av sommarfugl, mellom andre f.eks. blåvenger, fløyelsringveng, perlemorsveng og admiral.
Vegetasjon: Enga består av variert tørr/frisk grasdominert natureng (G4). Særmerkt for enga er partia med prestekrage og nyseryllik, planter som er i sterk tilbakegang i kommunen.
Kulturpåvirknad: Enga blir delvis slegen, men graset blir liggande.
Verdsetjing: Lokaliteten er liten, men særmerkt. Ein vurderer han til B (viktig).

Midsund: Otrøya: Hagset

Naturbasenummer:	BN00020691
Areal:	1,10
Sist undersøkt:	08.09.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1545-35
Kartblad:	1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89):	LQ 920 536
Høgd over havet:	60 m
Undersøkt/kjelder:	24.06.2003, 08.09.2003, JBJ (Jordal 2005b)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei slåtteeng med mykje prestekrage like nedanfor vegen ved Hagbø (fråflytta bruk).
Vegetasjon: G4b, frisk fattigeng av jordnøtt-type.
Kulturpåverknad: Slått årleg. Truleg lite gjødsla.
Artsfunn: Mest påfallande var store bestandar av prestekrage, truleg ei av dei finaste blomsterengene i kommunen. Elles vart det funne: blåknapp, blåkoll, englodnegras, geitsvingel, grov nattfiol, gulaks, jonsokkoll, jordnøtt, kvitbladtistel, kystgrisøyre, lækjeveronika, nyresoleie, smalkjempe, svartknoppurt, tiriltunge. Ved haustbesøket vart det funne 8 vokssoppartar, m.a. limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei relativt artsrik, men lita slåtteeng med den truga vegetasjonstypen jordnøtteng og einskilde artar av beitemarkssopp. Mengda av prestekrage er uvanleg. Innlagt av JB Jordal 19.03.07: Intakte og velutvikla slåtteenger av jordnøtt-type er no så sjeldne at lokaliteten fortener verdi A.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at lokaliteten vert beita også i framtida. Ein bør ikkje gjødsla eller utføra vesentlege fysiske inngrep.

Midsund: Otrøya: Lille Klauset, austre del

Naturbasenummer:	BN00020705
Areal:	1,16
Sist undersøkt:	24.06.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1545-43
Kartblad:	1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89):	LQ 834 511
Høgd over havet:	40-50 m
Undersøkt/kjelder:	24.06.2003, JBJ (Jordal 2005b)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei slåtteeng med nokre solblomplanter på øversida av vegen ved Lille Klauset, aust for bekken.
Vegetasjon: Delvis G4 frisk fattigeng, med overgangar mot hasselskog i øverkant.
Kulturpåverknad: Slått, beita av storfe. Truleg lite gjødsla i kantane mot skogen.
Artsfunn: Viktigast av plantene var ein bestand av solblom (VU) med 4-5 blomsterstenglar. Elles vart det funne: blåknapp, blåkoll, bråtestorr, englodnegras, finnskjegg, geitsvingel, grov nattfiol, hanekam, heiblåfjør, heistorr, jordnøtt, kornstorr, krattlodnegras, kystgrisøyre, smalkjempe, soleihov, svartknoppurt.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei relativt artsrik lita slåtteeng med ein liten bestand av raudlistearten solblom og den truga vegetasjonstypen jordnøtteng.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at lokaliteten vert slått eller beita også i framtida. Ein bør ikkje gjødsla eller utføra vesentlege fysiske inngrep.

Midsund: Otrøya: Store Klauset, austre del

Naturbasenummer:	BN00020702
Areal:	0,25
Sist undersøkt:	24.06.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1545-42
Kartblad:	1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89):	LQ 845 517
Høgd over havet:	40 m
Undersøkt/kjelder:	24.06.2003, JBJ (Jordal 2005b)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei lita slåtteeng med nokre solblomplanter mellom fjøset og vegen ved Store Klauset (austre bruket).
Vegetasjon: G4b, frisk fattigeng av jordnøtt-type.
Kulturpåverknad: Slått, beita av storfe. Truleg lite gjødsla.
Artsfunn: Viktigast av plantene var ein liten bestand av solblom (VU) med 7 blomsterstenglar. Elles vart det funne: blåknapp, blåkoll, bråtestorr, englodnegras, finnskjegg, fjellmarikåpe, geitsvingel, gjeldkarve, grov nattfiol, gulaks, harerug, heiblåfjør, heistorr, hårfrytle, jordnøtt, kusymre, kystgrisøyre, prestekrage, smalkjempe, storblåfjør, stortviblad, svartknoppurt.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei relativt artsrik, men lita slåtteeng med ein liten bestand av raudlistearten solblom og den truga vegetasjonstypen jordnøtteng.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at lokaliteten vert beita også i framtida. Ein bør ikkje gjødsla eller utføra vesentlege fysiske inngrep.

Midsund: Otrøya: Sør-Heggdal

Naturbasenummer:	BN00020698
Areal:	2,24
Sist undersøkt:	24.06.2003
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1545-39
Kartblad:	1220 II Vestnes

UTM (EUREF 89): LQ 868 525
Høgd over havet: 30 m
Undersøkt/kjelder: 24.06.2003, JBJ (Jordal 2005b)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei lita slåtteeng med ein solblombestand like ovanfor vegen ved Sør-Heggdal (like aust for huset til Ingrid Orset).
Vegetasjon: G4b, frisk fattigeng av jordnøtt-type.
Kulturpåverknad: Slått til nyleg. Truleg lite gjødsla.
Artsfunn: Viktigast av plantene var ein bestand av solblom (VU) med 21 blomsterstenglar. Elles vart det funne: aurikkelsvæve, bleikstorr, blåknapp, blåtopp, bråtestorr, engfiol, englodnegras, finnskjegg, geitsvingel, grov nattfiol, gulaks, harerug, jordnøtt, kornstorr, krattlodnegras, lækjeveronika, smalkjempe, smyle, svartknoppurt, tepperot, tiriltunge.
Verdisetting: Endring skrive av J.B. Jordal 20.05.2007: Området får endra verdisetting til A (svært viktig) på grunn av at det er ei relativt artsrik og tilnærma intakt slåtteeng med ein bestand av raudlistearten solblom og den truga vegetasjonstypen jordnøtteng.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at lokaliteten vert beita også i framtida. Ein bør ikkje gjødsla eller utføra vesentlege fysiske inngrep.

Midsund: Tautra: nedom berga

Naturbasenummer: BN00020709
Areal: 0,27
Sist undersøkt: 06.08.2003
Verdi: B
Verdi revurdert: C
Tilstand: G
Lokalitetsnummer: 1545-50
Kartblad: 1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89): LQ 9232 5101
Høgd over havet: 20 m
Undersøkt/kjelder: 06.08.2003, JBJ (Jordal 2005b)

Områdeskildring
Generelt: Gammal slåtteeng i attgroing, mykje svartknoppurt, på nedsida av grind i gardsveg som går nedom berga. Lokaliteten er ca. 15 x 25 meter, og ligg på grunnlendt berg.
Vegetasjon: Engsamfunn (G4 m.m.).
Kulturpåverknad: Truleg slåtteeng i langvarig bruk, men vert ikkje lenger slått og er i attgroing.
Artsfunn: Av planter kan nemnast blåknapp, blåkoll, englodnegras, engstorr, fagerperikum, finnskjegg, firkantperikum, geitsvingel, gulaks, heistorr, knegras, kornstorr, kystbergknapp, loppestorr, smalkjempe, storblåfjør, svartknoppurt, tiriltunge. Særleg påfallande var dei store mengdene med svartknoppurt.
Verdisetting: Området blir verdisett til C (lokalt viktig) på grunn av at det er ei lita slåtteeng som no er i sterk attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med oppatt-taking i slått eller beiting.

Molde: Hagen ved Mjelve

Naturbasenummer: BN00020773
Areal: 4,89
Sist undersøkt: 09.06.2003
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1502-10077
UTM (EUREF 89): X: 6961240 Y: 421413 (MQ 214 612)
Høyde over havet: 20-80 m
Undersøkt/kilder: Jordal & Gaarder (1995b), 09.06.2003 (Connor 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Sørvendt slåtteeng rett ovenfor E 39 ved Hagen øst for Mjelve. De interessante delene av enga avgrenses i vest ved dyrkamark, som er sterkere gjødslet og delvis opp-pløyd eng, mens den i øst ligger inntil utmarka med løvskog. I sør går E 39 inntil enga, mens en liten atkomstveg til et bolighus avgrenser lokaliteten i nord.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), urterik slåtteutforming.

Kulturpåvirkning: Deler av enga blir både pløyd og gjødslet. Den østlige delen av enga blir kun slått med tohjuling og graset tørkes på marken til høy. Her brukes ingen form for gjødsling (Peggy Olsen pers. medd.). Området ble tidligere (ca 20 år siden) også brukt til husdyrbeite (kyr).
Artsfunn: Enga har et stort mangfold av urter, og utgjør sommerstid et flott skue med store mengder prestekrage, samt innslag av en del blåklokke, rødkløver, blåknapp og tepperot. Urterike slåtteenger er generelt sett sjeldne og alltid verdifulle. Lokaliteten har også potensiale for rødlistede beitemarkssopp.
Verdisetting: Området verdisatt til B (viktig) siden det er en intakt slåtteeng med noen kravfulle arter. Dessuten blir intakte slåtteenger mindre og mindre vanlig i kommunen.
Skjøtsel og hensyn: Enga er helt avhengig av tradisjonell bruk for å opprettholde de biologiske verdiene. Den bør skjøtes som nå, ved at den slåes på ettersommeren og høyet fjernes. Gjenopptatt beite med husdyr på våren og etterbeite på høsten vil være positivt, og er antakelig på sikt nødvendig for å sikre kvalitetene (Jordal & Gaarder 1995). Bruk av kunstgjødsel vil gradvis føre til at artsmangfoldet i slåtteenga vil gå tapt. Heller ikke utstrakt bruk av husdyrgjødsel bør forekomme.

Molde: Skovika

Naturbasenummer:	BN00020730
Areal:	8,82
Sist undersøkt:	07.06.2004
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1502-10072
Naturbasenummer:	150208504
UTM (EUREF 89):	X: 69 48828 Y: 4 09932
Høyde over havet:	80 m
Undersøkt/kilder:	Jordal & Gaarder (1998a), 07.06.2004 (Connor 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: I Skovika på sørvestenden av øya ligger to nedlagte bruk og en fritidsbolig. Alle engene på oversiden av vegen ble befart.
Vegetasjon: Frisk fattigeng, (G4).
Kulturpåvirkning: Gamle naturenger som grodde igjen.
Artsfunn: Ved feltregistreringer i 1998, ble 65 plantearter funnet, blant disse 15 naturengplanter. Av disse funnene fremhever Jordal & Gaarder (1998a) svartknoppurt, som hadde en god bestand. Denne arten er sjelden i Molde (Jordal & Gaarder 1995b). Videre fant Jordal ti arter av grasmarkssopp, av disse fire beitemarkssopp. Det aller mest interessante var forekomsten av sauevokssopp, som står som VU-sårbar i den nasjonale rødlista pr. 2006. Naturengplanter som ble registrert i 2004, var bl.a. harerug, tiriltunge, tepperot og prestekrage.
Verdisetting: Fordi det tidligere er registrert en rødlisteart (sauevokssopp *Hygrocybe ovina*) som er sårbar (VU) og en sjelden art i kommunen ellers, (svartknoppurt), har lokaliteten potensialet for å bli verdisatt til A (svært viktig). I negativ retning trekker imidlertid den sterke gjengroingen, så lokaliteten får p.g.a. dette verdi B (viktig) siden ingen spesielle arter ble påvist ved siste befaring (2004). Selv om lokaliteten er preget av sterk gjengroing, har lokaliteten fremdeles et potensial som verdifull slåtteeng, da det fremdeles finnes enkelte naturengplanter. Og trolig mycel av sjeldne beitemarkssopp i jorda (John Bjarne Jordal pers. medd.).
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig at naturengene blir slått og holdt i hevd. Det anbefales at lokaliteten undersøkes grundigere, slik at man kan få en fullstendig oversikt over artsinventaret. Ikke minst med tanke på rødlistearten sauevokssopp.

Nesset: Eresfjorden: Bogge: Hagbø

Naturbasenummer:	BN00022298
Areal:	1,88
Sist undersøkt:	17.09.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1543-67
Kartblad:	1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 543 563
Høgd over havet:	90 m
Undersøkt/kjelder:	05.07.2001, 17.09.2002 JBJ (Jordal 2005c)

Områdeskildring

Generelt: Mindre slåtteeng langs riksvegen, på Hagbø inst på Boggestranda.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), innslag av fukteng. Mykje smalkjempe, småengkall og prestekrage.
Kulturpåverknad: Lite gjødselpåverka, vert slått årleg med tohjula slåmaskin, og dels med ryddesag, haustbeiting med sau (kjelde: Odd og Brit Wågbø).
Artsfunn: Gode bestandar av prestekrage, småengkall og smalkjempe, elles 1 ind. av grov nattfiol. I 2002 vart det funne beiteraudskivesopp *Entoloma sericeum.* Det er potensiale for andre beitemarkssopp, men dette er ikkje nærare undersøkt. Innlagt av JB Jordal 19.03.07: Enga vart slått også i 2006, observert frå bil september 2006.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei lita, intakt slåtteeng med eit typisk artsutval for regionen.
Skjøtsel og omsyn: Slike slåtteenger er i dag sjeldne, og det vil vera svært verdifullt om ein kan halda fram med slått og fjerning av graset, samt vår- og haustbeiting.

Norddal: Fjørå: Sjølbøskor, Gjærbakkane

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	25.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	13150
Kartblad:	1319IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 122 088
Høgd over havet:	360-400 m
Undersøkt/kjelder:	25.06.2002, LS & BB (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Slåttemarka Gjærbakkane er lett tilgjengeleg langs vegen mot Ytterli ifrå Fjørå. Slåttemarka er svært bratt.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Det vert bruka litt fullgjødsel i dei områda det går an å kome til med traktor. Enga vert slått kvart år og graset bakketørka. Ved befaringane i 2002 var enga allereie slått. Om hausten vert området beita av 6-7 ammekyr.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Ingen registreringar.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Open, delvis gjødsla slåttemark, med tildels stort innslag av prestekrage.
Artsmangfald: Ryllik, prestekrage, skogstorkenebb, nyseryllik, tepperot, engsoleie, liljekonvall, firkantperikum, blåklokke, raud jonsokblom, løvetann, engsyre, blåbær, marikåpe, grasstjerneblom, gulaks, engkvein, rogn, hundegras, smyle, flekkmarihand, gullris, blåklokke, skogstjerneblom, kvitmaure, kvitbladtistel, løvetann, tågebær, engrapp, smalkjempe, harerug, selje, bjørk, tiriltunge, skogburkne, blokkebær, bringebær, einstape, tviskjeggveronika, småmarimjelle, småsyre, fuglevikke, engsmelle, gjetartaske, kvitkløver, maiblom, sveve sp., lækjeveronika, småengkall, hundegras, raudsvingel.
Heilskapleg vurdering: Dei partia som ikkje vert gjødsla inneheld fleire kulturmarksartar som er typiske for slik kulturmark. Området har difor lokal verdi.
Mulege tiltak: Slått bør fortsetta i området. Bruken av kunstgjødsel bør eventuelt opphøyre.

Norddal: Valldalen: Alstad

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	01.07.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	13760
Kartblad:	1319IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 213 122
Høgd over havet:	280-310 m
Undersøkt/kjelder:	01.07.2002, LS, SH & BB (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Lett tilgjengeleg via Riksveg 63 gjennom Valldalen
Brukshistorie og aktivitet i dag: Aktiv drift med slått og beite i deler av området. Dei mest artsrike areala er under attgroing. Per i dag har dei 15 kyr på Alstad, og nokre av desse beiter også i utmarka. Bonden vurderer imidlertid å

selge mjølkekvoten. Fram til 1950-talet var det også sau på garden. Under krigen dreiv Alstad utmarksslått på andre sida av elva. Sommarfjøset var også i bruk under krigen, samt tre kvernhus.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Olavsvegen går gjennom området. Denne gamle ferdelsvegen er rydda og i god stand. Olavskilden og Olavshellaren ligg også i området, og mange gamle sagn er knytta til desse stadene. Ein gamal steinutgard som til dels er høg og i god stand går langs delar av Olavsvegen. Andre delar er avgrensa med ein spesiell type stikkegard med ståande plankar eller netting.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Gjødsla beite- og slåttemark i bruk, samt ugjødsla, artsrik slåttemark som blir beita og artsrik slåttemark som ikkje er i bruk. Delar av området er velutvikla tørrenger. Styvingstre (rogn og bjørk) særleg attmed Olavstien.
Artsmangfald: Noterte arter: Beitesvæve, bleikstorr, blåbær, blåklokke, blåknapp, blåkoll, bringebær, brudespore (NT), bustnype, engfiol, engfrytle, engkvein, engrapp, engsoleie, engsyre, finnskjegg, firkantperikum, furu, følblom, grasstjerneblom, gulaks, gullris, harerug, heiblåfjør, Hieracium sp. (hårsvævegruppa), høymole, hårfrytle, hårsvæve, jonsokkoll, karve, kattefot, krypsoleie, kvitkløver, kvitmaure, kvitsymre, lækjeveronika, løvetann, maiblom, marikåpe, markjordbær, mjødurt, myrtistel, prestekrage, raudkløver, rogn, ryllik, selje, skogburkne, skogfiol, skogmarihand, skogsnelle, skogstjerne, skogstorkenebb, smyle, småengkall, småmarimjelle, sølvbunke, tepperot, tiriltunge, tviskjeggveronika.
Heilskapleg vurdering: Flott og idyllisk område med eit høgt biologisk mangfald, interessant kulturhistorie og fleire viktige kulturminne. Spesielt er også utstrekninga av slåttemarka med eit stort tal småbiotopar og artar. Grunneigaren er interessert i å ta vare på kulturlandskapet. Fleire grunneigarar har rydda Olavstien. Området er ei biologisk og kulturhistorisk "perle" i landskapet.
Mulege tiltak: Dei gamle slåttemarkene bør restaurerast og skjøttast for framtida. Dette vil auke opplevingane langs Olavsstien. Det er viktig at beitinga langs med Olavstien og på dei gamle slåtteengene blei oppretthald.

Norddal: Valldalen: Berli

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	01.07.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	13750
Kartblad:	1319IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 166 132
Høgd over havet:	150 m
Undersøkt/kjelder:	01.07.2002, LS, SH & BB (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Lett tilgjengeleg langs vegen gjennom Valldalen.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Sauehaldet vart avvikla for ca. seks år sidan, men innmarka blir framleis slått.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Tunet har tre bustadhus, eitt fjøs, ei løe: Våningshus 1 er lafta (GPS-pos. 0416995 6913410) med liggjande panel på tverrveggane, samt skifertak. Låven som er i dårleg forfatning, er i reisverk og panel, med blikktak. Våningshus 2 er lafta med liggjande panel på tverrveggane (GPS-pos. 0417062 6913435). Løa er lafta, har blikktak og er i dårleg forfatning (GPS-pos. 0417066 6913426). Mot utmarka går det delvis steinutgard.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Slåttemarka er i god hevd. Beitemarka oppe i lia ovanfor husa er sterkt attgroande.
Artsmangfald: Lækjeveronika, blåklokke, gulaks, grov nattfiol, prestekrage, kvitmaure, brudespore (NT), smalkjempe, ryllik, engkvein, grasstjerneblom, rogn, tepperot, engfiol, svæve sp., gullris, markjordbær, storblåfjør, blåknapp, finnskjegg, fjellmarikåpe, firkantperikum, engfiol, blåtopp.
Heilskapleg vurdering: Kantane langs slåttemarka og den attgroande lia er artsrik, men bygningsmassen er delvis i dårleg forfatning. Plassen er fråflytta.
Mulege tiltak: Restaurering og slått i attgroande slåttemark. Restaurering av hus.

Norddal: Valldalen: Langdalen

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	01.07.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	13800

Kartblad: 1319IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 255 154
Høgd over havet: 410-500 m
Undersøkt/kjelder: 01.07.2002, LS, SH & BB (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Lett tilgjengeleg langs vegen som går gjennom Valldalen mot Trollstigen. Langdalen ligg rett ved bommen som stengjer vegen vinterstid.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Tidlegare beita geitene fyrst i lia ovanfor husa og sidan på andre sida av elva, før dei reiste opp på Øvstestølen. Setringa på Øvstestøen opphøyrde på 1950-talet. I dag er det 90 geiter, 5 kyr og 9 purker på garden.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: På Langdalen er det to bruk, der det øvste er fråflytta. Her står det mellom anna eit gamalt fjøs som held på å sige i hop. Bruket som er i drift har to bustadhus, eit nytt og eit gamalt, samt nytt fjøs. Det nye fjøset ligg på nedsida av vegen som deler gardstunet. Lykkjeplassen er ein gamal husmannsplass på garden, men huset her vart flytta på i 1925. Bak huset er det ein gamal steinutgard, og det er ein geil nede ved elva.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Naturbeitemark, delvis i rasmark der snøfonna går. Ved elva er det fattig myrvegetasjon. Artsrik slåtteeng (dominerande artar kvitbladtistel og firkantperikum, 2 eksemplarer av kvitkurle) ovanfor vegen til eit nytt våningshus. Enga var slått ved eit seinare besøk i august 2002. Restar etter gamle artsrike slåtteenger (funn av kvitkurle). Artsrike vegkantar (m.a. brudespore (NT) og ei raud svæve).
Artsmangfald: 2 eksemplarer av kvitkurle (VU på raudlista 2006) vart funne i ei slåtteeng ovanfor vegen til det nye våningshuset. 1 eksemplar av kvitkurle vart og funne i attgrodd (bjørk) slåtteeng ovanfor plassen. Andre artar som vart registrert er: lækjeveronika, tepperot, harerug, engsoleie, finnskjegg, engkvein, maiblom, sølvbunke, raudsvingel, blåkoll, skogstorkenebb, fjellmarikåpe, småengkall, flekkmarihand, duskull, gulaks, smyle, slåttestorr, tettegras, engfrytle, engkvein, fjelltimotei, bjønnkam, hengjeveng, firkantperikum, stormarimjelle, krekling, engsyre, skogburkne, blåklokke, tviskjeggveronika, blåknapp, tyrihjelm, grasstjerneblom, blåbær, røsslyng, hundegras, sølvvier, engkvein, tågebær, bringebær, marikåpe, småsyre, snauveronika, hestespreng, hengjeaks, skogfiol, skogstjerne, bjørk, myrfiol, gullris, vintergrøn-art, gråor, skogmarihand, gullris, tettegras, rogn, stjernestorr, løvetann, groblad, stornesle, tunrapp, fjelltimotei, rundsoldogg, geitsvingel, raud jonsokblom, ryllik, hårsvæve, svæveartar (m.a. ein flammande raud), brudespore (NT), prestekrage, setergråurt, jonsokkoll, kvann, kvitbladtistel, firkantperikum, augnetrøst, svarttopp.
Heilskapleg vurdering: På Langdalen er det allsidig gardsdrift og utmarksressursane vert utnytta i stor grad med mjølkegeiter. Dette pregar landskapsbildet som er ope pga. beite og rasaktivitet. Artsmangfaldet i beitemarka er representativ for regionen. Førekomstane av kvitkurle og bl.a. brudespore indikerer at restane av slåttemarkene og vegkantane har høg biologisk verdi.
Mulege tiltak: Gardsdrifta bør oppretthaldast som før. Spesielt slåtten av den tradisjonelle slåtteenga med kvitkurle og eventuelt av artsrike vegkantar er viktig å oppretthalda for å bevare det biologiske mangfaldet.
Andre kjelder: Grunneigar og kårfolk

Norddal: Valldalen: Nord for Omnos

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 06.07.2002
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 13908
Kartblad: 1319IV Valldal
UTM (EUREF 89): MQ 148 130
Høgd over havet: 330 m
Undersøkt/kjelder: 06.07.2002, SH (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Frå setervegen til Omnossetra går det ein veg til høgre til ein open bjørkehage med flott utsikt over Valldalen. Det er sannsynlegvis også muleg å nå plassen på ein sti frå bustadfeltet på Omnos.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Større deler av plassen vert slått. Plassen er velstelt. Plassen er sannsynlegvis gamal slåttemark.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: -
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Velstelt bjørkehage og slåtteeng, kantane som ikkje vert slegne gror att med einstape, rogn og bjørk
Artsmangfald: Grov nattfiol, einstape, rogn, bjørk, lækjeveronika, blåknapp, hårsvæve, myrfiol, blåkoll, gulaks, engkvein

Heilskapleg vurdering: Bjørkehagen er del av eit større område som er prega av slått. Plassen er ei idyllisk plass som er lett tilgjengeleg frå Omnos. Plassen har stor rekreasjonsverdi og biologiske verdiar.
Andre forhold: Langsmed vegen opp til Omnossetra er det minst 2 godt bevarte høyløer og fleire gamle slåtteenger. Dei fleste slåtteengene har byrja å gro att men er framleis artsrike med m. a. mykje gov nattfiol, nattfiol og småengkall.

Norddal: Valldalen: Omnos

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	10.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	13670
Kartblad:	1319IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 147 135
Høgd over havet:	60 m
Undersøkt/kjelder:	10.08.2001, SH (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Ved vegen til Omnossetra finst det ei attgroande artsrik slåtteeng. Enga ligg aust for vegen. Det er fleire høyløer langs vegen til setrane.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Området er eit gammelt slåtte- og beitelandskap (Stoknes 1995).
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Langs setervegen til Omnåssetra ligg eit sommarfjøs og to utløer, den eine frå 1803. Bygningane er omgjevne av attgroande slåttemark og beitemark (Stoknes 1995).
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Vegetasjonen på den gamle slåtteenga er framleis artsrik men attgroinga er merkbar. Firkantperikum dominerer men det finst framleis mange naturengartar, mellom desse nattfiol, sannsynlegvis flekkmarihand (orkidéane var avblomstra), blåtopp, prestekrage, kjertelaugnetrøst, harerug, småengkall og hårsvæve.
Artsmangfald: Noterte artar: blåknapp, nattfiol-art, firkantperikum (dominerande), kjertelaugnetrøst, myrfiol, kvitkløver, marikåpe, ryllik, nyseryllik, prestekrage, raudkløver, røsslyng, gulaks, flekkmarihand cf., harerug, hårsvæve, engkvein, tepperot, svæve, gullris, lækjeveronika, osp, bjørk, småengkall, grasstjerneblom.
Heilskapleg vurdering: Slåtteenga er ikkje stor, men artsrik, og har lokal biologisk verdi.
Mulege tiltak: Slått
Andre kjelder: Stoknes (1995)

Rauma: Isfjorden: Dalehaug

Naturbasenummer:	BN00001671
Areal:	6,89
Sist undersøkt:	25.07.2000
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10040
Kartblad:	1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 435 349
Høyde over havet:	200-220 m
Undersøkt/kilder:	25.07.2000, SSt & JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Dalehaug er det innerste bruket i Dalsbygda. Innmarka har betydelige arealer gammel, lite gjødselpåvirket slåtteeng.
Vegetasjon: Frisk fattigeng, vanlig utforming, frisk/tørr, middels baserik eng i låglandet (G4a, G7).
Kulturpåvirkning: Slått, trolig lite gjødsling, lang tid siden siste jordarbeiding.
Artsfunn: Relativt artsrik lokalitet, 56 noterte plantearter. Her kan nevnes aurikkelsveve, harerug, hårsveve, marinøkkel (6 individer) (NT på rødlista 2006), prestekrage, rødknapp og småengkall. Det ble videre notert limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*, en art som ikke lenger er rødlista. Det ble også funnet en rødskivesopp som ble bestemt til *Entoloma* cf. *pseudocoelestinum* (NT), en sjelden beitemarkssopp.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at dette er en større, velutviklet tradisjonell slåtteeng med et intakt artsmangfold tilknyttet slått i kombinasjon med lite gjødsling og jordarbeiding (sjelden naturtype i dag). Dette er trolig en av Raumas finere blomsterenger både ut fra estetiske og botaniske kriterier.

Skjøtsel og hensyn: Det er sterkt ønskelig at denne fine, gamle slåtteenga blir bevart gjennom fortsatt slått og uten gjødsling.

Rauma: Isfjorden: Vika

Naturbasenummer:	BN00001645
Areal:	12,26
Sist undersøkt:	05.07.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1539-10025
Kartblad:	1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89):	MQ 295 384
Høyde over havet:	20-90 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2001, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Nedlagt gårdsbruk like vest for tunnellen gjennom Kolmanneset. De østligste delene av innmarka opp fra riksvegen er undersøkt. Lokaliteten består av gjengroende slåtteeng/naturbeitemark med mye strø i bunnen, med høyt gras og plantet hengebjørk og kirsebærtrær.
Vegetasjon: Frisk fattigeng i gjengroing.
Kulturpåvirkning: Tidligere slått/beiting, nå gjengroing og tilplanting med hengebjørk og kirsebærtrær.
Artsfunn: Det ble funnet ett stort eksemplar av marinøkkel (NT på rødlista 2006), ellers ble det notert aurikkelsveve, grov nattfiol, jordnøtt, kjerteløyentrøst, markjordbær, prestekrage, sauesvingel og vanlig nattfiol.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at deler av det biologiske mangfoldet fra tidligere fortsatt er bevart. Gamle slåtteenger er idag en sjelden naturtype.
Skjøtsel og hensyn: Om de registrerte verdiene skal bevares bør området helst slås eller beites, og det lysåpne preget bevares.

Rauma: Isfjorden: øvre Volstad

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	12.07.2004
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Kartblad:	1320 II Eresfjord
UTM (EUREF 89):	MQ 369 397
Høyde over havet:	50 m
Undersøkt/kilder:	24.06.2004, 12.07.2004, S.Stueflotten (pers. medd.)

Områdebeskrivelse
Generelt: Gammel slåtteeng på sørsida av Breivikelva. Lokaliteten er nå i gjengroing etter opphørt slått for flere år siden. 200 m lenger øst ligger en annen liten slåtteeng av lignende type (MQ 3714 3976). Skogen i området er dominert av gråor-elvekantskog.
Vegetasjon: Frisk urterik fattigeng (G4a).
Kulturpåvirkning: Tidligere slått, nå i gjengroing. En gammel utløe i NV-enden av enga. En sti gjennom enga.
Artsfunn: 52 plantearter (+ 3 arter til på den andre enga), derav 15 naturengplanter og en seterplante: aurikkelsvæve, blåklokke, bråtestarr, engfiol, engfrytle, grov nattfiol (>20 eks + 100 eks på den andre enga), gulaks, harerug, kvitmaure, marinøkkel (>50 eks) (NT på rødlista 2006), småengkall, sumpmaure, tepperot, tiriltunge og slirestarr.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels artsrik, lite gjødsla og jordbearbeidd slåteeng under gjengroing, men med noen interessante arter. Slike slåtteenger er nå sjeldne i fjordstrøka av Rauma som i resten av Møre og Romsdal.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig at disse to små slåtteengene kunne opprettholdes gjennom slått eller beiting for å unngå ytterligere gjengroing.

Rauma: Måndalen: Venås: Nygjerdet

Naturbasenummer:	BN00001684
Areal:	9,34
Sist undersøkt:	24.07.2000
Verdi:	B

Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10054
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 152 322
Høyde over havet: 110 m
Undersøkt/kilder: 06.07.1999, SSt, 24.07.2000, SSt & JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten er en tradisjonell slåtteeng i god hevd ovenfor husa mot skogkanten på Nygjerdet, Venås (Odd Venås).
Vegetasjon: Frisk fattigeng med innslag av mer kalkrik eng (G4/G7).
Kulturpåvirkning: Kantområder som ikke gjødsles, men slås årlig.
Artsfunn: 57 plantearter derav 13 naturengplanter, bl.a. brudespore (NT på rødlista 2006), grov nattfiol (ca. 20 individer), harerug, kvitmaure, kjerteløyentrøst og småengkall. I tillegg finnes enghumleblom, krattlodnegras og skogmarihand. Området er ikke undersøkt for beitemarkssopp.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en intakt liten slåtteeng med noen interessante plantearter, og potensiale for beitemarkssopp.
Skjøtsel og hensyn: Slåtten bør fortsette.

Rauma: Romsdalen, midtre: Gjerde

Naturbasenummer: BN00001757
Areal: 4,39
Sist undersøkt: 01.09.2000
Verdi: B
Verdi revurdert: A
Tilstand: B
Lokalitetsnummer: 1539-10145
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 503 158
Høyde over havet: 130-140 m
Undersøkt/kilder: 23.06.2000, SSt, 27.07.2000, SSt & JBJ, 01.09.2000, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger øst for riksvegen like sør for det nedlagte bruket Gjerde. Det er en urterik tidligere slåtteeng, nå naturbeitemark.
Vegetasjon: Frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet, dunhavre-dunkjempe-utforming (G7b).
Kulturpåvirkning: Lokaliteten har vært slått, men beites nå.
Artsfunn: 64 plantearter, bl.a. aurikkelsveve, bitterbergknapp, dunhavre, dunkjempe, fløyelsmarikåpe (det. SSt, regionalt uvanlig, østlig art), gjeldkarve (mye), gulmaure (mye), en usikkert bestemt sveve-art av hårsveve-gruppa (*Hieracium* cf. *glomeratum*), marinøkkel (NT på rødlista 2006) og sølvmure. 17 naturengplanter. Det ble funnet 10 beitemarkssopp, av disse 5 rødskivesopp og 4 vokssopp-arter. Mest interessant var funnet av melrødskivesopp *Entoloma prunuloides*, som er nær truet (NT) på rødlista 2006.
Verdisetting: Endring innlagt av J.B.Jordal 20.05.2007: Området får endret verdisetting til A (svært viktig) på grunn av at det er en artsrik, velutviklet lokalitet med mange signalarter, et par rødlistearter og den truete vegetasjonstypen dunhavreeng.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig at lokaliteten blir slått, alternativt at beitinga fortsetter.

Rauma: Romsdalen, midtre: Gravdehaug

Naturbasenummer: BN00001751
Areal: 5,30
Sist undersøkt: 13.09.2006
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10140
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 487-488, 195-196
Høyde over havet: 130 m
Undersøkt/kilder: 15.07. og 01.09.2000, JBJ, 23.06.2001, SSt (Jordal & Stueflotten 2004), 13.09.2006, JBJ

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger midt i Romsdalen, som en smal stripe mellom riksvegen og jernbanen på Gravdehaug (fraflyttet gård) som fortsatt høstes ved slått.
Vegetasjon: Vegetasjonen på den registrerte enga nord for gården er tilsynelatende frisk fattigeng (G4) med mye prestekrage, skogmarihand og brudespore (NT på rødlista 2006). Sistnevnte skulle tilsi noe mer baserikt jordsmonn, men få andre ting tyder på det. I kantene mot riksvegen og jernbanen gror det igjen med høystauderike engkanter.
Kulturpåvirkning: Blir maskinslått.
Artsfunn: Det ble funnet store mengder brudespore (NT) og skogmarihand som farget enga fiolett. Det er videre funnet 5 eks. av rødlistearten kvitkurle (VU). 14 naturengplanter, bl.a. bråtestarr, kvitmaure og småengkall. Viktigst av beitemarkssopp var funnet av den rødlistede rødnende lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (VU). Det vokser parkslirekne ved husa, en innført hageplante i ukontrollert spredning mange steder. Innlagt av JB Jordal 19.03.07: Under befaring 13.09.2006 ble det funnet mange beitemarkssopp, bl.a. rødlisteartene gulbrun narrevokssopp *Camarophyllopsis schulzeri*, semsket rødskivesopp *Entoloma jubatum* og rødnende lutvokssopp *Hygrocybe ingrata*, alle NT-nær truet i rødlista 2006.
Verdisetting: Orkidéene og prestekragen gjør at dette er en av Raumas vakreste blomsterenger, i tillegg til at det botanisk sett også er en av de fineste slåtteengene i kommunen. Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet og intakt slåtteeng med forekomst av stor artsrikdom og mange rødlistearter, inklusive flere orkidéarter. I tillegg er slåtteenger av det tradisjonelle artsrike slaget generelt er en sjelden og truet naturtype.
Skjøtsel og hensyn: Det er svært viktig at slåtten forsetter på engene nord for husa. Det beste med tanke på å bevare orkidéene er om lokaliteten blir slått sent, sist i juli eller enda senere. Kantvegetasjonen bør ikke spise seg lenger inn på enga, og man bør vurdere å slå kantområdene, f. eks. med ryddesag.

Rauma: Romsdalen, midtre: Kors

Naturbasenummer:	-
Areal:	(ca. 0,6)
Sist undersøkt:	07.07.2006
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	-
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 4102 2333
Høyde over havet:	85 m
Undersøkt/kilder:	07.07.2006, JBJ

Områdebeskrivelse (NY)
Generelt: Innlagt av JB Jordal 19.03.07: Lokaliteten er en hage ved et bolighus ved Kors kirke, og er en gammel slåtteeng som ikke var slått i 2006, og som har tegn på gjengroing, men som er leveområde for den rødlista sommerfuglarten stor bloddråpesvermer (EN). Det aktuelle området har en utstrekning på ca. 20 x 30 meter.
Vegetasjon: Frisk fattigeng med mye gulaks og engkvein (G4a), men innslag av gjeldkarve, kvitmaure og gulmaure viser overgangsform mot G7b.
Kulturpåvirkning: Hagen har vært slått men viser nå tegn på gjengroing.
Artsfunn: Det ble notert 41 plantearter på enga. Her kan nevnes blåklokke, gjeldkarve, gulmaure, kvitmaure, markjordbær, prestekrage, rødknapp, skogmarihand, smalkjempe, tiriltunge. Den rødlistete stor bloddråpesvermer *Zygaena lonicerae* ble observert, idet ett individ satt på et grasstrå og ble iakttatt i detalj. Den er tidligere kjent fra en lokalitet i nærheten (Ytste Monge, Jordal & Stueflotten 2004). Denne arten er utdødd på Østlandet og finnes nå bare i indre strøk av Møre og Romsdal, mest i snørasenger, men også et par steder i slåtteenger, og dessuten ett sted på Stadlandet. Etter den nye rødlista (2006) er denne arten nå i kategori EN - sterkt truet. Artens larver lever på erteplanter som tiriltunge m. fl. Stor bloddråpesvermer synes å være varmekrevende.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et leveområde for stor bloddråpesvermer, som står i en høy kategori på rødlista.
Skjøtsel og hensyn: Det er sterkt ønskelig å ta opp igjen slått eller beite for å motvirke gjengroinga.

Rauma: Romsdalen, midtre: Ytste Monge

Naturbasenummer:	BN00001733
Areal:	6,45
Sist undersøkt:	05.07.2005, JBJ
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1539-10122

Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 407 235
Høyde over havet: 80 m
Undersøkt/kilder: 15.07.2000, JBJ, 24.07.2001, SSt, 05.07.2005 JBJ (Jordal & Stueflotten 2004, Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Ytste Monge er en fraflyttet gård like øst for Kors kirke. Innlagt av JB Jordal 16.03.07: Naturtypen endres til slåtteeng på bakgrunn av nye opplysninger og nytt besøk 05.07.05.
Vegetasjon: Frisk fattigeng med mye gulaks (G4a), men innslag av dunkjempe, flekkmure og gulmaure viser overgangsform mot G7b.
Kulturpåvirkning: Innmarka har vært slått og beitet men gror nå igjen. Tykk mosematte i bunnen på grunn av opphørt hevd.
Artsfunn: Det ble notert 53 plantearter på engene, av disse var 16 naturengplanter og 1 seterplante (fjellmarikåpe). Her kan nevnes brudespore (NT på rødlista 2006), dunkjempe, flekkmure, gjeldkarve, gulmaure, marinøkkel (1 individ) (NT på rødlista 2006), markjordbær, smalkjempe, fløyelsmarikåpe, hårsveve, kattefot, kjerteløyentrøst og lintorskemunn. Det ble observert stor bloddråpesvermer (*Zygaena lonicerae*) som er kjent fra Romsdalen (Aarvik m. fl. 2000). Innlagt av JB Jordal 16.03.07: lokaliteten ble oppsøkt på nytt 05.07.2005. Den rødlista sommerfuglarten stor bloddråpesvermer *Zygaena lonicerae* ble innsamlet (2 eks. sett, det ene innsamlet), og er innsendt til Zoologisk museum i Oslo hvor den er kontrollbestemt av Leif Aarvik. Denne arten er utdødd på Østlandet og finnes nå mest i indre strøk av Møre og Romsdal, mest i snørasenger, men også et par steder i slåtteenger, og dessuten ett sted på Stadlandet. Etter den nye rødlista (2006) er denne arten nå i kategori EN - sterkt truet. Artens larver lever på erteplanter som tiriltunge m. fl. Stor bloddråpesvermer synes å være varmekrevende.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er et tradisjonelt kulturlandskap med noen interessante arter, men som nå gror igjen med den følge at verdiene reduseres og mange arter er på vei ut. Innlagt av J.B. Jordal 16.03.07: verdien heves til A på grunn av forekomsten av stor bloddråpesvermer som nå er i høy rødlistekategori.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig å ta opp igjen slått eller beite for å motvirke gjengroinga.

Rauma: Romsdalen, nedre: Selen, Nordre

Naturbasenummer: BN00001719
Areal: 10,25
Sist undersøkt: 19.07.2000
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10112
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 385 260
Høyde over havet: 70 m
Undersøkt/kilder: 19.07.2000, GGa & JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Ved husa på det fraflyttede bruket på Nordre Selen (sommerbolig) ligger en gammel slåtteeng som ifølge eieren ikke er pløyd på minst 40 år.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).
Kulturpåvirkning: Enga slås. Det beiter dyr i området rundt, og disse kommer av og til inn på enga.
Artsfunn: Det ble notert 32 plantearter i enga, av disse 12 naturengplanter. Her kan nevnes aurikkelsveve, gjeldkarve, harerug, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage, smalkjempe, småengkall og sumpmaure. Det ble videre funnet en beitemarkssopp (limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*).
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at dette er ei velutviklet slåtteeng med et middels interessant artsmangfold.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig at enga slås også i framtida. Lett beiting på sensommeren er en fordel.

Rauma: Romsdalen, øvre: Bjønnakleiva

Naturbasenummer: BN00001789
Areal: 20,67
Sist undersøkt: 15.07.2000
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I/D
Lokalitetsnummer: 1539-10177

Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 547, 070-072
Høyde over havet: 460-480 m
Undersøkt/kilder: 25.06.2000, SSt, 15.07.2000, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Bjønnakleiva ligger ovenfor riksveien, nær fylkesgrensa. Det som er registrert, er tørre, friske enger og tørrberg nedenfor gården.
Vegetasjon: G7 (tørreng), F3c (tørrberg).
Kulturpåvirkning: Innmarka blir slått, det gjelder også deler av de artsrike tørrengene.
Artsfunn: Det ble funnet bl. a. dvergminneblom (mye), sandarve, bitterbergknapp, fjellrapp, vårskrinneblom, fjellrapp, marinøkkel (få individer) (NT på rødlista 2006), bakkeveronika, sandløvetann. Gården har trolig de største bestandene av dvergminneblom i Rauma. Dette er en østlig tørrbakkeart som i Møre og Romsdal bare er kjent fra øvre deler av Romsdalen vest til Brustua.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av en betydelig artsriksom av tildels regionalt sjeldne arter.
Skjøtsel og hensyn: Drifta bør fortsette som før med slått også av de artsrike kantområdene. Gjengroing i kantene må bekjempes med rydding.

Rauma: Romsdalen, øvre: Brudevoll

Naturbasenummer: -
Areal: 2
Sist undersøkt: 05.07.2005
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10304 (ny)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 543 084
Høyde over havet: ca. 500 m
Undersøkt/kilder: 05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger nedafor husa ned mot jernbanen på bruket til Odd Brudevoll, og er ei bratt, sørvestvendt slåtteeng.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), litt G3 (sølvbunkeeng, ca. 10%). Litt oppslag av firkantperikum og bjørkebusker nederst.
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig og ikke beita. Lokaliteten er inngjerda. Driftsveg og rydningsrøyser.
Artsfunn: Av planter kan nevnes aurikkelsveve, blåklokke, gjeldkarve, harerug, hårsveve, kvitmaure, prestekrage, rødknapp og småengkall. Videre ble det funnet en ubestemt art i hårsvevegruppa.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet, intakt slåtteeng med noen kravfulle arter. Det antas å være potensiale for beitemarkssopp.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås også i framtida. Det kan også bli behov for rydding av busker. Man bør ikke pløye, og gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Brue: nedenfor jernbanen

Naturbasenummer: BN00001783
Areal: 0,93
Sist undersøkt: 05.07.2005
Verdi: C
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10171
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 542 084
Høyde over havet: 430 m
Undersøkt/kilder: 14.07.00, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004), 05.07.2005 (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Dette er en liten natureng i et større område med dels fulldyrket mark nedenfor jernbanen ved Brue. Lokaliteten ligger like nedenfor gamleveien opp til Brue fra Brustua.
Vegetasjon: Tørre enger (G7).

Kulturpåvirkning: Slått og beiting, trolig lite gjødsling i bratte og tørre partier, som heller ikke har vært jordarbeidet på lang tid.
Artsfunn: Det ble funnet en ubestemt sveve av hårsveve-gruppa, ellers nyresoleie, lintorskemunn, bråtestarr. Det ble observert gulspurv. Innlagt 16.03.07 av JB Jordal: Lokaliteten ble oppsøkt på nytt 05.07.2005, og vegetasjonstyper og artsliste tatt opp. Den ubestemte svevearten som ble funnet tidligere er gaffelsveve *Hieracium peteranum* som sto som sårbar på den gamle rødlista (DN 1999b). Alle svever er tatt ut av den nye rødlista (Kålås m. fl. 2006), men gaffelsveve er likevel fortsatt sjelden og fortjener stor forvaltningsmessig oppmerksomhet. Dette er trolig den største bestanden i fylket.
Verdisetting: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er intakte tørre enger med relativt avgrenset artsutvalg. Innlagt 16.03.07 av JB Jordal: Verdien av lokaliteten bør justeres opp til A (svært viktig) på grunn av bestanden av gaffelsveve, og fordi det er en intakt slåtteeng.
Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør fortsatt slås.

Rauma: Romsdalen, øvre: Brustua

Naturbasenummer:	BN00001784
Areal:	3,38
Sist undersøkt:	23.06.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1539-10172
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 540 083
Høyde over havet:	390-400 m
Undersøkt/kilder:	18.07.98, 30.06.99, 12.07.99, 21.06.00, SSt, 14.07.2000, SSt & JBJ, 31.08.2000, JBJ, 23.06.2001 SSt (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Brustua er en fraflyttet gård som ligger like ved riksvegen nedenfor Brude. Lokaliteten er en artsrik tørrbakke på oversida av veien med bergknaus ut mot veiskjæringa. Lokaliteten er tidligere slåtteeng, men gror nå sakte igjen. Gjengroinga går seint pga. at dette er en tørrbakke.
Vegetasjon: G7b (tørreng av dunhavretype), F3c (tørrberg), G4a (frisk fattigeng).
Kulturpåvirkning: Tidligere slått, nå gjengroing. Enga ved siden av blir fortsatt gjødslet og maskinslått. Grenser i nedre del til riksveien med veiskjæring.
Artsfunn: 77 plantearter, bl.a. marinøkkel (NT på rødlista 2006), berggull, blårapp, dunkjempe, dvergminneblom (vestligste forekomst i Rauma av denne sjeldne, østlige tørrbakkearten), engnellik, fingerstarr, flekkmure, gjeldkarve, kvit jonsokblom, pengeurt, sølvmure og vårpengeurt. 21 naturengplanter. *Hieracium (Pilosella) vacillans*, en sjelden art i hårsvevegruppa, er også funnet her. 4 vanlige arter av beitemarkssopp.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) fordi det er en velutviklet slåtteeng med mange spesialiserte tørrengarter, bl.a. de regionalt sjeldne engnellik og dvergminneblom. Gjengroinga vil etter hvert redusere verdien.
Skjøtsel og hensyn: Slåtten bør gjenopptas, ellers vil lokaliteten gro sakte igjen og mange av de mest interessante artene forsvinne. Engflekkens karakter krever trolig ljåslått.

Rauma: Romsdalen, øvre: Brustua, nedenfor vegen

Naturbasenummer:	BN00001785
Areal:	2,21
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	C
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1539-10173
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 540 083
Høyde over havet:	370 m
Undersøkt/kilder:	12.07.1999, SSt, 21.06.2000, SSt & JBJ (Jordal & Stueflotten 2004), 05.07.2005, JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Brustua er en fraflyttet gård som ligger like ved riksvegen nedenfor Brue. Lokaliteten er en tørrbakke på nedsida av rasteplassen langs vegen. Innlagt av JBJ 16.03.07: Lokaliteten bør omklassifiseres som slåtteeng.
Vegetasjon: Eng- og kantvegetasjon (G7), gjengroende fra tidligere mer intensiv kulturpåvirkning (trolig slått og beite).

Kulturpåvirkning: Grenser til riksvei (rasteplass), kjerrevei ned mot elva, ellers har deler av lokaliteten vært brukt til potetåker eller lignende.
Artsfunn: Liten tørrbakke på nedsida av rasteplass v/E136, med bl.a. engnellik og flekkgrisøre (eneste lokalitet med sistnevnte art i Rauma og Møre og Romsdal).
Verdisetting: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten engrest hvor det interessante ligger i forekomst av to regionalt sjeldne arter, da særlig flekkgrisøre. Innlagt av JB Jordal 05.07.07: Flekkgrisøre og engnellik er der fortsatt, dessuten ble det notert fjellrapp, sølvmure, rødknapp, liljekonvall, kattefot, hengeaks og kvitmaure. Artsinventaret tilsier verdi B.
Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør ikke gro igjen, men ryddes for kratt og småskog. 05.07.2005: Det kan være aktuelt med slått av lokaliteten.

Rauma: Romsdalen, øvre: Gjerdshaug

Naturbasenummer:	BN00001773
Areal:	7,54
Sist undersøkt:	26.06.2005
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1539-10161
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 519 118
Høyde over havet:	320 m
Undersøkt/kilder:	14.07. og 01.09.2000, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004), 26.06.2005, JBJ

Områdebeskrivelse
Generelt: Dette er en bebodd gård med en del tradisjonelt drevet tørreng (slått, lite gjødsling), særlig nedenfor husa.
Vegetasjon: G7 (frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet).
Kulturpåvirkning: Området blir fortsatt slått.
Artsfunn: Artsrikt, 45 noterte plantearter, bl.a. dunkjempe, marinøkkel (ca. 25 individer) (NT på rødlista 2006), gulmaure, nyresoleie, skogkløver og kvastsveve. Det er ellers funnet 13 beitemarkssopp. Av disse må særlig nevnes *Entoloma politoflavipes* (2. funn i Norge, VU på rødlista 2006), videre lillabrun rødskivesopp *Entoloma porphyrophaeum* og melrødskivesopp *Entoloma prunuloides* (begge NT). Det ble videre funnet 5 arter av fagervokssopp (*Hygrocybe*). Innlagt av JB Jordal 19.03.07: Under befaring med kommune og impliserte parter 26.06.2005 var enga ikke slått forrige år, men slått ble drøftet.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet, intakt slåtteeng av tørr, kontinental type med flere regionalt sjeldne arter og tre rødlistearter, særlig da den meget sjeldne beitemarkssoppen *Entoloma politoflavipes*, som står som sårbar på rødlista.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at området blir slått i framtida. Lokaliteten er en av de høyt prioriterte tørrbakkene i øvre Romsdalen.

Rauma: Romsdalen, øvre: Kleiva

Naturbasenummer:	BN00001788
Areal:	8,95
Sist undersøkt:	31.08.2000
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10176
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 546 073
Høyde over havet:	440 m
Undersøkt/kilder:	15.07.2000, JBJ, 18.07.2000, GGa & JBJ, 31.08.2000, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Innmarka på Kleiva ligger nedenfor E136, og består av fulldyrka mark, og dessuten kantområder med friske enger, tørrberg og tørrbakker.
Vegetasjon: Innafor husa finnes en dunhavre-eng (G7b frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet, dunhavre-dunkjempe-utforming), ellers overganger mot frisk fattigeng (G4) og tørrberg (F3c).
Kulturpåvirkning: Gården blir fortsatt slått, til og med i bratte naturengbakker. De interessante kantområdene blir trolig lite eller ikke gjødslet.

Artsfunn: Det er notert 59 plantearter, og det er funnet bl. a. dvergminneblom, fjellrapp, flekkmure, dunkjempe, vårskrinneblom, marinøkkel (15-20 individer) (NT på rødlista 2006), prestekrage, småbergknapp, småsmelle, sølvmure, vårpengeurt og chilehumleblom (forvilla). Videre ble det funnet en hårsveve som trolig er svenskesveve (*Hieracium* cf. *suecicum*) og som i så fall var oppført på rødlista av 1999 (svevene ble ikke vurdert i 2006-rødlista). Ellers er det funnet 13 grasmarkssopp, av disse 6 beitemarkssopp. Her kan nevnes lillabrun rødskivesopp *Entoloma porphyrophaeum* (NT). Supplering skrevet av J. B. Jordal 09.05.2007: Lokaliteten har den truete vegetasjonstypen dunhavreeng, og slås dessuten. Et belegg som ble antatt å være bakkeveronika er ved Botanisk museum i Oslo ombestemt til rødlistearten vårveronika (NT), dette er også eneste funn i fylket. Andre arter på rødlista av 2006 er marinøkkel (NT) og lillabrun rødskivesopp (NT). Som intakt slåtteeng med truete vegetasjonstyper og sjeldne arter bør lokaliteten få verdi A.
Verdisetting: Endret av J.B. Jordal 20.05.2007: Området får endret verdisetting til A (svært viktig) på grunn av at det er velutvikla gamle slåtteenger som fortsatt er i hevd, med et variert artsmangfold med dels sjeldne og rødlistete arter, og innslag av den trua vegetasjonstypen dunhavreeng.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at slåtten opprettholdes i de artsrike kantområdene.

Rauma: Romsdalen, øvre: Kleiva, nedafor vegen

Naturbasenummer:	-
Areal:	9
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10303 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 5453 0743 (midtpunkt)
Høyde over havet:	ca. 430 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Vestvendt engbakke nedafor riksvegen mot elva, fulldyrka eng i nedre deler er ikke kartlagt.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a).
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig, men ikke beita. Det finnes en rydningsrøys med litt selje og bjørk, dessuten et steingjerde i sør.
Artsfunn: Av planter kan nevnes blåklokke, harerug, hårsveve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst, kvitmaure, liljekonvall, markjordbær og prestekrage. Dessuten vokste hundrevis av en art i hårsveve-gruppa som trolig er *Hieracium auriculinum*. Dette er en uvanlig stor bestand av denne arten, som i seg selv også er uvanlig.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet slåtteeng med noen kravfulle arter. Det antas å være potensiale for beitemarkssopp.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås også i framtida. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig i de områdene der det tidligere er lite gjødslet.

Rauma: Romsdalen, øvre: Kylling, søre, Karahaugen

Naturbasenummer:	-
Areal:	1
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	C
Verdi revurdert:	C
Tilstand:	B
Lokalitetsnummer:	1539-10307 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 5157 1202
Høyde over havet:	ca. 280 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger på Kylling søre nedenfor riksvegen som en tørr knoll (ca. 20 x 35 meter) omgitt av dyrka eng. Lokalnavn er Karahaugen (Asmund Kylling pers. medd.). Lokaliteten er relativt flat, dels svakt nordvendt, med tørrenger.
Vegetasjon: Tørrenger (G7b) ca. 60%, ca. 40% frisk fattigeng (G4).
Kulturpåvirkning: Området har vært slått og beita tidligere, kan ha vært pløyd før ca. 1975. Det har også vært revegard i området. I senere år har lokaliteten vært litt beita, men ikke de siste 3-4 åra.

Artsfunn: Av planter kan nevnes bitterbergknapp, blåklokke, dunhavre, flekkmure, gulmaure, kvitmaure, skogkløver og stemorsblom.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten rest av tidligere slått tørreng med enkelte kravfulle arter.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Kylling, søre, nedafor riksvegen

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	B
Lokalitetsnummer:	1539-10306 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 5168 1198 (midtpunkt)
Høyde over havet:	ca. 290 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger på Kylling søre nedenfor riksvegen og ovenfor den dyrka enga i skråningene mot veien. Lokalnavn er Nedre skulemeisterlykkja (Asmund Kylling pers. medd.). Det er sørvestvendte, godt utvikla tørrenger.
Vegetasjon: Tørrenger (G7b).
Kulturpåvirkning: Området ble tidligere slått årlig + vår- og høstbeite. Det er kanskje 20 år siden lokaliteten ble slått. Ved undersøkelsestidspunktet beites området bare sporadisk av hest og ku. Det har ikke vært gjødslet de siste år.
Artsfunn: Mest interessant er at lokaliteten har mye av tørrengartene engnellik og skogkløver. Av planter ellers kan nevnes aurikkelsveve, bitterbergknapp, engsmelle, fløyelsmarikåpe, gjeldkarve, kvitmaure, lintorskemunn, markjordbær, rødknapp, sølvmure og tysk mure.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet tidligere slåtteeng med noen kravfulle arter, bl.a. gode bestander av den regionalt sjeldne engnellik.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Kylling, søre, ovafor riksvegen

Naturbasenummer:	-
Areal:	2
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	B
Lokalitetsnummer:	1539-10305 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 517 120
Høyde over havet:	ca. 310-320 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger på Kylling søre ovenfor riksvegen, og nord for kirka på Verma. Lokalnavn er Øvre skulemeisterjordet og Øverjordet (Asmund Kylling pers. medd.).
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a) med overganger til tørrenger (G7b).
Kulturpåvirkning: Området ble tidlire slått årlig + vår- og høstbeite. Det ble da brukt kunstgjødsel og husdyrgjødsel. Ved undersøkelsestidspunktet beites området bare sporadisk og slås ikke. Det har ikke vært gjødslet de siste år.
Artsfunn: Av planter kan nevnes blåklokke, engnellik, gjeldkarve, hårsveve, kvitmaure, rødknapp, skogkløver og stemorsblom. Ellers ble det funnet to mindre vanlige og hittil ubestemte arter av hårsveve-gruppa.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet tidligere slåtteeng med noen kravfulle arter, bl.a. gode bestander av den regionalt sjeldne engnellik.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites også i framtida. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Lykkjeslett

Naturbasenummer:	BN00001765
Areal:	31,29
Sist undersøkt:	01.09.2000

Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10159
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 514 129
Høyde over havet: 300 m
Undersøkt/kilder: 27.07.2000, SSt & JBJ, 01.09.2000, JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: To større slåtteenger med fin struktur i bratt bakke som fortsatt holdes i hevd.
Vegetasjon: Overganger mellom frisk fattigeng (G4) og mer baserike tørrenger (G7).
Kulturpåvirkning: Slått, vår- og høstbeiting med sau.
Artsfunn: Det ble notert 39 plantearter, hvorav 15 naturengplanter. Her nevnes aurikkelsveve, fløyelsmarikåpe (regionalt sjelden, østlig tørrengart), gjeldkarve (mye), harerug, marinøkkel (kilde: grunneier) (NT på rødlista 2006), prestekrage, rødknapp, skogkløver og småengkall (mye). Det ble videre funnet 17 beitemarkssopp, noe som er relativt bra etter ett besøk. Det er grunn til å nevne gulbrun narrevokssopp *Camarophyllopsis schulzeri* (NT), melrødskivesopp *Entoloma prunuloides* (NT) og *Entoloma pratulense* (NT). I alt ble det funnet 11 rødskivesopp-arter og 5 vokssopparter. Det ble videre hørt spillende sirisser.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutvikla slåtteeng av den lite gjødselpåvirka typen (sjelden naturtype), med flere rødlistearter, og potensiale for et vesentlig større antall arter beitemarkssopp enn det som ble funnet ved dette ene besøket i soppsesongen.
Skjøtsel og hensyn: Det er sterkt ønskelig at man her fortsetter slåtten, og at det gjødsles lite i de partiene som har vært lite gjødslet til nå.

Rauma: Romsdalen, øvre: Lykkjeslett, Nyhagen

Naturbasenummer: -
Areal: 8
Sist undersøkt: 05.07.2005
Verdi: C
Verdi revurdert: C
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10308 (ny)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 5138 1296 (midtpunkt)
Høyde over havet: ca. 300-320 m
Undersøkt/kilder: 05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten består av bratte, vestvendte enger ovafor husa i Nyhagen på Lykkjeslett.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig og beites av sau vår og høst av brukerne på nabobruket. Det er tidligere brukt relativt mye møkk og kunstgjødsel på lokaliteten, og artsmangfoldet bærer preg av dette. Det finnes både rydningsrøyser og steingjerde.
Artsfunn: Av planter kan nevnes aurikkelsveve, blåklokke, gjeldkarve, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage og rødknapp. Disse artene vokste mest i kantområdene i øvre del.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en noe gjødsla og kultivert eng med et begrensa artsmangfold på store deler av lokaliteten.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites også i framtida. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Løkra

Naturbasenummer: -
Areal: 4
Sist undersøkt: 05.07.2005
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1539-10309 (ny)
Kartblad: 1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89): MQ 507 142
Høyde over havet: ca. 220-230 m

Undersøkt/kilder: 05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten består av øvre deler av den vestvendte innmarka mot skogen på bruket Løkra nord for Verma. Det meste av innmarka nedenfor lokaliteten mot riksvegen er sterkere påvirket av pløying og gjødsling, men har også mindre partier med tørrengpreg.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), men ca. 5% dunhavre-dunkjempe-tørrenger ovafor husa (G7b).
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig (hesjing, flattørking) og beita vår og høst av sau fra brukerne på Lykkjeslett som kjøpte det i 1982 (Astrid Lykkjeslett pers. medd.).
Artsfunn: Av planter kan nevnes blåklokke, dunhavre, dunkjempe, gjeldkarve, harerug, hårsveve, kattefot, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage, rødknapp, skogkløver, smalkjempe, småbergknapp og stemorsblom. Ellers ble det funnet en ubestemt, mindre vanlig art av hårsveve-gruppa.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet slåtteeng med noen kravfulle arter og svakt innslag av dunhavreeng.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites også i framtida. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Løkra, Lykkja

Naturbasenummer:	-
Areal:	5
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10310 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 5070 1423
Høyde over havet:	ca. 260 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten er ei mindre, vestvendt slåtteeng i skogen ovafor (øst for) Løkra, lokaliteten kalles Lykkja (Astrid Lykkjeslett pers. medd.).
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a). Lokaliteten har et fint naturengpreg med mye småengkall, prestekrage og blåklokke.
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig. Det er nå også inngjerdet og vil bli beitet vår og høst med sau fra 2005. Det var et slåtteopphold før lokaliteten ble kjøpt i 1982. Det finnes rydningsrøyser. Et mindre stykke er pløyd for noen år siden. Opplysninger om gjødsling mangler.
Artsfunn: Av planter kan nevnes blåklokke, gjeldkarve, jonsokkoll, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage, rødknapp, småengkall og stemorsblom.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet slåtteeng med noen kravfulle arter, og betydelig dominans av indikatorarter som småengkall og blåklokke.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Månasetra

Naturbasenummer:	BN00001771
Areal:	12,76
Sist undersøkt:	25.06.2000
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10154
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 503, 123-125
Høyde over havet:	500-520 m
Undersøkt:	01.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1998b), 25.06.2000 (GGa) (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Månasætra ligger på en liten hylle nede i dalside mellom Verma og Slettafjellet. Vollen er omkranset av lauvskog (bjørk og gråor) med innslag av furu og gran.
Vegetasjon: Vegetasjonen består av sølvbunkeeng (G3), magrere eng med engkvein (G4), og finnskjeggeng (G5).
Kulturpåvirkning: Vollen er inngjerdet, og har vært slått fram til nå (kilde: landbrukskontoret i Rauma 1997).

Artsfunn: Det ble funnet 62 plantearter, mellom disse 17 naturengplanter (f. eks. aurikkelsveve, harerug, hårsveve, jonsokkoll, marinøkkel (NT på rødlista 2006), prestekrage og småengkall) og 2 seterplanter. Det ble ikke funnet beitemarkssopp, men dette skyldes nok tørken før besøket. Lokaliteten synes å passe for en del slike arter, som bare kan påvises ved flere besøk.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at dette er en intakt slåtteeng med en del indikatorarter. Lite gjødselpåvirkede slåtteenger er regionalt sjeldne.
Skjøtsel og hensyn: Det relativt høye tallet på naturengplanter har trolig å gjøre med hevden fram til nå. Det er ønskelig at slåtten fortsetter. Om dette ikke er råd bør gjerdet fjernes så sauen kan komme til.

Rauma: Romsdalen, øvre: Sletta søndre (85/6)

Naturbasenummer:	-
Areal:	3
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	C
Verdi revurdert:	C
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10301 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 5082-5086, 1234-1243
Høyde over havet:	270-300 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Sørøstvendt tørrbakke i et område med noe mer intensivt drevet kultureng ovafor jernbanen.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a) med innslag av arter fra tørreng (G7b).
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig i første halvdel av juli (hesjing), senere høstbeite. Har vært litt gjødslet.
Artsfunn: Av planter kan nevnes bakkeveronika, småengkall, rødknapp, gjeldkarve og kvitmaure, dessuten en hittil ubestemt art av hårsveve-gruppa. Det ble også observert ildgullvinge (sommerfuglart).
Verdivurdering: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en liten og ikke spesielt artsrik, tørr slåtteeng med enkelte mindre vanlige arter, i en eng som har vært noe gjødslet.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites også i framtida. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Romsdalen, øvre: Slettahjellan (85/2)

Naturbasenummer:	-
Areal:	6
Sist undersøkt:	05.07.2005
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1539-10302 (ny)
Kartblad:	1319 I Romsdalen
UTM (EUREF 89):	MQ 509 122
Høyde over havet:	280-300 m
Undersøkt/kilder:	05.07.2005, Solveig Brøste Sletta og JBJ (Jordal 2006)

Områdebeskrivelse
Generelt: Østvendt gammel eng ovenfor husa og gardsveien på Slettahjellan.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4a) med innslag av arter fra tørreng (G7b).
Kulturpåvirkning: Området blir slått årlig i midten av juli og beites av sau høst og vår. Litt gjødslet i nedre del, lenger oppover såvidt gjødsla med kunstgjødsel for hand. Trolig pløyd før 1950.
Artsfunn: Av planter kan nevnes aurikkelsveve, blåklokke, dunhavre, gjeldkarve, harerug, hårsveve, karve, kjerteløyentrøst, kvitmaure, prestekrage, rødknapp og småengkall.
Verdivurdering: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er en middels velutviklet slåtteeng med noen kravfulle arter og innslag av dunhavreeng. Det antas å være potensiale for beitemarkssopp.
Skjøtsel og hensyn: Området bør slås og beites også i framtida. Man bør ikke pløye, og helst gjødsle minst mulig.

Rauma: Rødven: Reitsletta

Naturbasenummer:	BN00001621
Areal:	26,12 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	28.07.2000
Verdi:	B

Verdi revurdert: B
Tilstand: B
Lokalitetsnummer: 1539-10010
Kartblad: 1320 III Åndalsnes
UTM (EUREF 89): MQ 214 462
Høyde over havet: 100-160 m
Undersøkt/kilder: 28.07.2000, SSt & JBJ (Jordal & Stueflotten 2004)

Områdebeskrivelse
Generelt: Tidligere slåttemark, nå beitebakker i svak gjengroing. Lokaliteten ligger nær en kalsittåre, og vegetasjonen og jordsmonnet synes noe påvirka av dette.
Vegetasjon: Vekselfuktig, baserik eng (G11), frisk fattigeng (G4).
Kulturpåvirkning: Beiting, tidligere også slått.
Artsfunn: Det vokste en god del stortveblad i beitemarkene, jfr. lokaliteten Ottestad-Reitsletta. Ellers ble det notert kornstarr, grov nattfiol, kvitmaure og skogmarihand, totalt 29 plantearter.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at dette er en mindre velutviklet slåttemark/beitemark, men med en regionalt uvanlig, kalkkrevende art (stortveblad). Vekselfuktig, baserik eng (G11) er en regionalt sjelden og nasjonalt truet vegetasjonstype, men utformingen på denne lokaliteten er artsfattig.
Skjøtsel og hensyn: Beitinga bør fortsette. Det mest ideele ville være å ta opp igjen slåtten.

Rindal: Fossdalen: Gammelhøyløslættet

Naturbasenummer: BN00018489
Areal: 75,28 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt: 24.09.1997
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder: 24.09.1997, JBJ (Jordal& Gaarder 1998a, Aune 2005a)

Områdeskildring (Naturbase, fra Aune 2005a)
Gammelhøyløslettet ligger i ei helling ned mot elva fra Løfalldalen. Dette er et stort tidligere slåtteengområde som nå er i tidlig gjengroing. I ei 10x10 m rute et stykke ovafor høyløa vart det funnet 30 plantearter, derav seks naturengplanter og to seterplanter. Høg dekning av engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*) og moderat dekning av strø tyder på at området må ha vært høsta til nokså nylig. Ruta hadde høg dekning av engkvein, gulaks, kvitkløver og kvitbladtistel (*Agrostis capillaris, Anthoxanthum odoratum, Trifolium repens, Cirsium helenioides*). Andre arter var bl.a. kvitsymre, maiblom, marikåpe, prestekrage, ryllik, skogstorkenebb og sølvbunke (*Anemone nemorosa, Maianthemum bifolium, Alchemilla* sp., *Leucanthemum vulgare, Achillea millefolium, Geranium sylvaticum, Deschampsia cespitosa*). Slik vegetasjon er i dag uvanlig og trulig sterkt knytta til driftshistorien. Det vart funne 78 plantearter, av disse elleve naturengplanter (bl.a. harerug, prestekrage, småengkall og sumpmaure (*Bistorta vivipara, Leucanthemum vulgare, Rhinathus minor, Galium uliginosum*) og sju seterplanter. Det vart funnet elleve arter av grasmarkssopp, av disse fem relativt vanlige arter av beitemarkssopp. Avgrensinga av lokaliteten er uklar. Det kan se ut til at Jordal & Gaarder (1998) har undersøkt området N for Seterbekken og V for Toråa. Dette stemmer med plasseringa av navnet Gammelhøyløslættet på M711-kartet. ØK har derimot "Gammelhøyslættet" (!) på tangen der Toråa svinger sørover ned Fossdalen. Vi har valgt å inkludere begge områda i lokaliteten, så får ei framtidig avklaring avgjøre om alt er like verdifullt. Kommentar J.B. Jordal mai 2007: Lokaliteten bør reinventerast for oppdatering av status, avgrensing og verdisetting.
Forslag til skjøtsel og hensyn: Jordal & Gaarder (1998) skriv: "Fordi vegetasjonen er slåttbetinga, hadde det vore ønskjeleg med framhald av slåtten (tradisjonelt seint slåttetidspunkt), kombinert med lite gjødsling. Beiting vil truleg endra artssamansettinga, men er det nest beste alternativet."

Sande: Aurvoll 2

Naturbasenummer: BN00025193
Areal: 5,80
Sist undersøkt: 08.12.2003
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: D
Undersøkt/kjelder: 08.12.2003, KJG (Vidnes & Grimstad 2006)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten består av gamal slåttemark. Ifølge E. Aurvoll veks her solblom (VU) og hjartegras (regionalt sjeldan plante) – den einaste kjende veksestaden i kommuna for desse to artane. Desse artane indikerar saman med svarttopp eit meir baserikt jordsmonn. Ellers veks dei vanlige naturengplantene her, t.d. nattfiol, småengkall, snauveronika, jonsokkoll, blåknapp, blåklokke, legeveronika, tviskjeggveronika, kystmaure, jordnøtt, blåkoll, ryllik og smalkjempe. I eit fuktigare område i austre del av enga dominerar blåtopp og mjødurt.
Spesielle artar: Den raudlista plantearten solblom (VU) skal finnast, men vart ikkje attfunnen. Hjartegras er oppført som regionalt sjeldan planteart (Gaarder og Jordal 2003).
Avgrensing og prioritering: Verdien vert i denne omgang vurdert som viktig (B). Dersom det vert påvist solblom kan det verte aktuelt å endre verdien til svært viktig (A).
Truslar/konflikt og forvaltning: Lokaliteten bør skjøttast på tradisjonelt vis med sein slått og lite gjødsel. Lokaliteten bør undersøkast av ekspertar på beitemarkssopp.

Sandøy: Sandøya: Storsanden

Naturbasenummer:	BN00019296
Areal:	4,17
Sist undersøkt:	13.08.2004
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1546-10
Kartblad:	1220 IV Ona
UTM (EUREF 89):	LQ 773 670
Høgd over havet:	3-5 m
Undersøkt/kjelder:	Søvik (1945), 04.08.1996, 12.08.1997 (Jordal & Gaarder 1998a), 20.07.2001, JBJ, 13.08.2004, JBJ (Jordal 2005d)

Områdeskildring
Generelt: Dette er skjelsandpåverka naturengsamfunn innanfor sanddynene på staden. Desse engene har tidlegare vore slått, men gror no att.
Vegetasjon: Vegetasjonen er overgangar mellom frisk fattigeng (G4) og vekselfuktig, baserik eng (G11).
Kulturpåverknad: Liten i dag. Slåtten som har vore, er opphøyrt.
Artsfunn: Det vart funne 53 planteartar i engsamfunna, mellom desse 10 naturengplanter (m. a. gjeldkarve, knegras, prestekrage, raudknapp (mykje), smalkjempe, småengkall, svartknoppurt og vill-lin). Det er funne ein beitemarkssopp i attgroande engsamfunn (*Entoloma serrulatum*).
Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ei kalkrik eng med interessante artar, men som er i attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Engsamfunna mellom sanddynene og fulldyrka mark er interessante og det hadde vore av verdi om slåtten her kunne takast opp att. Alternativt burde lokaliteten vore beita.

Sandøy: Sandøya: ved Sandøy kyrkje

Naturbasenummer:	BN00019290
Areal:	0,60
Sist undersøkt:	13.08.2004
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	Ip
Lokalitetsnummer:	1546-12
Kartblad:	1220 IV Ona
UTM (EUREF 89):	LQ 768 677
Høgd over havet:	ca. 6 m
Undersøkt/kjelder:	03.08.1996, 17.10.1996, 03.10.1998 (Jordal & Gaarder 1998a, Jordal 2005d)

Områdeskildring
Generelt: Dette er ein liten, men artsrik flekk av natureng som blir slått årleg. Enga ligg utafor hjørnet av kyrkjegardsmuren, i krysset mellom to vegar. Grunnen er sannsynlegvis skjelsand, for det er mange indikatorar på kalk/fosformangel, både sopp og planter. Nærare kyrkjeporten er vegkanten artsfattigare, her har det vore lagra grus og kontinuiteten er broten.
Vegetasjon: Overgangar mellom frisk fattigeng (G4) og vekselfuktig, baserik eng (G11).
Kulturpåverknad: Lokaliteten vert framleis slått.
Artsfunn: Det vart funne 30 planteartar på den vesle engflekken, mellom desse 9 naturengplanter (m. a. kornstorr, marinøkkel (NT på raudlista 2006) og storblåfjør). Det er funne 13 artar av beitemarkssopp (7 vokssoppartar). Mellom

desse var dei kalkkrevande artane spissvokssopp *Hygrocybe persistens*, musserongvokssopp *H. fornicata* (NT), bitter vokssopp *H. mucronella* og mjølraudskivesopp *Entoloma prunuloides* (NT), som alle er meir eller mindre sjeldne i fylket.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei lita, men nokså artsrik slåtteeng som og kan klassifiserast som kalkrik eng.
Skjøtsel og omsyn: Denne vesle engflekken er eit nytt godt eksempel på ein "hot spot", eit lite areal med mange interessante og sjeldne artar. Det er sterkt ønskjeleg at enga framleis blir slått, og at ho blir spart for andre fysiske inngrep.

Skodje: Opskar

Naturbasenummer:	BN00021669
Areal:	0,97
Sist undersøkt:	18.07.2002
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1529-24
Kartblad:	1220 III Brattvåg
UTM (EUREF 89):	LQ 7591 3499
Høgd over havet:	70 m
Undersøkt/kjelder:	18.07.2002, JBJ (Jordal & Holtan 2005b)

Områdeskildring
Generelt: Fin tradisjonell slåtteeng like ovanfor bygdevegen på Opskar, framvist av Gunvor Opskar.
Vegetasjon: G4 frisk fattigeng av jordnøtt-type, som er ein truga vegetasjonstype (Fremstad & Moen 2001).
Kulturpåverknad: Vert framleis slege, i juli. Ein hadde sauer fram til 1986, men det er ikkje dyr på garden lenger. Deler av enga var jordbæråker først på 1900-talet.
Artsfunn: Mest interessant var ca. 40 blomstrande solblom (VU). Elles vart det funne kystgrisøyre, grov nattfiol, kjertelaugnetrøst, prestekrage, smalkjempe, harerug, tiriltunge, småengkall, aurikkelsvæve, blåknapp, bråtestorr, jordnøtt, lækjeveronika, hårsvæve, blåkoll, kattefot, knegras, engfiol og kornstorr. Av beitemarkssopp vart det berre funne kantarellvokssopp.
Verdisetting: Området blir verdisett til A (svært viktig) fordi det er ei intakt og artsrik slåtteeng og på grunn av gode bestandar av raudlistearten solblom. Vidare er jordnøttutforming av frisk fattigeng ein truga vegetasjonstype.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig med framhald av slåtten av denne enga. Dette er heilt naudsynt for å bevara det store mangfaldet.

Smøla: Dyrnes: Vika

Naturbasenummer:	BN00016783
Areal:	19,05
Sist undersøkt:	30.06.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1573-023
Kartblad:	1321 I Smøla
UTM (EUREF 89):	MR 439 341
Høgd over havet:	0-10 m
Undersøkt/kjelder:	30.06.1999 (Gaarder & Jordal 2000, lok. 4.17f, Jordal 2004a)

Områdeskildring
Generelt: Ein undersøkte her engsamfunna på eit mindre bruk der vegen ut mot Storneset svingar av. Usikker avgrensing.
Vegetasjon: Friske fattigenger (G4).
Kulturpåverknad: Engene verka til dels lite gjødsla, har stort innslag av naturengplanter, og vert framleis bruka på tradisjonelt vis ved slått med ljå og to-hjula slåmaskin og beite vår og haust av sau.
Artsfunn: I alt vart det registrert 21 naturengplanter på engene, deriblant kravfulle og interessante artar som marinøkkel (fleire stader i til dels gode bestander) (NT på raudlista 2006), bakkeveronika og markfrytle. Potensialet for kravfulle og truga beitemarkssopp er god, men dårlege forhold under besøket var årsak til at ein berre fann brunfnokka vokssopp *Hygrocybe helobia*.

Verdisetting: Skrive av J. B. Jordal 20.05.2007: Verdisetting vert endra til A (svært viktig) på grunn av at det var ei intakt slåtteeng med stort artsmangfald, og interessante og dels sjeldne artar. Dette er den einaste tradisjonelle slåtteenga ein kjenner til frå Smøla. Området bør undersøkast nærare.
Skjøtsel og omsyn: Det er sterkt ønskjeleg at slåtten og beitinga held fram.

Stordal: Dyrkorn: Indreseter

Naturbasenummer:	BN00021601
Areal:	8,59
Sist undersøkt:	14.09.2004
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-32
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 943 223
Høgd over havet:	200-300 m
Undersøkt/kjelder:	27.06.2002, JBJ & SH, 10.09.2002, 06.09.2004, JBJ, 14.09.2004, M.E.Noordeloos, Gro Gulden & JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg i øvre del av Dyrkornbygda, på sørsida av dalen. Det går grusveg heilt fram til garden. Det er no to bruk på Indresetra, men berre br. nr. 1 Josetra har busetnad. Br. nr. 3 Midtgard er fråflytt (1976), men jorda vert slått av br. nr. 1. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Det er laga miljøplan/skjøtselsplan for Indreseter (Norderhaug et al. 2004).
Vegetasjon: I slåtteengene ovafor husa mest frisk fattigeng (G4) og mindre parti med finnskjeggeng (G5). Desse har tidlegare vore litt gjødsla med kunstgjødsel for hand, men ikkje etter 1996. Midtgard har ikkje vore gjødsla etter 1976. Elles fulldyrka mark som framleis vert noko gjødsla.
Kulturpåverknad: Slåtteengene har vår- og haustbeite med sau, og slått ein gong utpå sommaren.
Artsfunn: Artsrike og interessante slåtteenger, med m. a. raudlisteartane solblom (VU) (få planter ved LQ 94355 22335) og kvitkurle (få planter same stad) (VU). Om hausten vart det funn tinnvokssopp *Hygrocybe canescens* i ljåslåttemark ovafor gardsvegen ca. 50 m nord for husa. Dette er ein raudlisteart i kategori EN-sterkt truga i raudlista 2006, og det var 3. funn i Noreg. Elles vart det funne brudespore (NT på raudlista 2006), nattfiol, grov nattfiol, skogmarihand, prestekrage, småengkall, harerug, blåklokke, smalkjempe, kjertelaugnetrøst, hårsvæve, kvitbladtistel, bråtestorr, kystgrisøyre, sumpmaure, kattefot. Det er elles funne 7-8 andre beitemarkssopp, m.a. *Entoloma fuscotomentosum* (NT).
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er slåtteenger med fleire raudlisteartar, dels i høg kategori. Dette er blant dei biologisk sett mest interessante slåtteengene i fjorden. Det er truleg eit stort potensiale for beitemarkssopp, men det hadde vore for tørt.
Skjøtsel og omsyn: Området bør slåast også i framtida.

Stordal: Dyrkorn: Lia

Naturbasenummer:	BN00021591
Areal:	29,14
Sist undersøkt:	27.06.2002
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	B
Lokalitetsnummer:	1526-28
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 939 236
Høgd over havet:	280-380 m
Undersøkt/kjelder:	27.06.2002, JBJ & SH (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg i øvre del av Dyrkornbygda, på nordsida av dalen vest for Ytstesætra. Det går grusveg heilt fram til garden, som er den vestlegaste på nordsida, med storslagen utsikt over Storfjorden.
Vegetasjon: Frisk fattigeng med einskilde basekrevande planter.
Kulturpåverknad: Dei avgrensa engene er slått med ljå til kanskje 1980, deretter beita av sau, dels som bekrebeite om sommaren.
Artsfunn: Mest interessant var førekomsten av ein god solblombestand (VU) med ca. 115 blomsterstenglar. Elles vart det funne grov nattfiol, brudespore (NT på raudlista 2006), tusenfryd, aurikkelsvæve, hårsvæve, harerug, smalkjempe,

blåknapp, blåklokke, jonsokkoll, kvitbladtistel, tiriltunge, kystgrisøyre, kvitmaure, kjertelaugnetrøst, klokkevintergrøn, småengkall, heistorr, heiblåfjør, småbergknapp og engfiol.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er slåtteenger (no naturbeitemark med slåtteengpreg) med ein stor solblombestand, og elles eit artsrikt og veriert kulturlandskap.
Skjøtsel og omsyn: Området bør slåast eller beitast også i framtida.

Stordal: Nørdredalen: Almås: Robbåkeren

Naturbasenummer:	BN00021571
Areal:	1,51
Sist undersøkt:	16.09.2004
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-66
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	MQ 063 187
Høgd over havet:	360 m
Undersøkt/kjelder:	14.07.2004, SEB & JBJ, 16.09.2004, JBJ (Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten består av kantområde og slåtteenger opp mot skogen på Almås.
Vegetasjon: Frisk fattigeng med fleire kravfulle artar, og overgang til kalkrike enger.
Kulturpåverknad: Enga har vore slått kontinuerleg, også i 2004, og lite gjødsla (kjelde Kristian og Kirsti Almås). Elles oppover kulturmarka er det fine terrassar med slåtteenger som er noko utmagra (lite gjødselpåverka) i øvre deler.
Artsfunn: Særleg interessant var funn av 10-12 eksemplar av raudlistearten kvitkurle (VU). Av planter elles vart det funne m.a. brudespore (NT på raudlista 2006), grov nattfiol, harerug, heiblåfjør, kjertelaugnetrøst, knegras, kvitmaure, prestekrage, smalkjempe.
Verdisetting: Skrive av J. B. Jordal 23.05.2007: Området får endra verdi til A (svært viktig) på grunn av at det er ei intakt slåtteeng med bra bestand av kvitkurle og andre kravfulle artar.
Skjøtsel og omsyn: Området bør slåast eller beitast også framtida.

Stordal: Nørdredalen: aust for Stavdalen

Naturbasenummer:	BN00021644
Areal:	6,35
Sist undersøkt:	21.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1526-62
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	MQ 037 175
Høgd over havet:	190 m
Undersøkt/kjelder:	19.06.2002, JBJ, 21.06.2002, DH & JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Eit mindre slåtteengområde i tidleg attgroing ved vegen aust for Stavdalen i Nørdredalen. I nedkant rikmyrflekker som også truleg har vore slått tidlegare.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) med innslag av sølvbunkeeng (G3).
Kulturpåverknad: Tidlegare slått, truleg relativt lite gjødsla. No ikkje lenger slått, og i tidleg attgroing.
Artsfunn: Det vart funne nyresoleie, grov nattfiol (rundt 50), prestekrage, smalkjempe, blåklokke, vårpengeurt, kvitbladtistel, blåkoll, tiriltunge, surikkelsvæve, finnskjegg, markjordbær, harerug, hårsvæve og engfiol.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei slåtteeng i byrjande attgroing. Slåtteenger av denne typen er nasjonalt og regionalt sjeldne, og viktige å ta vare på.
Skjøtsel og omsyn: Området bør anten slåast eller beitast av storfe. Sau er meir uheldig på grunn av orkidéane.

Stordal: Nørdredalen: Jasvollsetra

Naturbasenummer:	BN00021633
Areal:	4,72
Sist undersøkt:	24.06.2000
Verdi:	A

Verdi revurdert: A
Tilstand: B/D
Lokalitetsnummer: 1526-58
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): MQ 026 181
Høgd over havet: 380 m
Undersøkt/kjelder: Skogen & Odland (1989), 24.06.2000, G. Gaarder (Melby & Gaarder 2001b, Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Inngjerda setervoll omgjeve av engprega, fuktig og open bjørkeskog med ein del myrsig. Avgrensa etter Melby & Gaarder (2001b) og G. Gaarder (pers. medd.).
Vegetasjon: Frisk fattigeng med noko rikare preg.
Kulturpåverknad: Dette var tidleg ein gard med fast busetnad, truleg rydda på 1600-talet, og først nemnt i 1656 og 1666. Det er likevel ikkje utenkjeleg at Jasvollsetra har vore seter i førhistorisk tid (Sande 1989, s. 81-82, jfr. s. 91). Seinare seter, seterdrifta er no slutt. Øvste bruket vert slått, det nedste er i noko attgroing.
Artsfunn: Mest interessant var at 17 individ av kvitkurle (VU) vart funne på den inngjerda vollen, desse plantene er raudlisteartar. Notert i tillegg for det meste på inngjerda parti: aurikkelsvæve, bjønnbrodd, blåklokke, blåknapp, breiull, 30-50 brudespore (NT på raudlista 2006), engfrytle, finnskjegg, fjellmarikåpe, gulaks, harerug, heiblåfjør, hårsvæve, jonsokkoll, kattefot, kornstorr, kystmyrklegg, lækjeveronika, 20-30 nattfiol, prestekrage, ryllik, smalkjempe, svarttopp. Potensiale for beitemarkssopp.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at lokaliteten er ei velutvikla og artsrik slåtteeng som m.a. har levedyktige bestandar av raudlistearten kvitkurle.
Skjøtsel og omsyn: Det er sterkt ønskjeleg med slått (eller beiting) også i framtida. Dette vil vera naudsynt for å bevara bestandane av dei sjeldne artane som finst her.

Stordal: Nørdredalen: Lianes

Naturbasenummer: BN00021634
Areal: 0,57
Sist undersøkt: 20.06.2002
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1526-64
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): MQ 047 180
Høgd over havet: 260-270 m
Undersøkt/kjelder: 20.06.2002, DH & JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Ei lita, relativt bratt slåtteeng i attgroing ned mot vegen vest for husa på den fråflytta garden Lianes i Nørdredalen. Enga er under 1 dekar.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).
Kulturpåverknad: Tidlegare slått, truleg relativt lite gjødsla. No ikkje lenger slått, og i tidleg attgroing.
Artsfunn: Mest interessant var funn av 12 planter av raudlistearten kvitkurle (VU). Elles vart det funne eit 50-tal grov nattfiol, smalkjempe, og ein del gulaks.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei slåtteeng som huser ein mindre bestand av kvitkurle, men som er i attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Området bør anten slåast eller beitast av storfe.

Stordal: Nørdredalen: Overøyane

Naturbasenummer: BN00021615
Areal: 5,87
Sist undersøkt: 06.09.2004
Verdi: B
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1526-78
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): MQ 077-078 206-208
Høgd over havet: 410-420 m

Undersøkt/kjelder: 21.06.2002, DH & JBJ, 06.09.2004, JBJ (Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er eit slåtteengområde i tidleg attgroing ned mot vegen ved Overøyane i Nørdredalen.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) med noko fuktigare parti (fukteng, intermediær myr) og finnskjeggeng (G5).
Kulturpåverknad: Tidlegare slått, truleg relativt lite gjødsla. No ikkje lenger slått, og i tidleg attgroing. Mange hytter i omgjevnadene.
Artsfunn: Mest interessant var funn av 33 planter av raudlistearten kvitkurle (VU) spreidd ned mot ei løe (MQ 0772 2073). Elles vart det funne 200-300 nattfiol, mykje skogmarihand, harerug, småengkall, bråtestorr, brudespore (NT på raudlista 2006). Av beitemarkssopp vart det funne semska raudskivesopp *Entoloma jubatum* (NT på raudlista 2006).
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) (opprinneleg B) på grunn av at det er ei slåtteeng som huser ein bra bestand av kvitkurle, men som kan få lågare verdi etter kvart fordi ho er i tidleg attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Området bør anten slåast eller beitast av storfe.

Stordal: Nørdredalen: Seljebotn, innmark Nedigard

Naturbasenummer:	BN00021632
Areal:	1,83
Sist undersøkt:	21.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-69
Kartblad:	1319 IV Valldal
UTM (EUREF 89):	MQ 0871 1783
Høgd over havet:	400-420 m
Undersøkt/kjelder:	21.06.2002, DH & JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Slåtteengområde som framleis vert slått ovafor br. nr. 3 Nedigard.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) i kantane. Ute i gammal eng er det også stadvis frisk fattigeng med gulaks og engkvein og elles nokså mykje engsyre.
Kulturpåverknad: Truleg relativt lite gjødsla i kantane. No delvis slått i kantane, og noko beita av storfe.
Artsfunn: Mest interessant var funn av 5 planter av raudlistearten kvitkurle (VU) i kantområde mot skog. Elles fanst prestekrage, jonsokkoll, blåklokke, lækjeveronika og jonsokkoll.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ein liten slåtteengkant som huser ein liten bestand av kvitkurle.
Skjøtsel og omsyn: Området bør anten slåast eller beitast av storfe.

Stordal: Nørdredalen: Stavdalen

Naturbasenummer:	BN00021643
Areal:	4,79
Sist undersøkt:	23.06.2000
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1526-61
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	MQ 033 175
Høgd over havet:	120 m
Undersøkt/kjelder:	23.06.2000, G. Gaarder (Melby & Gaarder 2001b, Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Ein relativt artsrik slåtteengrest, m. a. med sparsam førekomst av raudlistearten kvitkurle (VU). Lokaliteten er grovt (og unøyaktig) avgrensa som i Melby & Gaarder (2001b). Det er og mottatt tilleggsinformasjon om avgrensing frå Geir Gaarder.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).
Kulturpåverknad: Slåtteeng som er i byrjande attgroing.
Artsfunn: Attgroande eng med prestekrage, 3 eks. av kvitkurle (VU), nattfiol, harerug, kornstorr, smalkjempe, tiriltunge, tepperot, småengkall, engfrytle, gulaks og bråtestorr.

Verdisetting: Enger med artsrike naturengparti er ikkje vanleg, og kvitkurle er nasjonalt sjelden og oppført på raudlista. Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at lokaliteten har ein liten bestand av raudlistearten kvitkurle.
Skjøtsel og omsyn: Verdiane går gradvis tapt etter kvart som enga gror att. Skal ein ta vare på verdiane må slåtten takast opp att, eller området må beitast (helst av storfe).

Stordal: Nørdredalen: Ytstehaugen

Naturbasenummer:	BN00021567
Areal:	3,91
Sist undersøkt:	20.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1526-77
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	MQ 074 200
Høgd over havet:	390-400 m
Undersøkt/kjelder:	20.06.2002, DH & JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er eit mindre slåtteengområde i tidleg attgroing ned mot vegen vest for Ytstehaugen i Nørdredalen.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) med noko rikare parti.
Kulturpåverknad: Tidlegare slått, truleg relativt lite gjødsla. No ikkje lenger slått, og i tidleg attgroing.
Artsfunn: Mest interessant var funn av 23 planter av raudlistearten kvitkurle (VU) spreidd på 3-4 stader. Elles vart det funne ein god del nattfiol, harerug, brudespore (NT på raudlista 2006), småengkall, blåklokke, svarttopp, kattefot, jonsokkoll, blåkoll og prestekrage, dessutan toppklokke og vårpengeurt.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) (opprinneleg B) på grunn av at det er ei slåtteeng som huser ein bra bestand av kvitkurle, men som kan få lågare verdi etter kvart fordi ho er i tidleg attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Området bør anten slåast eller beitast av storfe.

Stordal: Røysetdalen: Røyset, nordre bruket

Naturbasenummer:	BN00021653
Areal:	6,10
Sist undersøkt:	19.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	Is
Lokalitetsnummer:	1526-52
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	MQ 013 143
Høgd over havet:	220 m
Undersøkt/kjelder:	19.06.2002, JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Røyset består av to bruk som ligg vel 200 m over havet like ovanfor riksvegen i indre del av Røysetdalen i Stordal. Bruka er ute av drift men har busetnad. Markene vert for det meste slått, men graset vert oftast liggjande. Kvart av bruka hadde tidlegare hest og 5-6 kyr, seinare gjekk dei over til sau. Sørlegaste bruket hadde sau til 1996, medan det nordlegaste bruket slutta på 1980-talet. Det vart avgrensa slåtteenger som ligg aust for og ovanfor husa på det nordlegaste bruket.
Vegetasjon: Gammel fulldyrka til overflatedyrka eng, no med frisk fattigeng (G4) av engkvein-gulaks-type.
Kulturpåverknad: Engene er tidlegare dels fulldyrka, dels overflatedyrka i kantane, men har vore lite gjødsla i nyare tid, og dei siste åra berre slått utan at graset har vore raka bort.
Artsfunn: M. a. følgjande naturengplanter vart noterte: prestekrage, kvitmaure, hårsvæve, jonsokkoll, lækjeveronika, engfiol, blåklokke, nattfiol, grov nattfiol, harerug. Dessutan vart det funne nyresoleie og vårpengeurt.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei intakt slåtteeng med nokre interessante artar.
Skjøtsel og omsyn: Slåtteenga har framleis eit artsinventar som er muleg å ta vare på ved å halda fram slåtten. Det er best om graset vert raka vekk.

Stordal: Røysetdalen: Røysetsetra v. elva

Naturbasenummer:	BN00021579
Areal:	8,24

Sist undersøkt: 12.09.2002
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1526-54
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): MQ 022 133
Høgd over havet: 350-400 m
Undersøkt/kjelder: 10.08.2001, JBJ, 20.06.2002 og 12.09.2002, JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Røysetsetra består av to fråflytta bruk som ligg 350-400 m over havet inst i Røysetdalen i Stordal. Lokaliteten som vert skildra her, er ei slåtteeng som ligg eit par hundre meter søraust for bruka, ned mot elva.
Vegetasjon: Vegetasjonen på den registrerte slåtteenga er i hovudsak frisk fattigeng (G4) av engkvein-gulaks-type. Det er oppslag av småosp i kantane. Sidan enga ikkje har vore slått dei siste åra, er det ein god del strø (daudgras) i botnen.
Kulturpåverknad: Enga er tidlegare fulldyrka, men har vore lite gjødsla i seinare tid, og fleire av dei siste åra heller ikkje slått. Enga vart slått i 2002.
Artsfunn: I 2002 vart raudlistearten kvitkurle (VU) funnen med 4 eksemplarar. Elles vart *Hieracium auriculinum* samla. M. a. følgjande naturengplanter vart noterte i tillegg: blåklokke, harerug, heiblåfjør, jonsokkoll, kvitmaure, prestekrage, smalkjempe og småengkall. Truleg har lokaliteten potensiale for beitemarkssopp.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei nokså intakt slåtteeng i sakte attgroing, med eit relativt ordinært artsutval.
Skjøtsel og omsyn: Slåtteenga har framleis eit artsinventar som er muleg å ta vare på ved å ta opp att slåtten.

Stordal: Røysetdalen: Røysetsetra v. gardane

Naturbasenummer: BN00021655
Areal: 7,64
Sist undersøkt: 12.09.2002
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: Is
Lokalitetsnummer: 1526-53
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): MQ 021 134
Høgd over havet: 350-400 m
Undersøkt/kjelder: 20.06.2002, DH & JBJ, 12.09.2002, JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Røysetsetra består av to (tidlegare 3) fråflytta bruk som ligg 350-400 m over havet inst i Røysetdalen i Stordal. Bruka er dels brukt som fritidsbustader. Markene vert for det meste slått, men graset ikkje alltid raka bort. Det vart avgrensa slåtteenger som ligg aust for og ovanfor husa på det austlegaste bruket.
Vegetasjon: Fulldyrka mark har engvegetasjon typisk for gammel eng, med ulike utformingar av sølvbunkeeng (G3) og frisk, næringsrik gammeleng (G14). I kantane og ovanfor husa vesentlege innslag av artsrik frisk fattigeng (G4) av engkvein-gulaks-type.
Kulturpåverknad: Enga er truleg tidlegare overflatedyrka, men har vore lite gjødsla i nyare tid, og dei siste åra berre slått, men ikkje alltid raka bort.
Artsfunn: Mest interessant var funn av 32 kvitkurler (raudlisteart, VU) ved MQ 0216 1349. M. a. følgjande naturengplanter vart noterte: grov nattfiol, hårsvæve, prestekrage, blåklokke, jonsokkoll, lækjeveronika, heiblåfjør, blåknapp, blåkoll, harerug, aurikkelsvæve og *Hieracium auriculinum*. Elles vart korallrot funnen i fuktig sig øvst mot skogen. Av beitemarkssopp vart det funne semska raudskivesopp *Entoloma jubatum* (NT på raudlista 2006).
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er ei intakt slåtteeng med ein betydeleg bestand av raudlistearten kvitkurle.
Skjøtsel og omsyn: Slåtteengene har eit interessant artsinventar som er muleg å ta vare på ved å halda fram slåtten.

Stordal: Storfjorden: Djupdalen

Naturbasenummer: BN00021580
Areal: 4,87
Sist undersøkt: 08.08.2001
Verdi: A

Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1526-13
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): LQ 942 155
Høgd over havet: 350 m
Undersøkt/kjelder: 08.08.2001, JBJ & SH (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Garden Djupdal ligg i ein hengedal på austsida av Storfjorden sør for Stordal. Sjøvegen opp frå naustet går langs berghamrane, over Djupdalselva, og vidare oppover berga der dei siste partia er såpass bratte og nifse at mange kvier seg for å gå der. Ein ser 200 meter lukt ned i fjorden. Dette er ein av dei nifsaste naustvegane i heile Storfjorden, og det var umuleg å føra dyr opp denne vegen. Dyr måtte førast opp frå Holmeneset over Holmesetra og ned til garden eller over fjellet frå Liabygda. I etterkrigstida har ein dels køyrt opp sauer med løypestreng til beite i Djupdalen.
Vegetasjon: Når ein følgjer stien opp frå elva inne i Djupdalen, kjem ein først til tuftene etter Gamlegarden. Her er framleis opne, attgroande enger med ein mosaikk mellom frisk fattigeng (G4) og meir nitrofil attgroingseng (G14) med stornesle, hundegras, bringebær og kveke. Rundt dagens bustadhus er det ei open eng (G4) som framleis vert slått, og som truleg ikkje har vore nemnande gjødsla i løpet av dei siste 100 åra. Dette er ei av dei mest artsrike og interessante slåtteengene i heile Storfjorden. Vegetasjonstypen kan klassifiserast som velutvikla frisk fattigeng av engkvein-gulakstype med mange naturengplanter, særleg var det uvanleg mykje kjertelaugnetrøst og knegras. Nedanfor fjøset var det sølvbunkeeng (G3). I området rundt vart det observert styva selje og bjørk. Omgjevnadene har elles dels lågurtskog med tresjikt av lauvtre og furu (B1).
Kulturpåverknad: Trass i vanskeleg sjøveg er dette en gammal gard som har vore busett og liggje aude i fleire periodar. Olderfar til Petter Djupedal (f. 1889) heitte Peder og budde på Gamlegarden. Sonen Halkjell bygde hus eit par hundre meter lenger opp, der huset framleis står (GPS-posisjon LQ 9415 1549), og dyrka opp rundt dei nye husa. Det vart dreve utslått i liene, og om vinteren vart det hogd mykje ved. Djupdalen vart fråflytta etter 1910, etter at brukaren hadde kjøpt Øvstholmen og flytta dit. I etterkrigstida har næraste innmarka rundt husa vore slått, i alle fall til 2001. Samstundes vart det og sett saueskit etter streifande sau.
Artsfunn: Slåtteenga rundt bustadhuset inneheldt ei rekkje naturengplanter, m. a. blåklokke, blåkoll, bråtestorr, engfiol, harerug, heiblåfjør, hårsvæve, jonsokkoll, kjertelaugnetrøst (mengder), kvitmaure, raudknapp, småengkall og storblåfjør. Det vart vidare funne 7 vokssoppartar trass i det tidlege tidspunktet, av desse er det særleg grunn til å nemna den raudlista raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT). Vidare vart det funne tre raudskivesoppar, m. a. *Entoloma exile*. Lokaliteten har heilt klart eit stort potensiale for mange fleira artar av beitemarkssopp.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at lokaliteten er ei intakt slåtteeng med lang kontinuitet og truleg svært sparsam gjødsling, mange naturengplanter og vidare førekomst av fleire raudlisteartar av beitemarkssopp, dels i høgare kategori.
Skjøtsel og omsyn: Området bør slåast eller beitast også i framtida.

Stordal: Storfjorden: Nesplassen

Naturbasenummer: BN00021628
Areal: 5,90
Sist undersøkt: 26.06.2002
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1526-21
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): MQ 9488-9503, 1858-1864
Høgd over havet: 5-30 m
Undersøkt/kjelder: 26.06.2002, JBJ (Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Gammel eng på småbruket Nesplassen ovafor riksvegen vest for Stordal mot Dyrkorn. Lokaliteten ligg i ei sørvendt li og er omkransa av lauvskog. Gneis i berggrunnen.
Vegetasjon: Stort sett utformingar av frisk fattigeng (G4) i kantane, mest G14 (frisk, næringsrik gammeleng) i den meir intensivt drivne marka, innslag av G10 (hestehavreeng).
Kulturpåverknad: Lokaliteten grensar til riksveg og busetnad. Fråflytta, husa er til forfalls, frukthage. Noko blir slått, men ikkje dei mest artsrike partia.
Artsfunn: Det kan nemnast funn av vårmarihand, grov nattfiol, blåklokke, prestekrage, blåkoll, nyresoleie, vårpengeurt og hårsvæve.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er slåtteeng med fleire interessante planteartar, men som no er i ferd med å gro att.

Skjøtsel og omsyn: Området bør ideelt sett slåast eller beitast, elles vil dei fleste interessante artane i løpet av få år truleg forsvinna og verdien verta lågare.

Stordal: Storfjorden: Skjortneset

Naturbasenummer:	BN00021575
Areal:	22,88 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	07.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-11
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 909 173
Høgd over havet:	0-60 m
Undersøkt/kjelder:	07.08.2001, JBJ & LS (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Skjortneset ligg på vestsida av Storfjorden omlag rett overfor Stordal sentrum i ei nokså bratt austvendt li med bratte berghamrer nedanfor på nordsida. Det er god sjøveg opp frå naustet.
Vegetasjon: Det er omlag samanhengande slåttemark frå nausta og heilt opp til forbi garden. Engene vert stort sett slått og graset raka bort. Ved nausta er det relativt magre, lite gjødselpåverka enger, frisk fattigeng (G4), deler av dette vert skjøtta som plen (av faste campinggjester). Halvveges opp til garden ligg ein frukthage med ei løe (Hylla), med frisk fattigeng (G4) med ein del følblom. Rundt garden er det tidlegare fulldyrka eng som no magrast sakte ut. Nedanfor garden står eit par gamle styvingsalmer på opp til 1 m stammediameter.
Kulturpåverknad: Det vart drive med geit til 1947. Bruket vart fråflytta i 1970, men dei 7 søskena som no eig bruket i lag, har tilhald i heile sommarhalvåret og held både husa og mykje av kulturlandskapet ved like gjennom slått og bortraking av graset. Det har ikkje vore nytta kunstgjødsel etter fråflyttinga. Garden vert svakt beita av sauer som streifar over frå Sykkylven. Løypestrengen er intakt og i bruk til fritidsformål. Det vart tidlegare hogge lauv til nokre hundre kjerv, mest av bjørk.
Artsfunn: Det vart notert ein del naturengplanter, m.a. aurikkelsvæve, blåklokke, gjeldkarve, hårsvæve, jonsokkoll, kjertelaugnetrøst, knegras, prestekrage, smalkjempe og småengkall, mest i engene nede ved nausta. Elles vart det funne fire artar vokssopp, mellom desse limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at her finst intakte slåtteenger med lang driftshistorie og dels sparsam gjødsling, og med eit intakt artsutval av naturengplanter og nokre beitemarkssopp. Lokaliteten har heilt klart eit større potensiale for beitemarkssopp.
Skjøtsel og omsyn: Det er å håpa at ein kan halda fram med slåtten, noko som vil halda ved like slåtteengene.

Stordal: Storfjorden: Skotet: Inste-Skotet

Naturbasenummer:	BN00021606
Areal:	19,38 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	07.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-3
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 918 218
Høgd over havet:	240-260 m
Undersøkt/kjelder:	Ansok (1973), Jordal & Gaarder (1997), Sande (1989), Idar Skotte (pers. medd.), 07.08.2001, JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Inste-Skotet er den austlegaste av Skotsgardane. Sjøvegen er opp frå Naustvika forbi Skotshalsen, men det er også muleg å gå opp frå Vollvika til Ytste Skotet, og grendevegen derifrå.
Vegetasjon: Vegetasjonen var i 1996 dominert av høgvaksne gras og urter, med eit tjukt strølag i botnen (ikkje slått). Naturengplanter har overlevd på magre stader med meir kortvaksen vegetasjon. Sidan 1998 har Stiftinga Ytste Skotet sørga for slått på Inste-Skotet. Det er likevel ein tendens til at einskilde mindre naturenger (frisk fattigeng, G4) ikkje vert slått. Det er gjerne desse som er mest artsrike og verdifulle frå ein forvaltningsmessig sysnsstad. Desse gror no til med stadig meir firkantperikum og småbusker. Fleire styvingstre, mest bjørk.
Kulturpåverknad: Skotsgardane har truleg vore bebudd i vikingetida (Sande 1989). På Inste Skotet er det ein stad som heiter Veten, som var ein del av varslingssystemet som vart oppretta frå midten av 900-talet. Etter Svartedauden er

Skotet første gong nemnt 1606. Frå 1926 slo dei også Skotshalsen saman med to andre bruk, og delte på høyet. Inste-Skotet vart fråflytt i 1954. Deretter vart det slått av Meskotet til 1980. På Inste-Skotet har det ikkje vore slått gras ein periode frå 1980 fram til 1998, da litt vart slått. Frå 1999 har graset vore slått av stiftinga Ytste Skotet (Idar Skotte og Ottar Overå) og raka bort. I nerkant av vollen finst slåtteterrassar som ikkje er slegne.
Artsfunn: Det vart funne 54 planteartar, av desse 12 naturengplanter. Mellom desse var kvitmaure, småengkall og storblåfjør. Noterte artar 2001: prestekrage, nattfiol, smalkjempe, kjertelaugnetrøst, brudespore (NT på raudlista 2006), harerug og blåklokke. Det vart ikkje funne beitemarkssopp.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er slåtteenger med eit dels intakt artsutval, og somme stader ei driftshistorie med sparsam gjødsling.
Skjøtsel og omsyn: Oppatt-taking av skjøtselen frå 1999 i regi av stiftinga Ytste-Skotet er svært positiv for dei gamle slåtteengene, som i 1996 var i tiltakande attgroing. Ein bør særleg sørja for å slå dei magraste (og mest artsrike) partia, som gjerne er dei tyngste og minst planerte. Slåtten bør fortsetta. Om dette vert vanskeleg, bør ein sleppa beitedyr her.

Stordal: Storfjorden: Skotet: Meskotet

Naturbasenummer:	BN00021605
Areal:	25,89 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	07.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-2
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 915 219
Høgd over havet:	220-250 m
Undersøkt/kjelder:	Ansok (1973), Sande (1989), Jordal & Gaarder (1997), Idar Skotte (pers. medd.), 07.08.2001, JBJ (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Meskotet er den midtre av Skotsgardane. Sjøvegen er opp frå Naustvika forbi Skotshalsen, men det er også muleg å gå opp frå Vollvika til Ytste Skotet, og grendevegen derifrå.
Vegetasjon: Den fulldyrka marka har vore slått kontinuerleg av Idar Skotte også etter fråflyttinga i 1981. Sidan 1998 har Stiftinga Ytste Skotet sørga for slått på alle tre Skotsgardane (framleis utført av Idar Skotte). Mest fulldyrka mark, små areal med ugjødsla natureng. Fleire styvingstre, mest bjørk, men og selje og rogn. Ei styva selje er bortimot ein meter i stammediameter.
Kulturpåverknad: Busetnaden på Skotsgardane strekkjer seg truleg rundt 1000 år attende. Etter Svartedauden er Skotet første gong nemnt 1606 (Sande 1989). Meskotet var den siste strandsitjargarden som vart fråflytta i Storfjorden, det skjedde i 1981. Meskotet har vore kontinuerleg slått også etter at drifta vart nedlagt. Ein fekk motorslåmaskin i 1971. Kunstgjødsel kom i mellomkrigstida. Meskotet har vore kontinuerleg slått også etter at drifta vart nedlagt i 1981. Litt streifbeiting av sau. Idar Skotte brukte ca. 2 tonn kunstgjødsel den tida han dreiv alle Skotsgardane (1965-81), truleg fullgjødsel A.
Artsfunn: Det vart funne 56 planteartar, av desse 13 naturengplanter. Det vart ikkje funne beitemarkssopp, men tilhøva kan vera gode for desse artane somme stader.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at dei artsrike, ugjødsla engene utgjer små kantareal med avgrensa mangfald.
Skjøtsel og omsyn: Det er svært positivt om slåtten og ryddinga som er utført til no held fram også i framtida. Vi vil sjølv sjå det som interessant å leita etter beitemarkssopp på Meskotet eit anna år.

Stordal: Storfjorden: Skotet: Skotshalsen

Naturbasenummer:	BN00021609
Areal:	9,74
Sist undersøkt:	07.08.2001
Verdi:	C
Verdi revurdert:	C
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1526-4
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 922 217
Høgd over havet:	70-80 m
Undersøkt/kjelder:	Ansok (1973), Sande (1989), 07.08.2001, JBJ & LS (Norderhaug et al. 2004, Jordal, Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Skotshalsen ligg på en relativt flat avsats i den bratte, austvendte fjellryggen som går fra sjøen opp til Inste Skotet. Ein kjem dit ved å gå stien som går frå Naustvika til Inste Skotet, og så ta av når ein kjem opp på den ryggen der Skotshalsen ligg, rundt 80 m over fjorden. Det er framleis noko open kulturmark på staden, men ein del er attgrodd med skog. Det synest ikkje å ha vore beitedyr innom dei siste åra.
Vegetasjon: Mykje av innmarka var attgroingsenger med nitrofile innslag (G14), dels meir utmagra frisk fattigeng (G4) i kantane. Innslag av tørrberg (F3). Ovafor bruket finst berg, rasmark og skog med varmekjær flora (ikkje avgrensa)
Kulturpåverknad: Busetnaden på Skotsgardane strekkjer seg truleg rundt 1000 år attende. Skotshalsen var i bruk som husmannsplass på slutten av 1800-talet (Sande 1989: 222). På Skotshalsen var det busetnad til rundt 1926. Mannen døydde og enkja tok med seg ungane til Amerika. Det vart deretter tre bruk som kjøpte og slo ilag her frå 1926 (Inste-Skotet, Vidhammar og "Hotell-Johan" Vinje i Stordal). Skotshalsen vart slått til ut på 1950-talet. Det er framleis noko open kulturmark på staden, men ein del er attgrodd med skog. Det synest ikkje å ha vore beitedyr her dei siste åra.
Artsfunn: Relativt triviell flora, her kan nemnast gjeldkarve, olavsskjegg, smalkjempe, raudknapp, småsmelle og blåklokke.
Verdisetting: Området vert verdisett til C (lokalt viktig) på grunn av at det er gamle slåtteenger i attgroing, og der det opprinnelege artsutvalet truleg er noko utvatna.
Skjøtsel og omsyn: Kulturmarka har ein del av artsmangfaldet intakt, og det er muleg å bevara dette gjennom rydding og slått. Området kan med fordel beitast i framtida.

Stordal: Storfjorden: Skotet: Ytste-Skotet

Naturbasenummer:	BN00021603
Areal:	36,49 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	30.09.1996
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1526-1
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 913 222
Høgd over havet:	180-240 m
Undersøkt/kjelder:	Bruaas & Hatløy (1991), 30.09.1996 JBJ, Idar Skotte pers. medd. 19.11.02, Jordal & Gaarder (1997, 1998a), Jordal, Busengdal & Holtan (2005)

Områdeskildring
Generelt: Ytste Skotet er ein av dei ytste hyllegardane i Storfjorden. Skotsgardane ligg høgt og fritt på ei nordvendt hylle eit par hundre meter over Storfjorden.
Vegetasjon: Vi vil her visa til ei fyldig kandidatoppgåve (Bruaas & Hatløy 1991) frå distriktshøgskulen i Sogndal (no Høgskulen i Sogn og Fjordane). Vegetasjonen på innmarka er for det meste frisk fattigeng. Området har mest gneisbergartar, men det er kjent ei kalksteinsåre i området som truleg kan gjera seg gjeldande somme stader på Ytste-Skotet.
Kulturpåverknad: Busetnaden på Skotsgardane strekkjer seg truleg rundt 1000 år attende (Sande 1989). Etter Svartedauen er garden første gong nemnt i 1606. I 1863 var buskapen 9 storfe, 40 småfe og ein hest. I første halvdel av 1900-talet var vanleg fønad 4-5 kyr, 20 geiter og 8 sauer. Innmarka er ca. 45 dekar, av dette vel 30 dekar dyrka. Det har vore brukt 500-600 kg kunstgjødsel årleg frå mellomkrigstida til fråflyttinga, transportert opp med taubane (anlagt 1943). Bruket vart fråflytta i 1954. Deretter har garden vore slått fram til 1980 (1955-65 av Vidhammar, deretter av Meskotet), og kyr og sauer har også beita på innmarka i denne perioden. Etter 1980 har det berre vore streifbeiting av sau og hjort, og betydeleg attgroing. Storfjordens Venner overtok i 1989, stiftinga Ytste-Skotet som syter for drifta vart skipa i 1990, og dette året tok dei til å slå innmarka på nytt (utført av Idar Skotte). Dei siste åra har dei også hatt beitedyr på garden. Nesa var kornåker til 1942. All eng fekk sauetalle annakvart år og kugjødsel annakvart år, gjeve om hausten. Frukthagen vart gjødsla med hestegjødsel og berre slått, ikkje beita. Åker vart gjødsla om våren med kugjødsel. All slått etter fråflyttinga i 1954 har vore sein slått, etter 1. august (kjelde: Idar Skotte).
Artsfunn: Det er funne 102 planteartar på open kulturmark, tidlege attgroingsstadium og tidlegare slåttemyr (Gjerå), av desse 23 naturengplanter. Seine attgroingsstadium med skogpreg er utelatne. Dette er høge tal. Det er stadvis uvanleg mykje orkidéar, m.a. grov nattfiol, brudespore (NT på raudlista 2006) og stortviblad. Det vart funne 22 artar av beitemarkssopp. Dette er eit ganske høgt tal etter eitt besøk i ein dårleg sesong. Av dei artane som vart funne i 1996 er det særleg grunn til å nemna halmgul køllesopp *Clavaria flavipes=straminea* som internasjonalt sett er ein sjeldan, beite- eller slåttavhengig art (NT=nær truga på raudlista). Denne vart funne i Hagen, som no vert slått. I same frukthage vart det vidare funne fiolett greinkøllesopp *Clavaria zollingeri* (NT), fleire mindre vanlege raudskivesoppar, og 8 vokssopp-artar. I nokre magre parti på innmarka ved frukthagen (Nesa), og på Haugane ovafor husa er det truleg også gode tilhøve for beitemarkssopp. Når det vart funne lite på Nesa, kan det ha å gjera med at dette har vore kornåker, og dermed ikkje har så lang kontinuitet som grasmark.

Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er intakte slåtteenger med lite gjødsla parti og stor artsrikdom, m.a. uvanlege orkidéar, fleire raudlista beitemarkssopp og generelt stor artsrikdom.
Skjøtsel og omsyn: Frå ein biologisk synsstad er slåtten og beitinga som no vert organisert på denne tungt tilgjengelege hyllegarden særleg verdifull for å ta vare på det biologiske mangfaldet som er knytt til kulturpåverknad i mange hundre år. Dette gjeld særleg nokre mindre vanlege naturengplanter, orkidéar og sjeldne beitemarkssopp. Vi vil likevel understreka at Hagen og Haugane ikkje bør gjødslast, ettersom desse stadene er dei mest artsrike når det gjeld soppar som er knytt til lite gjødsla grasmark. Det er viktig at slåtten held fram. Graset må ikkje ligga att på bøen.

Stordal: Storfjorden: Stordalsholmen

Naturbasenummer:	BN00021641
Areal:	13,84
Sist undersøkt:	07.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1526-19
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 933 176
Høgd over havet:	0-40 m
Undersøkt/kjelder:	21.07.1962 (B. I. Grønningsæter), 07.08.2001, JBJ & LS (Norderhaug et al. 2004, Jordal Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Stordalsholmen ligg vakkert til ned mot sjøen på eit nes ved Stordalsvika i Storfjorden. Tilgjenge er med båt. Tidlegare, da fjorden var den viktigaste ferdselsåra, var dette ein sentral stad.
Vegetasjon: Fulldyrka eng vert slått og har eit vanleg artsinventar, noko nitrofil vegetasjon. Småmark vert dels ikkje slått. Mest interessant var dei tørre engene og berga med artsrik vegetasjon (G7, F3), elles finst litt frisk fattigeng med mykje smalkjempe. Ivar Holmen meiner at attgroinga starta rundt 1970. Oppe ved sommarfjøset er det nitrofile attgroingsenger (G14) med m.a. hundegras og firkantperikum og oppslag av osp. Nedanfor sommarfjøset er det styva bjørk. Tuntreet er ei stor ask med fleire lavartar på stammen.
Kulturpåverknad: Stordalsholmen har vore gammal skyss-stasjon og mottaksplass for laks og andre varer. Som gard kan han ha vorte rydda på 1600-talet, garden er første gong nemnt i 1666, da med berre 2 naut (Sande 1989). I 1873 vart holmen nedlagt som offentleg skyss-stasjon. I 1904 utgjorde jordbruk og fiske på nytt hovudnæringa. Buskapen var i 1835 4 kyr, 6 sauer og 6 geit. I 1875 var det 5 kyr og 23 småfe (smale). I 1864 var det vidare 3 mål åker, 2 mål eng og 10 mål "ringare eng". Buskapen på 1900-talet besto gjerne av 3-4 kyr, okse, 30-40 geit og 5-6 sau. Kyrne og sauene vart om våren rodd i trerøring til Holmeneset der dei hadde sommarfjøs, medan geitene for opp Stigen. Stordalsholmen vart fråflytta i 1970. Staden er i dag sommarbustad. Husa er verneverdige og restaurerte. Små potetåkrar finst framleis fleire stader ovafor garden. Rundt husa og på engane oppover neset var det i 2001 slått, dels med ljå. Det var ikkje spor av beiting. Kjelder: Ansok (1973), Sande (1989), Strøm (1766:222), Ivar Holmen pers. medd.
Artsfunn: I 1962 vart det notert mykje bakkesøte (NT) "på sudvendt turt bakkehell", denne vart ikkje attfunnen i 2001. På dei tørre engane og berga fanst i 2001 m. a. bitterbergknapp, bustnype, engtjæreblom, gjeldkarve, hårsvæve, jonsokkoll, kattefot, kvitmaure, lintorskemunn, markjordbær, olavsskjegg, småbergknapp, småengkall, småsmelle, småsyre, stemorsblom, storblåfjør og åkerminneblom. Det vart også funne brudespore (NT på raudlista 2006). Tørrengene og berga er det floristisk mest interessante i kulturmarka.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det finst tørre enger og berg med eit interessant artsutval.
Skjøtsel og omsyn: Området bør slåast eller beitast også i framtida.

Stordal: Storfjorden: Øvstholmen

Naturbasenummer:	BN00021577
Areal:	7,48
Sist undersøkt:	08.08.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1526-17
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 938 169
Høgd over havet:	300-340 m
Undersøkt/kjelder:	Ansok (1973), 08.08.2001, JBJ & SH (Norderhaug et al. 2004, Jordal Busengdal & Holtan 2005)

Områdeskildring
Generelt: Øvstholmen ligg omlag 280-320 m over fjorden i sørvestvendt li ovanfor Holmeneset. Øvstholmen var ein del av "Holmebygda", ei grend som reisande på fjorden kanskje kanskje ikkje får auge på fordi ein berre ser aude fjordlier. "Holmebygda" ligg på austsida av Storfjorden sør for Stordalsvika, og omfatta busetnaden frå Stordalsholmen til Djupdalen. Lettaste tilgjenget til Øvstholmen er sti opp frå Holmeneset, men det er også muleg å gå opp frå Stordalsholmen.
Vegetasjon: Innmarka er i dag i attgroing. Vegetasjonen er dels sølvbunkeeng (G3), dels strandrøyrdominert attgroingseng (G14) nedanfor husa. Ute mot kantane finst innslag av meir artsrik frisk fattigeng av gulaks-engkvein-type (G4). I tørrare parti i nordkanten er det innslag av einerbakkar med relativt artsrike enger.
Kulturpåverknad: Øvsteholmen er truleg rydda før Svartedauden. Etter Svartedauden er garden nemnt første gong i 1606 (Sande 1989). Garden låg øyde rundt 1760 (Strøm 1766: 221). I 1864 var det 3,5 mål åker, 4 mål god eng og kring 60 mål "ringare eng". Husdyrhaldet kunne vera 7 storfe og 35 småfe. Bruket vart fråflytta rundt 1947. Kjelder: Strøm (1766), Ansok (1973), Sande (1989).
Artsfunn: Av naturengplanter kan nemnast blåklokke, blåkoll, brudespore (NT på raudlista 2006), grov nattfiol, harerug, heiblåfjør, hårsvæve, jonsokkoll, knegras, kvitmaure, prestekrage, smalkjempe og storblåfjør.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er slåtteeng med fleire interessante planteartar, men som no er i ferd med å gro att.
Skjøtsel og omsyn: Området bør ideelt sett slåast eller beitast, elles vil dei fleste interessante artane i løpet av nokre år truleg forsvinna og verdien verta lågare.

Stranda: Espehjelle (Skotungane)

Naturbasenummer:	BN00008383
Areal:	52,36 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	11.09.2002
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Undersøkt/kjelder:	12.09.1999 DH & FO, 24.09.1999 FO, 26.09.1999 GGa, DH & KJG, 02.07.2000 DH & KJG, 11.09.2002 JBJ (Holtan & Grimstad 2004a, Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Espehjelle ligg austvendt på ei flatlendt hylle over Storfjorden under Skurdahornet (849 m o.h.) ein dryg halvtimes gange nordover frå Øygarden i Stranda. I daglegtale har garden vore kalla Skotung eller Skotungane, og har heilt sidan 1600-talet hatt to namn.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Garden er nemnt første gong i 1650. I 1658 svara bruket skatt for 1 hest, 5 kyr, 10 geiter og 8 sauer. I 1723 var det 3 kyr, 1 ungnaut, 3 geiter, 3 sauer og lam , ingen hest. I 1865 var det oppgjeve 5,5 mål åker, 2,5 mål eng og innmark ialt 18 mål, vidare vart det hausta 300 lauvkjerv. Bruket vart drive med 40 geit, 18-20 sau og 2-3 kyr. Fram til 1930 var det også ein hest. Kyrne beita i området ned mot sjøen, geitene beita i lia oppover. Det var seterdrift på fjellet cirka 500 m o.h. Det vart drive utslått i setermarka til 1954. Der var ei tømmerhytte og ei høyløe. Marka var så stor at ein slo kvar flekk berre annakvart år (årbyte). Ein begynte først å slå ved sjøen og cirka 14 dagar seinare på fjellet. Ein hadde også håslått på garden. Under slåtten på fjellet overnatta ein i tømmerkoie. Ved sida av denne sto det tidlegare ei løe til oppbevaring av høy. I 1944 hausta ein cirka 100 høybør/høymeis. Korn vart dyrka på garden fram til 1950-talet (m. a. på Storåkeren og Litleåkeren). I 1918 fekk ein telefon på Espehjelle og i 1929 straum. I 1948 vart kvernhuset øydelagd. Lengre oppe på fjellet var det grave ei lang grøft for å leie vatn ned til kvernhuset. I 1961 vart gardsdrifta nedlagt. Garden vart fråflytt i 1964. Etter den tid har det vore drive med slått, poteter og frukt. Petter og Bodil Korsedal overtok eigedommen i 1979. I 2002 var det meste av engene framleis slått.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Stovehuset er bygd i 1900, og løa var bygd i 1886 og vart ombygd i 1913. Desse husa står framleis. Stabburet har delvis runde stokkar som tyder på høg alder av bygninga/byggematerialet. Det er lagt tegl på taket. Under dette nyare taket finst det gamle spontaket med flis. Det er ein avkjølingsplass og brønn på Espehjelle. I tillegg er det restar etter eit sommarfjøs på den øvste kanten av innmarksarealet. Opp til setra er det tre kvileplassar, Hellaren, Heskerhaugen og Tytebærhaugen (?). Eit steingjerde går delvis rundt innmarksarealet. Ein geil, cirka 1,50 m høg, leia dyra over innmarka til utmarka. Steingjerdet og geila er i forholdsvis bra stand. Det er fleire "geitestiar" i lia ovanfor geila, og bakkemurar i innmarka. Vegen Espehjelle-Ødegård vart ferdig i 1910. Ein svært fin veg går ned til sjøen. Denne vegen er brei og oppmurt. Ein sti går opp til fjellet (tømmerkøye og stølen). Stia og vegen vert årleg halde vedlike ved slått og rydding. Lenger ute i fjorden finst tufter etter mange plassar: Torsletta, Skots-Knut-Plassen, Bod-Ola-Vika, Skotungneset. Naustet var i tidlegare tider rett nedanfor garden, men vart etter Skafjell-ulukka i 1731 flytta til Skotungvika. Naustet er i god stand. Ved sjøen er det også eit gamalt notskur med trebøtter, trekassar og blikktak. Denne bygningen er i noko dårlegare stand. Frå ei gamal utløe i god stand går ein taubane opp til garden. Taubanen er framleis i bruk. Langsmed vegen mellom garden og sjøen er det ein forholdsvis stor murt omn med jarngryte. På denne plassen vart det produsert tjære. Det er også tre kvileplassar, Furekvile, Tjærehjella og Svøda (?), og gamal slåttemark med steinrøyser og bakkemurar langsmed vegen. Det er fleire stiar/gamle ferdselsårer i området.

Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Artsrik slåttemark med sjeldne artar (m. a. større mengder kvitkurle - VU på raudlista 2006), arealet vert delvis årlig slått og er i god hevd, potetåker og gamle åkerlappar (m. a. Storåkeren og Litleåkeren), kultureng, noen gran er planta på Espehjelle, stort tal styvingstre (bjørk) i området både oppe på fjellet og ned til sjøen, gamal slåttemark og mykje hassel langs med vegen mot sjøen. Rundt husa er det gamle, velhaldne slåtteenger som dominerer. Frisk fattigeng (G4) er utbreidd, med dominans av gulaks. Engene er uvanleg artsrike, og heilt tilvaksne med naturengplantar som augnetrøst, brudespore (NT på raudlista 2006), gulaks, nattfiol, prestekrage, skogmarihand, smalkjempe, småengkall, storblåfjør og tiriltunge m.fl.
Artsmangfald: Nattfiol finst i hundrevis, kan hende tusenvis. Arten er elles generelt uvanleg, og er vesentleg meir sparsam enn grov nattfiol (som ser ut til å vante på Espehjelle) i Møre og Romsdal. Opp mot firesifra tal, slik som her, har vi ikkje høyrt om før. Her er også spreidd litt marinøkkel (NT på raudlista 2006), som etter kvart har vorten sjeldsynt i kulturlandskapet. Størst interesse mellom karplantane har likevel den raudlista kvitkurla (VU), som på Espehjelle (om lag 90 plantar talt) truleg har eit av sitt viktigaste einskildområde i fylket vårt. Også denne har gått sterkt attende i kulturlandskapet i nyare tid. I alt vart det elles funne 23 natureng- eller seterplantar, og det er svært mykje på fattig berggrunn. Mellom soppane er det verd å nemne den sjeldsynte arten lillabrun raudskivesopp *Entoloma porphyrophaeum* (NT=nær truga). Av andre soppartar kan nemnast bronseraudskivesopp *Entoloma formosum*, gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT), limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* og musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT). Fagerhette (*Mycena adonis*) er og ein uvanleg art. Langsmed stien frå Stranda: m. a. kranskonvall, sanikel, blåknapp, kransmynte, bergmynte, myske, småengkall, kvitkurle (1 eksemplar) (VU) saman med sølvbunke, vendelrot, skogstorkenebb, bleikstorr, gaukesyre, raudflangre, furu, rogn, hassel, einer. Langsmed stien til sjøen: m.a. hassel, kransmynte, nattfiol, lundgrønaks, ramslauk.
Heilskapleg vurdering: Espehjelle er eit heilskapelig kulturlandskap frå fjord til fjell. Det er svært mange kulturminne og biologiske verdiar i området. Grunneigaren held vedlike mange viktige kulturhistoriske og biologiske verdiar. Området er lett tilgjengeleg frå Stranda og er eit populært turområde. Espehjelle er (saman med Ansok og Kleberget) den viktigaste einskildlokaliteten i kultur-landskapet i Stranda frå ein biologisk synsvinkel, m. a. på grunn av intakte, svært artsrike slåtteenger. Den biologiske verdien kan karakteriserast som nasjonal.
Mulege tiltak: Det viktigaste er at heile eigedomen vert slått kvart år, og at graset ikkje vert liggjande på bøane. Av omsyn til kvitkurla (veks på bøen på nordsida av låven), kan ein godt vente med å slå denne delen til sist i juli eller byrjinga av august. Eit uheldig innslag er ein gammal hekk med sitkagran. Ein må følgje med på evt. frøspreiing om han ikkje kan fjernast. Gras frå slåtten bør helst ikkje leggjast på bakkemurer, tørre knausar osv. Det er ønskjeleg å halde geilen fri frå vegetasjon. Ein bør vurdere om eigedomen kan vere med i ein regional plan for skjøtsel av viktige område i kulturlandskapet i Storfjorden.
Andre kjelder: Kjølås (1954), Ansok (1973). Holtan & Grimstad (2004a), Grunneigar Peter og Bodil Korsedal
Andre forhold: Om vinteren kunne det gå to dagar å måke seg fram dei 3 kilometra til Øygarden i Stranda.

Stranda: Geiranger: Hole, ved hytte

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	18.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	11430
Kartblad:	1319III Tafjord
UTM (EUREF 89):	MP 075 861
Høgd over havet:	290-310 m
Undersøkt/kjelder:	18.06.2002 JBJ (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring

Landskap, tilgjenge: Lokaliteten ligg nedanfor ei hytte i skogkanten aust for campingplassen på Hole i Geiranger. UTM-koordinaten MP 0746 8612 gjeld sørlegaste hjørnet ved steingjerdet.

Brukshistorie og aktivitet i dag: Lokaliteten er ei gammel slåtteeng. Det er oppsett eit steingjerde rundt deler av enga, m.a. i nedkant.

Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Steingjerde.

Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Lokaliteten er ei lita slåtteeng med frisk fattigeng og innslag av tørrengartar som gjeldkarve og gulmaure.

Artsmangfald: Utvalg av noterte planter (totalt 44 arter): blåklokke, blåknapp, gjeldkarve, gulmaure, harerug, raudknapp, smalkjempe, småengkall.

Heilskapleg vurdering: Dette er eit eksempel på ei lita, tradisjonell natureng i det terrasserte og mosaikkpregа kulturlandskapet på Hole.

Mulege tiltak: Det er ønskjeleg med framhald av slått. Dersom det ikkje er muleg, bør enga beitast vår og haust.

Stranda: Geiranger: Møll/Grande

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: ?.2002
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
Lokalitetsnummer: 11030
Kartblad: 1219II Geiranger
UTM (EUREF 89): MP 046-053 883-896
Høgd over havet: 0-540 m
Undersøkt/kjelder: ?.2002 Ann Norderhaug (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring [JBJ merknad: slåtteenger er ikkje særskilt avgrensa og kan derfor ikkje verdisettast sikkert, avstandsobservasjon tyder på attgroing av dei artsrike engene]

Landskap, tilgjenge: Området er lett tilgjengeleg. Gardane ligg i den bratte Møllslia der Ørnevegen (nasjonal turistveg) slynger seg nedover, om lag 2 km vest for Geiranger sentrum.

Brukshistorie og aktivitet i dag: Bosettinga i området går langt attende i tid (steinalder eller bronsealder). Gardane Møll og Grande er nemnt frå 1600-talet. Klimaet i den sørvendte lia og godt jordsmonn har gjort dei høgt verdsette m.a. på grunn av årviss og god kornavling. Møll vart i 1780 delt i tre bruk og har framleis ein gammal teigstruktur. Grande som ligg nedst i lia ved fjorden, vart delt i tre bruk i 1650. Dei store utmarksområda gjorde det muleg å halda mange dyr. Setrene (Møllsetra, Grandesetra og Gråsteinsetra) spelte ei viktig rolle i denne sammenhengen. M.a. kom vinterfôret i stor grad derifrå. Husdyrhaldet har vore allsidig, men har variert opp gjennom tidene. Frå ca. 1915-1982 var det ikkje geiter på Møll. Frå 1961 da storfebruket opphøyrde, hadde dei berre sau (spelsau). Sauene vart mjølka fram til 1980. Siden utvikla Møll seg til eit stort geitebruk og samdrift vart satt i gang. Siste brukaren slutta i 1988, men ein forpaktar held geitebeitet i hevd. I 1930-åra vart det planta frukttre i Møllslia og fruktdyrkinga voks fram til 1960-åra. Grande vart rekna som ein av dei beste fruktgardane i fylket. På Grande dreiv ein allsidig husdyrbruk heilt fram til motell og campingturisme overtok.

Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Klyngetunet på Møll er freda og består av 11 bygningar. I tillegg er heile lia frå strandområda rundt Grande og oppover full av kulturminne av ulike slag og alder (sjå kartvedlegg). Gamlevegen (sti) kan følgjast oppover frå Grande. Han er stadvis kanta av gamle, styva tre (alm, ask) og passerer gjennom tunet på Møll. Vegen vidare opp til Møllseter er fint tilrettelagt med over 1300 steinlagte trappetrinn, men delvis attgrodd. Bygningane på Møllseter vart tekne av snøras i 1986, men setra er likevel godt synleg frå vegen p.g.a. ein imponerande steingard.

Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: I Møllslia finst ei blanding av slåtteenger, beiteområde, frukthage og meir eller mindre attgrodde område (edellauvskog). Engene er både kulturenger og meir artsrike "naturenger". Geitene vert førte i ein geil frå fellesfjøset nedover mot Grandeelva og beiter i stor grad i dei bratte liene på andre sida av elva.

Artsmangfald: Dei minst gjødselpåverka engene er artsrike med førekomst av m.a. tiriltunge, raudknapp, blåknapp, gulaks, engkvein, gulaks, blåklokke, ryllik, tviskjeggveronika, vårmarihand, gjeldkarve, kvitmaure, engtjæreblom, kvitkløver, raudkløver, småengkall, knegras, bergmynte, prestekrage. Gullhavre stod tidlegare på den norske raudlista i ei oversikt over innførte karplantearter som har kome hit før middelalderen (DN 1999b), men er ikkje med i 2006-raudlista. Denne arten veks her fleire stader. I Møre og Romsdal er det kjent berre ein intakt lokalitet av gullhavre i tillegg til denne (Sunndal).

Heilskapleg vurdering: Frå undersøkingane til Asdøl. m.fl. (1991) heiter det m.a.: "Området har mange ulike verdier og er høyst bevaringsverdig. Området er i første rekke et representativt kulturlandskap på Vestlandet. Det vil derfor fungere som et referanseområde for regionen. Elementene har ikkje bare en stor visuell og estetisk verdi, men også kulturhistoriske og naturfaglige verdier. Samtidig har området beholdt sitt særpreg pga. begrensede tekniske inngrep. Mølltunet er sjeldent og representativt i regional og nasjonal sammenheng. Tunet er kulturhistorisk interessant i Geiranger og er et av de mest intakte klyngetunene som står igjen i sitt opprinnelige miljø i indre Sunnmøre. Summen av de ulike verdiene i landskapet gjør at området har stor pedagogisk verdi." Området høver svært godt for opplevelsesturisme langs gamlevegen og innom klyngetunet.

Mulege tiltak: Her vil vi berre vise til eigen skjøtselsplan utarbeidd av Asdøl m.fl. (1991).

Andre kjelder: Grunneigarar, Asdøl et al. (1991).

Andre forhold: Utviklinga i Møllslia har stor betydning for turismekvalitetane langs Ørnevegen både når det gjeld opplevinga av landskapet ein forflyttar seg gjennom og mulegheitene for utsikt over fjorden.

Stranda: Habostaddalen: Arneberg

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 10.06.2002

Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 11560
Kartblad: 1219I Stranda
UTM (EUREF 89): LQ 878 058
Høgd over havet: 400 m
Undersøkt/kjelder: 10.06.2002 BB & LS (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring [JBJ merknad: slåtteenger er ikkje særskilt avgrensa, verdisetting er vanskeleg]
Landskap, tilgjenge: Arneberg er tilgjengeleg på ein bomveg frå Engset. Arneberg ligg i skogen ved inngangen til Habbostaddalen.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Arneberg vart fråflytta i 1937 men var i drift fram til 1950. (meir informasjon frå grunneigaren)
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Hus med røykstove, fjøs, løe, stabbur, tørkehus, 2-3 uthus til – alle bygningar er i god eller svært god stand og autentisk bevart. Steinrøyser, steinmura, fleire vegar, grøfter.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Utanfor gardsmiljøet beitemark med enkelte søyleeiner. Nedanfor fjøset delvis nitrofil og artsfattig vegetasjon. Artsrike slåtteenger i aust og på øvste kanten.
Artsmangfald: Smalkjempe, prestekrage, skogstorkenebb, ryllik, følblom, blåklokke, blåbær, kvitbladtistel, småengkall, gran, raudsvingel, harerug, vassarve, gulaks, engkvein, engfrytle, bekkestjerneblom, raudkløver, blåknapp, svæve, finnskjegg, firkantperikum, augnetrøst, tviskjeggveronika, bjørk, engsyre, myrfiol, gulmaure, sølvbunke, lækjeveronika, hengjeveng, småsyre, solblom (VU) (i øvste kanten vest for husa).
Heilskapleg vurdering: Arneberg er eit heilskapelig, godt bevart og verdifullt gardsmiljø. Det er mange verdifulle bygningar, kulturminne og ei artsrik slåtteeng på Arneberg. Solblom førekjem i kanten.
Mulege tiltak: Rett skjøtsel er nødvendig for å bevare dei biologiske verdiane.
Andre kjelder: Grunneigar Laurits Devold, Ålesund
Andre forhold: Gardbrukarane på Engset slår på Arneberg.

Stranda: Liabygda: Ansok

Naturbasenummer: BN00008313
Areal: 11,48
Sist undersøkt: 26.07.2001
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Undersøkt/kjelder: 05.07.2000 DH & KJG, 05.09.2000 GGa & JBJ, 26.07.2001, SH (Holtan & Grimstad 2004a, Norderhaug et al. 2004)
Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Ansok har mark frå fjøre til fjell, garden ligg i ei sørvendt li rett vest for Liabygda. Det området som er biologisk undersøkt er dei gamle beite- og slåtteengene på den vestlegaste av dei to Ansok-gardane (eigar: Perry Jarle Ansok). Vi konsentrerte oss om områda vest for våningshuset ved den gamle frukthagen, på nordsida av vegstubben mot Kleberget og nokre kantsoner. Plassen er tilgjengeleg etter ein bilveg frå Ringset. Ansok er del av eit større område som er prega av tradisjonell bruk i eit landskap med vanskeleg topografi og gunstig lokalklima.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Ansok er nemnt første gong i 1603, men er truleg mykje eldre, det er og gjort oldtidsfunn. I 665 vart det dyrka korn, og det var 18 kyr og 2 ungfe. I 1723 var det 10 kyr, 4 ungfe, 11 sauer, 14 geiter og 1 hest. I 1865 var det omlag 8 storfe, 30 småfe og 1 hest. Det var vidare 7,5 mål åker, 5,5 mål eng og 65 mål innmark i alt. Det vart dyrka bygg, havre og poteter og hausta 12-14 lass høy og 600-800 lauvkjerv. Ansok dreiv Hammaren etter at det vart øydebruk kring 1750. I tillegg til jordbruket har det vore dyrka noko frukt, særleg morellar. Enga ved frukthagen er i attgroing, elles vert det framleis slått på heile garden. Nokre sauer går framleis på beite, i alle fall om hausten. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Det er laga miljøplan/skjøtselsplan for Ansok (Norderhaug et al. 2004).
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: 2 drftsbygningar, 2 bustadhus, alle i god tilstand, bakkemurar, frukttre, høyhesjer, steinrøyser, løypestreng. I 1902 vart det bygd gardsveg, som vart vidare utbetra på 1950-talet. Bruk nr. 1 bygde nytt stovehus i 1909 og ny løe i 1916. B. nr. 2 bygde stovehus 1875 og fjøs i 1928. Til garden høyrer Ansoksetra.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: På Ansok-garden er eit forholdsvis stort areal med tradisjonelle slåtteenger i drift. Desse er i god hevd og har lang kontinuitet i den tradisjonelle bruken. Ved den tradisjonelle bruksforma med m.a. sein slått, lite gjødsling og vår- og høstbeiting har det vorte skapt ein karakteristisk og artsrik slåtteengvegetasjon. Ansok er rik på strukturar, m.a. frukttre, lauvtre, bakkemurar, steinrøyser og gamle styvingstre i utmarka, og det finst mange småbiotopar, m.a. kantvegetasjon og tørre knausar. I tillegg til dei tradisjonelle slåtteengene er desse viktige for det biologiske mangfaldet. Vegetasjonen er noko tørrengprega (overgangar mellom frisk fattigeng og tørreng (G4-G7), men øvst er det også innslag av fuktsig, m.a. med kystplantar som heiblåfjør og heistorr.

Artsmangfald: Det vart funne i alt 97 karplantar, av desse 25 naturengplantar. Dette er eit uvanleg høgt tal. Interessante artar var marinøkkel (meir enn 50 plantar talt, truleg finst langt fleire) (NT på raudlista 2006), som har gått sterkt attende i låglandet i seinare tid (Lid & Lid 1994), noko brudespore (NT på raudlista 2006), grov nattfiol og vill-lin. Dominerande mellom naturengplantane er slike som kjertlaugnetrøst, kvitmaure, smalkjempe, småengkall og storblåfjør i tillegg til kulturengengplantane engsyre, firkantperikum, kvitkløver og raudkløver m.fl. Av soppane får ein merke seg funn av mjølraudskivesopp *Entoloma prunuloides*; (NT), gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT) og limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* (ikkje lenger raudlista).
Heilskapleg vurdering: Artsrikdomen, strukturen i landskapet og måten området vert hevda på i dag, gjer at det må reknast som svært viktig. Ansok er del av eit heilskapleg og svært verdifullt kulturlandskap med Ansok, Klevberg, Grova, Ansoksetra, Hammaren og Klevbergsetra (der også Grova setra). Ansok og dei andre plassene/bruka har for det meste kontinuitet i drift og er i god hevd. Den tradisjonelle drifta på Ansok, Klevberg og tilhøyrande stader har sterk forankring i familietradisjonen. Bruka på Ansok er framleis i drift med salg av høy og sauehald. Driftsbygningane er i bruk og i god stand. Vedlikehald av bruka og skjøtsel av landskapet er nødvendig for bevaring av verdiane. Kulturlandskapet er rikt på kulturminne. Området er godt synleg frå Sunnylvsfjorden og Norddalsfjorden. Aktiv drift med bl.a. bruk av høyhesjer på Ansok har betydning for turistverksemda på fjorden. Vegen til Ansok gjer området lett tilgjengeleg. Dei velhaldne plassane, utsikta og stinettet gjer området attraktivt for friluftsliv. Dei mange blomsterrike slåtteengane med stort biologisk mangfold er ein svært viktig kvalitet i området.
Mulege tiltak: Dei største biologiske verdiane er i delområde som nå er prega av attgroing, m.a. i den gamle frukthagen. Her må slåtten snarast takast opp att dersom verdiane ikkje skal reduserast eller gå tapt. Det er viktig at kontinuiteten i slått og beiting blir bevart. Det bør vurderast om eigedomen kan vere med i ein regional skjøtselsplan for viktige område i kulturlandskapet i Storfjorden.
Andre kjelder: Kjølås (1954), Holtan & Grimstad (2004a)
Andre forhold: Husa brann jonsoknatta 1830. I Storfjordprosjektet er det utarbeidd eit eksempel på skjøtselsplan for Ansok.

Stranda: Liabygda: Hammaren

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	26.07.2001
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	11150
Kartblad:	1119I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 964 109
Høgd over havet:	430 m
Undersøkt/kjelder:	26.07.2001 SH (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring [JBJ merknad: slåtteenger er ikkje særskilt avgrensa]
Landskap, tilgjenge: Den gamle plassen Hammaren ligg på ei hylle 430 m over Storfjorden/Norddalsfjorden. Plassen er tilgjengeleg til fots etter ein sti frå Ansok/Klevberg.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Hammaren var busett frå 1665 til ut på 1700-talet (ca. 1750 ifølgje Kjølås 1954). Årsaka til fråflyttinga skulle vera for lite brensel i området pga. sterkt beite med geit. Fønad i 1665 var 5 storfe og 1 hest, i 1723 3 kyr, 2 ungfe, 5 sauer, 5 geiter og 1 hest. Hammeren har etter 1750 vore i bruk som utslått og beite til Ansok-gardane. Under krigen var det 20 mål åkerbruk på Hammaren (Sakarias Ansok) og det vart hausta havre, bygg, kveite (200 kg korn per år). I tillegg vart det hausta 40 lass med høy. I dag finst det tett skog rundt plassen. Eigaren, dottera til Sakarias Ansok og mannen hennar held plassen vedlike og slår større deler av innmarka. Brukaren fortel at skogen rundt hammeren var meir open tidlegare. Steingardar og steinrøyser i skogen viser at omådet er gammal kulturmark.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: To bygningar og vatningsveiter er i god stand. Det er nettinggjerde rundt Hammaren og det finst steinrøyser. Det finst ein kvilestein på stien opp til Hammaren.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Vegetasjonen på Hammaren er prega av den kontinuerlege bruken med slått. Slåtteengvegetasjonen er dominert av gras og urter som lækjeveronika, augnetrøst, storblåfjør og harerug (frisk fattigeng, G4). Deler av innmarka blir slått årleg, deler med større mellomrom. Deler som ikkje vert slått årleg har større andel sølvbunke og mindre andel naturengplanter (G3, sølvbunkeeng). Hammaren er i god hevd trass i at han berre er tilgjengeleg etter ein sti. Det vart observert gamle styva bjørketre langs stien opp til Hammaren.
Artsmangfald: Ufullstendig artsliste. Noterte artar: engfrytle, firkantperikum, lækjeveronika, kornstorr, augnetrøst-art, blåkoll, storblåfjør, svæve-art, harerug, (svært ufullstendig)
Heilskapleg vurdering: Hammaren er ein del av eit heilskapleg og svært verdifullt kulturlandskap med Ansok, Klevberg, Grova, Ansoksetra og Klevbergsetra (der også Grova setra). Hammaren og dei andre plassene/bruka har for det meste kontinuitet i drift og er i god hevd. Kulturlandskapet i området er rikt på kulturminne med stor innverknad på landskapsbiletet. Området er godt synleg frå Sunnylvsfjorden og Norddalsfjorden. Vegen til Ansok gjer området

lett tilgjengeleg. Dei velhaldne plassane, utsikta og stinettet gjer området attraktivt for friluftsliv. Dei mange blomsterrike slåtteengane med stort biologisk mangfold er ein svært viktig kvalitet i området.
Mulege tiltak: Å bidra til bevaring av det heilskaplege kulturlandskapet.
Andre kjelder: Kjølås (1954)
Andre forhold: Til dette omfattende kulturlandskapet høyrer det sannsynlegvis også fleire utslåttar som ikkje har vore undersøkt. Området er ein populær utfartsstad.

Stranda: Liabygda: Kleberget

Naturbasenummer:	BN00008312
Areal:	21,80
Sist undersøkt:	05.09.2000
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Undersøkt/kjelder:	05.07.2000 DH & KJG, 05.09.2000 GGa & JBJ, 26.07.2001, SH (Holtan & Grimstad 2004a, Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: Klevberget er ein liten hyllegard vest for Liabygda og Ansok. Garden ligg i ei li 330 m over Storfjorden. Plassen er tilgjengeleg etter ein veg frå Ringset forbi Ansok. Klevberg er del av et større område som er prega av tradisjonell bruk i eit landskap med vanskeleg topografi og gunstig lokalklima.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Kleivberg vart første gong nemnt i skriftlege kjelder 1603. I 1665 var fønaden 7 naut og 1 hest, i 1723 1 hest, 5-3 kyr, 2 ungfe, 4 sauer og 5 geiter, i 1865 5 kyr, 16 geiter, 10-12 sauer og 1 hest. Avlinga var m.a. 30 lass høy og 600 lauvkjerv. Grunneigaren, som dreiv med sau i meir enn 30 år, kan fortelje at her aldri har vore gjødsla med kunstgjødsel (så nær som ein småteig), og det synest på plantelivet.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: 3 bygninger i god tilstand, bakkemurar, frukttre, steinrøyser, løypestreng
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Også på Klevberg er dei tradisjonelle slåtteengene i god hevd og har lang kontinuitet i den tradisjonelle bruken. Ved den tradisjonelle bruksforma med m.a. sein slått, lite gjødsling og vår- og haustbeiting har det vorte skapt ein karakteristisk og artsrik slåtteengvegetasjon. Her er store gulaks- og finnskjeggenger (G4, G5) med dominante artar som aurikkelsvæve, finnskjegg, smalkjempe og småengkall med kvitbladtistel i fuktige parti (G12). Også Klevberg er rik på strukturar og småbiotopar som kantvegetasjon og tørre knauser. I tillegg til dei tradisjonelle slåtteengene i god hevd er desse viktige for det biologiske mangfaldet. Det vart observert gamle styvingstre (bjørk) i utmarka.
Artsmangfald: Sjølv om vi kartla området i innspurten på slåtten, fann vi likevel 79 karplantar, av dei 22 natureng- eller seterplantar (dette er eit høgt tal). Det vart m.a. talt opp om lag 100 marinøklar på nedsida av våningshuset (her var ikkje slått enda). Elles er her ein god del brudespore (NT på raudlista 2006), noko grov nattfiol og prestekrage, sporadisk også sølvmure, som her er på eller nær yttergrensa si på Sunnmøre. Av 19 beitemarkssoppar var åtte vokssoppar, mellom dei gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT) og limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*. Også den sjeldsynte mjølraudskivesopp *Entoloma prunuloides* (NT) og bronseraudskivesopp *Entoloma formosum* var mellom dei noterte artane. Ein skal ikkje sjå bort frå at sopplista kan utvidast mykje i ein betre sesong enn i 2000.
Heilskapleg vurdering: Ut frå heilskapen i området, der ein framleis slær, og ut frå artsrikdomen med fleire sjeldsynte artar og raudlisteartar, valte vi å setje den biologiske verdien til A, svært viktig. Klevberg er ein del av eit heilskapleg og svært verdifullt kulturlandskap med Ansok, Klevberg, Grova, Ansoksetra, Hammaren og Klevbergsetra (der også Grova setra). Klevberg og dei andre plassene/bruka har for det meste kontinuitet i drift og er i god hevd. Området er godt synleg frå Sunnylvsfjorden og Norddalsfjorden. Vegen til Ansok gjer området lett tilgjengeleg. Dei velhaldne plassane, utsikta og stinettet gjer området attraktivt for friluftsliv. Dei mange blomsterrike slåtteengane med stort biologisk mangfold er ein svært viktig kvalitet i området.
Mulege tiltak: Det bør drøftast om eigedomen kan gå inn i ein regional skjøtselsplan for å take vare på dei biologiske verdiane i dei viktigaste områda i denne naturtypen i Storfjordområdet.
Andre kjelder: Kjølås (1954), Holtan & Grimstad (2004a)
Andre forhold: Landskapsregion 23, indre vestlandsbygder

Stranda: Stranda: Hjellane, Bjorli, gnr. 23/1

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	27.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	11360
Kartblad:	1219I Stranda

UTM (EUREF 89): LQ 933 097
Høgd over havet: 140 m
Undersøkt/kjelder: 27.06.2002 BB & LS (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring [JBJ merknad: slåtteenger er ikkje særskilt avgrensa]
Landskap, tilgjenge: Lett tilgjengeleg langs vegen mot Uksag/Sandvika frå Stranda sentrum
Brukshistorie og aktivitet i dag: Frå gamalt av høyrde bruket til Hjellebruket. Hadde opptil 10 sauer til og med 2001. Hadde 1-2 kyr fram til 1960-åra. Har ikkje bruka kunstgjødsel dei siste 20-30 åra. Slår framleis innmarka.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Gamle rydningsrøyser finst spreidd i heile innmarka. Eit felt med oppstamma einer som er tenkt bruka til gjerdestolpar representerer eit verdifullt innslag i landskapet.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Ugjødsla, forholdsvis artsrik slåttemark.
Artsmangfald: Norterte artar: flekkgrisøyre (JBJ-merknad: bør innsamlast og kontrollerast), blåknapp, storblåfjør, prestekrage, kvitmaure, smalkjempe, tiriltunge, marikåpe sp., engsyre, kvitkløver, tepperot, ryllik, nyperose, gulaks, engkvein, blåklokke, sløkje, svæve, løvetann, raudknapp, tviskjeggveronika, jonsokkoll, tyttebær, blåbær, vendelrot, blåkoll, geitsvingel, stormarimjelle, sølvbunke, smyle, ryllik, augnetrøst, harerug, kvitbladtistel, skogstorkenebb, bringebær, vendelrot, liljekonvall.
Heilskapleg vurdering: Området har vore tradisjonelt dreve og er forholdsvis artsrikt. Har stor lokal verdi.
Mulege tiltak:
Andre kjelder: Grunneigar gnr. 23/1

Stranda: Sunnylven: Kjellstad

Naturbasenummer: BN00008375
Areal: 5,00
Sist undersøkt: 04.08.2000
Verdi: B
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Undersøkt/kjelder: 04.08.2000 GGa & JBJ (Holtan & Grimstad 2004a, Norderhaug et al. 2004)
Områdeskildring
Landskap, tilgjenge: På den øvste av Kjellstadgardane er det ein liten engrest med preg av fukteng (m.a. mykje myrfiol og trådsiv).
Brukshistorie og aktivitet i dag: Lokaliteten er ei gammal slåtteeng som i 2000 ikkje vart slått lenger (bratt, tungvint, mindre forbehov).
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Ingen bygningar.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: På den øvste av Kjellstadgardane er det ein liten slåtteengrest med preg av fukteng (m.a. mykje myrfiol og trådsiv). Nedste delen er ved å gro att (sølvbunketuver), elles går det mykje i gulaks-engkveineng med ein del finnskjegg og smyle (G3, G4).
Artsmangfald: Av 42 karplantar er 16 natureng- eller seterplantar, altså eit brukande høgt tal. Mellom desse er det eit par hundre brudespore (NT på raudlista 2006) og meir enn 30 av raudlistearten kvitkurle (VU). Det vart ikkje leita etter sopp, m.a. på grunn av attgroinga.
Heilskapleg vurdering: Kvitkurla aleine gjer at vi set den biologiske verdien til regional, men området må slåast kvart år for å oppretthalde verdien. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Status pr 2007 er usikker. Den store bestanden av kvitkurle (VU-sårbar på raudlista 2006) som vart funnen i 2000 tilseier verdi A.
Mulege tiltak: Ta opp att slåtten.
Andre kjelder: Holtan & Grimstad (2004a)
Andre forhold: Landskapsregion 23, indre vestlandsbygder

Stranda: Sunnylvsfjorden: Ljøen: Beithøggane

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 28.06.2002
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 11330
Kartblad: 1119II Geiranger
UTM (EUREF 89): LP 915 895
Høgd over havet: 250-300 m
Undersøkt/kjelder: 28.06.2002 LS & BB (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring [JBJ merknad: slåtteenger er ikkje særskilt avgrensa]

Landskap, tilgjenge: Lett tilgjengeleg langs Riksveg 60 nær Hellesylt.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Beithoggane er ein relativt ung gard, fråskild Nedre-Ljøen (1873). I 1873 vart det bygd stovehus, i 1874 løe, og dei fora da 2 kyr og 30 geiter. Erling Ljøen driv i dag samdrift med eigar av Nedre Ljøen.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Steingjerde deler slåtteenga nedanfor hønsehuset. Ellers er det oppmurte terrassar heile vegen. "Den Trondhjemske postvei" går gjennom området og fortsett nedover til sjøen. Ved husa ligg ein rodestein (GPS 0391473 6889386) med inskripsjonen "N0 9 Øvstegård", som er ein av gardane i Oaldsbygda. Dei hadde ansvar for å vedlikehalde vegen (postvegen) opp til elva. Isflå hadde ein rode heilt nede ved sjøen. Det var slik at dei som hadde langt å ro fekk ansvar for vegstrekningar nærast sjøen. Gardane på Ljøen hadde difor ansvar for vegstrekninga opp på fjellet. Denne rodesteinen vart funnen i gamleløa da den vart reven. Det var bestefaren til Erling Ljøen som hadde lagt han der fordi den var fin å trø på. Da Erling snudde på steinen såg han den fine inskripsjonen. Det vert hevda at det er ein og same mann som har hogge ut alle steinane i Stranda. Dei andre rodesteinane i området har truleg forsvunne, ein av dei kom iallefall bort då nyvegen vart bygd. Erling har planer om å reise opp steinen like ved der den opprinneleg stod. Det gamle skulehuset som ligg nede i postvegen vart nedlagt i 1949. I dag blir skulehuset halde vedlike av naboar.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Mesteparten av området er gjødsla kultureng. Berre mindre areal er ugjødsla, slik som arealet oppe ved vegen. Nedanfor hønsehuset er det ei fin og artsrik slåtteeng med jamn struktur. Heile området vert slått årleg.
Artsmangfald: Slåtteeng nedanfor hønsehuset: Skogmarihand, grov nattfiol, brudespore (NT), prestekrage, marikåpe, firkantperikum, gulaks, engsyre, blåklokke, raudkløver, engfrytle, hundegras, raudsvingel, blåkoll, ryllik, gullris, engkvein, svæve sp., tepperot, kvitkløver, jonsokkoll, karve, kvitbladtistel, smyle, raudsvingel, småengkall, skogstorkenebb. Slåtteenga like nedanfor vegen, ved campinghyttene (GPS 0391507 6889474) har stort innslag av prestekrage, elles blåklokke, blåkoll, ryllik, kvitkløver, kvitsymre, vanleg arve, engkvein, sølvbunke, engfrytle, firkantperikum, marikåpe, gullris, engsyre, tepperot, hundegras, løvetann, smalkjempe, bleikstorr, skogstorkenebb, lækjeveronika, nyperose (ubestemt), raud jonsokblom, grasstjerneblom
Heilskapleg vurdering: Området er verdifullt både i forhold til artsmangfaldet og i forhold til førekomstane av kulturminne.
Mulege tiltak: Området bør oppretthaldast ved slått og beite slik som i dag.
Andre kjelder: Ansok (1973), Lillebø (1972), Erling Ljøen (grunneigar)

Stranda: Sunnylvsfjorden: Ljøen: Nedre Ljøen

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	27.06.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	11380
Kartblad:	1119II Geiranger
UTM (EUREF 89):	LP 917 893
Høgd over havet:	200 m
Undersøkt/kjelder:	27.06.2002 LS & BB (Norderhaug et al. 2004)

Områdeskildring [JBJ merknad: slåtteenger er ikkje særskilt avgrensa]
Landskap, tilgjenge: Lett tilgjengeleg langs Riksveg 60 nær Hellesylt.
Brukshistorie og aktivitet i dag: Truleg svært gammal busetnad. Det er nemnt folk som budde her i siste halvdel av 1500-talet. Dyretal 1658: 1 hest, 1 okse, 12 kyr, 8 geiter og 8 sauer; 1724: 1 hest, 7 kyr, 5 ungfe, 9 geiter, 8 sauer. I 1866 28 mål dyrkajord, 55 mål natureng, 54 lass høy fra utslått, i alt 110 høylass, 1 hest, 18 storfe, 82 småfe, 2 gris. Garden er skildra som utsett for snøskred (1866). Garden er rekna for å vera fonntrygg, men i 1888 gjekk ei fonn mellom husa utan å gjera skade. Same fonna tok med seg stova i Lindane. Hadde 6-7 kyr fram til ca 1960. Driv i dag samdrift med Erling Ljøen, Beithøggane og har 130 mjølkegeiter. Har i tillegg 50 vinterfôra sau.
Anlegg, bygningar, kulturminne og tilstanden deira: Garden har to våningshus, eit nytt og eit eldre. Det gamle huset har liggjande panel utvendig, tilbygg, skifertak, steinmur og steintrapp. Fjøset har blikktak og panel, og det finst ein løypestreng med hus på garden. Ei ny hytte er dessutan oppført på gamle murar. Slåtteenga har oppmura terrassar og styva alm i utkanten. Traseen til den ”Trondhjemske postvei” går over eigedomen og ned til sjøen.
Kulturmarkstypar, vegetasjonstypar, attgroingsstatus: Mesteparten av arealet er gjødsla kultureng, men ovanfor det gamle huset er det ei attgroande, ugjødsla og artsrik slåtteeng med innslag av fleire orkideartar. Steinete og bratt beitemark ved elva som er intensivt beita av geit.
Artsmangfald: Attgroande asrtrik slåtteeng ovanfor det gamle tunet (GPS 0391499-6889126): Firkantperikum, engsyre, kratthumleblom, mjødurt, gjerdevikke, raudkløver, skogfiol, hundegras, augnetrøst, bergmynte, broddbergknapp (JBJ-merknad: bør innsamlast og kontrollerast), sølvmure, gjeldkarve, bleikstorr, tepperot, smalkjempe, blåklokke, fjellmarikåpe, nyperoseart, ryllik, blåknapp, fuglevikke, bringebær, hassel, skogstorkenebb, storblåfjør, kvitbladtistel, flekkmarihand, grov nattfiol, harerug, geitsvingel, vendelrot, marikåpe, hengjeveng, engkvein, lifiol, korallrot,

skjermsvæve, engfrytle, kornstorr, småengkall, skogmarihand, sløkje, grasstjerneblom, finnskjegg, markjordbær, flekkgrisøyre (JBJ-merknad: bør innsamlast og kontrollerast), havre, lintorskemunn, svartburkne, stankstorkenebb, småsyre, engkvein, alm, osp, storklokke, hegg, skogsvinerot, vill-lauk. Geitebeitet ved elva (GPS 0391670 6889485): Planteregistreringane er gjort på den sida av elva som er nærast husa, for ikkje å forstyrre geitene: Engkvein, karve, hestespreng, firkantperikum, raudkløver, skogstorkenebb, gulaks, engsoleie, hundegras, lækjeveronika, tepperot, engsyre, stornesle, skogsvinerot, grasstjerneblom, smalkjempe, hengjeveng, blåkoll, kvitkløver, sølvbunke, marikåpe, fjellmarikåpe, groblad, tviskjeggveronika, blåklokke, gjeldkarve, fiol, vassarve, tungras, raudtvetann, tunrapp, løvetann, stornesle, krypsoleie, enghumleblom, hundekjeks.

Heilskapleg vurdering: Området er verdifullt både med tanke på dei artsrike slåtteareala og i forhold til at den "Trondhjemske postvei" går gjennom området.

Mulege tiltak: Attgroande slåtteengareal bør restaurerast og skjøttast.

Andre kjelder: Ansok (1973), Gjerding (1935), Lillebø (1972), Beyer & Jordal (1995), Rolf Arne Ljøen, grunneigar.

Sula: Eikrem: Hjellane

Naturbasenummer:	BN00001604
Areal:	58,06 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	21.09.2006
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer	2
Kartblad	1219 IV Sykkylven
UTM (WGS 84)	LQ 571 222
Høgd over havet	80-120 m
Undersøkt	01.10.1999 DH, 14.09.2000 DH, 04.07.2001 DH (Holtan & Grimstad 2004a), 21.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Hjellane er eit nedlagt bruk som ligg litt vest for Eikrem. Rundt husa, særleg på nedsida og vestsida, ligg ei lita moserik slåtteeng (no dels naturbeitemark) som synest å vere lite gjødsla. Vegetasjonen er m.a. engkvein-gulakseng med noko smalkjempe. Av naturengplantar vert det elles notert augnetrøst, aurikkelsvæve, blåklokke, bråtestorr, engfrytle, finnskjegg, fjellmarikåpe, geitsvingel, gulaks, harerug, heiblåfjør, hårsvæve, jonsokkoll, jordnøtt, knegras, kornstorr, kystgrisøyre, kystmaure, lækjeveronika, prestekrage, smalkjempe, tepperot og tiriltunge, i alt 23 artar. Dette er eit høgt tal. Av beitemarkssopp vart det m.a. funne to raudskivesoppar og heile 14 vokssoppar. Mellom desse kan nemnast limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*, musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT) og raudskivevokssopp *Hygrocybe quieta* (NT), medan den (ikkje raudlista) bleike varianten av engvokssopp er svært uvanleg å kome over. Det må òg nemnast at den sårbare halmgul køllesopp vart funne i hasselkratta rett på sørsida av Hjellane. Tilstand og kjent artsutval tilseier kategori B. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Lokaliteten vart oppsøkt 21.09.2006, og var da i attgroing med ein del sølvbunkeeng og fuktig fattigeng i tillegg til frisk fattigeng. Det vart likevel gjort interessante funn, m.a. raudlistearten musserongvokssopp (ved husa).

Skjøtsel og omsyn: Attgroinga har kome etter måten langt over store delar av innmarka. Ein bør derfor prøve å få i gang att beiting med sau eller ungdyr. Nokre sauer beita her i 1999 og 2000, men beitetrykket er alt for lågt. Ein bør elles unngå gjødsling, jordbearbeiding eller andre fysiske inngrep.

Sula: Sulabakken

Naturbasenummer:	BN00001601
Areal:	47,50 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	11.10.1995
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer	11
Kartblad	1119 I Ålesund
UTM (WGS 84)	LQ 518 223
Høgd over havet	180-240 m
Undersøkt	11.10 1995, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1997, Holtan & Grimstad 2004b)

Områdeskildring (frå Jordal & Gaarder 1997)

Generelt: Dette er ein brattlendt gard med visse flatare parti som ligg oppe i den solvendte lia vest for Sulesund. Tidlegare var det ein dårleg traktorveg til gards, men etter eit landlaup i oktober 1994 er garden heilt veglaus. Naudsynt transport skjer dels til fots, dels med løypestreng. [JBJ merknad: verdifulle slåtteenger er noko uklårt avgrensa]

Vegetasjon: Mykje av vegetasjonen har preg av urterik, gammal natureng som har fått relativt lite gjødsel.
Kulturpåverknad: Noverande brukar har drive sidan 1970, først med mjølkegeit og sau, seinare med oksar. Garden er ikkje slått i 1995 etter at brukaren slutta med dyr som følgje av helseproblem i 1994. Helsa er no såpass at han kunne vere interessert i skjøtselsslått for å hindre attgroing. Innlagt av J.B. Jordal 19.03.2007: Avstandsbetraktning frå ferje 21.09.2006 tyder på at deler av innmarka vart slått dette året, men kanskje ikkje dei artsrike kantområda.
Artsfunn: Det vart funne 16 naturengartar og ein seterart. Av desse kan ein nemne ein nattfiol-art, kystgrisøyre og hårsvæve. På grunn av det seine tidspunktet for besøket er det truleg at det finst fleire naturengartar enn dei vi påviste. Ein del kusymre finst også. Det vart berre funne 3 beitemarkssoppar, men det hadde vore tørke, så truleg finst det langt fleire slike artar. Dei fine naturengene og artsutvalet av planter tilseier kategori B. (Lokaliteten er ikkje undersøkt sidan 1995, m.a. då det var dårlege sesongar for beitemarkssopp i 2000 og 2001. Vi trur her kan vere hittil uoppdaga biologiske verdiar).
Skjøtsel og omsyn: Det er få "hyllegardar" som har hatt kontinuerleg drift med større areal av relativt lite gjødsla, urterik natureng fram til no. Opphøyrt bruk vil kunne redusere verdiane raskt. Det er derfor ønskjeleg at hevda held fram med slått, lite gjødsling og rydding av kantområde. Brukaren er interessert i dette. Alternativt kan ein sleppa beitedyr her.

Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Bjørklund

Naturbasenummer:	BN00020546
Areal:	5,04
Sist undersøkt:	19.07.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1563-172
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	MQ 9864-9888, 3118-3141
Høyde over havet:	710-765 m
Undersøkt/kilder:	19.07.1999, JBJ, (Jordal 2000)

Områdebeskrivelse
Generelt: Bjørklund ligger mellom Østistu og Skålvollen. Mye av dyrkamarka er gjødslet. Ved veien nedenfor husene ligger en naturengflekk med engkvein, finnskjegg og dunhavre (G7b/G4a). De mest interessante engene ligger opp mot skogkanten øverst i bakkene ovenfor husa. For flere detaljer: se Jordal (2000). De ulike delområdene er på kartet forbundet med smale ”kanaler” for å slippe å beskrive dem separat.
Vegetasjon: Tørrbakkeelementet med dunhavreenger (G7b) finnes enkelte steder (truet vegetasjonstype). I engene er det ellers mye engkveindominert eng (G4a).
Kulturpåvirkning: Tidligere utstrakt slått og beiting, nå gradvis gjengroing.
Artsfunn: Det er funnet 103 plantearter, av disse 22 naturengplanter og 10 seterplanter. Det mest interessante var funn av marinøkkel (NT på rødlista 2006), snøsøte og bakkestjerne i tørrengene øverst mot skogen. Av andre arter her oppe kan nevnes harerug, flekkmure, fjellrapp, en ubestemt art av hårsveve-gruppa, småbergknapp, vårpengeurt, tiriltunge, lodnerublom, hårsveve, jonsokkoll og markjordbær. På knausen midt i enga (tørrberg) vokste sølvmure, småbergknapp og vårpengeurt.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er et generelt artsrikt gammelt kulturlandskap, men det har ikke så mange påviste kravfulle arter som flere av nabolokalitetene.
Skjøtsel og hensyn: Det viktigste er at jordbruksdrifta fortsetter i form av slått. Også de magre og litt bratte tørrengene skulle ha vært slått av og til for å motvirke gjengroing. Det er ønskelig med lett etterbeiting om høsten. De magreste naturengene bør også høstes, selv om noe av dette ikke er traktormark. De avgrensete lokalitetene bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Skålvollen

Naturbasenummer:	BN00020550
Areal:	4,4
Sist undersøkt:	19.07.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1563-173
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	MQ 9868-9877, 3083-3096
Høyde over havet:	700-715 m
Undersøkt/kilder:	19.07.1999, JBJ, (Jordal 2000)

Områdebeskrivelse
Generelt: Mesteparten av innmarka er fulldyrket og gjødslet. Det avgrensete området er en tørrbake like ved husene. For flere detaljer: se Jordal (2000).
Vegetasjon: En haug ovenfor husene har natureng dels av engkvein/gulaks-type (G4a), dels med finnskjegg og dels med sauesvingel (G5). Her finnes forutan de interessante artene nevnt under funn nedenfor, også fjelltimotei, fjellfiol, flekkmure, aurikkelsveve, en ubestemt art av hårsveve-gruppa og bakkestjerne. Andre registrerte (ike avgrensete) områder: Ved gammelskolen var det engkveindominert vegetasjon (G4a) med harerug, blåklokke, rødkløver, følblom og krekling. I skogkanten i Storlykkja var det også engkvein-dominans, med rødsvingel, smyle, rødknapp, blåklokke, harerug, engsmelle og en ubestemt art i hårsveve-gruppa.
Kulturpåvirkning: De artsrike kantområdene blir fortsatt beitet. For flere detaljer: se Jordal (2000a).
Artsfunn: Det er funnet 93 plantearter, av disse 21 naturengplanter og 7 seterplanter. Det mest interessante var funn av marinøkkel, fjellmarinøkkel og bakkesøte (alle tre NT på rødlista 2006) i kantene mot skogen ved husa.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er et generelt artsrikt gammelt kulturlandskap, men det har ikke så mange påviste kravfulle arter som flere av nabolokalitetene.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at jordbruksdrifta fortsetter, og at det avgrensa området blir beita eller slått.

Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Trøa og Bortategjerdet

Naturbasenummer:	BN00020542
Areal:	21,1
Sist undersøkt:	17.09.1999
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1563-170
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	MQ 9894-9961, 3174-3199
Høyde over havet:	720-780 m
Undersøkt/kilder:	17.07.1999, 17.09.1999, JBJ, (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Trøa og Bortategjerdet ligger inntil hverandre i bunnen av Hafsåsen, blir drevet som en jordbruksenhet og er derfor behandlet sammen her. For flere detaljer: se Jordal (2000). De ulike delområdene er på kartet forbundet med smale ”kanaler” for å slippe å beskrive dem separat.
Vegetasjon: Tørrbakkeelementet med dunhavreenger (G7b) er godt utviklet enkelte steder. I engene er det mye engkveindominert eng (G4), ellers mye tørrere partier mer i retning av flekkmure-sauesvingeleng (G8). Det er oppslag av osp på og rundt de gamle åkrene i den varme gryta mot Østistu. Ved Bortategjerdet var det mye sølvbunkeeng (G3) på den fulldyrka marka (ikke avgrenset). I kantene lengst i øst og opp mot skogen ovenfor husene på Bortategjerdet finnes artsrike naturenger som er avgrenset. Engkvein/gulakseng dominerer (G4a), men det er innslag av tørrengarter (G7b). Her vokser f. eks. rødsvingel, blåklokke, legeveronika, mye av en ubestemt art i hårsveve-gruppa, tiriltunge, engsmelle, markjordbær, sølvmure, småbergknapp, småsmelle, snøsøte, bakkesøte (NT), bakkestjerne, aksfrytle og hårsveve. Lignende vegetasjon, men noe mer artsfattig finnes i beitemarkene i sørhellingene på begge sider av bytet mellom Trøa og Bortategjerdet. Utover fra dyrkamarka finnes beitepåvirket skog, som for det meste er gras/urterik (C2c).
Kulturpåvirkning: Viktige kulturminner er gamle oppmura terrasser i sørhellingene vest for husene, der brukene i Hafsåsen tidligere hadde hver sin kornåker (750-760 m over havet). Disse gamle åkrene ligger i en sørvendt gryte, der kulturpåvirkning og lokalklima har formet vegetasjonen til artsrike tørrenger (jfr. Åsattløgu som også hører til Trøa, men som er omtalt for seg).
Artsfunn: Det er i alt funnet 99 plantearter på åpen kulturmark, av disse 21 naturengplanter og 6 seterplanter. Det ble funnet bl. a. den sjeldne sandfiolen (øverst i bakkene), bakkestjerne, snøsøte, småsøte (NT), fjellrapp, hårsveve, markjordbær, sandarve, lodnerublom, blåklokke, småbergknapp, tiriltunge, marinøkkel (NT på rødlista 2006), gjeldkarve, legeveronika, bergveronika, sølvmure, jonsokkoll, mye av en ubestemt art av hårsveve-gruppa og ruterøyksopp. Videre er det mye småsommerfugler på solrike dagar. Mest interessante var funnene av sandfiol, bakkesøte (NT), småsøte (NT), marinøkkel (NT) og snøsøte.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et gammelt og artsrikt kulturlandskap med mange sjeldne og kravfulle arter, og potensiale for rødlistete beitemarkssopp (ikke undersøkt). Særlig er det gode innslaget av tørreng-arter interessant.
Skjøtsel og hensyn: Det viktigste er at bosetting og jordbruksdrift kan fortsette, slik at bl. a. beitedyra pleier landskapet. Ospa i de sørvendte tørrengene burde vært ringbarka og senere fjernet. De oppmurte kornåkrene er et uvanlig kulturminne som kunne vært utnyttet i turismesammenheng. Rundt disse terrassene ligger artsrike, kulturbetingete tørrengsamfunn som også kan inngå i et informasjonopplegg, f. eks. en merket sti ned fra Åsattløgu der det er råd å sette fra seg et par biler på øversida av veien (for å unngå inngrep i Åsattløgu). De artsrike områdene bør ikke gjødsles.

Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Østistu

Naturbasenummer:	BN00020544
Areal:	11,2
Sist undersøkt:	17.07.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1563-171
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	MQ 9882-9898, 3140-3174
Høyde over havet:	740-790 m
Undersøkt/kilder:	17.07.1999, JBJ, (Jordal 2000)

Områdebeskrivelse
Generelt: Dette er det første bruket man møter når man kjører ned i Hafsåsen. Det er ikke dyr på bruket. Gården har mye gammel eng. Det som er avgrenset er de mest interessante slåtteengene. For flere detaljer: se Jordal (2000). De ulike delområdene er på kartet forbundet med smale "kanaler" for å slippe å beskrive dem separat.
Vegetasjon: Tørrbakkeelementet med dunhavreenger (G7b) finnes enkelte steder. I engene er det mye engkveindominert eng (G4a). Utover fra dyrkamarka finnes beitepåvirket skog, som for det meste er gras/urterik (C2c). De mest artsrike naturengene ligger følgende steder: ovenfor og innenfor husene i øvre deler mot skogen hele veien innover mot grensa til Bjørklund, videre nedenfor veien på øversida av råket. Ovenfor husene finnes mindre områder. Opp mot skogen nedenfor Nylenda (sørvestre del av innmarka) er det også artsrik engkvein/gulakseng (G4a). Enga nedenfor veien sørover fra fjøset (ovenfor råket) er og dels engkvein/gulakseng (G4a) av lignende type. Rundt her er det rester av artsrik tørrengvegetasjon (G7/G8) med putehårstjerne i bunnen. I skogen ovenfor husene er det først (ovenfor steingjerdet) ensaldret småbjørk med en undervegetasjon av engkvein/gulaks (G4a) og engsoleie, rødkløver, harerug og mye fjellfiol. Dette er nokså sikkert en gjengroende slåtteeng. Lenger opp (fremdeles ovenfor husene i vest) er det lysåpen bjørk- og ospeskog (C2c) med gras-urterik vegetasjon av sølvbunke, smyle, engkvein, skogstorkenebb, tyrihjelm og kvitmaure. Dette er gamle slåttelier. Skogen på nersida av veien er og av det gras- og urterike slaget.
Kulturpåvirkning: Viktige kulturminner er et gammelt steinråk og gamle oppmurte terrasseåkre. I den sørvendte skråninga oppunder bygdeveien i nord har alle bruka i Hafsåsen hatt kornåkrer på oppbygde terrasser (750-760 m over havet). Dette var for alle det tryggeste stedet å dyrke korn på. Disse terrassene gror på igjen, dels med ospeskog.
Artsfunn: Det er funnet 110 plantearter, av disse 23 naturengplanter og 10 seterplanter. Det mest interessante var funn av marinøkkel (NT på rødlista 2006) flere steder på bruket.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er et generelt artsrikt gammelt kulturlandskap, men de mest artsrike engene gror igjen.
Skjøtsel og hensyn: Det viktigste er at bosetting og jordbruksdrift kan fortsette, slik at engene blir slått og høstet. Det er også ønskelig med lett etterbeiting om høsten. De magreste naturengene bør også høstes, selv om noe av dette ikke er traktormark. De avgrensete, mest artsrike områdene bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Fjellgardene: Hafsåsen: Åsattløgu

Naturbasenummer:	BN00020541
Areal:	3,2
Sist undersøkt:	21.08.2003
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1563-169
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	MQ 9923-9930, 3201-3210
Høyde over havet:	790-810 m
Undersøkt/kilder:	mange besøk 1993-1999 (Jordal 2000), 21.08.2003, JBJ (Jordal 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger oppå åsen før man kjører ned i Hafsåsen, like ved bygdeveien. For flere detaljer: se Jordal (2000). Lokaliteten er i 2006 i sakte gjengroing.
Vegetasjon: Tørrbakkeelementet med dunhavreenger (G7b) er godt utviklet i Hafsåsen, dette gjelder også denne lokaliteten. Ca. 30% G4, 70% G7b.
Kulturpåvirkning: Lokaliteten er tidligere slått (om ikke hvert år) og beitet. I 2003 var det dårlig beita, mye dødgras, og oppslag av osp.
Artsfunn: Stor bestand av marinøkkel (trolig >100) (NT på rødlista 2006), betydelig bestand av sandfiol og fjellmarinøkkel (NT på rødlista 2006). Ellers kan det nevnes bergrublom, fjellarve, fjellfrøstjerne, flekkmure,

lodnerublom, rødknapp, sauesvingel, setermjelt, seterrapp og sølvmure. Lokaliteten har et lignende tørrbakkepreg som Liin i Svisdalen, men ligger høyere (800 m) og har et litt annet artsutvalg. Det er funnet 25 sopparter. Sopparter som indikerer kalk: svartlodnetunge *Trichoglossum hirsutum* og gul småfingersopp *Clavulinopsis corniculata*. Det ble også funnet liten vokssopp *Hygrocybe insipida* og dvergmelsopp *Clitopilus scyphoides*, den siste er sjelden og vokser på mosen putehårstjerne *Tortula ruralis*. Videre ble det funnet 4 rødskivesopp-arter, hvorav den mest uventede var rødlistearten glassblå rødskivesopp *Entoloma caeruleopolitum* (NT).
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en nokså intakt slåtteeng, og utvalget av plantearter og beitemarkssopp er særpreget og interessant. Godt utviklet dunhavreeng (G7b) er en sjelden vegetasjonstype, og forekomsten av sandfiol er også sjelden og verdifull, dessuten flere rødlistearter, og generelt høy artsrikdom.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig med fortsatt slått og beiting. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Fjellgardene: Jenstad: Haugen

Naturbasenummer:	BN00020549
Areal:	4,25
Sist undersøkt:	16.07.1999
Verdi:	C
Verdi revurdert:	C
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1563-167
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	NQ 0342-0349, 3097-3115
Høyde over havet:	450-470 m
Undersøkt/kilder:	16.07.1999, JBJ, (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Kulturlandskap med både fulldyrka, gjødslet eng og magrere tradisjonell naturbeitemark og slåtteeng. Det som her er avgrenset, er en gjengroende sølvbunkeeng med oppslag av småbjørk, grønnvier m.m som ligger nord for bruket, på nedsida av gamleveien til Jenstad. Her er de mest artsrike naturengrestene på bruket.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (gulaks/engkveineng, G4a) og sølvbunkeeng (G3).
Kulturpåvirkning: Slått/beiting m.m.
Artsfunn: Mest interessant i enga var prestekrage, blåklokke og en ubestemt art av hårsvevegruppa.
Verdisetting: Området blir verdisatt til C (lokalt viktig) på grunn av at det er en viss artsrikdom, men denne er i ferd med å gå tapt som følge av gjengroing.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig med fortsatt slått og beiting.

Sunndal: Fjellgardene: Jenstad: hovedbruket

Naturbasenummer:	BN00020551
Areal:	10,72
Sist undersøkt:	16.07.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1563-166
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	NQ 0323-0354, 3065-3086
Høyde over havet:	425-490 m
Undersøkt/kilder:	16.07.1999, JBJ, (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Kulturlandskap med både fulldyrka, gjødslet eng og magrere tradisjonell naturbeitemark og slåtteeng. Det som her er avgrenset, er overflatedyrkete kantområder av innmarka på hovedgarden på Jenstad. For å unngå å beskrive mange separate områder er de ulike delområdene forbundet til ett med tynne "kanaler".
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4), sølvbunkeeng (G3), dunhavreeng (G7b, fragmentarisk) på innmarka. Skogen nedenfor mot juvet består av lauvtrær (bjørk, rogn, selje) med engvegetasjon i bunnen (ikke avgrenset). Vegetasjonen består dels av låge urter som fjellfiol, kvitmaure, småmarimjelle, grasarter som engkvein, smyle og rødsvingel, dels av høyere urter som tyrihjelm og skogstorkenebb. Her har det tidligere vært både slått, beiting og lauving. Flere seljepiler vitner om det siste.
Kulturpåvirkning: Slått/beiting m.m.
Artsfunn: Det er funnet 113 plantearter på hele bruket, av disse 22 naturengplanter og 4 seterplanter. Ikke alle disse ble funnet i de avgrensete områdene. Eksempler på arter: bakkesøte (NT på raudlista 2006), marinøkkel (NT) og

rødlistearten lillagrå rødskivesopp *Entoloma griseocyaneum* (NT) foruten flere tørrengarter: sølvmure, småbergknapp, åkerforglemmegei, vårpengeurt, gulmaure, hårsveve, fjellrapp, fjelløyentrøst, småsmelle. Det finnes eldre funn av stor bloddråpesvermer *Zygaena lonicerae* (EN) fra Jenstad, en rødlistet sommerfuglart tilknyttet gammelt kulturlandskap og rasenger, og som nå hovedsakelig forekommer i Møre og Romsdal (Hansen & Aarvik 2000).
Verdisetting: Endra av JB Jordal 19.03.2007: Etter desember 2006 er følgende arter funnet her oppført på rødlista: bakkesøte (NT), marinøkkel (NT), lillagrå rødskivesopp (NT) og stor bloddråpesvermer (EN). Dette sammen med den trua vegetasjonstypen dunhavreeng og intakte, meget artsrike enger (avstandsobservert 2006) tilsier verdi A.
Skjøtsel og hensyn: Det er ønskelig med fortsatt slått og beiting.

Sunndal: Fjellgardene: Røymoen: Kristenstu

Naturbasenummer:	BN00020563
Areal:	16,25
Sist undersøkt:	20.07.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1563-181
Kartblad:	1419 I Storskrymten
UTM (EUREF 89):	MQ 9856-9878, 2970-2987
Høyde over havet:	725-740 m
Undersøkt/kilder:	20.07.1999, JBJ, (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Kristenstu har den østligste delen av dyrkamarka på Røymoen, med et omfattende system av steingjerder rundt. Bruket er fraflyttet. Enga nordøstover fra husene blir slått. Mot steingjerdet som grenser mot utmarka helt i nordøst ligger smale naturengkanter med bl. a. marinøkkel. For flere detaljer: se Jordal (2000a).
Vegetasjon: Rett sør for husene ligger to beiteskifter på hver side av Nebb-bekken med gjengroende dunhavreeng (G7b, truet vegetasjonstype), og innslag av sølvbunkeeng (G3) og engkvein/gulaks-eng (G4a). Det er oppslag av bjørk, einer, skogstorkenebb og tyrihjelm her, ellers ble det funnet kvitmaure, småengkall, blåklokke, flekkmure, fjellfrøstjerne og harerug. Et hestebeite på sørsida av bekken i sørøst ble bare vurdert med kikkert, det så ut til å være dominert av sølvbunkeeng (G3). Det mest interessante på bruket var de sørvendte bakkeskråningane ned mot bekken østover fra husene. Disse er dels i gjengroing med geitrams og hundegras, men deler av skråningene hadde fremdeles artsrike tørrenger med mye engkvein, rødsvingel og seterrapp (G4a/c).
Kulturpåvirkning: Tidligere slått og beiting, nå slått og beiting enkelte steder, andre steder gjengroing.
Artsfunn: Det er funnet 64 plantearter, av disse 11 naturengplanter og 9 seterplanter. I tørrengene østover langs bekken vokste bl. a. lodnerublom, marinøkkel (NT på rødlista 2006), bakkesøte (NT), bakkestjerne, takhaukeskjegg, fjellrapp, stemorsblomst, fjellarve og småsyre. Av fugl ble det observert tårnseiler, og hekkende linerle og kjøttmeis.
Verdisetting: Området blir verdisatt til B (viktig) på grunn av at det er middels artsrike gamle slåtteenger som dels gror igjen, dels beites.
Skjøtsel og hensyn: Det er positivt at deler av innmarka blir slått. Det hadde også vært ønskelig at tørrengene langs bekken i øst også blir slått år om annet. Engene sør for husene burde slått eller beitet, ellers vil de gro helt igjen. Det avgrensete området bør ikke gjødsles.

Sunndal: Fjellgardene: Røymoen: Utistu

Naturbasenummer:	BN00020561
Areal:	9,29
Sist undersøkt:	20.07.1999
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	U
Lokalitetsnummer:	1563-180
Kartblad:	1419 I Storskrymten
UTM (EUREF 89):	MQ 9833-9855, 2969-2988
Høyde over havet:	715-730 m
Undersøkt/kilder:	20.07.1999, JBJ, (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Utistu har innmarka i sør og vest på den flata som utgjør Røymogårdene. Dette er det eneste av de tre bruka der det bor folk. Det mest interessante her er relativt store bakker med ugjødslete, tørre naturenger opp mot skogen i vest. Ved besøket den 20. juli var disse helt blå av blåklokke. For flere detaljer: se Jordal (2000). På kartet er to delområder forbundet med en tynn ”kanal” for å unngå å beskrive dem som to separate områder.

Vegetasjon: Vegetasjonen var rik på urter og gras. En del partier hadde mye engkvein og ryllik (G4a), men det er overganger mot tørrenger (G7/G8). Enkelte steder var det også noe engsyre og småsyre. De mest interessante partiene hadde putehårstjerne *Tortula ruralis* og grantujamose *Abietinella abietina* i bunnen, og en urterik vegetasjon. På sørøstsida av Myrbekken rett ved husene var det også en liten natureng som har en viss interesse.
Kulturpåvirkning: Innmarka blir slått og noe beitet av sau vår og høst.
Artsfunn: Det er funnet 75 plantearter, av disse 13 naturengplanter og 7 seterplanter. Fra artsinventaret i de tørre naturengene må det særlig nevnes funn av den sjeldne håndmarinøkkelen (6 individer), en art som står som VU-sårbar på rødlista 2006, og som bare er kjent fra ett funn tidligere i fylket (Smøla: Roksvåg 1969, ikke gjenfunnet på 90-talet, Jordal & Gaarder 1998b). Senere samme dag ble samme arten funnet på Tøftvangen i Grødalen, som dermed blir tredje funnet i fylket. Den er senere også funnet i seterlandskapet i Brøstdalen, Rauma. Andre viktige funn i disse engene var marinøkkel (NT på rødlista 2006), fjellmarinøkkel (NT på rødlista 2006), takhaukeskjegg og snøsøte. Videre fantes blåklokke, stemorsblom, fjellrapp, flekkmure, harerug, karve, kjerteløyentrøst, kvitkløver, rødknapp, setermjelt og en ubestemt art av hårsveve-gruppa.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er velutviklete slåtteenger med mange interessante arter, bl.a. hele 3 marinøkkelarter (alle på rødlista), hvorav håndmarinøkkel her har en av sine få intakte lokaliteter i fylket.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at bosetting og jordbruksdrift i form av slått og beiting kan fortsette. Hvis denne drifta opphører eller endrer seg vesentlig, står tørrengene i fare for å gro igjen. Det er langt mellom lokaliteter med tre marinøkkelarter. Å ta vare på dette må være en prioritert oppgave. Håndmarinøkkel er svært sårbar for opphør av slåtten, og vil da trolig kunne forsvinne raskt. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Fjellgardene: Svisdal: Liin

Naturbasenummer:	BN00020547
Areal:	11,87
Sist undersøkt:	30.08.1994
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1563-163
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	NQ 0273-0295, 3111-3123
Høyde over havet:	535-575 m
Undersøkt/kilder:	30.08.1994, JBJ (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Tradisjonelt kulturlandskap med lang kontinuitet. Artsrike tørrenger. Nestuliin består av tørrbakkevegetasjon på morenemasse. Her beiter sau vår og høst, den senere tid er området også svidd om våren. Sammen med tørrbakkene nedenfor Gammelsvøu er Nestuliin blant de fineste tørrengsamfunnene i Møre og Romsdal. I Lykkjeliin beitet det sau i 1999, men dette området er på en eller annen måte blitt vesentlig mer artsfattig enn Nestuliin. Bortstuliin blir slått i øvre del, mens nedre del gror igjen. Her har trolig vært tørrbakkesamfunn av samme kvalitet som Nestuliin, men disse er nå i sterk gjengroing, og mye av artsinventaret er trolig borte, eller finnes som små, fragmenterte bestander som er på vei ut. Bruket er i drift pr. 2006.
Vegetasjon: Særlig tørrbakkeelementet med dunhavreenger er godt utviklet i Nestuliene. Vegetasjonen er dels dunhavre-eng (G7b), dels sauesvingel-flekkmureeng (G8). I de gjengroende, fuktige partiene ned mot veien nederst i Bortstuliin vokser kraftig nitrofil vegetasjon av hundekjeks, geitrams, strandrør, bringebær m.m. (G14: frisk næringsrik gammeleng, ikke avgrenset).
Kulturpåvirkning: Engene blir delvis slått årlig, beita, og tidligere litt gjødslet. Om vårene blir det nå for tida brent gras (Pål Svisdal pers. medd.).
Artsfunn: Eksempler på arter i Nestuliin: bakkemynte, bakkestjerne, bergrublom, bergveronika, blårapp, burot, hårsveve, kattefot, kjerteløyentrøst, kvitmaure, lintorskemunn, lodnerublom, marinøkkel (NT på rødlista 2006), rødknapp, sandarve, en ubestemt art av hårsveve-gruppa, småbergknapp, sølvmure og vårpengeurt. I bunnsjiktet finnes bl. a. granmose og labbmose. I Lykkjeliin ble det funnet bl. a. berggull, blårapp, dunhavre, fjelltimotei, flekkmure, gjeldkarve, harerug, karve, kvitmaure, markjordbær, rødknapp, sandarve, småbergknapp og sølvmure. I Bortstuliin ble det bl. a. funnet: dunhavre, blåklokke, blårapp, fjellarve, fjelltimotei, harerug, karve, kvitmaure, lintorskemunn, markjordbær, prestekrage, lodnebregne og småbergknapp. Det skal finnes bevart hortulan-egg fra rundt 1970 da arten hadde tilhold her.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en velutviklet og artsrik noe kalkrik tørreng, som også er en regionalt meget sjelden naturtype.
Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er et av få eksempel i fylket vårt på artsrike, innlandspregete tørrbakkesamfunn. Lokaliteten bør ikke gjødsles. Det er sterkt ønskelig at tradisjonelle slåtteenger bevares gjennom slått, og at det som ikke blir slått, blir bevart gjennom beiting. Lokaliteten bør ikke gjødsles.

Sunndal: Fjellgardene: Svisdal: Svisdalshaugene

Naturbasenummer:	BN00020545
Areal:	2,88
Sist undersøkt:	20.08.2001
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1563-164
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	NQ 0244-0253, 3133-3145
Høyde over havet:	625-645 m
Undersøkt/kilder:	14.07.1999, 20.08.2001, JBJ (Jordal 2000, 2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Tradisjonelt kulturlandskap med lang kontinuitet. I øverste del av innmarka på Nestu, ned mot elva ved Svisdalshaugene finnes en av de mest særpregete dunhavreengene i hele fylket. Dette er en tidligere slåtteeng på rundt 1,5 dekar som nå bare blir beitet vår og høst. Vegetasjonen er såpass lavproduktiv og tørkepåvirket at dette ikke fører til noe dramatisk gjengroing.
Vegetasjon: Vegetasjonen er dels dunhavre-eng (G7b), dels sauesvingel-flekkmureeng (G8).
Kulturpåvirkning: Engene blir delvis slått årlig og beitet.
Artsfunn: Eksempler på arter i denne enga: store mengder marinøkkel (trolig 300-500 individer) (NT på rødlista 2006) og bakkesøte (NT) (opptil 40 individer pr kvadratmeter), dessuten vill-løk, fjellnøkleblom (NT), bakkestjerne, rødknapp, mye prestekrage, fjellrapp, blåklokke, flekkmure, aurikkelsveve, en ubestemt art i hårsveve-gruppa, kattefot, jonsokkoll, vårpengeurt, harerug, karve og kvitmaure. Det er funnet 3 beitemarkssopp, bl. a. engvokssopp *Hygrocybe pratensis* og mørktannet rødskivesopp *Entoloma serrulatum*, og det er trolig potensiale for flere arter. Videre ble det observert perlemorssommerfugler, skogdjevel og mye småsommerfugler. Gulerle (underarten såerle) har omtrent årlig tilhold i området, er observert varslende og hekker trolig på Svisdalshaugene.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er en meget artsrik og intakt kalkrik slåtteeng. Den beites av storfe, men slås fortsatt enkelte år.
Skjøtsel og hensyn: Dette er trolig en av de mest spesielle enkeltlokalitetene i fjellgårdene, og man bør her ikke gjødsle eller pløye for nært inntil. Om dette stedet ikke blir slått, er det viktig at det beiter dyr.

Sunndal: Fjellgardene: Svøu

Naturbasenummer:	BN00020548
Areal:	13,7
Sist undersøkt:	28.07.2006
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1563-162
Kartblad:	1420 II Romfo
UTM (EUREF 89):	NQ 0259-0281, 3086-3116
Høyde over havet:	540-600 m
Undersøkt/kilder:	28.06.1994, 30.08.1994, 28.06.1998, 14.07.1999, 20.07.1999 (Jordal 2000, 2004b), 28.07.2006, JBJ

Områdebeskrivelse
Generelt: Gammel-Svøu er en gammel gård som er under restaurering med offentlege midler, som eksempel på en fjellgård typisk for området. Bruket ligger sør og vest for elva. I nedkant møter innmarka skogen, men langt nedover her (Svøuliene) har det tidligere vært slått og høy har vært båret opp. Nå (1999) er dette en artsrik skog som er noe beitet. Bruket har flere lite gjødselpåvirkete slåtteenger. Størst biologisk interesse knytter det seg til tørrbakkene nedenfor Gammelsvøu, som har et kontinentalt preg og er sjeldne i fylket (østlig utbredelse). Det avgrensete området tar i tillegg med kantområdet opp langs elva og naturenger i nedkant av gårdsvegen. Mosaikkpreget tradisjonelt kulturlandskap med lang kontinuitet. Meget artsrike slåtteenger, naturbeitemarker, skogsbeite m.m., dels utenfor det avgrensete området. Engene slås fortsatt i 2006.
Vegetasjon: Særlig tørrbakkeelementet med dunhavreenger m.m. (G7b, G8) er godt utviklet nedenfor gammel-Svøu. De engene som ligger nederst blir ikke slått, og her er det noe frodigere med litt tendens til gjengroing, med sølvbunkeeng (G3), hundegras og stormaure. Naturenger av engkvein/gulaks-type (G4a) finnes i kantene både nedover og oppover fra gårdsveien langs elva, videre på nersida av veien nedenfor nyfjøset. Disse naturengene har f. eks. prestekrage, blåklokke, finnskjegg, harerug og legeveronika. Vegetasjonen i skogen i Svøuliene (mest lysåpen bjørkeskog) er gras- og urterik (C2c, skyldes kulturpåvirkning), med engkvein, gulaks, hundegras, sølvbunke, gulskolm, kvitmaure,

firkantperikum, rødsvingel, liljekonvall, skogmarihand, skogrørkvein, skogstorkenebb, sløke, småmarimjelle, spreidd tyrihjelm og gjeldkarve. Det ble funnet flere styvingstre av selje.
Kulturpåvirkning: Svøu er eksempel på en gammel fjellgard typisk for området. Engene nedenfor blir slått årlig, beita, og tidligere litt gjødslet.
Artsfunn: Det er funnet 148 plantearter på bruket, av disse 27 naturengplanter og 8 seterplanter. Eksempler på arter: bakkestjerne, bakkesøte (NT), bakkeveronika, dunkjempe, fjellnøkleblom, gjeldkarve, hårsveve, marinøkkel (NT på rødlista 2006), prestekrage, sølvmure, småsmelle, småbergknapp, snøsøte, lintorskemunn, markjordbær, sandarve, tysk mure, vill-løk, vårskrinneblom og flere mangeblomstra arter fra hårsveve-gruppa. Sopparter: stor eggrøyksopp, kjeglevokssopp, ruterøyksopp, beitesjampinjong og stilkmosekanterell (dårlige data pga. tørke). Videre hadde tørrengene massevis av perlemorssommerfugler og småsommerfugler på varme soldager.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et meget artsrikt kulturlandskap som er et resultat av langvarig bruk og et klima som er regionalt uvanlig (varmt og tørt). I regional sammenheng er slike tørrbakker meget viktige å ta vare på.
Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er et av få eksempel i fylket vårt på artsrike, innlandspregete tørrbakkesamfunn. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes. Det er sterkt ønskelig at tradisjonelle slåtteenger bevares gjennom slått, og at det som ikke blir slått, blir bevart gjennom beiting.

Sunndal: Jordalsgrenda: Jordalsvøttu

Naturbasenummer:	BN00020406
Areal:	7,04
Sist undersøkt:	15.09.2001
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	Is
Lokalitetsnummer:	1563-021
Kartblad:	1420 IV Stangvik
UTM (EUREF 89):	MQ 645-646 591
Høyde over havet:	255-280 m
Undersøkt/kilder:	Jordal & Sivertsen (1992), Jordal & Gaarder (1993), Aksdal (1994), Jordal (2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Sommerfjøsmark med gamle slåtteenger og intakt, restaurert høyløe.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) og sølvbunkeeng (G3). Godt mosedekke.
Kulturpåvirkning: Ut over 1990-tallet gradvis dårligere beitetrykk (færre sauer). Tidligere slåttemark, slåtten er tatt opp igjen med STILK-midler de senere årene. En av de få intakte høyløene i distriktet står ved slåtteenga. Løa er restaurert sist på 1990-tallet, delvis med tilskudd av STILK-midler.
Artsfunn: Det er kjent 36 arter av beitemarkssopp fra denne lokaliteten, av disse mange rødlistearter av beitemarkssopp, dels i høyere kategorier: narremusserong *Porpoloma metapodium* (VU), rødnende lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT), musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT), bitter vokssopp *Hygrocybe mucronella* (ikke lenger rødlista), gulbrun narrevokssopp *Camarophyllopsis schulzeri* (NT), fiolett greinkøllesopp *Clavaria zollingeri* (NT) og vranglodnetunge *Trichoglossum walteri* (VU), *Entoloma atrocoeruleum* (NT), *Entoloma exile* (ikke lenger rødlista), *Entoloma griseocyaneum* (NT) og *Entoloma formosum* (ikke lenger rødlista). I tillegg til dette ble det funnet hornsopp *Onygena equina* (NT) på gammelt horn, indigorødskivesopp *Entoloma euchroum* (NT) på død ved av gråor, og skorpelavene hvitringnål *Calicium trabinellum* og *Xylographa vitiligo* på tømmer i høyløa. Det er laget en karplanteliste på 42 arter, og 9 av disse er naturengplanter. Det er bl. a. funnet marinøkkel (NT på rødlista 2006).
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av mange rødlistearter, dels i høyere kategori, og fordi det er en artsrik slåtteeng som fortsatt slås. Er med blant de 104 utplukkete nasjonalt verdifulle kulturlandskapsområdene (spesialområde, Iversen et al. 1994).
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at slåtten kan fortsette, det ser ut til å være den eneste måten å bevare lokaliteten på, siden beitetrykket i området ser ut til å bli stadig svakere. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Jordalsgrenda: Jordalsøra

Naturbasenummer:	BN00020399
Areal:	11,27
Sist undersøkt:	15.09.2006
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1563-020
Kartblad:	1420 IV Stangvik
UTM (EUREF 89):	MQ 653-654 600-601

Høyde over havet: 10-55 m
Undersøkt/kilder: Aksdal (1994), Jordal & Gaarder (1999), Jordal (2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Området ligger vest for riksveien ogutgjør bakkene på gården Jordalsøra. Det består av gamle slåtteenger som fortsatt slås om sommeren og beites vår og høst av sau.
Vegetasjon: For det meste kalkfattig tørreng (G4), men også litt utmagret sølvbunkeeng (G3).
Kulturpåvirkning: I hele 1900-tallet beitet av sau vår og høst. Om sommeren var Kalvhusvøttu slåttemark til ca. 1956, kubeite ca. 1956-ca. 1980, etter ca. 1984 slått med motorslåmaskin en gang hver sommer (juli). En liten del av skiftet Kalvhusvøttu var potetåker sist på 1800-tallet, deler av Ytre og Indre Geilen ble pløyd på 1950-tallet. Ytre og Indre Geilen har vært slåtteeng så langt tilbake som man vet. Har i perioder av etterkrigstida vært gjødslet med små mengder kunstgjødsel (Ivar Jordal).
Artsfunn: Det er kjent 44 arter av beitemarkssopp på lokaliteten. Rødlistearter: vridd køllesopp *Clavaria amoenoides* (NT), fiolett greinkøllesopp *Clavaria zollingeri* (NT), ravnerødskivesopp *Entoloma corvinum* (NT), lillagrå rødskivesopp *Entoloma griseocyaneum* (NT), *Entoloma pratulense* (NT), *Entoloma scabropellis* (VU), *Entoloma sodale* (NT), gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT), musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT), rødnende lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT), skifervokssopp *Hygrocybe lacmus* (NT), svartdugget vokssopp *Hygrocybe phaeococcinea* (NT), *Hygrocybe subpapillata* (VU), elegant småfingersopp *Ramariopsis subtilis* (NT), vranglodnetunge *Trichoglossum walteri* (VU). Av planter kan nevnes marinøkkel (en av de største bestandene i lavlandet i fylket, >100 individer) (NT på rødlista 2006), grov nattfiol (slåtteengart), småengkall, smalkjempe og kjerteløyentrøst.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av mange rødlistearter, dels i høyere kategori, og fordi det er artsrike slåtteenger som fortsatt slås. Er med blant de 104 utplukkete nasjonalt verdifulle kulturlandskapsområdene (Iversen et al. 1994).
Skjøtsel og hensyn: Det er svært viktig at slått og beite kan fortsette. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Sunndalsfjorden nordside: Flåøya

Naturbasenummer: BN00020414
Areal: 2,20
Sist undersøkt: 01.07.2006
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1563-001
Kartblad: 1420 III Sunndalsøra
UTM (EUREF 89): MQ 7195-7201, 5767-5774
Høyde over havet: 2-5 m
Undersøkt/kilder: 31.05. og 09.06.2002, JBJ, Jordal (2004b), 01.07.2006 JBJ

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten ligger øst for småbruket på Flåøya, mellom nausta og skogen. Dette er en gammel slåtteeng som trolig har vært lite gjødslet.
Vegetasjon: Frisk fattigeng, med overganger mot strandeng-samfunn og strandberg, og mot furuskog i nord.
Kulturpåvirkning: Det har vært drevet jordbruk på Flåøya i lengre tid. Lokaliteten slås (2006) av Flåøyas venner. En del ferdsel i forbindelse med friluftsliv.
Artsfunn: Mest interessant var funn av den rødlista sommerfuglarten stor bloddråpesvermer *Zygaena lonicerae*, lokaliteten er norsk nordgrense, kulturmarks- og rasmarksart, er i Norge bare kjent fra indre strøk i Møre og Romsdal, bestandene på Østlandet er antatt forsvunnet), og den sjeldne plantearten gullhavre i enga (tidligere på rødlista). Ellers vokser bl. a. følgende planter her: beitesvever, bitterbergknapp, blåklokke, bustnype, dunhavre, engsmelle, fuglevikke, gulflatbelg, kjerteløyentrøst, nyresoleie, småengkall, tiriltunge. Innlagt 16.03.2007 av JB Jordal: Stor bloddråpesvermer er i den nye rødlista (2006) plassert i kategori EN - sterkt truet, og ble sist observert 01.07.2006 med minimum 8-10 individer.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at det er ei intakt slåtteng med et uvanlig artsmangfold, da særlig nordligste bestand av rødlistearten stor bloddråpesvermer. De fleste intakte norske forekomstene av stor bloddråpesvermer ligger nå i Møre og Romsdal.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at slåtten fortsetter, da gjerne sen slått (etter midten av juli). Dette vil være en viktig utfordring framover. Det er ønskelig at enga ikke blir gjødslet. Siden området er mye besøkt, vil det være positivt med en informasjonstavle som forteller om verdiene i kulturlandskapet. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes.

Sunndal: Øksendalen: Grytneset

Naturbasenummer: BN00020427
Areal: 14,00

Sist undersøkt: 25.06.2002
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1563-035
Kartblad: 1420 II Sunndalsøra
UTM (EUREF 89): MQ 7006-7017, 5509-5535
Høyde over havet: 5-60 m
Undersøkt/kilder: 25.06.2002, JBJ, Jordal (2004b)

Områdebeskrivelse
Generelt: Lokaliteten er deler av innmarka på garden Grytneset. Lokaliteten er slåtteeng som dels har fått små mengder gjødsel i lang tid, og som dels er pløyd for lang tid siden, eller i øvre deler trolig bare overflateryddet. Stukturen tilsier at slåtteenga kan ha godt potensiale for beitemarkssopp, men dette er ikke undersøkt.
Vegetasjon: Mest frisk fattigeng, litt sølvbunkeeng.
Kulturpåvirkning: Trolig et meget gammelt kulturlandskap. I 2002-2003 ble det delvis slått, men ikke lenger beitet.
Artsfunn: Planter: aurikkelsveve, blåklokke, blåknapp, blåkoll, brudespore (NT på rødlista 2006), grov nattfiol, harerug, hårsveve, knegras, kvitbladtistel, marinøkkel (NT på rødlista 2006), prestekrage, rødknapp, smalkjempe, småsmelle, tiriltunge.
Verdisetting: Området blir verdisatt til A (svært viktig) på grunn av at lokaliteten er artsrik og har større arealer med tradisjonell slåtteeng med potensiale for rødlistearter. Tradisjonell slåtteeng som ikke er pløyd på lang tid, og som fortsatt brukes, er sjelden i både regional og nasjonal sammenheng.
Skjøtsel og hensyn: Det er sterkt ønskelig med fortsatt slått. Lokaliteten bør ikke gjødsles eller pløyes.

Surnadal: Melhus, Steinberget

Naturbasenummer: BN00018160
Areal: 5,83
Sist undersøkt: 23.09.1995
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder: 23.09.1995 GGa (Jordal & Gaarder 1997, Aune 2005b)

Områdeskildring (Naturbase)
Områdeskildring etter Jordal & Gaarder (1997). Lokaliteten er ein ugjødsla hage ved eit bustadhus, men har tidlegare sannsynlegvis vore slåttemark. Hagen blir framleis slått. Marka er frisk til fuktig. Det vart funne fire artar beitemarkssopp, bl.a. raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT). Det vart ikkje teke planteliste. Av plantefunn kan særleg nemnast grov nattfiol (*Platanthera chlorantha*). Jordal & Gaarder (1997 og 1999) legg vekt på den raudlista soppen og gir lokaliteten "regional verdi" og under tvil følgjer vi opp med BM-verdi B.

Surnadal: Nordmarka: Austergardssetra

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 24.09.1997
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder: 13.09.1993, GG & JBJ, 03.09.94, 01.09.1995, 24.09.1997, JBJ (Jordal & Gaarder 1993, 1995a, 1997)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg på Nordmarka og består av store setervollar på dels på kalkholdig grunn.
Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av frisk fattigeng med innslag av vekselfuktig baserik eng.
Kulturpåverknad: Dette var den siste utmarksgarden som vart avfolka på Nordmarka. Drifta varte frå først på 1600-talet til 1842 (Ansok 1977). Seinare har området vore bruka til setring og beite. No er beitetrykket for lågt, og området veks att med høgt gras og perikum. Det har vore kontinuerleg ljåslått av Peder Rindal på Austergardssetra til 1993, munnleg opplysning Ola Fiske 1995 (Aune 2005b). Sidan har ein observert hest og streifande sau.
Artsfunn: Det er kjent 16 naturengplanter, fleire av desse indikerer kalkrik grunn. Nokre planteartar: aurikkelsvæve, bjønnbrodd, blåklokke, blåkoll, breiull, enghumleblom, firkantperikum, fjellaugnetrøst, fjellfrøstjerne, fjelltimotei, gulstorr, harerug, hårstorr, jåblom, karve, kornstorr, kvitbladtistel, kvitmaure, myrklegg, myrsnelle, prestekrage, smalkjempe, småengkall, stortviblad, sumphaukeskjegg, sumpmaure og svarttopp. Av beitemarkssopp er det hittil kjent 8 artar. Den sjeldne sauevokssoppen *Hygrocybe ovina* (VU) vart i 1995 attfunnen på same stad som i 1993, i eit artsrikt

samfunn med 29 planteartar (10 naturengartar) i ei 1x1 m rute med soppen i sentrum. Sauevokssopp er berre kjent frå 5 lokalitetar i Norge etter 1980, av desse ligg tre her i fylket. Av andre beitemarkssopp som står på raudlista er det funne fiolett greinkøllesopp *Clavaria zollingeri* og gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (begge NT). I 1997 vart det funne 14 nye artar av grasmarkssopp, av desse 6 beitemarkssopp. Dei mest interessante artane var lillagrå raudskivesopp *Entoloma griseocyaneum* (NT), grå vokssopp *Hygrocybe irrigata* og lutvokssopp *Hygrocybe nitrata*. Etter 1997-sesongen er det kjent 24 artar av grasmarkssopp, av desse 14 beitemarkssopp. Mellom desse er det særleg raudlistearten sauevokssopp *Hygrocybe ovina* (VU) som er viktig å ta vare på. Arten vart sett også i 1997, men veksestaden er i attgroing.
Verdisetting: På grunn av dei mange raudlisteartane, dels i høgare kategori, får lokaliteten verdi A, men verdiane kan verta reduserte som følgje av attgroing, og tilstanden dei siste 10 åra er ikkje nærare kjent.
Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten hadde 1993-1997 for dårleg hevd, dette medfører ein del høgt gras, opphoping av strø og ei gradvis endring av vegetasjonen i retning av høge gras og urter som sølvbunke og firkantperikum. Det hadde derfor vore ønskjeleg med eit hardare beitetrykk. Truleg ville det vore ein stor fordel å slå heile vollen ein gong med lett utstyr (motorslåmaskin) og raka bort graset, og seinare prøva å få dit fleire dyr, t. d. ungdyr eller fleire hestar i tillegg til sau. Eit høgare ambisjonsnivå vil vera å fortsetta slåtten, som vil vera det optimale for dei biologiske verdiane. Dette vil motverka den attgroingstendensen ein ser i dag. Det er muleg vollen kunne ha vore inngjerda til dette formålet. Skjøtsel av veksestaden for sauevokssopp krev detaljert informasjon til alle impliserte, mellom anna for å hindra fysiske inngrep som t.d. vegbygging. Elles må ein halda nede buskar som tek til å koma opp på veksestaden og gjerne slå dei næraste kvadratmetra med ljå.

Surnadal: Vaulen

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	17.09.1995
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Undersøkt/kjelder:	03.09.1994, 01.09.1995, 17.09.1995 JBJ (Jordal & Gaarder 1995a, Jordal 1996)

Områdeskildring
Generelt: Vaulen ligg rundt 380 m over havet. Dette er slik som Austergarden og Erkgarden (nedanfor) ein gammal gard som seinare er blitt bruka til setring og beite. Landskapet er prega av dalar og ryggar i aust-vest-retning, og Vaulen ligg på ein slik rygg mellom to dalføre som begge går fram til Vaulavatnet. Setervollen ligg der denne ryggen skrånar ned mot vatnet. Dette er ein stor setervoll, som må ha gjeve mykje vinterfôr. I dag gjer attveksinga seg gjeldande ved at heile vollen er dominert av store mengder firkantperikum. Dette er eit stadium før småskogen kjem inn frå kantane og tek over. Somme stader er det flekker utan eller med lite perikum. Desse flekkene har gras og urter som sauene likar godt. Truleg er det i dag hovudsakeleg desse perikumfattige områda som blir beita av sauene år etter år. På denne måten held dei truleg perikumen borte frå desse flekkene.Ved mine besøk talde eg opptil 25 sauer på vollen. Det finst kalkhaldige bergartar i området, og nokre planteartar tyder på at dette gjev seg utslag somme stader på Vaulen.
Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av frisk fattigeng med stadvis høg dekning av firkantperikum.
Kulturpåverknad: (Frå Jordal 1996): Setervollen var prega av attgroing med firkantperikum, som hadde ein dominans i feltskiktet på 50-90 % over store deler av vollen. Vestre del av setervollen vart i 1995 og 1996 slått med ljå av Surnadal Bygdeungdomslag og Surnadal Bondelag, og graset vart raka vekk. Dette er eit godt eksempel på vellukka, dugnadsbasert skjøtselsslått som truleg har god effekt for å motverka attgroing og halda oppe det kulturbetinga mangfaldet. Perikumen har alt minka i mengde, og opplegget synest dermed å vera vellukka. Det er laga ein skjøtselsplan for området (Jordal 1996). Kommentar JB Jordal 19.03.2007: Setervollen på Vaulen er delt i to skifte som vert slått annakvart år av Surnadal Jeger- og Fiskerforening. Det er og oppretta ei gruppe som kallar seg Vaulens venner som arrangerer kulturhelg på Vaulen ei av dei første helgene i august (kjelde: Even Sande, Surnadal kommune).
Artsfunn: Det er kjent 63 planteartar frå setervollen, av desse 18 naturengplanter. Det kan nemnast aurikkelsvæve, grov nattfiol, hårsvæve, kjertelaugnetrøst, prestekrage, sumpmaure og fjelltimotei. Det er vidare kjent 8 beitemarkssopp. Av desse er det grunn til å nemna limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* og gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT på raudlista 2006). Det er truleg potensiale for mange fleire beitemarkssopp.
Verdisetting: Avdi dette er ei større slåtteeng som vert halden i hevd med slått, og eit bra artsmangfald med innslag av raudlisteartar, vert verdien sett til A (svært viktig).
Skjøtsel og omsyn: Det vil ha god effekt mot m.a. firkantperikumen å slå vollen og raka vekk graset, slik som i 1995 og 1996. Jordal (1996) drøftar dette og andre mulege tiltak.

Sykkylven: Velledalen: Drotninghaug: Reiten

Naturbasenummer:	BN00015252
Areal:	11,16
Sist undersøkt:	16.10.1999

Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Undersøkt/kjelder: 14.09.1994 og 06.09.1995, GGa, JBJ; 16.10.1999, FO; (Beyer & Jordal 1995, Jordal & Gaarder 1995a, 1998a, 1999, Holtan 2004)

Områdeskildring
Generelt: Området ligg på nordsida av vegen og er det øvste bruket i Velledalen.
Vegetasjon: Lokaliteten er prega av eit tjukt og dels mjukt moseteppe som er sjeldan å finne i dag, og som truleg kan tilskrivast driftsforma, med slått utan beiting og tunge maskiner. I dette tjukke moseteppet er det ganske glissen vegetasjon med eit magert preg. Ugjødsla slåttemark har vorte eit svært sjeldan kulturlandskapselement som ein bør prioritere høgt å ta vare på.
Kulturpåverknad: Reiten vart rydda og bygd på 1860-talet med fast busetnad fram til 1936. Siste brukaren var bestefaren til noverande eigar, og hadde fire fem kyr, sauer og hest på berre ni dekar. For å få dette til, henta dei mykje fôr ved slått og lauving i utmarka. Etter fråflyttinga er bruket slått kontinuerleg og litt gjødsla, dei siste 20-30 åra av noverande eigar som ikkje har gjødsla. Slåtten føregår med motorslåmaskin, ovafor husa med langorv fram til 1994, dei seinare åra med motorljå. Tunet er spesielt med samanbygd hus og fjøs av dels svært gammalt opphav, og er registrert av kulturvernestyresmaktene.
Artsfunn: Det er funne i alt 43 planteartar, av desse 13 naturengplantar, vidare 17 beitemarkssopp og ein del andre grasmarkssoppar. Av plantar kan nemnast heiblåfjør og hårsvæve, men av særleg interesse er førekomsten av solblom (VU), som er ganske talrik. Det er vidare grunn til å nemne somme trekk som klart har med slåtten å gjere, som god førekomst av blåknapp som tåler slått fordi han har ein låg bladrosett, og ei låg dekning i feltsjiktet. Det mest spesielle, som gjev denne lokaliteten høg biologisk verdi, var funnet i 1995 av sumpjordtunge *Geoglossum uliginosum* (EN). Dette er ein art som berre har få kjende lokalitetar i Noreg, truleg ingen attverande intakte lokalitetar i Sverige av totalt ni kjende (kjelde: Johan Nitare 2006), elles er arten berre kjent frå Storbritannia. Det er også funne 12 artar vokssoppar, mellom desse gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT) og musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT) utanom fem raudskivesoppar (*Entoloma*). I tillegg vart beitehette *Mycena pelliculosa* funne i 1999.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av god tilstand og funn av ei rad sjeldne raudlisteartar, kor særleg sumpjordtunga må trekkast fram.
Skjøtsel og omsyn: Lite gjødselpåverka slåttemark som ikkje vert beita og utsett for jordpakking er i dag ein svært sjeldan kulturmarkstype. Blomsterenga på Reiten er noko folk som fer etter vegen legg merke til, og stoppar for å sjå på. I tillegg har ein her eit ideelt område for forsking på vegetasjon i denne typen eng. Skjøtselen bør derfor halda fram som før. Bruk av motorljå er ikkje heldig for blomsterplantar, sidan det slit i rota, og favoriserer gras og einskilde andre artar med sterkare røter. Skarp reiskap er best for å bevara artsmangfaldet. Slåtteenger som ikkje vert beita er ofte mindre rike på karplantar enn dei som vert beita litt i tillegg. Eventuell beiting i tillegg kan gjera lokaliteten meir artsrik fordi det lagar sår i moseteppet slik at plantar lettare kan spire, og det vil truleg ikkje ha negative effektar på soppfloraen. Det vil likevel fjerne høvet til å studere ugjødsla slåtteeng som ikkje er beita. Det burde ut frå dette vere sjølvsagt at brukaren får årleg tilskott til slåtten.

Tingvoll: Aksneset

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 21.10.2006
Verdi: Svært viktig (A)
Tilstand: I
UTM: MQ 6607 8100
Undersøkt dato: 27.06.2004, 12.09.2004, 26.09.2004, 22.05.2005, 22.09.2005, 26.09.2004, 10.10.2004, 27.06.2005, 30.09.2006, 21.10.2006, alle av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten er ei slåtteeng som ligger på selve Aksneset, rett på oversiden av det første (vestre) bruket der. Enga har antagelig ikke vært gjødslet tidligere. Samtidig er delene nærmest huset blitt holdt kontinuerlig i hevd med tradisjonell ljåslått helt fram til nå. Til å være såpass liten er enga usedvanlig artsrik, med funn av flere sjeldne og kravfulle engplanter, som brudespore (NT), vill-lin og marinøkkel (NT på rødlista 2006). For brudespore er dette en av svært få slåtteengforekomster i distriktet (ca 15 blomstrende eks. sett i 2005), for vill-lin er dette eneste slåtteengforekomst i distriktet (og regionen?), mens marinøkkel er noe vanligere, men har her en relativt god forekomst, med flere delbestander. Av andre naturengplanter kan nevnes hårsveve, kornstarr, tiriltunge, smalkjempe, blåknapp, blåklokke, tepperot, grov nattfiol og storblåfjør. I følge eier skal det tidligere også ha vært kattefot her. I tillegg er det meget god forekomst av beitemarkssopp (34 arter), inkludert flere kravfulle og rødlistede arter. Spesielt er det grunn til å trekke fram flere mycel av den sårbare arten *Entoloma sacchariolens* (VU). Også funn av sauevokssopp (VU) (2 mycel), melrødskivesopp *Entoloma prunuloides* (NT), grå duftrødskivesopp *Entoloma ameides* (NT), vrangtunge *Thuemenidium atropurpureum* (NT) og *Clavulinopsis cinereoides* (NT) er interessante funn. Enga er for rik til å høre

inn under gulaks-engkveinengene, og flere av artene indikerer et noe sesongfuktig og ganske baserikt preg. I kantsoner er det bl.a. en del røsslyng, trolig som følge av at marka er relativt grunnlendt og periodevis ganske tørr.
Verdi: Dette er den mest artsrike (i forhold til størrelsen) og best bevarte slåtteenga som er kjent på Tingvoll, og også en av de mest interessante som er kjent fra fjordstrøkene i Møre og Romsdal. Funn av mange rødlistearter, inkludert flere høyt rødlistede arter, gjør at verdien opplagt blir svært viktig (A).
Skjøtsel og hensyn: Den tradisjonelle slåtten med påfølgende fjerning av graset bør fortsette. En viss rydding av kantsoner for trær og kratt er ønskelig (dette har delvis skjedd i løpet av de siste par årene, da deler av tidligere gjengroende engareal har fått gjenopptatt skjøtselen). En ytterligere økning av engarealet mot vest, samt en del rydding av lauvskog i den retningen vil være positivt.

Tingvoll: Aksneset: Fyrlykta

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	21.10.2006
Verdi:	Lokalt viktig (C)
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
UTM:	MQ 6618 8102
Undersøkt dato:	26.09.2004, 27.06.2005, 22.09.2005, 30.09.2006 og 21.10.2006, alle av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten ligger helt ute på odden ved fyrlykta på Aksneset, og består av små engfragmenter der. Det er bare snakk om et par ti-talls kvm. med eng. Dette er trolig gamle slåtteengrester, men som har ligget for kronglete til å bli innlemmet i kulturenga ovenfor, og der både ferdsel, nærhet til sjøen og grunnlendt mark har ført til at de ikke har grodd særlig igjen, selv om de har vært uten hevd av betydning i mange år. I de siste 3 årene er de derimot igjen blitt slått på tradisjonelt vis med ljå eller to-hjuls slåmaskin. Engpartiet er ganske artsrikt, og inneholder både enkelte kravfulle arter som marinøkkel (NT på rødlista 2006) og vanlig nattfiol, samt gulaks, harerug, tepperot, tiriltunge, smalkjempe, knegras, engfrytle, småengkall, blåknapp, grov nattfiol, legeveronika, geitsvingel, finnskjegg, kornstarr og aurikkelsveve. Det er trolig dels snakk om friske gulaks-engkveinenger, men med overgang mot fukteng med blåknappdominans. Også en art som finnskjegg opptrer. I tillegg er det ganske god forekomst av beitemarkssopp her (15 arter), men for det meste av de mest vanlige og minst kravfulle arter. Lokaliteten brukes en god del til friluftsliv, da neset ikke minst er en meget populær fiskeplass. Det står ellers enkelte bjørketrær på neset, samt noen tornekratt. Brukshistoria er ikke nærmere kjent, men det virker sannsynlig at den i liten grad er blitt gjødslet tidligere.
Verdi: Enga er lita, ikke spesielt artsrik og bare funn av en rødlisteart. Det er likevel snakk om ei eng som nå skjøttes som slåtteeng og som preges av typiske engplanter. Verdien settes derfor til viktig (B) (endret 23.05.2007 av J. B. Jordal).
Skjøtsel og hensyn: Den tradisjonelle slåtten med påfølgende fjerning av graset bør fortsette. Ytterligere noe rydding av busker og kratt er ønskelig. Skånsomt friluftsliv er greitt, men en bør unngå at lokaliteten forsøples, brukes til bålplass o.l.

Tingvoll: Aksneset: Ildridtrøa

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	21.10.2006
Verdi:	Svært viktig (A)
Tilstand:	I
UTM:	MQ 6569 8084
Undersøkt dato:	12.09.2004, 26.09.2004, 22.09.2005, 26.09.2006, 21.10.2006, alle av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten er ei lita slåtteeng som ligger inntil sørsida av gamlevegen ut til Aksneset. Enga har fått gro gradvis igjen de siste 20-30 årene?, men fortsatt inneholder den en god del typiske arter for gamle, artsrike engsamfunn. Trolig har den bare vært svakt gjødslet tidligere. Slått ble gjenopptatt sommeren 2004 og graset fjernet etterpå, noe som også ble videreført de neste to årene. Av engplanter forekommer bl.a. en del orkideer, som skogmarihand og grov nattfiol, litt marinøkkel (NT), samt diverse andre vanlige naturengplanter (som hvitmaure, tiriltunge, blåknapp, gulaks, tepperot). I tillegg fruktifiserer en god del beitemarkssopp her, og 28 arter er funnet, inkludert flere rødlistearter som *Entoloma cruentatum* (VU), melrødskivesopp *Entoloma prunuloides* (NT), røykkøllesopp *Clavaria fumosa* (NT), rødskivevokssopp *Hygrocybe quieta* (NT).

Verdi: Lokaliteten verdisettes som svært viktig (A), siden det er snakk om ei slåtteeng som nå er velhevdet og med et ganske intakt artsmangfold med en del kravfulle engplanter og beitemarksssopp, inkludert flere rødlistearter.
Skjøtsel og hensyn: Hvis slåtten i framtida utføres årlig, graset fjernes og enga ikke gjødsles, kan en forvente en gradvis bedring av kvaliteten og mangfoldet på enga. Allerede etter et år med gjenopptatt skjøtsel kunne en positiv effekt observeres, og mens verdien i 2004 ble vurdert som viktig (B), er den siden hevet.

Tingvoll: Eikrem: Skarahaugen

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	23.09.2005
Verdi:	Svært viktig (A)
Tilstand:	G
UTM:	MQ 496 863
Undersøkt dato:	1997, 1998, 23.09.2005, sistnemnde av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000. Områdebeskrivelse innlagt av GH den 14.03.2000: Lokaliteten ligg på Eikrem i Straumsnes, og er ei lita slåtteeng under Skarahaugen. Deler av enga verkar gammal og har truleg ikkje vore pløgd opp på lang tid, men har sannsynlegvis vore tilført noko gjødsel (Jordal & Gaarder 1998b). Det er ikkje teke planteliste på lokaliteten. Lokaliteten er undersøkt to gonger; ein gong i 1997 og ein gong i 1998, jfr Jordal & Gaarder (1998a).
Artane i lista for spesielle artar er såkalla beitemarksopp, som er grasmarksoppar knytta til gamle beite- og slåttemarker med låg jordbearbeidingsgrad, langvarig hevd og låg gjødslingsintensitet, jfr. Jordal (1997). Det er gjort funn av 6 beitemarkssopp på lokaliteten, der alle er vanlege artar (Jordal & Gaarder 1998a). Andre artar (av sopp) enn dei som er spesielt knytta til naturtypen, er ikkje teke med i artslistene, men står oppført i henvist litteratur.
Supplerende informasjon innlagt av GGa den 13.01.2007: Lokaliteten vart sjekka på 23.09.2005 av GGa. Det vart da gjort funn av 11 beitemarkssopp, inkludert fleire raudlisteartar, der mest interessante funn var av den sårbare (VU) arten sauevokssopp, men også funn av raudskivevokssopp (NT), raudnande lutvokssopp (NT) og *Entoloma atrocoeruleum* (NT) er av interesse. Funna fører til at verdien av lokaliteten vert heva opp til svært viktig (A), frå tidlegare vurdering som berre lokalt viktig (C). Diverre har den finaste enga (den som ligg heilt oppe på toppen av knausen) ikkje vorti slått dei siste åra, og gror nå for fullt att.
Hevden med slått bør halda fram som før (Jordal & Gaarder 1998a). Supplement 12.01.2007 av GGa: Om ikkje slåtten vert teken opp at på den øvre enga, så vil verdiane her gå tapt i løpet av få år. Ein bør også etter kvart rydde noko lauvskog rundt engene.
Avgrensing: Avgrensinga fylgjer Gaarder (pers.medd.), og er særs god. Buffersoner bør bereknast."

Tingvoll: Gyl: Hamran på Bergem

Naturbasenummer:	BN00016746
Areal:	7,67
Sist undersøkt:	16.10.2001
Verdi:	Svært viktig (A)
Tilstand:	I
UTM:	MQ 564 790
Undersøkt dato:	Spredte turer av Geir Gaarder på slutten av 1990-talet, seinest 02.09.2000 og 16.10.2001 (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000. Områdebeskrivelse innlagt av Gudrun Hagen den 12.10.99: Lokaliteten ligg på Bergem, ved Tingvollfjorden. Dette er ein tidlegare husmannsplass med ugjødsla slåttemark. Lokaliteten er i god hevd, har årleg slått der graset vert fjerna og vert ikkje beita av husdyr. Slåttemarka er av typen urterik natureng. (Jordal & Gaarder 1993). Lokaliteten er undersøkt fleire gonger dei siste åra, noko som har gjeve funn av mange interessante artar av m.a. beitemarksopp. På ettersommaren 1999 vart ytterlegare to sjeldne beitemarkssoppar funne på lokaliteten, og elles veks m.a. den kravfulle orkidéen stortveblad i nedkant av engene. (Gaarder, pers. medd.)
Artane i lista for karplanter er såkalla naturengplanter (med unntak av stortveblad), som er engplanter med relativt låg toleranse for attgroing og gjødsling, jfr. Jordal & Gaarder (1995a). Artane i lista for spesielle artar er såkalla beitemarksopp, som er grasmarksoppar knytta til gamle beite- og slåttemarker med låg jordbearbeidingsgrad, langvarig hevd og låg gjødslingsintensitet, jfr. Jordal (1997). Det er funne tilsaman 20 artar av beitemarksopp, der dei mest interessante er raudnande lutvokssopp (NT) og limvokssopp (Jordal & Gaarder 1993, Jordal & Gaarder 1998a, Soppdatabasen, utskrift 08.02.00). Andre artar (av sopp) enn dei som er spesielt knytta til naturtypen er ikkje teke med i artslistene, men står oppført i henvist litteratur.

Supplerende informasjon innlagt av GGa den 15.03.2002: Lokaliteten er også oppsøkt nokre gongar dei siste åra, og eit par nye, kravfulle beitemarkssopp er påvist, sjå artslista (Natur2000).
Det er eit sterkt ynskje, også frå grunneigarane si side, at slåtten vil halde fram og at det ikkje vert tilført gjødsel på denne artsrike slåtteenga (Jordal & Gaarder 1998a).
Bakgrunn for prioritering: Lokaliteten representerer ein sjeldan naturtype i regionen, og er i fortsatt god hevd, med årleg slått og fjerning av graset. Området inneheld fleire beitemarksopp (i alt 20), m.a. fleire raudlisteartar. På grunnlag av stor artsrikdom og det at slåtteenga har langvarig og framleis hevd får lokaliteten VERDI A som svært viktig.
Avgrensing: Avgrensinga fylgjer Gaarder (pers. medd.), og er meget god."

Tingvoll: Holmeide: Bakkan

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	20.10.2006
Verdi:	Lokalt viktig (C)
Tilstand:	Ip
UTM:	MQ 6480 7990
Undersøkt dato:	26.08.2005, 22.09.2005, 26.09.2006, 20.10.2006 av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Dette er snakk om partier av ei boligtomt med plen og kantsoner mot bygdevegen i nedkant. Alder på plenen er ikke nærmere kjent, men den er trolig noen ti-år gammel. Det er ikke nærmere sjekket om den har vært gjødslet, men den bærer i liten grad preg av dette. De interessante partiene begrenser seg til ei lita kantsone nær oppkjørsla i øst, der det bl.a. vokser marinøkkel (NT) og enkelte beitemarkssopp som lutvokssopp. I tillegg kommer nedre deler av vestre deler av plenen som har færre naturengplanter, men flere vanlige arter beitemarkssopp (14 arter). Dagens hevd virker god for lokaliteten. Det er også innslag av naturengplanter, inkludert noe grov nattfiol i øvre del av tomta, men disse arealene holdes ikke i hevd og gror langsomt igjen og inkluderes derfor ikke i lokaliteten.
Verdi: Ut fra funn av en rødlisteart så burde kanskje verdien vært satt til viktig (B), men lokaliteten er såpass liten og potensialet for å finne flere rødlistearter virker såpass svakt, at verdien her under tvil bare settes til lokalt viktig (C).
Skjøtsel og hensyn: Fortsatt skjøtsel som plen vil ivareta verdiene, så sant partiene ikke blir gjødslet. En bør unngå jordbearbeiding, tilplanting og lignende inngrep.

Tingvoll: Holmeide: Bedehuset

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	26.09.2006
Verdi:	Lokalt viktig (C)
Tilstand:	I
UTM:	MQ 635 777
Undersøkt dato:	26.08.2005, 19.09.2005, 26.09.2006 av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten omfatter en liten engflekk inntil østsiden av bedehuset på Vågbø, rundt flaggstanga. Her er det ganske urterik gulaks-engkveineng, bl.a. med innslag av litt marinøkkel (NT). I tillegg forekommer det flere vanlige arter beitemarkssopp her. Det meste av enga blir slått årlig, men den østre delen gror gradvis igjen med perikum og høyt gras.
Verdi: Lokaliteten er svært liten (bare noen ti-talls m^2) og ikke spesielt artsrik. En del typiske og enkelte kravfulle engplanter og beitemarkssopp (9 arter) forekommer likevel, noe som i det minste forsvarer en lokal verdi (C).
Skjøtsel og hensyn: Tradisjonell, årlig slått med påfølgende fjerning av graset bør fortsette. Det er viktig å unngå gjødsling. Slåtten bør utvides til også å inkludere de østlige delene som ikke er blitt slått de siste årene.

Tingvoll: Holmeide: Nøstvold

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	21.10.2006
Verdi:	Viktig (B)
Tilstand:	I
UTM:	MQ 653 804
Undersøkt dato:	22.05.2005, 26.08.2005, 22.09.2005, 26.09.2006 og 21.10.2006, GGa (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten omfatter engene på småbruket Nøstvold, som er nedlagt, men benyttes til feriehus. Det er snakk om hagepregede partier (med enkelte frukttrær) både ovenfor og på nedsiden av tunet. Det er for det meste gulaks-

engkveinenger, men også mindre partier med tørrengpreg (med mye hårsveve) på nedsiden og litt mer fuktige enger på øversiden av tunet. Det er grunn til å anta at en del av engene har blitt gjødslet og jordbearbeidet tidligere, men at de i lengre tid bare er blitt slått (dette er ikke nærmere sjekket med eier). Karplantefloraen er ikke spesielt artsrik, men inneholder enkelte naturengplanter, inkludert sparsomt med marinøkkel (NT). I tillegg kan nevnes engfiol, smalkjempe, gulaks, engfrytle, blåknapp, grov nattfiol, tepperot, harerug, bråtestorr, tiriltunge, blåklokke, legeveronika, jonsokkoll, prestekrage og hårsveve. I tillegg er det en god del beitemarkssopp, og i alt 27 arter er så langt funnet, inkludert 5 rødlistearter (alle NT). Det er få arter på øvre deler, men litt gulfotvokssopp (NT). På nedre deler er flere arter funnet, men mest vanlige arter.
Verdi: Det er snakk om slåtteenger som er i ganske god hevd og med innslag av en del engarter, inkludert enkelte rødlistede arter. Verdien settes derfor til viktig (B).
Skjøtsel og hensyn: Fortsatt årlig slått er nødvendig for å bevare verdiene (dels plenslått er helt i orden). Gjødsling bør helst ikke forekomme.

Tingvoll: Holmeide: Oppistua - plen

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	20.10.2006
Verdi:	Viktig (B)
Tilstand:	Ip
UTM:	MQ 6447 7918
Undersøkt dato:	Jevnlig i perioden 2004-2006 av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten ligger på Holmeide, på gardsbruket Oppistua, og omfatter en liten plenflekk på vestsiden av hovedbygningen. Det er snakk om et parti med frisk gulaks-engkveineng som de siste par årene er blitt slått, og som tidligere sannsynligvis i stor grad er blitt skjøttet som en plen. Enkelte naturengplanter forekommer sparsomt, som gulaks, tepperot, engfrytle, blåknapp og legeveronika. Grov nattfiol vokser i andre engpartier på garden, men ikke i denne enga. Alder på enga er ukjent, men trolig er den ganske gammel. Mest sannsynlig har den nok vært litt gjødslet tidligere, men ikke mer enn at en del naturengplanter og beitemarkssopp kan vokse her. Av sistnevnte gruppe er 9 arter påvist. For det meste er det snakk om de mest vanlige og minst kravfulle artene, men også rødlistearten mørkskjellet vokssopp (NT) ble funnet her i 2006.
Verdi: Lokaliteten vurderes under tvil som viktig (B). Den er liten og ganske fattig på naturengplanter, men det er en del beitemarkssopp, inkludert en rødlisteart.
Skjøtsel og hensyn: Fortsatt årlig slått og ingen gjødsling er mest aktuelle og praktiske form for skjøtsel. I den grad det er mulig vil litt etterbeite av husdyr bare være en fordel. En bør unngå kjøring med tunge maskiner på enga og gjenlegging av gardsredskap m.v.

Tingvoll: Holmeide: Strupstad øvre

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	21.10.2006
Verdi:	Viktig (B)
Tilstand:	I
UTM:	MQ 6530 8075
Undersøkt dato:	22.05.2005, 22.09.2005, 16.09.2006 og 21.10.2006, GGa (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten omfatter øvre del av et engparti i skogen ovenfor Strupstad. Hoveddelen av enga her er ei oppdyrket, artsfattig og intensivt utnyttet kultureng. Den øverste delen bærer derimot ikke preg av å ha vært jordbearbeidet i nyere tid og ligger som en liten knaus inn mot granplantefeltet ovenfor. Det står et par yngre bjørketrær på enga, og den hadde trolig grodd gradvis igjen i en god del år, før slåtten på ny ble tatt opp igjen i 2005 (og videreført i 2006). Det er snakk om ei gulaks-engkveineng med overganger mot kalkfattig tørreng med arter som gjeldkarve og rødknapp. Av andre naturengplanter kan nevnes legeveronika, smalkjempe, teppeort, bråtestarr, tiriltunge, engfiol, prestekrage og jonsokkoll. Bare et fåtall beitemarkssopp er påvist, men dette inkluderer rødlisteartene røykkøllesopp (NT), melrødskivesopp (NT) og rødnende lutvokssopp (NT). Det virker lite trolig at det har vært gjødslet noe av betydning her tidligere.
Verdi: Lokaliteten er liten og ikke spesielt artsrik. Funn av flere nokså kravfulle og rødlistede arter gir likevel en relativt klar verdi som viktig (B).
Skjøtsel og hensyn: Tradisjonell slått og gjerne også litt etterbeite år om annet er nødvendig for å bevare naturverdiene. I tillegg bør de fleste og helst alle bjørketrærne fjernes. Det er også ønskelig å ta vekk noe av skyggende plantefelt og

skog rundt enga, for å få god solinnstråling og unngå at tretilknyttede mykhorrizasopp konkurrerer ut beitemarkssoppene.

Tingvoll: Holmeide: Vikahammaren

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	20.10.2006
Verdi:	Viktig (B)
Tilstand:	Ip
UTM:	MQ 6504 7983
Undersøkt dato:	30.05.2004, 26.09.2004, 22.05.2005, 26.08.2005, 22.09.2005, 26.09.2006, 20.10.2006, alle av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten omfatter deler ei hyttetomt ute på Vikahammaren mellom Tessvikbukta og Plassbukta på Holmeide. Engpartiene her forvaltes som plen og klippes jevnlig. Deler av plenen er trolig nokså ung, men det er tydelig også partier som må være rester av gammel beitemark eller slåttemark. Plenen blir ikke gjødslet. Særlig partier inntil nordsiden av det ytre huset er ganske artsrike og inneholder enkelte kravfulle naturengplanter som harerug og marinøkkel (NT). Av andre arter er det funnet smalkjempe, tiriltunge, legeveronika, engfrytle, tepperot, blåknapp og kornstarr. I tillegg er det her god forekomst av beitemarkssopp (18 arter), inkludert funn av rødlisteartene elegant småfingersopp (NT), lillagrå rødskivesopp (NT) og *Entoloma velenovskyi* (NT). Vegetasjonstype er noe vanskelig å vurdere, men den kan kanskje plasseres som ei gulaks-engkveineng. Hevden har vært ganske god med moderat plenklipp tidligere. Eiendommen skifter eier i 2005, og det er ukjent hvordan de nyere eierne forholder seg til verdiene her.
Verdi: Lokaliteten verdisettes som viktig (B), siden flere kravfulle engplanter og beitemarksssopp er påvist, inkludert to rødlistearter.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig med fortsatt årlig slått/plenklipp, og helst at graset fjernes. Bruk av gjødsel eller sprøytemidler vil raskt kunne ødelegge naturverdiene. Det samme gjelder jordbearbeiding.

Tingvoll: Kamsvåg, lokalitet 2

Naturbasenummer:	BN00016704
Areal:	15,85
Sist undersøkt:	16.09.1993
Verdi:	Viktig (B)
Tilstand:	U
UTM:	MQ 561 907
Undersøkt dato:	16.09.1993, Gaarder (1993) (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000. Områdebeskrivelse innlagt av Gudrun Hagen den 12.10.99: Lokaliteten ligg ved garden Kamsvåg i Straumsnes, nærare bestemt ved bukta på sørsida av Jensneset, ut mot Halsafjorden. Området som lokaliteten ligg i, vekslar mellom tørre og fuktige engtypar (Gaarder 1993). Beskrivelsen er henta frå Jordal & Gaarder (1993): Sjølve lokaliteten er ei nokså fin slåtteeng på skjellsand med rik blomsterflora, m.a. er det funne vill-lin og brudespore (NT på raudlista 2006). Enga har tidlegare vorte slått og berre svakt gjødsla, i 1993 berre svakt beita av sau på hausten. Det er funne 5 vokssoppartar på lokaliteten. Urterike slåtteenger på kalkrik grunn er sjeldne og verdifulle, og lokaliteten bør difor undersøkjast betre. Uten slått vil lokaliteten raskt forringast.
Artane i lista for karplanter er såkalla naturengplanter, som er engplanter med relativt låg toleranse for attgroing og gjødsling, jfr. Jordal & Gaarder (1995a). Artane i lista for spesielle artar er såkalla beitemarksopp, som er grasmarksoppar knytta til gamle beite- og slåttemarker med låg jordbearbeidingsgrad, langvarig hevd og låg gjødslingsintensitet, jfr. Jordal (1997). Andre artar (av planter og sopp) enn dei som er spesielt knytta til naturtypen, er ikkje teke med i artslistene, men står oppført i henvist litteratur.
Supplerende informasjon innlagt av GGa den 14.01.2007: Lokaliteten er ikkje undersøkt på nytt i nyare tid, og statusen burde difor ha vori sjekka opp att. Slått er nødvendig for at lokaliteten ikkje skal forringast, og vidare bør lokaliteten undersøkast betre (Jordal & Gaarder 1993).
Bakgrunn for prioritering: Lokaliteten representerer ein relativt sjeldan naturtype i regionen; kalkrik natureng, samstundes som karplantefloraen er rik og lokaliteten er i relativt god hevd. Det er gjort funn av nokre få beitemarksopp, der ingen er spesielt interessante. Hevden har vore dels avbrote. Lokaliteten får VERDI B som viktig/ regionalt verdifull.
Avgrensing: Avgrensinga fylgjer Gaarder (1993) s.35, og er god.

Tingvoll: Liasletta i Tingvoll-lia

Naturbasenummer: BN00016680
Areal: 3,74
Sist undersøkt: 23.09.2005
Verdi: Viktig (B)
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
UTM: MQ 584 775
Undersøkt dato: Årlige besøk i perioden 2001-2006 av Geir Gaarder, bl.a. 09.08.2001, 01.10.2002, 18.09.2003, 16.10.2003, 12.09.2004 og 23.09.2005 (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000. Lokalitetskrivelse innlagt av GGa den 15.03.2002: Omtalen er basert på eigne besøk i 2001. Lokaliteten er ei lita eng som ligg i skogen rett vest for museet i Tingvoll-lia. Enga har ligget uskjøtta i mange år, men har likevel fått halde på ein stor del av dei kulturbetinga artane og har tydeleg knapt vori gjødsla tidlegare. Hevden vart teke opp att for fyrste gong hausten 2001 og sentrale delar av enga slått og graset fjerna.
Av artar er det særskild grunn til å trekke fram orkideen brudespore (NT på raudlista 2006), som har vorte svært sjeldsynt i kulturlandskapet i nyare tid - 1 eks. vart funne i 2001. I tillegg veks her m.m. småengkall og grov nattfiol (talrik), saman med andre meir vanlege naturengplanter. Også fleire beitemarkssopp er registrert, m.a. raudlisteartane raudnande lutvokssopp (NT) og lillabrun raudskivesopp (NT) (einaste kjende lokalitet for sistnemnde i kommunen). Supplarende informasjon innlagt av GGa den 13.01.2007: Lokaliteten har også vori undersøkt ganske jamnleg i perioden 2002-2006, utan at det har vori gjort særleg mange nye funn. I alt 16 beitemarkssopp er så langt kjent, inkludert 4 raudlisteartar med status NT. Eit noko spesielt funn var fiolett greinkøllesopp (NT), som dukka opp i vegen inn til plassen (ca 50 meter aust for porten) eit år. Hevden har vori ganske god, med slått dei fleste åra (ikkje i 2006), og med ein gradvis auking av slåttearalet, samt litt rydding av lauvoppslag. Verdi kommentert av J. B. Jordal 23.05.2007: Lokaliteten ligg frå før i Naturbase med verdi A, og ut frå at dette er ei intakt slåtteeng med stort mangfald og fleire raudlisteartar ser ein ingen grunn til å endra dette no.
Det beste for naturverdiane er årleg slått med fjerning av graset. Lauvoppslag i kantane bør fjernast, og det er også ein fordel om delar av granplantingane rundt vert teken vekk for å få meir lys på enga.”

Tingvoll: Meisingset: Åkerfallet

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 15.06.2003
Verdi: Viktig (B)
Tilstand: G
UTM: MQ 673 666
Undersøkt dato: 15.06.2003 av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten ligger rett på oversiden av vegen opp til gardsbruket Åkerfallet. Den omfatter flere rester av antatt gamle slåtteenger, dels i mosaikk med ung lauvskog, og avgrensingen er litt diffus og trolig noe unøyaktig. Engene har ikke blitt slått på en del år, men er fortsatt ganske artsrike og med høyt innslag av naturengplanter. Den virker bare svakt eller helt ugjødslet, men deler har trolig blitt jordbearbeidet for lenge siden. Mest interessante observerte art er brudespore (NT på rødlista 2006), som ble funnet med ca 15 blomstrende eksemplar. I tillegg kan nevnes andre naturengplanter som nattfiol (grov eller vanlig), engfrytle, gulaks, tiriltunge, tepperot, småengkall, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, harerug, prestekrage, stor blåfjør, aurikkelsveve, sumpmaure, kvitmaure, kystmyrklegg (uvanlig så langt inn), kjerteløyentrøst og bråtestarr, samt arter som flekkmarihand og rødknapp. Lokaliteten har ikke blitt undersøkt for beitemarkssopp enda, men det må forventes at flere slike forekommer, kanskje også rødlistearter. Det finnes et eldre herbariebelegg av rødlistearten kvitkurle (VU) fra Åkerfallet, men denne er så langt ikke funnet på den avgrensede slåtteenga, og kan være utgått fra området.
Verdi: Lokaliteten får verdi viktig (B), fordi det er snakk om ei ganske artsrik slåtteeng med forekomst av minst en rødlisteart. Verdien settes ikke høyere siden den er i gjengroing og det hittil ikke er funnet truede arter i enga.
Skjøtsel og hensyn: For å bevare naturverdiene er det helt nødvendig at skøtselen blir gjenopptatt, med årlig slått og fjerning av graset. Gjødsling bør ikke forekomme, da det lett kan ødelegge verdiene helt. Det er også nødvendig med noe rydding av busker og kratt i kantsonene. Etterbeite av husdyr på høsten vil være en fordel.

Tingvoll: Straumsnes: Hagen ved Kanestraum

Naturbasenummer: BN00016728
Areal: 1,50

Sist undersøkt: 13.10.2001
Verdi: Viktig (B)
Tilstand: Ip
UTM: MQ 5569 9240
Undersøkt dato: 13.10.2001 av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000.
Lokalitetskrivelse innlagt av GGa den 15.03.2002:
Omtalen er ut frå eige besøk 13.10.2001. Lokaliteten utgjer berre nokre ti-talls m^2 og er nordre del av plenen på plassen. Her er det tydeligvis mager eng med ein del naturengplantar. I tillegg veks det fleire beitemarkssopp, m.a. den sårbare fiolett greinkøllesopp og ett par jordtunger.
Det er ikkje kjent klare trugsmål mot lokaliteten, men det er viktig at den fortsatt vert skjøtta med plenklipp eller slått og at graset vert fjerna. Enga bør ikkje gjødslast.
Bakgrunn for prioritering: Lokaliteten er en liten plenflekk som er vekseplass for flere beitemarkssopp, bl.a. ein truga art. Den får difor VERDI B som viktig."

Tingvoll: Sørgarden

Naturbasenummer: -
Areal: -
Sist undersøkt: 21.09.2003
Verdi: Viktig (B)
Tilstand: I
UTM: MQ 593 773
Undersøkt dato: Et par besøk i 1997-1998, samt flere i perioden 2002-2003, sist 21.09.2003, alle av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000.
Områdebeskrivelse innlagt av GH den 14.03.2000:
Lokaliteten ligg nokre få hundre meter søraust for Tingvoll-lia (lokalitet nr. 26), ved Sørgarden. Beskrivelsen er henta frå Jordal & Gaarder (1998a). Området består i små naturengrestar på og rundt gardstunet. Det er truleg at dei har vore utan hevd ein periode, men slåtten er no teke opp att, samstundes som det ikkje vert tilført gjødsel. Det er ikkje teke planteliste på lokaliteten.
Artane i lista for spesielle artar er såkalla beitemarksopp, som er grasmarksoppar knytta til gamle beite- og slåttemarker med låg jordbearbeidingsgrad, langvarig hevd og låg gjødslingsintensitet, jfr. Jordal (1997). Det er funne 13 artar av beitemarkssopp på lokaliteten, og dei mest interessante er lillagrå raudskivesopp (NT) og *Entoloma exile* (Jordal & Gaarder 1998a) og (Gaarder, pers. medd.).
Lokaliteten er undersøkt 2 gonger (1998/ -99), jfr. Jordal & Gaarder (1998a) og Gaarder (pers. medd.).
Supplerande informasjon innlagt av GGa den 13.01.2007: Lokaliteten vart noko betre undersøkt 2002-2003 av GGa, og ein del nye og interessante funn vart gjort (det er no funne i alt 18 artar beitemarkssopp her), m.a. av raudlisteartar som *Entoloma sacchariolens* (VU) og marinøkkel (NT på raudlista 2006), samt eit par eksemplar av stortviblad. Sidan har det vori lite undersøkingar og hevden er nok usikker (det er mogeleg nokre delar har vorti øydelagd av hardt beite og andre delar gror att, men dette må sjekkast nærare). Verdien er satt opp frå tidlegare lokalt viktig (C), til viktig (B), sidan fleire raudlisteartar er kjent herifrå. Ein kunne kanskje ha satt verdien endå høgare, men noko usikker og dels dårleg hevd i nyare tid gjer dette tvilsamt.
Noverande hevd bør halda fram (Jordal & Gaarder 1998b).
Avgrensing: Avgrensinga fylgjer Gaarder (pers.medd.), og er særs god.

Tingvoll: Tingvoll gard

Naturbasenummer: BN00016751
Areal: 7,20
Sist undersøkt: 21.09.2005
Verdi: Svært viktig (A)
Tilstand: Ip
UTM: MQ 587 765
Undersøkt dato: Jevnlige besøk fra midten av 1990-tallet og fram til 2006 av Geir Gaarder, bl.a. 24.09.2003 og 23.09.2005 (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse

Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000. Områdebeskrivelse innlagt av GH den 14.03.2000: Lokaliteten ligg i tilknytning til Tingvoll Gard, som driv økologisk, og Norsk Senter for Økologisk landbruk (NORSØK). Beskrivelsen nedanfor er henta frå Jordal & Gaarder (1998a):
I parken og rundt eit par av bolighusa er det innslag av gammal plen som truleg er tidlegare slåtte- eller beitemark. I øvre og vestre delar av parken, og rundt hus nr. 2 og 4 frå vest førekjem det ein del naturengplanter, sjå def. under. Spesielt i kantsoner rundt hus 2 er det gjort påfallande mange funn av beitemarksopp, men ein del av dei same artane er òg funne i nordvestre delar av parken og nedanfor hus 4.
Delar av området vert slått med plenklippar nokre gongar i løpet av vekstsesongen, og delar av parken og plenområda vert òg beita av husdyr (sau og hest) i kortare periodar. Lokaliteten er eit eksempel på at artsinventaret i parkar kan likne mykje på tradisjonelt kulturlandskap. Det er brukshistoria som avgjer artsutvalet, og her er kutting av graset, jordbearbeiding og lite gjødsling viktigast. (Jordal & Gaarder 1998a)
Artane i lista for karplanter er såkalla naturengplanter, som er engplanter med relativt låg toleranse for attgroing og gjødsling, jfr. Jordal & Gaarder (1995a). Det er ikkje teke planteliste for lokaliteten, men nokre få artar står i artslista (Jordal & Gaarder 1998a). Artane i lista for spesielle artar er såkalla beitemarksopp, som er grasmarksoppar knytta til gamle beite- og slåttemarker med låg jordbearbeidingsgrad, langvarig hevd og låg gjødslingsintensitet, jfr. Jordal (1997). Det er funne 22 artar av beitemarksopp på lokaliteten, og dei mest interessante er vranglodnetunge (VU), vridd køllesopp (NT), raudnande lutvokssopp (NT) og limvokssopp (Jordal & Gaarder 1998a).
Lokaliteten er undersøkt fleire gonger; i 1998 (5 besøk) og 1999, jfr. Jordal & Gaarder (1998a) og Gaarder (pers. medd.).
Supplerande informasjon innlagt av GGa den 13.01.2007: Lokaliteten har også vore undersøkt av og til på hausten fram til 2006 (med seinaste supplement av noko omfang 21.09.2005). Det har vorti gjort nokre nye funn av beitemarkssopp (talet har no kome opp i 27 artar, der 4 har status NT og 2 status VU). Hevden har stort sett vore god dei siste åra, men små engparti har gått tapt som følge av nokre inngrep (flytting av veg t.d.). Ei avgrensa plantelista vart teke 09.06.1999, og omfattar artar som tepperot, tiriltunge, gulaks, engfiol, jonsokkoll. grov nattfiol, engfrytle, bråstestorr, smalkjempe, aurikkelsveve, harerug, lækjeveronika, finnskjegg, blåklokke, prestekrage og hårsvæve.
Ein ytterlegare overgang til tradisjonell hevd med beite og slått vil sannsynlegvis vera berre positivt, og vidare er førekomstane av dei trua beitemarksoppane særs sårbare for tilfeldige inngrep, då dei stort sett i veks i kantsoner mellom vegar, bær- og grønsakshagar (Jordal & Gaarder 1998a).
Bakgrunn for prioritering: Slåtteeng er ein sjeldan naturtype, og sjølv om hevden her er berekna på parklandskap kan ein likevel seie at lokaliteten er i fortsatt hevd med både slått og beiting. Det er vidare funne fleire raudlisteartar av beitemarksopp. Lokaliteten får VERDI B som viktig.
Ny verdivurdering 16.01.2007 av GGa: Eit relativt stort tal beitemarkssopp, inkludert to sårbare artar (vranglodnetunge og *Hygrocybe subpapillata*), samt ein ganske god hevd som slåtteenger (og plen) gjer at det verkar absolutt mest riktig å høyne verdien til svært viktig - A.
Avgrensing: Avgrensinga fylgjer Gaarder (pers.medd.), og er særs god."

Tingvoll: Tingvoll-lia

Naturbasenummer:	BN00016731
Areal:	19,07 (avgrensing bør revurderast, lokaliteten bør delast i to)
Sist undersøkt:	00.09.2006
Verdi:	Svært viktig (A)
Tilstand:	I
UTM:	MQ 588 776
Naturtype:	Slåtteeng (30%) og Naturbeitemark (70%)
Undersøkt dato:	Mange besøk i perioden 1992-2006 (det første året av John Bjarne Jordal, siden hovedsaklig av Geir Gaarder) (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Omtalen er her tatt direkte ut fra Tingvoll kommune sin database Natur2000. I tillegg er den omtalt av Austad (1988), Jordal (1997), Jordal & Gaarder (1995a, 1995a, 1998a) og Jordal & Sivertsen (1992) og opplysninger fra lokaliteten forekommer også i flere andre kilder, som Jordal (1997), Jordal & Gaarder (1998b), samt i form av herbariebelegg ved ulike museer. Førstnevnte kilde har forslag til skjøtselsplan for området, mens de øvrige konsenterer seg om de naturfaglige kvalitetene tilknyttet beitemark og slåtteenger.
" Områdebeskrivelse innlagt av Gudrun Hagen den 11.10.99: Lokaliteten ligg ved Tingvoll Bygdemuseum i Tingvollvågen, og består i både slåtteeng og beitemark, der slåtteenga er den mest interessante. Beitebakken har kalkfattig tørreng og fukteng, noko gamal einer, spredte tre (bjørk, gran) og mykje sølvbunke i øvre del (Jordal & Sivertsen 1992). Beitet vert beita av sau frå Tingvoll Gard, som driv økologisk. Det er grunn til å sjå lokaliteten i samband med økomuseum-aktivitetane i Tingvoll-lia, med fjerning av skog og forsøk på gjenskaping av det gamle halvopne beite- og slåttelandskapet i området (Jordal & Gaarder 1995a) og (Austad 1988). Nedre delar er kupert og mest artsrikt, medan øvre delar er artsfattig og sannsynleg tidlegare åker (Jordal & Gaarder 1995a).

På vestre del av museumstomta ligg det ei artsrik slåtteeng som er prega av naturengplanter, m.a. veks den kravfulle orkidéen stortveblad sparsomt i enga (Gaarder, pers. medd.). I tillegg er ein del beitemarkssopp funne her òg, m.a. enkelte raudlistearter, som raudlistearten skifervokssopp *Hygrocybe lacmus* (NT, funne i 1999) (Gaarder, pers. medd.). Artane i lista for karplanter er såkalla naturengplanter (med unntak av stortveblad), som er engplanter med relativt låg toleranse for attgroing og gjødsling, jfr. Jordal & Gaarder (1995a). Det er i alt registrert 20 artar av naturengplanter på lokaliteten. Artane i lista for spesielle artar er såkalla beitemarksopp, som er grasmarksoppar knytta til gamle beite- og slåttemarker med låg jordbearbeidingsgrad, langvarig hevd og låg gjødslingsintensitet, jfr. Jordal (1997). I alt er det funne 34 artar av beitemarksopp, der dei mest interessante er *Clavulinopsis cineroides*, raudnande lutvokssopp, i tillegg er det funne fleire artar som er nær truga (NT) (Jordal & Gaarder 1995a, Jordal & Gaarder 1998a, Soppdatabasen, utskrift 08.02.00, og Gaarder pers. medd.). Andre artar (av sopp og planter) enn dei som er spesielt knytta til naturtypen er ikkje teke med i artslistene, men står oppført i henhaldsvis henvist litteratur og kryssliste hjå Gaarder (pers. medd.). Lokaliteten er undersøkt fleire gonger; 1992, 1993, 1994, 1996, 1998 (4 besøk) og 1999, samt i 2000 og 2001 (GGa pr. 15.02.2002).
Supplerande informasjon innlagt av GGa den 13.01.2007: Det har også vori spreidde undersøkingar dei siste åra, utan at det er gjort dei heilt store, nye funna, men mange av tidlegare registrerte artar er sett. I alt 44 artar beitemarkssopp er no kjent, og av desse har 15 raudlistestatus som NT. Det er grunn til å trekke fram at det på beitemarka i aust også veks einskilde litt uvanlege karplanter som breiull og kystmyrklegg. Lokaliteten burde ha vori skilt i to, med beitemarka på oversida og austsida av tunet som ein lokalitet (naturbeitemark med verdi B eller A) og delar av tunet og enga på vestsida av tunet som ein annan (slåtteeng av verdi A), men dette vert ikkje gjort her. Hevden av slåtteengene har vori tradisjonell og god dei siste åra. Også beitetrykket har vori til dels bra på beitemarka, men det er uheldig at ein del treoppslag ikkje vert fjerna frå dei austlegaste delane.
Dagens bruk bør halda fram i form av slått, og beiting av beitemarka (Jordal & Gaarder 1998).
Bakgrunn for prioritering: Lokaliteten er i fortsatt hevd, med både slått og beiting, og er rik på beitemarksopp, m.a. ein del raudlisteartar. Slåttemarka utgjer kanskje den mest verdifulle delen av denne lokaliteten. På grunnlag av den store mengda beiteindikatorar, med fleire raudlista artar, og det at lokaliteten representerer både slåtteeng og beitemark i hevd, får lokaliteten VERDI A svært viktig/ nasjonalt verdifull.
Avgrensing: Avgrensinga fylgjer Gaarder (pers. medd.), og er meget god."

Tingvoll: Vågbø: Brevikstranda

Naturbasenummer:	-
Areal:	-
Sist undersøkt:	22.10.2006
Verdi:	Viktig (B)
Tilstand:	Ip
UTM:	MQ 644 766
Undersøkt dato:	22.10.2006 av Geir Gaarder (Gaarder 2007)

Områdebeskrivelse
Lokaliteten omfatter det meste av badestranda på Breivikstranda. Deler av den er opparbeidet som badeplass i nyere tid, trolig dels oppfylt med løsmasser og med noe forbygning mot sjøen. Det virker likevel sannsynlig at partier særlig inn mot bygdevegen består av noe eldre eng. Naturtype er derfor noe diskutabel, og f.eks. "erstatningsbiotop" kunne kanskje også vært brukt. Uansett skjøttes den nå som plen og brukes en god del til friluftsformål om sommeren. Plantelivet er artsfattig og det er ikke påvist spesielle naturengplanter her. Derimot ble det noe overraskende funnet en del beitemarkssopp ved besøket, i alt 12 arter. Nær innkjørselen omfattet dette også svært uventet enkelte sjeldne til meget sjeldne og antatt kravfulle arter, d.v.s. dynetunge *Geoglossum cookeanum* (NT) og *Clavaria greletii* (VU). For sistnevnte art er dette eneste kjente lokalitet i fylket, og en av få på landsbasis. Trolig er arten betinget av det lave og usammenhengende vegetasjonsdekket, muligens med et visst kalkinnslag i grunnen (skjellsandpåvirkning?). Også på andre deler av plenen vokser en del naturengplanter, men mest lite kravfulle arter.
Verdi: Lokaliteten får en klar verdi som viktig (B), siden et par rødlistearter er påvist, inkludert en sårbar art. Muligens burde verdien vært satt enda høyere, men dette avventes inntil videre, bl.a. fordi de økologiske kravene til den høyest rødlistede arten er litt uklare, og fordi brukshistorien er dårlig kjent.
Skjøtsel og hensyn: Det er viktig at plenen ikke blir gjødslet, men at den fortsatt hevdes godt med plenklipp, og at det generelt tilstrebes et meget lavt feltsjikt. Tråkk er trolig en klar fordel for flere av de interessante artene, og selv moderat kjøring med tunge kjøretøy i tørre perioder (det er derimot viktig at kjøreskader ikke oppstår!) kan være svakt positivt.

Vanylven: Åheim: Ekremseter

Naturbasenummer:	BN00012949
Areal:	19,38 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	20.09.2006
Verdi:	B

Verdi revurdert: B
Tilstand: G
UTM (ED50): LP 24 85
Kartblad M711: 1119 III Vanylven
Høgde (m.o.h.): 280 - 300
Besøkt i felt: 03.06.2002 MV, 24.07.2002 MV, KJG (Vidnes 2003), 20.09.2006 JBJ

Områdeskildring: Lokaliteten ligg på olivingrunn på det nordlegaste bruket på Ekremseter, og er ei lite gjødsla slåtteeng med mange naturengplantar, m. a. mykje småengkall og i tillegg marinøkkel (NT på raudlista 2006), storblåfjør, harerug, tiriltunge, gulaks, jonsokkoll, gjerdevikke, følblom, kystmaure, kystgrisøyre, jordnøtt og smalkjempe. Det vart funne beitemarkssopp/vokssopp (ubestemte) på delar av enga, og det er truleg bakkar og kantområde som ikkje har vore gjødsla i særleg grad. Innlagt av J.B. Jordal 19.03.2007: det såg ikkje ut til å vera noko bruk av området i 2006, og området er i full attgroing.
Spesielle artar: Den gode naturengindikatoren marinøkkel (NT på raudlista 2006). Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: andre artar var knegras, heisiv, blåkoll, heistorr, skogmarihand og loppestorr. Det vart berre funne eit par vanlege beitemarkssoppar.
Avgrensing og prioritering: Lokaliteten er naturleg avgrensa av elva mot nord og av gjerde mot utmarka ovanfor og nedanfor. Grensa sørover er drege etter skjøn. Lokaliteten kunne førast som naturtypen ultrabasisk og tungmetallrik mark i låglandet, som av DN er kategorisert som livskraftig til noko truga (LC-VU), men lokaliteten er i staden ført som slåtteeng, der slåtteenger på olivingrunn er ei sjeldan utforming. Lokaliteten er relativt stor, lite gjødsla og har lang og god hevd. Lokaliteten var artsrik, og det vart funne eit godt innslag av naturengplantar. Desse momenta gjer at verdien av lokaliteten vert vurdert som viktig (B), men det kan verte aktuelt å endre verdien etter nærare undersøkingar.
Truslar/konflikt og forvaltning: For å ta vare på det biologiske mangfaldet må ein oppretthalde tradisjonell skjødsel med lite gjødsling og sein slått, Både jordarbeiding og gjødsling, men også opphøyrt hevd og gjengroing vil ha ein negativ innverknad. I framtida kan lokaliteten verte truga av utbyggingar, tilplantingar og andre bruksendringar. Lokaliteten bør undersøkast nærare av spesialistar på beitemarkssopp.
Muntlege kjelder: Karl Johan Grimstad, Landbrukskontoret i Vanylven

Vanylven: Åheim: Gusdal nedre

Naturbasenummer: BN00012913
Areal: 1,8
Sist undersøkt: 20.09.2006
Verdi: C
Verdi revurdert: C
Tilstand: D
UTM (EUREF89): LP 209 809
Kartblad M711: 1119 III Vanylven
Høgde (m.o.h.): 50-60
Besøkt i felt: 01.07.2001 GGa (A/S Olivin 2002, Vidnes 2003)

Områdeskildring: Lokaliteten ligg på Gusdal, og består av små slåtteenger i bakkane ovanfor vegen til Almklovdalen. Desse slåtteengene er i dag i ferd med å gro igjen, men det er framleis eit godt innslag av ulike naturengplantar, m.a. den regionalt uvanlege arten dunhavre (regional raudlisteart). Engsamfunna her har tørrengpreg, truleg dels som følgje av sandflukt frå dagbrotet.
Spesielle artar: Dunhavre står oppført i lista over regionalt sjeldne planteartar (Gaarder og Jordal 2003).
Avgrensing og prioritering: Lokaliteten kunne også ha vore ført under naturtypen vegkantar, men er i dette arbeidet ført under naturtypen slåtteeng. Lokaliteten er ikkje skjøtta og i gjengroing, men er vurdert til å ha restaurerinspotensial. Verdien vert vurdert som lokalt viktig (C).
Truslar/konflikt og forvaltning: Lokaliteten er ikkje skjøtta og i gjengroing, men er vurdert til å ha restaureringspotensiale. Skal ein ta vare på det biologiske mangfaldet må ein oppretthalde tradisjonell skjødsel, med sein slått og lite gjødsling.

Vanylven: Åheim: Gusdal Øvre

Naturbasenummer: BN00012912
Areal: 3,40
Sist undersøkt: 20.09.2006 JBJ
Verdi: B
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
UTM (EUREF89): LP 211 809
Kartblad M711: 1119 III Vanylven

Areal: 3,3 daa
Høgde (m.o.h.): 60-65
Besøkt i felt: 01.07.2001 GGa (A/S Olivin 2002, Vidnes 2003), 20.09.2006 JBJ

Områdeskildring: Lokaliteten ligg på Gusdal, og består av små slåtteenger i bakkane ovanfor vegen til Almklovdalen. Desse slåtteengene er i dag i tidleg gjengroingsfase, men er til dels ganske artsrike med eit godt innslag av ulike naturengplantar, m.a. den gode naturengindikatoren marinøkkel (NT på raudlista 2006), og i tillegg mykje av den regionalt uvanlege arten dunhavre (regional raudlisteart). Engsamfunna her har tørrengpreg, truleg dels som følgje av sandflukt frå dagbrotet. Basert på skildring av G. Gaarder (A/S Olivin 2002). Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Bakkane vart slått årleg fram til ca. 1996 og dessutan beita av kyr av dei tidlegare brukarane. Seinare har det vore slått fleire gonger av andre, men vart i 2006 ikkje slått, berre litt beita av sau. Bakkane har vore litt gjødsla med kunstgjødsel (kjelde: Arne og Klara Gusdal). Vegetasjonen er delvis dunhavreeng (G7b), ein truga vegetasjonstype som er uvanleg på kysten.
Spesielle artar: Marinøkkel (NT på raudlista 2006) og dunhavre (regionalt sjelden planteart, Gaarder og Jordal 2003). Innlagt av J.B. Jordal 19.03.2007: Det vart 20.09.2006 funne 12 artar av beitemarkssopp, m.a. raudlisteartane rombespora raudskivesopp *Entoloma rhombisporum* og raudskivevokssopp *Hygrocybe quieta* (begge NT), som begge trivst best på kalkrik grunn. Av andre beitemarkssopp kan nemnast spiss vokssopp og *Entoloma caesiocinctum*. Det vart vidare notert blåknapp, liljekonvall, engfiol, knegras, smalkjempe, tiriltunge, storblåfjør, blåklokke, kystgrisøyre, kornstorr og enghumleblom.
Avgrensing og prioritering: Avgrensing av lokaliteten følgjer A/S Olivin (2002). Det er naturengartar på fleire enger rundt Gusdal, men den avgrensa lokaliteten vart av G. Gaarder (A/S Olivin 2002) vurdert som den mest artsrike og interessante. Lokaliteten er lite skjøtta og i tidleg gjengroing, men slåtteengpreget er framleis tydeleg. Lokaliteten har vidare eit så godt innslag av naturengplantar at verdien vert vurdert som viktig (B). Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Tilstanden (tilnærma intakt), vegetasjonen (truga naturtype) og utvalet av kravfulle artar, m.a. tre raudlisteartar, tilseier at lokaliteten kan få verdi A. Men da må slåtten takast opp att, elles vil verdiane gradvis gå tapt.
Truslar/konflikt og forvaltning: Lokaliteten vert for svakt skjøtta og er byrjande attgroing. Skal ein ta vare på det biologiske mangfaldet må ein oppretthalde tradisjonell skjøtsel, med sein slått og lite gjødsling.
Skriftlege kjelder: A/S Olivin 2002

Vanylven: Åheim: Halse

Naturbasenummer: BN00012906
Areal: 0,3
Sist undersøkt: 20.09.2006
Verdi: C
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
UTM (EUREF89): LP 205 795
Kartblad M711: 1119 III Vanylven
Høgde (m.o.h.): 150-155
Besøkt i felt: 25.05.02 MV (Vidnes 2003), 20.09.2006 JBJ

Områdeskildring: Lokaliteten ligg ovanfor vegen ved Halse, mellom hovudvegen og ein traktorveg som går oppover bakken, Slåtteenga er truleg ikkje gjødsla på lenge av di det er vanskeleg å komme til med traktor. Lokaliteten har eit tydeleg slåtteengpreg. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Enga vart framleis slått i 2006 (kjelde: Arne Hermansen).
Spesielle artar: Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Av planteartar registrert 20.09.2006 kan nemnast blåklokke, knegras, kornstorr, kystmaure, prestekrage, kvitbladtistel og enghumleblom. Elles vart den raudlista beitemarkssoppen raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT) påvist.
Avgrensing og prioritering: Slåtteenga er ein del av ei større eng som vert gjødsla, men den utvalde lokaliteten er brattlendt og inneklemd mellom hovudvegen og ein bjørkeallé som går langs ein traktorveg oppover skråninga. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Befaring 20.09.2006 viser at dette er ei intakt slåtteng med fleire kravfulle artar, og verdien vert sett opp frå C til B (viktig).
Truslar/konflikt og forvaltning: For å ta vare på det biologiske mangfaldet må ein oppretthalde tradisjonell skjødsel med lite gjødsling og sein slått, Både jordarbeiding og gjødsling, men også opphøyrt hevd og gjengroing vil ha ein negativ innverknad.

Vanylven: Åheim: Hellebust

Naturbasenummer: BN00012903
Areal: 2,33
Sist undersøkt: 20.09.2006
Verdi: A
Verdi revurdert: A

Tilstand: I
UTM (EUREF89): LP 236 791
Kartblad M711: 1119 III Vanylven
Høgde (m.o.h.): 105
Besøkt i felt: 24.07.02 MV og KJG (Vidnes 2003), 20.09.2006 JBJ

Områdeskildring: Lokaliteten vert kalla Holmen og ligg som namnet seier på ein holme i elva på Hellebust, aust og nedanfor Almklovnakken. Holmen har lang og god hevd med sein slått og litt beiting vår og haust, og har elles ikkje vore gjødsla eller pløgd så langt ein kan hugse attende. Lokaliteten får truleg tilført noko næring frå elva. Vegetasjonen har eit typisk slåtteengpreg, med registrerte artar som småengkall, smalkjempe, gulaks, tiriltunge, tepperot, harerug, firkantperikum, følblom og blåknapp, samt beitemarksoppen tua køllesopp (ikkje kontrollbestemt). Innlagt av J.B. Jordal 19.03.2007: Holmen vart i 2006 berre beita av storfe og ikkje slått, men brukarane er positive til forslag om å halda fram slåtten med tilskott, m.a. sidan ein også har planlagt å slutta med dyr i 2007 (kjelde: Karin Aasen).
Spesielle artar: Den raudlista arten solblom finst her (VU-sårbar på raudlista 2006). Innlagt av J.B. Jordal 19.03.2007: Andre registrerte artar var enghumleblom, knegras, hanekam og kvitbladtistel.
Avgrensing og prioritering: Lokaliteten avgrensar seg sjølv ved at den ligg på ein holme, men også små område inn på hovedjorda har naturengpreg. Ein mindre holme ved sidan av som ikkje vert skjøtta, er heilt dominert av mjødurt. Grunna lang og god hevd, samt funn av raudlisteart (VU) gjer at lokaliteten får verdien svært viktig (A).
Truslar/konflikt og forvaltning: For å ta vare på det biologiske mangfaldet må ein oppretthalde tradisjonell skjødsel med lite gjødsling og sein slått, Både jordarbeiding og gjødsling, men også opphøyrt hevd og gjengroing vil ha ein negativ innverknad. I framtida kan lokaliteten verte truga av utbyggingar, tilplantingar og andre bruksendringar. Lokaliteten bør undersøkast nærare av spesialistar på beitemarkssopp.
Muntlege kjelder: Landbrukskontoret i Vanylven

Vanylven: Åheim: Lia

Naturbasenummer: BN00012902
Areal: 10
Sist undersøkt: 20.09.2006
Verdi: C
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
UTM (EUREF89): LP 230 788
Kartblad M711: 1119 III Vanylven
Høgde (m.o.h.): 190-220
Besøkt i felt: 17.06.02 MV (Vidnes 2003), 20.09.2006 JBJ

Områdeskildring: Lokaliteten ligg i bakkane sydvest og ovanfor Hellebust (Bruk nr. 60/1), og er ei relativt artsrik slåtteeng i tidleg gjengroingsfase. Det har ikkje vore jordarbeiding på lokaliteten så lenge ein kan hugse. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Lokaliteten var framleis i attgroing hausten 2006. Det var ca. 40% sølvbunkeeng (G3) og 50% frisk fattigeng (G4), resten var blåbærdominert vegetasjon.
Spesielle artar: Slåtteenga er framleis relativt rik på naturengartar, m.a. prestekrage, blåklokke, småengkall, harerug, smalkjempe, jordnøtt, kystmaure, lækjeveronika og tepperot. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Det vart og funne eit par vanlege beitemarkssoppar, seig vokssopp og honningvokssopp.
Avgrensing og prioritering: Bakkane ovanfor gardsvegen er avgrensa då desse er mest artsrike og har lengst skjøtsel. Lokaliteten er relativt stor og naturengpreget er framleis tydeleg. Lokaliteten har truleg framleis eit stort restaureringpotensial, gjengroing dreg verdien ned, men førekomst av jordnøtteng tilseier at lokaliteten får verdien viktig (B).
Truslar/konflikt og forvaltning: For å ta vare på det biologiske mangfaldet må ein ta opp igjen tradisjonell skjøtsel med lite gjødsling og sein slått. Både jordarbeiding og gjødsling, men også opphøyrt hevd og gjengroing vil ha ein negativ innverknad. Lokaliteten har truleg framleis eit stort restaureringpotensial. I framtida kan lokaliteten verte truga av utbyggingar, tilplantingar og andre bruksendringar.
Muntlege kjelder: Landbrukskontoret i Vanylven.

Vestnes: Skorgedalen: Helland

Naturbasenummer: BN00010980
Areal: 8,06
Sist undersøkt: 10.07.2001
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
Lokalitetsnummer: 1535-10050

Kartblad: 1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89): LQ 9612-9615 3797-3800
Høgd over havet: 210 m
Undersøkt/kjelder: 10.07.2001, JBJ (Jordal 2003)

Områdeskildring:
Generelt: Ved det fråflytta småbruket Helland øvst i Skorgedalen er det gamle slåtteenger (attgroande) med innslag av solblom.
Vegetasjon: G4, frisk fattigeng.
Kulturpåverknad: Innmark som tidlegare er slått og beita, no er hevden omtrent opphøyrt. Det vart observert ei søye med 3 lam, men beitetrykket er ubetydeleg. Det blir drive med litt vedarbeid, og lokaliteten er stadvis påverka av traktorkøyring.
Artsfunn: Det vart rekna ca. 30 blomstrande rosettar av solblom (VU). Elles vart det notert aurikkelsvæve, grov nattfiol, harerug og smalkjempe.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ein intakt førekomst av raudlistearten solblom. Innlagt av JB Jordal 19.03.07: Solblom er no oppført som VU - sårbar i raudlista 2006. Dette er ein mindre bestand, og området er i sterk attgroing, men kan restaurerast. Utan tiltak vert verdien sett til B framleis.
Skjøtsel og omsyn: Det er ønskjeleg med slått eller beiting for å bevara solblombestandane.

Vestnes: Skorgedalen: Kjelbotn

Naturbasenummer: BN00010938
Areal: 10,10
Sist undersøkt: 29.08.2001
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1535-10045
Kartblad: 1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89): MQ 0133 3920 – 0156 3928
Høgd over havet: 140 m
Undersøkt/kjelder: 11.07. og 29.08.2001, JBJ (Jordal 2003)

Områdeskildring:
Generelt: Lokaliteten ligg vest for husa i Kjelbotn fremst i Skorgedalen.
Vegetasjon: Mest frisk fattigeng (G4) med jordnøtt (rekna som sterkt truga vegetasjonstype, Fremstad & Moen 2001), små parti med sølvbunkeeng (G3), dette tyder på at lokaliteten har vore lite gjødsla i seinare tid.
Kulturpåverknad: Gammel slåtteeng, dels fulldyrka og dels overflatedyrka i eldre tid. Det vart beita noko med hest i 2001.
Artsfunn: Det vart notert 74 planteartar, av desse aurikkelsvæve, blåklokke, grov nattfiol, hanekam, harerug, heiblåfjør, jonsokkoll, jordnøtt, kornstorr, kystmaure, prestekrage, skogbjønnbær, smalkjempe, stormaure og solblom (VU). Det vart funne 6 blomstrande rosettar av solblom (UTM med GPS: MQ 01513 39264). På same stad vart beitemarkssoppen raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT) funnen. Elles vart det funne eit par meir vanlege beitemarkssopp, men det er potensiale for langt fleire artar.
Verdisetting: Området blir verdisett til A (svært viktig) på grunn av at det er ei velutvikla, intakt slåtteeng/naturbeitemark med fleire raudlisteartar, blant desse ein i kategori sårbar, og på grunn av velutvikla jordnøtteng, som er sterkt truga.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig å sikra framhald i hevden på staden, anten gjennom slått eller beiting. Lokaliteten bør ikkje gjødslast.

Vestnes: Tomrefjord: Juvikplassen

Naturbasenummer: BN00010915
Areal: 6,90
Sist undersøkt: 06.07.2001
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
Lokalitetsnummer: 1535-10009
Kartblad: 1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89): LQ 926 413
Høgd over havet: 10 m
Undersøkt/kjelder: 06.07.2001, JBJ (Jordal 2003)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei lita attgroande slåtteeng på 2-3 dekar mellom riksvegen og 3 hytter.
Vegetasjon: Frisk fattigeng, jordnøttutforming (G4b), i attgroing. Vegetasjonstypen er oppfatta som akutt truga (CR, Fremstad & Moen 2001).
Kulturpåverknad: Tidlegare slåtteeng og truleg beitemark, no ute av hevd. 3 hytter i skogkanten, riksveg i nedkant.
Artsfunn: Det vart notert 44 planteartar, blant desse grov nattfiol, nattfiol, harerug, kornstorr, kystmaure, sumpmaure og store mengder jordnøtt.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei gammal slåtteeng i attgroing, med nokre biologiske verdiar. Viktigast er vegetasjonstypen med jordnøtt og kystmaure, som er vurdert som akutt truga, men som snart vil gå tapt ved fortsatt opphøyr av slått og beiting.
Skjøtsel og omsyn: Dersom verdiane skal bevarast må ein ta opp att slått/beiting.

Vestnes: Tomrefjord: Klingrå

Naturbasenummer:	BN00010974
Areal:	1,47
Sist undersøkt:	04.10.2002
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1535-10011
Kartblad:	1220 II Vestnes
UTM (EUREF 89):	LQ 9256-9258 3970-3973
Høgd over havet:	10 m
Undersøkt/kjelder:	28.06. og 04.10.2002, JBJ (Jordal 2003)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ein liten, intakt slåtteengrest ved Frostad med solblom på mindre enn 1 dekar ved ei bustadhus oppført 1990. Lokaliteten vert framleis slått.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).
Kulturpåverknad: Lokaliteten er omgjeven av veg, bustadhus med hage, og eit eldre massetak som no er planert og dyrka.
Artsfunn: Mest interessant er ein bestand på 12-15 blomstrande solblom (VU). Dette er truleg ein rest av tidlegare større bestandar i Tomrefjorden, og den mest intakte. Det vart og funne ein liten bestand på 5 blomstrande planter på nokre kvadratmeter ved Frostad (LQ 9272 4065), men dette er ikkje avgrensa som lokalitet. Arnfinn Skogen og Eli Fremstad fann solblom i Tomrefjorden i 1971, men funnstaden er uviss. Elles vart det notert geitsvingel, harerug, kjertelaugnetrøst, prestekrage, smalkjempe, småengkall og tiriltunge. Ved haustbesøket vart det funne følgjande artar av beitemarkssopp: glasblå raudskivesopp *Entoloma caeruleopolitum* (NT) og silkeraudskivesopp *Entoloma sericellum*. Lokaliteten har potensiale for fleire beitemarkssopp.
Verdisetting: Området blir verdisett til B (viktig) på grunn av at det er ei lita, men artsrik og interessant slåtteeng med solblom og einskilde andre meir krevjande artar.
Skjøtsel og omsyn: Ein bør halda fram med å slå enga, helst seint i sesongen, raka vekk graset og ikkje gjødsla. Enga bør skånast for fysiske inngrep som graving i jorda.

Volda: Folkestad: Bøen

Naturbasenummer:	BN00022188
Areal:	13,07
Sist undersøkt:	19.09.2006
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Undersøkt/kjelder:	20.08.2002, KJG, (Engen & Grimstad i manus), 19.09.2006, JBJ

Områdeskildring
Fråflytt gardsbruk, enga vert slegen og graset rydda bort. Det beiter også nokre sauer på deler av bruket. I enga veks fleire naturengplanter og beitemarkssopp, mellom anna limvokssoppen *Hygrocybe glutinipes*. Her kan det avgjort dukke opp fleire interessante artar så lenge enga blir slått eller fortsatt beita. Innlagt JB Jordal etter besøk 19.09.2006: framleis fine slåtteenger (G4 frisk fattigeng) der graset blir fjerna, og etterbeita av sau. Elles fine steingjerde og mosegrodde rydningsrøyser. Av planter vart notert knegras, heiblåfjør, blåklokke, harerug, hårsvæve, smalkjempe, aurikkelsvæve. I 2006 vart limvokssoppen attfunnen (ikkje lenger på raudlista), dessutan raudlistearten gulbrun narrevokssopp

Camarophyllopsis schulzeri (NT). Verdien vert oppretthalden på bakgrunn av storleik og tilstand. Elles er det potensiale for fleire raudlista beitemarkssopp.

Volda: Folkestad: Løndalen

Naturbasenummer: BN00022211
Areal: 10,32
Sist undersøkt: 19.09.2006
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: D
Undersøkt/kjelder: 19.07.2002, KJG, (Engen & Grimstad i manus), 19.09.2006, JBJ

Områdeskildring
Brattlendt og bakket gardsbruk i brukbar hevd. Enga ber preg av langvarig hevd med mange typiske planter i gammal slåttemark som prestekrage, smalkjempe, ryllik, engkall, blåklokke, nattfiol og den raudlista solblomen (VU). Denne siste var tidligare meir utbreidd inne i enga fortalte drivaren, men veks no for det meste i utkanten mot nord i enga. Ved besøket var blomstinga for det meste over, men 4 stenglar og 90-100 rosettar blei registrert. Enga bør undersøkast tidligare i sesongen, fleire sjeldne artar kan finnast i slik mark, m.a. kvitkurle (VU) og marinøkkel (NT). Her burde også finnast beitemakssopp. (K. J. Grimstad, pers medd). Innlagt JB Jordal etter besøk 19.09.2006: Her har vore sau til 2004, hest til 2005, arealet vert no bortleigd til beite, og er ikkje slått dei siste to åra (kjelde. Else Løndal). Solblom vart attfunnen lengst i nord (LP 4417 9280, 165 m). Her fanst heistorr, heisiv, finnskjegg, blåtopp, engkvein og geitsvingel. Ein del av dei øvrige engene er relativt artsfattige med m.a. ein del krattlodnegras. Ovafor løa vart det slått til 2005. Her finst jordnøtt, kystgrisøyre, blåknapp, flekkmarihand, heistorr, harerug, kvitbladtistel og smalkjempe.

Volda: Kilspollen: Mjeltevika

Naturbasenummer: BN00022185
Areal: 24,13 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt: 19.09.2006
Verdi: C
Verdi revurdert: C
Tilstand: D
Undersøkt/kjelder: 02.08.1996 (Melby & Gaarder 2001a, Engen & Grimstad i manus), 19.09.2006, JBJ
Områdeskildring
Beskrivelsen er basert på Melby & Gaarder (2001a), samt egne feltnotater. "Et lite gardsbruk med rester av artsrike slåtteenger. Flere typiske naturengplanter forekommer fortsatt ganske vanlig." (Melby & Gaarder 2001). Egne feltnotater, Engen & Grimstad (i manus): Garden har en del små flekker med natureng, som delvis er i god hevd og delvis er i begynnende gjengroing. Innlagt JB Jordal etter besøk 19.09.2006: Det sørligste bruket gror nå igjen pga. helseproblemer hos eieren (Johan Mjeltevik pers. medd.). Det ble slått siste gang 2005, det forekommer heller ikke streifbeiting av sau lenger. Noe av det som er avgrenset er pløyd og gjødslet og bør tas ut, mens det fortsatt finnes flekker med mer artsrik natureng som nå begynner å gro igjen. Et mindre område ovenfor det nordligste bruket er fremdeles i hevd med slått (Åsmund Kyrkjeeide, bor ikke på plassen), og kunne isolert sett fått verdi B. Av planter på det nordligste bruket kan nevnes kystgrisøre, smalkjempe, kvitbladtistel, blåklokke, blåkoll, jonsokkoll, blåknapp, tusenfryd og hårsveve, de fleste av disse rosettplanter som trives i slåtteenger. På det sørligste ble det observert bl.a. harerug, kystmaure, jordnøtt, blåkoll og skogmarihand. Avgrensing bør endres.

Volda: Lauvstad: Grøtholen

Naturbasenummer: BN00022193
Areal: 25,18 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt: 19.09.2006
Verdi: A
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
Undersøkt/kjelder: 18.07.2002, KJG, (Engen & Grimstad i manus), 19.09.2006 JBJ

Områdeskildring
Gamalt nedlagt gardsbruk i sterk attgroing. I nedre austre delen av bruket veks den raudlista solblomen (VU). Det vart teld 120 rosettar og ellers ei mengd andre naturengplanter. I enga blei det høyrt og sett grønn markgrashoppe og ellers ei mengd andre insekter som har tilhald i slike enger. I eit tørt parti i øvre del av bruket blei det registrert ein koloni med gravande jordbier, truleg *Halictus rubicundus* eller andre sandbier i slekta *Andrena*. Garden eigner seg svært godt som kulturhistorisk restaureringsobjekt med sine enger og gamle bygningar og tida er knapp, solblomen vil sannsynlegvis snart forsvinne på grunn av attgroing. Mosaikk av G3 sølvbunkeeng, G4 -G5 frisk fattigeng, engkvein-raudsvingel-

gulaks/finnskjegg mm. (K. G. Grimstad, pers. medd.). Supplement skrive av JB Jordal etter besøk 19.09.2006: framleis sterk attgroing, solblom vart ikkje attfunnen, men kan framleis finnast. Det vart observert styva selje og grov søyleeiner. Verdien vert sett ned til B pga. tilstanden. Det bør understrekast at det her er knapt med tid for å restaurera kulturlandskapet. Det er m.a. ein del krattlodnegras og oppslag av einstape og platanlønn. Det vart observert sau på nabobruka.

Volda: Tømmerbakk

Naturbasenummer:
Areal: 4
Sist undersøkt: 21.07.2005
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 151900308
Kartblad: 1119 II Volda
UTM: LP 5158 9405
Undersøkt: 21.07.2005, JBJ (Jordal 2006)

Generelt: Gammel slåtteeng, ikke slått siste år, men intakt mangfold. Lokaliteten ligger på Tømmerbakk i øvre del av Volda, like i nedkant av bygdevegen.
Vegetasjon: Vegetasjonen er frisk fattigeng.
Kulturpåverknad: I vest grenser lokaliteten til et steingjerde, i øverkant mot bygdevegen.
Artsfunn: Av planter kan nevnes grov nattfiol (> 50 individer), hårsveve, jordnøtt, kystgrisøre, smalkjempe og prestekrage.
Verdisetting: Det er en tilnærmet intakt slåtteeng med et intakt artsmangfold, bl.a. en god bestand av grov nattfiol, og trolig godt potensiale for beitemarkssopp, derfor verdi B.

Ørskog: Sjøholt: Bårdsgjerde, Martinusgarden

Naturbasenummer: BN00021538
Areal: 0,36
Sist undersøkt: 06.09.2004
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: I
Lokalitetsnummer: 1523-29
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): LQ 891 304
Høgd over havet: 190 m
Undersøkt/kjelder: 19.07.2002, 06.09.2004, JBJ (Jordal & Holtan 2005c)

Områdeskildring
Generelt: Mindre slåtteeng, under 0,5 dekar like vest for husa på Martinusgarden. Framvist av Marta Vik.
Vegetasjon: Frisk fattigeng av jordnøtt-type (truga vegetasjonstype, Fremstad & Moen 2001).
Kulturpåverknad: Enga vert framleis slått.
Artsfunn: Det er gjort funn av raudlistearten solblom (VU), med ein bestand på over 100 blomsterstenglar. Lenger opp lang driftsvegen er solblomen gått ut for 30-40 år sidan. Elles vart det funne harerug, blåkoll, heistorr, heisiv, fjell-augnetrøst, hårsvæve, lækjeveronika, kystgrisøyre, jordnøtt, blåklokke, knegras og kattefot. Elles vart beitemarkssoppen *Entoloma chalybaeum* funnen.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av rike førekomstar av raudlistearten solblom.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at området vert slått eller beita, elles vil attgroinga gjera tilhøva ugunstige for solblomen, og han vil forsvinna.

Ørskog: Solnørdalen: aust for Barlindhaugen

Naturbasenummer: BN00021529
Areal: 20,85 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt: 28.07.2001
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
Lokalitetsnummer: 1523-37
Kartblad: 1220 II Vestnes

UTM (EUREF 89): LQ 871 324
Høgd over havet: 170 m
Undersøkt/kjelder: 28.07.2001, DH & Lars Inge Nakken (Jordal & Holtan 2005c)

Områdeskildring
Generelt: Dette er ei gammal slåtteeng tilhøyrande den øvste garden i grenda Barlindhaugen.
Vegetasjon: Frisk fattigeng.
Kulturpåverknad: Ein del gran er planta i enga.
Artsfunn: Det er gjort funn av raudlistearten solblom (VU), med ca. 50 blomstrande.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av middels rike førekomstar av raudlistearten solblom i ein lokalitet som står i fare for å gro att.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at området vert slått eller beita, elles vil attgroinga gjera tilhøva ugunstige for solblomen, og han vil forsvinna. Grana bør fjernast før ho veks til.

Ørskog: Vagsvika: Sollia, austre del

Naturbasenummer: BN00021553
Areal: 4,67
Sist undersøkt: 31.07.2000
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1523-16
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): LQ 9259 2705
Høgd over havet: 190 m
Undersøkt/kjelder: 31.07.2000, GGa & JBJ (Jordal & Holtan 2005c)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei gammel slåtteeng aust for Øvre Sollia, på vestsida av eit større steingjerde ovanfor vegen, ovafor vestenden av bustadfeltet.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4).
Kulturpåverknad: Tidlegare slått/beite, no svak hevd.
Artsfunn: Det vart gjort funn av raudlistearten solblom (VU), med ein bestand på 500-1000 blomstrande planter, ein av dei største i distriktet. Elles vart følgjande naturengplanter noterte: harerug, grov nattfiol, gulaks, finnskjegg, engfrytle, tepperot, blåklokke, prestekrage, kornstorr, blåknapp, knegras, geitsvingel, smalkjempe, tiriltunge, bråtestorr, heiblåfjør, i alt 17 naturengplanter.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av svært rike førekomstar av raudlistearten solblom, og generelt artsrik slåtteeng.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at området vert slått eller beita, elles vil attgroinga gjera tilhøva ugunstige for solblomen, og han vil forsvinna.

Ørskog: Vagsvika: Øvre Sollia

Naturbasenummer: BN00021519
Areal: 1,33
Sist undersøkt: 31.07.2000
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1523-14
Kartblad: 1219 I Stranda
UTM (EUREF 89): LQ 9236 2711
Høgd over havet: 190 m
Undersøkt/kjelder: 31.07.2000, GGa & JBJ (Jordal & Holtan 2005c)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er ei gammel slåtteeng ovafor husa i Øvre Sollia. Avgrensinga er utført i etterkant av undersøkinga og er litt usikker.
Vegetasjon: Frisk fattigeng, G4.
Kulturpåverknad: Tidlegare slått/beite, i 2000 svakare hevd.

Artsfunn: Det vart gjort funn av raudlistearten solblom (VU), bestand på meir enn 200 blomstrande planter. Andre naturengplanter: grov nattfiol, finnskjegg, harerug, tiriltunge, gulaks, engfrytle, blåklokke, blåknapp, aurikkelsvæve, prestekrage, kornstorr, smalkjempe, heisiv, knegras, i alt 15 naturengplanter. Elles vart det notert heistorr.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av rike førekomstar av raudlistearten solblom, og generelt artsrik gammel slåtteeng.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at området vert slått eller beita, elles vil attgroinga gjera tilhøva ugunstige for solblomen, og han vil forsvinna.

Ørskog: Vagsvika: Øvre Sollia, vestre del

Naturbasenummer:	BN00021552
Areal:	6,39
Sist undersøkt:	31.07.2000
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	G
Lokalitetsnummer:	1523-15
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 9215 2705
Høgd over havet:	170 m
Undersøkt/kjelder:	31.07.2000, GGa & JBJ (Jordal & Holtan 2005c)

Områdeskildring
Generelt: Gammel slåtteeng i svak attgroing på oversida av vegen ved eit fråflytta bruk.
Vegetasjon: Mykje av det fråflytta bruket har sølvbunkeeng (G3) som er i attgroing, elles G4, frisk fattigeng i kantområda. Eit inngjerda skifte er tresett med noko bjørk
Kulturpåverknad: Tidlegare overflatedyrka og slått/beita, no svakare hevd med vårbeite og lett haustbeite av sau.
Artsfunn: Det vart gjort funn av raudlistearten solblom (VU), bestand på 3 blomstrande planter pluss nokre rosettar. Andre naturengplanter: finnskjegg, gulaks, knegras, geitsvingel, kornstorr, tepperot, tiriltunge, blåklokke, heiblåfjør, aurikkelsvæve, harerug, engfrytle, prestekrage, småengkall, lækjeveronika, kystgrisøyre, jordnøtt, hårsvæve, blåknaopp, blåkoll, smalkjempe, i alt heile 22 naturengplanter, som er eit høgt tal. Elles vart det notert heistorr, loppestorr og kystmyrklegg. Potensiale for beitemarkssopp.
Verdisetting: Området vert verdisett til B (viktig) på grunn av at det er slåtteeng/hagemark i attgroing, men med førekomst av raudlistearten solblom, og i tillegg uvanleg artsrik gammel slåtteeng. Lokaliteten bør undersøkast betre. Ved framhaldande attgroing vil verdien gradvis verta lågare.
Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at området vert slått eller beita, elles vil attgroinga gjera tilhøva ugunstige for både solblomen og alle dei andre engplantene, og dei vil gradvis forsvinna.

Ørskog: Viset: Øggarden

Naturbasenummer:	BN00021556
Areal:	4,44
Sist undersøkt:	31.07.2000
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1523-17
Kartblad:	1219 I Stranda
UTM (EUREF 89):	LQ 921 257
Høgd over havet:	120 m
Undersøkt/kjelder:	31.07.2000, GGa & JBJ (Gaarder & Jordal 2001, 2002, Jordal & Holtan 2005c)

Områdeskildring
Generelt: Slåtteengrest på Viset, mellom fulldyrka mark og skogkanten i skråninga opp mot Dektene, utstrekning ca. 20x150 meter.
Vegetasjon: Vegetasjonen var frisk fattigeng (G4).
Kulturpåverknad: Engene har vore slått tidlegare, men er no i byrjande attgroing.
Artsfunn: Det vart gjort funn av raudlistearten solblom (VU), med ein bestand på fleire hundre blomstrande planter. Elles vart det funne brudespore (NT på raudlista 2006) og grov nattfiol, vidare naturengplantene harerug, tepperot, finnskjegg, gulaks, småengkall, kystgrisøre, blåklokke, engfrytle, tiriltunge, smalkjempe, geitsvingel, aurikkelsveve, blåknapp, i alt 16 naturengplanter.
Verdisetting: Området vert verdisett til A (svært viktig) på grunn av individrike førekomstar av raudlistearten solblom.

Skjøtsel og omsyn: Det er viktig at området vert slått eller beita, elles vil attgroinga gjera tilhøva ugunstige for solblomen, og han vil forsvinna. Fysiske inngrep kjem i konflikt med dei biologiske verdiane.

Ørsta: Barstaddalen: Bakketun på Volle

Naturbasenummer:	BN00029768
Areal:	1,09
Sist undersøkt:	06.09.2006
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	I
Lokalitetsnummer:	1520-11055
Kartblad:	1219 IV Sykkylven
UTM (EUREF 89):	LQ 591 158
Høgd over havet:	110 m
Undersøkt/kjelder:	06.09.2006, JBJ (Jordal m.fl. 2007)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten består av nokre bratte bakkar ved småbruket Bakketun på Volle i Barstaddalen. Dette er noko så spesielt som truleg den einaste tradisjonelle slåttemarka (ugjødsla, upløgd) i Ørsta som framleis vert slått.
Vegetasjon: Lokaliteten består av frisk fattigeng (G4) med ein del kystmaure og mange rosettplanter tilpassa langvarig slått, som blåknapp, blåkoll, hårsvæve, jonsokkoll, kystgrisøyre, myrtistel, prestekrage, smalkjempe og tusenfryd.
Kulturpåverknad: Bruket hadde 4 sauer fram til 1994. Desse bakkane er tidlegare slått med ljå, men vert no slått med kantklippar av Marit Synnøve Volle, og graset vert fjerna (kjelde: Gyda Volle).
Artsfunn: Av planter vart det funne m.a. blåklokke, blåkoll, heiblåfjør, hårsvæve, jonsokkoll, knegras, kystgrisøyre, kystmaure, lækjeveronika, prestekrage, smalkjempe, tiriltunge og tusenfryd. Av sopp kan nemnast brunfnokka vokssopp *Hygrocybe helobia* og honningvokssopp *Hygrocybe reidii*. Ein reknar med at det er potensiale for fleire beitemarkssopp enn dei som vart funne.
Verdivurdering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at dette er ei intakt slåttemark av den lite gjødselpåverka typen, som elles er nærast forsvunne i distriktet.
Skjøtsel og omsyn: Det er sterkt ønskjeleg med fortsatt slått utan gjødsling og jordarbeiding. Slåtten kan godt vera sein (august). Graset må fjernast.

Ørsta: Follestaddalen: Barstad, nedafor vegen

Naturbasenummer:	BN00029832
Areal:	1,68
Sist undersøkt:	20.07.2005
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	D
Lokalitetsnummer:	1520-11097
Kartblad:	1219 III Hjørundfjord
UTM (EUREF 89):	LP 5566 9831
Høgd over havet:	90 m
Undersøkt/kjelder:	20.07.2005, Per Gunnar Bøe & JBJ (Jordal 2006, Jordal m.fl. 2007)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg ved Barstad nedanfor vegen i gammal slåtteeng, og er avgrensa på grunn av ein førekomst av raudlistearten solblom på ca. 20x30 meter.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) med kystmaure.
Kulturpåverknad: Slått tidlegare, men no i tidleg attgroing. Ei rydningsrøys.
Artsfunn: Mest interessant var førekomsten av solblom, som er ein raudlisteart (VU). Det vart funne 19 blomsterstenglar og nokre fleire rosettar. Elles vart det notert både nattfiol og grov nattfiol, og dessutan kystmaure.
Verdivurdering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er ei lita slåttemark med ein mindre bestand av raudlistearten solblom og med nokre andre interessante planteartar.
Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten bør slåast eller beitast, elles vil det gro att og solblomen forsvinna.

Ørsta: Follestaddalen: nord for Litlesæter

Naturbasenummer:	BN00029817
Areal:	3,45
Sist undersøkt:	20.07.2005
Verdi:	A

Verdi revurdert: A
Tilstand: D
Lokalitetsnummer: 1520-11099
Kartblad: 1219 III Hjørundfjord
UTM (EUREF 89): LQ 5676 0077
Høgd over havet: ca. 80-90 m
Undersøkt/kjelder: 20.07.2005, Per Gunnar Bøe & JBJ (Jordal 2006, Jordal m.fl. 2007)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg i Follestaddalen nord for Litlesæter i nedkant av vegen, er ei gammal slåtteeng, og er avgrensa på grunn av førekomst av raudlistearten solblom.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) med jordnøtt og kystmaure (truga vegetasjonstype, 80%), sølvbunkeeng (G3) (20%).
Kulturpåverknad: Lokaliteten har truleg vore slått til for ikkje lenge sidan, men er no i attgroing.
Artsfunn: Mest interessant var førekomsten av solblom, som er ein raudlisteart (VU). Det vart funne 48 blomsterstenglar og nokre fleire rosettar. Elles vart det notert beitesvæve, heistorr, jordnøtt, kvitbladtistel, kystmaure.
Verdivurdering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er ei mindre slåtteng med raudlistearten solblom, ein truga vegetasjonstype og med nokre andre interessante planteartar, men diverre i attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten bør slåast eller beitast, elles vil det gro att og solblomen forsvinna.

Ørsta: Follestaddalen: vest for Skulebrua

Naturbasenummer: BN00029816
Areal: 2,16
Sist undersøkt: 20.07.2005
Verdi: A
Verdi revurdert: B
Tilstand: G
Lokalitetsnummer: 1520-11100
Kartblad: 1219 III Hjørundfjord
UTM (EUREF 89): LQ 5680 0090
Høgd over havet: ca. 90 m
Undersøkt/kjelder: 20.07.2005, Per Gunnar Bøe & JBJ (Jordal 2006, Jordal m.fl. 2007)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten ligg ved eit vegkryss rett vest for Skulebrua (Follestaddalen skule), dels i vegkant og dels i gammal slåtteeng, og er avgrensa på grunn av førekomst av raudlistearten solblom. Lokaliteten med solblom er berre rundt 10x10 meter.
Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) ca. 30%, finnskjeggeng ca. 10% og smyle/blåtoppeng med blåbær ca. 50%.
Kulturpåverknad: Lokaliteten grensar til veg, og er i attgroing med høgt gras og busker.
Artsfunn: Mest interessant var førekomsten av solblom, som er ein raudlisteart (VU). Det vart funne 3 blomsterstenglar og nokre fleire rosettar. Elles vart det notert beitesvæve, grov nattfiol, hårsvæve, kystmaure og småengkall.
Verdivurdering: Verdien er endra av J. B. Jordal 23.05.2006 til B (viktig) på grunn av at det er ein småbiotop/gammal slåtteeng med få stenglar av raudlistearten solblom og med nokre andre interessante planteartar, men elles i kraftig attgroing.
Skjøtsel og omsyn: Lokaliteten bør slåast eller beitast, elles vil det gro att og solblomen forsvinna.

Ålesund: Emblem

Naturbasenummer: BN00010816
Areal: 5,97
Sist undersøkt: 09.10.1999
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder 09.10.1999, Jordal & Holtan (1999)
Områdeskildring
Områdeskildring, vegetasjon: På garden Emblem (eigar: Leon Emblem) har det vore ungdyr til for 5-6 år sidan. Her er både fulldyrka og overflatedyrka mark som framleis blir slått. Her har ikkje vore gjødsla på mange år, men likevel gjødsla tidlegare. Vegetasjon, flora og soppflora var mest artsrik i kantane, men også på fulldyrka mark er det relativt artsrikt på grunn av lite gjødsling i seinare tid. Enga er rik på engkransmose med ein god del smalkjempe og prestekrage. Elles er vegetasjonen dels å rekna som engkvein/gulaks-eng.
Kommentarar til funn: Det vart funne 16 naturengplantar. Kystgrisøyre var stadvis talrik. Også andre slåttetilpassa rosettplanter var vanlege, som smalkjempe, hårsvæve, aurikkelsvæve, følblom, blåknapp, prestekrage, gjeldkarve og

raudknapp. Det vart også funne dikesvineblom og jordnøtt. Det vart funne 11 beitemarkssopp, av desse 9 vokssoppartar. Dei mest interessante var gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT) og limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*.
Verdisetting: Verdien vert sett til B pga. artsutvalet og tilstanden.
Råd om framtidig bruk: Det er ønskjeleg at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den tradisjonelle bruken. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Dersom det er muleg å få til etterbeiting, er dette også ønskjeleg. Lokaliteten bør ikkje gjødslast eller utsettast for jordarbeiding.

Ålesund: Litlekalvøya: Plassen

Naturbasenummer:	BN00010838
Areal:	7,33
Sist undersøkt:	14.10.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Undersøkt/kjelder	25.09., 05.10. og 14.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Skrive av JB Jordal 19.03.2007. For generelle skildringar av Litlekalvøya: sjå lokaliteten Tua.
Områdeskildring, vegetasjon: Rema har ein moserik vegetasjon med slått-tilpassa plantar som smalkjempe, gulaks, følblom og kvitkløver. Vegetasjonen vekslar mellom engkvein-gulaks-eng og sølvbunkeeng, i kantområde også litt meir heipregа vegetasjon med tepperot, bjønnkam og blåknapp.
Kommentarar til funn: Ved Rema vart det funne 13 artar av beitemarkssopp, m.a. 9 vokssoppartar. Det er verdt å trekkja fram halmgul køllesopp *Clavaria flavipes* (NT-nær truga på raudlista 2006), *Entoloma versatile* (sjeldan, 3. lokalitet i Norge, DD-datamangel på raudlista 2006), svartdogga vokssopp *Hygrocybe phaeococcinea* (NT), limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* (ikkje lenger raudlista). Elles vart det funne grå vokssopp og liten mønjevokssopp.
Verdisetting: Verdien vert under tvil sett til B pga artsutvalet. Tilstanden var bra i 1999, og betre undersøkingar kan gje grunnlag for å setta verdien høgare.
Råd om framtidig bruk: Det er ønskjeleg at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den bruken som har vore. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Dersom det er muleg å få til etterbeiting, er dette også ønskjeleg. Lokaliteten bør ikkje gjødslast eller utsettast for jordarbeiding.

Ålesund: Litlekalvøya: Rema

Naturbasenummer:	BN00010817
Areal:	20,10 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt:	14.10.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	U
Undersøkt/kjelder	25.09., 05.10. og 14.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Skrive av JB Jordal 19.03.2007. For generelle skildringar av Litlekalvøya: sjå lokaliteten Tua.
Områdeskildring, vegetasjon: Plassen har ein moserik vegetasjon med slått-tilpassa plantar som smalkjempe, gulaks, følblom og kvitkløver. Vegetasjonen inneheld mest engkvein-gulaks-eng.
Kommentarar til funn: Av planter kan nemnast prestekrage, hårsvæve og kornstorr. Ved Plassen vart det funne mange beitemarkssopp, m.a. 14 vokssoppartar. Det er verdt å trekkja fram halmgul køllesopp *Clavaria flavipes* (NT-nær truga på raudlista 2006), *Entoloma pratulense* (NT-nær truga på raudlista 2006), *Entoloma versatile* (3. lokalitet i Norge, DD-datamangel på raudlista 2006), skifervokssopp *Hygrocybe lacmus* (NT-nær truga på raudlista 2006), limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* (ikkje lenger raudlista). Elles vart det funne grå vokssopp og lutvokssopp.
Verdisetting: Verdien vert sett opp til A pga. artsutvalet. Tilstanden var også bra i 1999.
Råd om framtidig bruk: Det er ønskjeleg at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den bruken som har vore. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Dersom det er muleg å få til etterbeiting, er dette også ønskjeleg. Lokaliteten bør ikkje gjødslast eller utsettast for jordarbeiding.

Ålesund: Litlekalvøya: Tua

Naturbasenummer:	BN00010839
Areal:	7,91
Sist undersøkt:	14.10.1999
Verdi:	A
Verdi revurdert:	A
Tilstand:	U

Undersøkt/kjelder 25.09., 05.10. og 14.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring (justert av JB Jordal 19.03.2007)
Områdeskildring, vegetasjon: Det ligg 7 gardsbruk på øya, 6 av desse er fråflytta. M.a. beiter 11 villsau på øya (1999). Det meste av innmarka er fulldyrka eller overflatedyrka. Dei fleste bruka blir framleis slått, medan noko gror att med strandrøyr og sølvbunkeeng. Fleire av gardsbruka har vore slått utan å ha vore gjødsla i over 30 år. Dei stadene som var mest interessante med omsyn på naturengplantar og beitemarkssopp, var Tua, Rema og Plassen. Sjølv i tidlegare fulldyrka eng er det no utvikla ein moserik vegetasjon med slått-tilpassa plantar som smalkjempe, gulaks, følblom og kvitkløver. Vegetasjonen vekslar mellom engkvein-gulaks-eng og sølvbunkeeng, og med innslag av andre typar avhengig driftshistoria. I kantområde fanst meir heiprega vegetasjon med tepperot, bjønnkam og blåknapp. Innlagt av JB Jordal 19.03.2007: Avstandsobservasjon frå Ellingsøya 21.09.2006 tyder på at lokaliteten vart slått også i 2006.
Kommentarar til funn: Det vart funne 9 naturengplantar, som er relativt lågt. Utvalet av planteartar i kulturlandskapet på Litlekalvøya var nokså trivielt. Det kan nemnast funn av dikesvineblom, kystgrisøyre, hårsvæve, knegras, kornstorr, prestekrage og tusenfryd. Soppfloraen var derimot svært interessant. Det vart funne 11 beitemarkssopp, av desse 8 vokssoppartar. Nedafor husa på Tua vart det funne ein ny vokssopp for Norge, *Hygrocybe calyptriformis* (LQ 614 309, Jordal & Holtan 2000). Arten er pr. 2006 berre funnen ein annan stad i Noreg (Bømlo i Hordaland), og arten står som CR - kritisk truga på raudlista 2006. Av andre funn er det verd å trekkja fram halmgul køllesopp *Clavaria flavipes* (NT-nær truga på raudlista 2006), limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* (ikkje lenger raudlista). Bestanden av halmgul køllesopp hadde mange mycel og eit stort tal individ, og er ein av dei største bestandane som er funne hittil her i landet.
Verdisetting: Verdien vert sett til A pga. artsutvalet og tilstanden.
Råd om framtidig bruk: Det er ønskjeleg at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den bruken som har vore. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Dersom det er muleg å få til etterbeiting, er dette også ønskjeleg. Lokaliteten bør ikkje gjødslast eller utsettast for jordarbeiding.

Ålesund: Magerholm (småbruk) Akselhaugen

Naturbasenummer: BN00010827
Areal: 3,30
Sist undersøkt: 17.09.1999
Verdi: B
Verdi revurdert: B
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder 17.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Områdeskildring, vegetasjon: Dette er eit småbruk like vest for ferjeleiet på Magerholm. For tida bur ingen fast i husa, men innmarka blir halden i hevd gjennom slått utan gjødsling. Det mest artsrike er moserike kantar og anna overflatedyrka areal. Her finst innslag av både smalkjempe-dominerte parti med ulike rosettplanter som blåknapp og kystgrisøyre, og noko finnskjeggdominerte område, elles finst engkvein-gulakseng.
Kommentarar til funn: Det vart funne 12 naturengplantar. I tillegg til det som er nemnt ovafor vart det funne m.a. aurikkelsvæve, blåklokke og prestekrage. Det vart funne 21 beitemarkssopp, av desse 13 vokssoppartar. Dei mest interessante var skjeljordtunge *Geoglossum fallax*, sleip jordtunge *Geoglossum glutinosum*, musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT), limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* og svartdogga vokssopp *Hygrocybe phaeococcinea* (NT).
Råd om framtidig bruk: Det er ønskjeleg at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den tradisjonelle bruken, men med minst muleg gjødsling og jordarbeiding. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Dersom det er muleg å få til etterbeiting, er dette også ønskjeleg. Fjerning av tre og busker i kantane vil verka positivt på dei artane som er knytt til engsamfunn.

Ålesund: Ratvikvatnet (ved Lerstadvegen)

Naturbasenummer: BN00010832
Areal: 3,19
Sist undersøkt: 12.10.1999
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder 12.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Områdeskildring, vegetasjon: Dette er ein relativt tørr bakke som framleis blir slått og som heller slakt ned mot Lerstadvegen i sør. Lokaliteten grensar til en stor kristtornhage og einskilde store tre i nord og vest. Ved vegen er det eit

fuktig søkk med mykje lyssiv og knappsiv. Vegetasjonen er moserik og middels artsrik med m.a. ein del gulaks og smalkjempe.
Kommentarar til funn: Det vart funne 17 naturengplantar. Av plantefunna er det grunn til å nemna markfrytle, ei kystplante som i dag ikkje er særleg vanleg. Elles finst blåklokke, hårsvæve, jonsokkoll, jordnøtt, knegras, kvitmaure, kystgrisøyre og prestekrage. Soppfloraen var svært interessant. Det vart funne 28 beitemarkssopp, av desse 17 vokssoppartar. Her er det særleg verd nemna sauevokssopp *Hygrocybe ovina* (VU) og vranglodnetunge *Trichoglossum walteri* (VU). Vidare er det grunn til å trekkja fram halmgul køllesopp *Clavaria flavipes* (NT), limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*, raudnande lutvokssopp *Hygrocybe ingrata* (NT), raudskivevokssopp *Hygrocybe quieta* (NT), svartdogga vokssopp *Hygrocybe phaeococcinea* (NT). Den store samlinga av raudlisteartar tyder på at dette er ein svært gammel lokalitet med lang kontinuitet.
Råd om framtidig bruk: Det er viktig for det biologiske mangfaldet at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den bruken som har vore i seinare tid, og at området ikkje blir bygd ned. Det er den bruken som har vore fram til no som forklarar det store talet på beitemarkssopp, og som forklarar forekomsten av ein del sjeldne slike artar. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Kommunen bør syta for å få ein avtale med grunneigaren om årleg slått og fjerning av graset. Det er naturleg at kommunen og/eller Fylkesmannen bidrar økonomisk til dette. Området må ikkje gjødslast eller utsettast for jordarbeiding.

Ålesund: Tørla, Gruen

Naturbasenummer:	BN00010822
Areal:	11,61
Sist undersøkt:	09.10.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Undersøkt/kjelder	09.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Områdeskildring, vegetasjon: Dette er eit gardsbruk med ein del fulldyrka mark. Det er lenge sidan her var gjødsla. Enga nord for husa var moserik (engkransmose), med mykje smalkjempe og prestekrage. Ned mot sjøen finst ein einerbakke med attgoande sølvbunkeeng og noko heipreg somme stader.
Kommentarar til funn: Det vart funne 15 naturengplantar, som er eit bra resultat. Av plantefunna kan nemnast blåklokke, dikesvineblom, heiblåfjør, heisiv, hårsvæve, jordnøtt, kystgrisøyre og prestekrage. Det vart funne 9 beitemarkssopp, av desse 8 vokssoppartar. Dei mest interessante var limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* og grå vokssopp *Hygrocybe irrigata*.
Råd om framtidig bruk: Det er positivt om slåtten kan halda fram utan gjødsling. Etterbeite med sau eller ungdyr vil og vera positivt.

Ålesund: Vanberg (ved Lerstadvegen)

Naturbasenummer:	BN00010833
Areal:	2,46
Sist undersøkt:	12.10.1999
Verdi:	B
Verdi revurdert:	B
Tilstand:	U
Undersøkt/kjelder	12.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Generelt: Området ligg frå Lerstadvegen og opp på ein haug i ei relativt tørr helling, nokre knausar finst og i området. Mykje av lokaliteten er tidlegare dyrka eller overflatedyrka. Det har ikkje vore gjødsla på lenge, men er framleis slått. Graset blir samla opp og tømt i kantområde.
Vegetasjon: Vegetasjonen er utmagrande med mykje engkransmose i botnen. Det finst steingjerde og ein oppmura terrasse (truleg tidlegare åker). Vegetasjonen er dels engkvein/gulakseng med varierande innslag av englodnegras, kystgrisøyre (god bestand) m.m. Somme parti har ein del smalkjempe.
Artsfunn: Det vart funne 10 naturengplantar. Av plantefunna kan nemnast dikesvineblom, jordnøtt, kystgrisøyre og vivendel. Det vart funne 15 beitemarkssopp, av desse 12 vokssoppartar. Av interessante artar kan nemnast bronseraudskivesopp *Entoloma formosum*, grå vokssopp *Hygrocybe irrigata*, spissvokssopp *Hygrocybe persistens*, og skarlagenvokssopp *Hygrocybe punicea*.
Råd om framtidig bruk: Det er ønskjeleg at lokaliteten i framtida blir skjøtta på ein måte som liknar den tradisjonelle bruken. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Dersom det er muleg å få til etterbeiting, er dette også ønskjeleg. Lokaliteten bør ikkje gjødslast eller utsettast for jordarbeiding. Tre og buskar bør haldast nede.

Ålesund: Ystebøen, Emblem

Naturbasenummer: BN00010815
Areal: 24,16 (avgrensing bør revurderast)
Sist undersøkt: 15.10.1999
Verdi: A
Verdi revurdert: A
Tilstand: U
Undersøkt/kjelder 15.10.1999, Jordal & Holtan (1999)

Områdeskildring
Generelt: Lokaliteten er eit gardsbruk i slakk sørhelling lengst vest på Emblem. I nord og vest grensar innmarka mot skogen, i aust og sør mot anna innmark. Bruket er ikkje gjødsla etter ca. 1975, men blir framleis slått. I seinare tid har det vore storfe på bruket, men ein planlegg no å slutta. Innmarka har både fulldyrka og overflatedyrka parti. Mest interessant for det biologiske mangfaldet er overflatedyrka parti på haugar og knausar, og kantområde, men også den fulldyrka marka er artsrik pga lite gjødsling dei siste tiåra, kombinert med god hevd.
Vegetasjon: Lokaliteten inneheld ein del gulaks/engkvein-eng, men og ein del parti dominert av finnskjegg, somme tørre stader er det mykje hårsvæve, kystgrisøyre, smalkjempe og tiriltunge. I bakkane finst somme stader noko firkantperikum, som er vanskeleg å tukte sjølv om ein slår han årleg. Denne arten bør ikkje bli for dominerande, men har lett for å ta overhand. Vest for bruket er det fin beita hagemarkskog med hassel og andre lauvtre. Her finst fleire sjeldne planter (sjå nedanfor).
Artsfunn: Det vart funne heile 20 naturengplantar, mest av alle lokalitetane i Ålesund. Det er registrert 29 lokalitetar i heile fylket med fleire artar enn dette (pr. 1999). Slåtteengene har mange plantar med ein grunnstilt rosett, slik som harerug, prestekrage, aurikkelsvæve, blåknapp, smalkjempe, aurikkelsvæve, hårsvæve, blåkoll, raudknapp, kystgrisøyre og gjeldkarve. Slike artar er særleg tilpassa lite gjødsla slåtteenger. Andre interessante artar var vill-lin, jordnøtt og knegras. Vill-lin er ein art som indikerer baserikt jordsmonn og god hevd. I hagemarkskogen vart det funne fuglereir, som er ein sjeldan orkidé, vidare vårmarihand, breiflangre og sanikel. Det vart funne 28 beitemarkssopp, av desse 20 vokssoppartar. Av særleg interessante artar må nemnast grå narremusserong *Porpoloma metapodium* (VU) og sauevokssopp *Hygrocybe ovina* (VU), som begge er blant dei beste indikatorane på verdfulle lokalitetar med lang kontinuitet. Vidare er det funne lillagrå raudskivesopp *Entoloma griseocyaneum* (NT), *Entoloma exile*, limvokssopp *Hygrocybe glutinipes*, gulfotvokssopp *Hygrocybe flavipes* (NT), musserongvokssopp *Hygrocybe fornicata* (NT), raudskivevokssopp *Hygrocybe quieta* (NT), raud honningvokssopp *Hygrocybe splendidissima* (NT) og skjeljordtunge *Geoglossum fallax*. Elles vart det funne bleik engvokssopp *Hygrocybe pratensis* var. *pallida*, som og er sjeldan.
Råd om framtidig bruk: Det er viktig at denne lokaliteten framleis blir skjøtta på ein måte som liknar den tradisjonelle bruken. Det er den bruken som har vore fram til no som forklarar det store talet på beitemarkssopp, og som forklarar forekomsten av ein del sjeldne slike artar. Det viktigaste er at graset blir hausta og ført bort. Det beste ville vera slått ein gong i året, helst relativt seint på sommaren, og noko etterbeiting av sau eller ungdyr. Ettersom dyrehaldet på bruket no synest å opphøyra, bør ein i alle høve få ein avtale med grunneigaren om årleg slått og fjerning av graset. Det er naturleg at kommunen og/eller Fylkesmannen bidrar økonomisk til dette.

DISKUSJON

Slåttemark av den typen som vert omtala her er ein svært truga naturtype. Samstundes er typen ein av dei aller viktigaste for mangfaldet. Vårt fylke har att relativt mange slike lokalitetar, men dei fleste er ikkje lenger i ordinær jordbruksmessig drift. Dei er anten slått på fritid/hobbybasis av eigar, leigar, frivillig organisasjon eller offentleg instans, eller dei har i den seinare tid vore beita men har likevel bevart preget av slåtteeng. Mange er relativt nyleg gått heilt ut av bruk og gror att, men mangfaldet er inntil vidare stort sett bevart. Slike slåtteenger er den mest truga naturtypen i kulturlandskapet, samstundes som han inneheld svært mange kravfulle artar og eit stort mangfald som vanskeleg kan bevarast utan at desse lokalitetane vert bevart på ein måte som liknar den tradisjonelle drifta. 178 lokalitetar vert skildra i rapporten. Dei som var tilgjengelege i Naturbase var 133 lokalitetar (totalt 136, men 3 vart strokne). Dessutan har det i løpet av prosjektet vore samla opplysningar om 55 lokalitetar. 18 av desse er digitaliserte av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, men ikkje lagt inn i Naturbase. Totalt 151 lokalitetar er arealberekna, og desse utgjer til saman 1431 dekar, dvs. eit snittareal på 9,5 dekar. Ut frå dette snittarealet kan ein rekna med at totalarealet av alle kjente og omtala slåtteenger i fylket er ca. 1700 dekar. Truleg er ein del lokalitetar feilavgrensa på den måten at dei inneheld ein del areal som er fulldyrka eller gjødsla og såleis ikkje fell under definisjonen på tradisjonell slåtteeng. Det verkelege arealet er derfor truleg mindre enn det som er oppgjeve. I ei framtidig evaluering/kvalitetssikring av data i Naturbase, burde derfor avgrensingane av ein del slåtteenger gjennomgåast på nytt med kritiske auge. Derimot må ein også rekna med at det finst ein del fleire slåtteenger som framleis ikkje er registrerte. Kvar desse finst, er vanskeleg å seie, men det kan vera særleg grunn til å leita meir i fjord- og dalkommunar som Vanylven, Volda, Norddal, Stranda, Stordal, Rauma og Sunndal. Kommunane Stordal, Rauma, Tingvoll og Sunndal har flest kjende lokalitetar, og her er nok mulegheitene til stades for å finna fleire, men 29 av fylkets 37 kommunar har registrerte slåtteenger. Erfaringar frå ferske registreringar i Tingvoll (Gaarder 2007) indikerer at dei fleste nye slåtteenger som vert funne heretter, er små, oftast mindre enn 2-3 dekar, og at dette er ei av årsakene til at dei ikkje er oppdaga tidlegare.

Dei registrerte lokalitetane viser ei klumpvis førekomst, der særleg viktige kommunar med mange lokalitetar er deler av Stordal (22 lokalitetar, særleg Nørdredalen), Rauma (28 lokalitetar, særleg øvre Romsdalen), Tingvoll (19, særleg Vågbø-Holmeide) og Sunndal (16, særleg fjellgardane).

Mange såkalla raudlisteartar er også avhengige av slåtteenger. 64 slike artar er oppgjeve frå dei lokalitetane som er skildra i denne rapporten. Desse skal prioriterast høgt i forvaltninga, m.a. gjennom 2010-målet om stans i tapet av biologisk mangfald. Det er eit akutt behov for ein sterk, målretta innsats for å ta vare på restane av denne særmerkte naturtypen, men tiltak og verkemiddel er ikkje eit tema for denne rapporten.

Det er ikkje føremålet med denne rapporten å drøfta tiltak i forhold til slåtteenger. Tilskotsordningar vert m.a. nærare drøfta av Jordal (2007). Det er eit stort problem at bruk utan produksjonstilskot ikkje har noko effektivt tilbod om midlar til skjøtsel. Sidan slåtteengene er så sterkt truga som naturtype, og utgjer så små areal, er det ei stor forvaltningsmessig oppgåve knytt til det å ta vare på restane.

KJELDER

A/S Olivin 2002. Konsekvensutredning. Uttaksområdene i Gusdalen og Sunndalen. Asplan Viak AS og A/S Olivin.

Aksdal, S., 1994: Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125 s.

Ansok, S., 1973: Far etter folk. Stranda Sogemnd. 3. opplag 1982, 167 s.

Ansok, S., 1977: Utkantgardane - eit minne om ei anna tid. I: P. Larsen (red.): Møre og Romsdal. Bygd og by i Norge. Gyldendal. s. 214-226.

Aune, E. I, 2005a: Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU rapport botanisk serie 2005-4. 39 s.

Aune, E. I, 2005b: Kartlegging av biologisk mangfald (naturtypar) i Surnadal kommune. NTNU rapport botanisk serie 2005-1. 52 s.

Austad, I., 1988: Tingvoll bygdemuseum: økomuseum og rekreasjonsområde: forslag til landskaps- og arealbruksplan. Sogn og Fjordane distriktshøgskule, Skrifter 1988:3. 80 s.

Beyer, I. & Jordal, J. B. 1995: Nasjonal registrering av verdfulle kulturlandskap. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavd. rapport nr. 15-1995. 45 s.

Bratli, H. & Norderhaug, A. 2005. Felthåndbok for kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap. Versjon 06.06.05. 26 s.

Bruaas, T. & Hatløy, K. H., 1991: Ytste-Skotet i Stordal kommune. Metodeopplegg for istandsetjing og skjøtsel av kulturlandskapet. Kandidatoppgåve for linja landskapsforvaltning og planlegging. Sogn og Fjordane distriktshøgskule. 107 s. + kart.

Connor, A., 2004: Kartlegging og verdisetting av viktige naturtyper for biologisk mangfold i Molde kommune. Institutt for naturforvaltning, Norges Landbrukshøgskole. Mastergradsoppgave, 206 s. + vedlegg.

Direktoratet for naturforvaltning, 1999a: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.

Direktoratet for naturforvaltning, 1999b: Nasjonal rødliste for truete arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3. 161 s.

Engen, T. & Grimstad, K. J. i manus: Biologisk mangfald i Volda. Rapport.

Engen, T., Grimstad, K. J. & Soot, K.M., i manus: Biologiske undersøkingar i Hareid kommune. Rapport.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.), 2001: Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU rapport botanisk serie 2001-4, 231 s.

Gaarder, G., 1993: Natur i Tingvoll. Naturverdier i Tingvoll kommune, Møre og Romsdal, med spesiell vekt på biologisk mangfold. Tingvoll kommune, rapport. 65 s.

Gaarder, G., 2003a: Kartlegging av biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2003:17, 29 s.

Gaarder, G., 2003b: Biologisk mangfold i Kristiansund kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2003:18, 33 s.

Gaarder, G., 2007: Verdifulle kulturlandskap i Tingvoll kommune. Miljøfaglig Utredning. Rapport 2007:8. 80 s.

Gaarder, G. & Jordal, J. B., 1996: Biologiske mangfold på sørlige deler av Smøla. Utarbeidet i forbindelse med plan for forvaltning av kulturlandskapet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 8-1996, 59 s.

Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2000: Botaniske tilleggsregistreringer for verneplanarbeidet på Smøla. Miljøfaglig Utredning, rapport 2000/3. 64 s. + kart.

Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2001: Rødlistearter i Møre og Romsdal 2001. Planter, moser, kransalger, sopp, lav og sommerfugler. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 1-2001. 88 ss.

Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2002: Etablering av pukkverk på Viset. Konsekvensutredning på tema Naturmiljø. Miljøfaglig Utredning, rapport 2001.

Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2003: Regionalt sjeldne og truete plantearter i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, rapport 2003:01. 70 s.

Gaarder, G. & Oldervik, F. 2003: Biologisk mangfold i Averøy kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2003:19, 37 s.

Gaarder, G., Holtan, D. & Jordal, J. B., 2001: Biologisk mangfald innafor Geiranger-Herdal landskapsvernområde. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2001:03. 76 s. + kart

Hagen, G., 2000: Kartlegging og verdisetting av naturtypar i Tingvoll kommune etter DN-handbok 13-1999. Hovudfagsoppgåve i naturvern ved Institutt for biologi og naturforvaltning, Norges Landbrukshøgskole. 216 s. + vedlegg.

Hansen, L. O. & Aarvik, L., 2000: Sjeldne insekter i Norge 3. Sommerfugler (Lepidoptera). NINA Fagrapport 038. 145 s.

Holtan, D., (red.), 2001: Biologisk mangfold i Ålesund. Sluttrapport 2001. Ålesund kommune, rapport. 123 s. + kart.

Holtan, D., 2004: Kartlegging av biologisk mangfald i Sykkylven kommune. Sykkylven kommune, rapport. 61 s.

Holtan, D., i trykk: Biologisk mangfold i Giske kommune. Rapport.

Holtan, D. & Grimstad, K. J., 2000: Kartlegging av biologisk mangfald i Norddal - biologiske undersøkingar i 1999. Norddal kommune, rapport. 96 s.

Holtan, D. & Grimstad, K. J., 2004a: Biologisk mangfald i Stranda kommune. Kartleggingsrapport 2000. Stranda kommune, rapport. 127 s. + kart.

Holtan, D. & Grimstad, K. J., 2004b: Biologiske undersøkingar i Sula kommune 2000-2001. Sula kommune, rapport. 47 s.
Iversen m.fl. 1994: Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget for registrering av verdifulle kulturlandskap. 117 s.
Jordal, J. B., 1996: Eigedomen Vaulen på Nordmarka. Biologiske registreringar og forslag til skjøtsel av kulturlandskapet. Surnadal kommune. 28 s.
Jordal, J. B., 1997: Sopp i naturbeitemarker i Norge. En kunnskapsstatus over utbredelse, økologi, indikatorverdi og trusler i et europeisk perspektiv. Direktoratet for Naturforvaltning, Utredning for DN nr. 6- 1997. 112 s. TE 753.
Jordal, J. B., 2000: Biologiske undersøkingar i fjellgardane og seterdalane i Grøvuvassdraget, Sunndal kommune. Statusrapport for kulturlandskapet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavdelinga, rapport nr. 3-2000. 84 s.
Jordal, J. B., 2002: Kartlegging av biologisk mangfald i Aukra kommune. Ressurssenteret i Tingvoll, rapport nr. 2-2000. 104 s.
Jordal, J. B., 2003: Kartlegging av biologisk mangfald i Vestnes kommune, Møre og Romsdal. Vestnes kommune, rapport. 114 s.
Jordal, J. B., 2004a: Kartlegging av naturtypar i Smøla kommune. Smøla kommune, rapport. 106 s. + kart.
Jordal, J. B., 2004b: Et gløtt inn i Sunndalsnaturen – en kartlegging av viktige naturtyper. Sunndal kommune, rapport. 262 s.
Jordal, J. B., 2005a: Kartlegging av naturtypar i Fræna kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 5-2005. 140 s. + kart.
Jordal, J. B., 2005b: Kartlegging av naturtypar i Midsund kommune. Ressurssenteret i Tingvoll, rapport nr. 2-2005. 80 s. + kart.
Jordal, J. B., 2005c: Kartlegging av naturtypar i Nesset kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 6-2005. 162 s.
Jordal, J. B., 2005d: Kartlegging av naturtypar i Sandøy kommune. Ressurssenteret i Tingvoll, rapport nr. 1-2005. 73 s.
Jordal, J. B., 2005e: Forvaltningsplan for Molnes naturreservat i Giske kommune i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal Fylke. 30 s.
Jordal, J. B., 2006: Nasjonal registrering av kulturlandskap. Kartlegging av biologisk mangfold i Midt-Norge, med en kunnskapsstatus for Møre og Romsdal. Rapport J. B. Jordal nr. 2-2006, 94 s.
Jordal, J. B., 2007: Revisjon av regionalt miljøprogram i Møre og Romsdal og omsynet til biologiske verdiar i kulturlandskapet. Møre og Romsdal Fylke, Landbruksavdelinga, rapport 2 - 2007.
Jordal, J. B., i trykk: Kartlegging av naturtypar i Eide kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 4-2005. 65 s. + kart.
Jordal, J. B. & Grimstad, K. J., 2001: Kartlegging av biologisk mangfald i Herøy kommune, Møre og Romsdal. Herøy kommune, rapport, 123 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1993: Soppfloraen i en del naturbeitemarker og naturenger i Møre og Romsdal og Trøndelag. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 9-1993. 76 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1995a: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1994. Beitemarkssopp og planter i naturenger og naturbeitemarker. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport 2-1995. 95 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1995b: Biologisk mangfold i Molde. Del 1. Hovedrapport. Molde kommune. 164 s. + kart. Del 2. Flora og fauna. Molde kommune. 101 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1995c: Biologisk mangfold på økologisk drevne bruk. Beitemarkssopp og planter. Norsk senter for økologisk landbruk, Tingvoll. 44 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1996: Noen soppfunn i ugjødsla beite- og slåttemarker II. Agarica 14 (23): 90-110.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1997: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1995-1996. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 97. 178 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998a: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1997-98. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 2 - 98. 117 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998b: Rødlistearter i Møre og Romsdal - planter, sopp og lav. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 3/98. 109 s.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998c: Noen soppfunn i ugjødsla beite- og slåttemarker III. Agarica 15 (24/25):29-58.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1999: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal 1992-98. Samlerapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 99: 278 s. + kart.
Jordal, J. B. & Gaarder, G., 2002: Hygrocybe vitellina (Fr.) P.Karst. (sensu Boertmann 1990) - en oseanisk sopp. Blyttia 60:195-202.
Jordal, J. B. & Holtan, D., 1999: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Ålesund. Ålesund kommune, rapport. 30 s. + kart.
Jordal, J. B. & Holtan, D., 2000: Vokssoppen Hygrocybe calyptriformis (Berk. & Broome) Fayod funnet i Norge. Blyttia 58: 88-92.
Jordal, J. B. & Holtan, D., 2005a: Kartlegging av naturtypar i Haram kommune. Haram kommune, rapport. 117 s. + bilete og kart.
Jordal, J. B. & Holtan, D., 2005b: Kartlegging av naturtypar i Skodje kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2005. 87 s. + kart.
Jordal, J. B. & Holtan, D., 2005c: Kartlegging av naturtypar i Ørskog kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 2-2005. 78 s. + kart.

Jordal, J. B. & Sivertsen, S. 1992: Soppfloraen i noen ugjødsla beitemarker i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 11 1992. 65 s. ISBN 82-7430-050-5.
Jordal, J. B. & Stueflotten, S., 2004: Kartlegging av biologisk mangfold i Rauma kommune, Møre og Romsdal. Rauma kommune, rapport. 192 s. + kart
Jordal, J. B., Busengdal, S.E. & Holtan, D. 2005: Kartlegging av naturtypar i Stordal kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 1-2005. 110 s. + kart.
Jordal, J. B., Holtan, D. & Bøe, P. G. 2007: Kartlegging av naturtypar i Ørsta kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 1-2007. 126 s.
Jordal, J. B., Holtan, D., Gaarder, G. & Grimstad, K. J. 2006. Status for solblom Arnica montana L. i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Blyttia 64:213-230.
Kjølås, G., 1954: Stranda bygdebok første del. Gard og grend. Stranda. 507 s.
Kålås, J.A., Viken, Å. & Bakken, T. (red.) 2006: Norsk Rødliste 2006. Artsdatabanken, Trondheim. 415 s.
Larsen, B.H. & Gaarder, G., 2004: Vindkraftverk på Bud/Hustad i Fræna kommune. Konsekvensutredning på temaene Flora, fugl og annen fauna. Miljøfaglig Utredning Rapport 2004: 13, 48 s. + vedl.
Melby, M. W. & Gaarder, G., 2001a: Verdier i Stigedalselva, Volda kommune i Møre og Romsdal. VVV-rapport 2001-7. Utgitt av Direktoratet for Naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 46 s. + vedlegg.
Melby, M. W. & Gaarder, G., 2001b: Verdier i Stordalselva, i Stordal, Norddal, Stranda og Rauma kommuner i Møre og Romsdal. VVV-rapport 2001-47. Utgitt av Direktoratet for Naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 58 s. + vedlegg.
Moen, A., A. Norderhaug & A. Skogen, 1993: Håndbok for feltregistrering - viktige vegetasjonstyper i kulturlandskapet, Midt-Norge. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Direktoratet for naturforvaltning. 48 s.
Norderhaug, A., Hansen, S. & Jordal, J. B., 2004: Storfjordprosjektet. Fagrapport om kulturlandskapet i indre Storfjorden og om utfordringar for forvaltninga. Møre og Romsdal fylke, landbruksavdelinga, Molde. Rapport nr. 1-2004. 240 s.
Oldervik, F. in prep. Registrering av naturtypar i Aure. Rapport.
Sande, J., 1989: Farne tider. Bygdesoga fram til 1920. Stordalssoga band I. Stordal. 505 s.
Sivertsen, S., Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1994: Noen soppfunn i ugjødsla beite- og slåttemarker. Agarica 13 (22):1-38.
Skogen, A. & Odland, A. 1989: Flora og vegetasjon i Stordalsvassdraget på Sunnmøre. Univ. i Bergen, Bot. Inst. Rapp. 27:1-109.
Strøm, H., 1766: Physisk og Oeconomisk Beskrivelse over Fogderiet Søndmør, beliggende i Bergens Stift i Norge. II anden part Sorøe. 509 s.
Vidnes, M. 2003. Biologisk mangfald i Vanylven kommune, Møre og Romsdal. Kartlegging av viktige naturtyper. 78 s. + kart.
Vidnes, M. & Grimstad, G. 2006. Biologisk mangfold i Sande kommune, Møre og Romsdal. Kartlegging av viktige naturtypar og viktige viltområde. Sande kommune, rapport. 90 s.

Internett:
DN 2006, revidert DN-handbok nr. 13: http://www.naturforvaltning.no/archive/attachments/02/123/Hndbo001.pdf
DN sin Naturbase: http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/
Kart/flyfoto: http://www.gislink.no/